דבר

דבר יום רביעי י"ב באב תשנ"ד 20.7.94 גליון 21307 · 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

חדשות חוץ	6
כלכלה	8–7
עכשיו	12–11
מדע	13
ספורט	15

שכיבת התינוק על הגב מקטינה את הסיכון למות עריסה. מחקר חדש (עמ' 12)

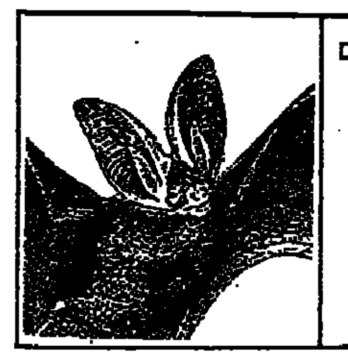

לעטלפים הגדולים יש אב קדמון, שצאצאיו הם גם הקוף והאדם (עמ' 13)

ספקר "זהל. האויר" הפלסטיני פאיז זאהן בשיחה ראשונה עם העיתונות הישראלית. מיכל סלע (עמ' 11)

פרס ומג'אלי עשויים להכריז היום על הסכמי שיתוף־פעולה

השניים ייפגשו היום לראשונה באופן פומבי על אדמת ירדן; ראשי 2 המשלחות קיימו מגעים עם הדרגים המדיניים כדי להגביר הסיכויים להכרזה על הסכמים

מאת דן אבידן ומוטי בסוק, עברונה

ראש ממשלת ירדן, עבד אל־סלאם אל־מג'אלי, ושר החוץ שמעון פרס עשויים להכריז היום על השגת הסכמים מסוימים לשיתוף פעולה בין ירדן לישראל. כך מסרו אתמול ל"דבר" מקורות מדיניים ישראלים.

פרס ומג'אלי ייפגשו לראשונה באופן פומבי על אדמת ירדן באיזור ים המלח. לצורך הגברת הסיכויים להכרזה על הסכמים כאלה, קיימו אתמול ראשי המשלחת הישראלית למו"מ בעין עברונה – אליקים רובינשטיין ואיתן בן־צור – מגעים עם הדרג המדיני בירושלים, כולל עם ראש הממשלה יצחק רבין. במקביל קיימו ראשי המשלחת הירדנית מגעים לאותה מטרה עם הדרג המדיני הבכיר ברבת עמון.

המקורות הישראלים סירבו לומר באילו תחומים מצפים שתוכרז הסכמה על שיתוף פעולה ישראלי־ירדני על ידי פרס ומג'אלי, בנוכחות מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר. השלושה ייפגשו היום במלון "דד סי ספא", שעל שפת ים המלח בשטח ירדן, במסגרת הוועדה התלת־צדדית המשותפת לקידום שיתוף פעולה כלכלי בין ירדן לישראל. תהיה זו פעם ראשונה שישראל מנהלת שיחות רשמיות באופן פומבי עם הממלכה ההאשמית על אדמת ירדן. זו תהיה גם הפעם הראשונה שירדן מאפשרת לעיתונאים ישראלים, בעלי דרכון ישראלי, לבקר ולסקר אירוע תקשורתי על אדמת ירדן.

קבוצות החלוץ של משרד החוץ ושל העיתונות הישראלית (טלוויזיה ורדיו) הגיעו כבר אתמול לירדן. שר החוץ פרס, שנפגש כבר עם המלך חוסיין ברבת עמון בחשאי ב־2 בנובמבר 93', יגיע היום יחד עם יועציו למפגש עם מג'אלי וכריסטופר באיזור ים המלח הירדני, בשני מסוקים ישראלים.

עשרות העיתונאים הישראלים יגיעו למפגש בשיירת אוטובוסים שתעבור את גשר אלנבי. בנוסף למפגש המשולש בין פרס, מג'אלי וכריסטופר, אמורים פרס ומג'אלי לקיים פגישה ב־4 עיניים ובפורום מצומצם, כדי לגבש הסכמות לקראת מפגש הפסגה הצפוי ביום שני בוושינגטון בין רה"מ רבין והמלך חוסיין, בנוכחות הנשיא קלינטון. ייתכן שגם מפגש היסטורי זה יניב הסכמות חדשות בין ירדן לישראל.

אלוף פיקוד הדרום מתן וילנאי ותא"ל דורון אלמוג במקום בו נורה למוות גיא עובדיה (צילום: רויטר)

אני בעד דבר

★ אילו היו שואלים את פי הדמוקרטיה, היא היתה עונה: אין לסגור את "דבר" (חיים הנגבי).

★ עתיד העיתונות כולה, המצטהבת תוך תחרויות עזות, נתון על כף המאזניים (יצחק בן נר).

אנשים מכל התחומים והשכבות מוסיפים להביע את תמיכתם ב"דבר" לנוכח סכנת סגירתו. להלן שמותיהם (רשימה חמישית):

ד"ר יאירה גינוסר, יצחק בן נר, פרופ' שלמה בן־עמי, שלמה טנאי, משה ריבלין, חיים הנגבי, שי חרמש, יעקב פוזננסקי, יחיאל לקט, ד"ר אריה ביאלוסטוצקי, דוד אדמון, נחמן רז, שלום קיטל.

(ראה עמוד 2)

קצין בדרגת סגן, בן 23, נורה למוות ממארב של חמאס ליד מעבר רפיח

גיא עובדיה ספג 2 כדורים בראשו כשהוציא את גופו מהג'יפ המשוריין

מאת און לוי ושמואל תגר

סגן גיא עובדיה, בן 23 מקיבוץ יוטבתה, נורה אתמול למוות במארב של אנשי חמאס. המחבלים ירו על סיור של צה"ל על גבול מצרים, סמוך למעבר רפיח. עובדיה היה קצין בחטיבת הנח"ל.

בכרוז שהפיץ אתמול ברצועה הודיע ארגון החמאס, כי הזרוע הצבאית שלו, עז א־דין אל קסאם, היא שביצעה את הפיגוע, בתגובה לאירועי יום ראשון במחסום ארז. ישראל תבעה מהפלסטינים לעצור מיד את החוליה שביצעה את המארב.

הפיגוע אירע אתמול סמוך ל־9 בבוקר, כמה קילומטרים צפונית למעבר הגבול ברפיח, כשהסיור הבחין בסולם המונח על גדר המערכת שמפרידה בין חלקי הרצועה. סרן עובדיה, מפקד הסיור, הורה לנהג הג'יפ להתקרב לגדר, ואז הוציא את פלג גופו העליון כדי לראות טוב יותר את החפץ שמונח על הגדר.

לרגע זה המתינו המחבלים, שארבו באחד הבתים הקיצוניים של שכונת תל־אל סולטן שבדרום העיר רפיח. הם פתחו באש אוטומטית ממרחק של 40 מטר בלבד לעבר חיילי הסיור. כבר בצרור הראשון נפגע סרן עובדיה משני קליעים בראשו, ונפל מחוץ לג'יפ.

הנהג והגשש שהיו ברכב קפצו ממנו ופתחו באש לכיוון המשוער ממנו הגיעה האש. אולם בשלב הזה פסקה האש של המחבלים. הגשש הודיע על התקרית ברשת הקשר, ולמקום הוזעקו כוחות גדולים של צבא בראשות מפקד הפלוגה, שיצאו למרדף לעבר הבית ממנו הגיע הירי, אך הבית כבר היה ריק.

במקביל הועברה הודעה לכוחות המשטרה הפלסטינית, ששלחו למקום כוחות אשר סגרו על האיזור ופתחו בסריקות אחר המחבלים. למקום הגיע גם צוות רפואי שטיפל בסרן עובדיה שנפצע אנושות. לאחר שמצבו התייצב הוא הוטס במסוק של חיל האוויר לבית החולים סורוקה בבאר שבע שם הוכנס לחדר הניתוחים, אך מת מפצעיו.

אלוף פיקוד הדרום מתן וילנאי ומפקד כוחות צה"ל ברצועה תא"ל דורון אלמוג הגיעו למקום האירוע. מפקד החטיבה המרחבית ערך תחקיר ראשוני, ממנו עולה שמדובר במארב מתוכנן שתוכנן היטב. לדבריו, המחבלים הציבו את הסולם על גדר הגבול כדי לגרום לסיור להתעכב בנקודה זו.

לדבריו, "סרן גיא החליט לצאת מהרכב ולבדוק את הסולם. כאשר הוציא את פלג גופו העליון מחוץ לג'יפ, פתחו המחבלים באש והוא נפגע משני כדורים בראשו". אל"מ הצבני הדגיש כי "כלי הרכב המשוריין הציל את חיי הנהג והגשש ומנע את חדירת הקליעים פנימה".

המחבלים נמלטו ברגל ולאחר כך ברכב שהמתין להם. בסריקות שנערכו במקום נמצאו תרמילים רבים של קלצ'ניקוב ושל אם־16, ורימון רסס ללא ניצרה שנזרק אל הג'יפ אך לא התפוצץ. עוד נמצאו בבית כדורים של ארגון החמאס.

בכרוז שהותירו אנשי החוליה במקום נכתב, כי הזרוע הצבאית של החמאס היא שביצעה את הפיגוע, כנקמה על מה שהוגדר כ"טבח של חיילי רבין בפועלים במחסום ארז" ביום ראשון השבוע.

ישראל העבירה אתמול באמצעות ועדת הביטחון העליונה דרישה למשטרה הפלסטינית ללכוד את מבצעי הפיגוע ולהגביר את הנוכחות של אנשי המשטרה הפלסטינית לאורך הצירים ונקודות החיכוך עם צה"ל ואזרחים ישראלים.

סגן עובדיה הועלה לאחר מותו לדרגת סרן, והוא יובא היום למנוחות בקיבוץ יוטבתה.

הוריו של עובדיה הם חברי קיבוץ

(המשך בעמוד 2)

סגן גיא עובדיה (צילום: רויטר)

ראש המשלחת הירדנית: אפשר למצוא פתרון לכל הנושאים; המו"מ יתחדש ב־8 באוגוסט

מאת דן אבידן ומוטי בסוק, עין עברונה וכתבנו בכנסת

משלחות ירדן וישראל ימשיכו את המשא ומתן ביניהן ב־8 באוגוסט, במפעלי האשלג בשטח ישראל ובעין עברונה, ובהמשך לסירוגין בירדן ובישראל. כך סוכם אתמול בעין עברונה, בסיום שני ימי שיחות בין הצדדים.

השיחות הניבו שורה של הסכמות כלליות לשיתוף פעולה. ראש המשלחת הירדנית, ד"ר פאיז טראונה, אמר ל"דבר" כי אפשר למצוא פתרון לכל הנושאים שעל סדר היום. לדבריו, ניתן לחתום על הסכמים לשיתוף פעולה עוד לפני חתימת הסכם שלום.

יום הדיונים השני, שהיה אמור להימשך שעה וחצי, נמשך תשע שעות של עבודה רצופה ומאומצת בשלוש ועדות בתחומי ביטחון, גבולות, מים, איכות סביבה ואנרגיה. שני הצדדים הסתפקו בארוחת צהריים משותפת קצרה, שבמרכזה העמיד שף ירדני כבש. מסיבת העיתונאים המשותפת, שנקבעה תחילה לשעה 12.00, התקיימה לבסוף רק ב־19.00 בערב.

במהלך השיחות התגלעו כמה חילוקי דעות, בעיקר בוועדות המים והגבולות, שהצריכו התערבות הדרג המדיני בירושלים וברבת עמון. נציב המים, גדעון צור, שלא היה שבע רצון מהסיכומים, טען כי הירדנים ניסו בכל הכוח להגיע לתוצאות משביעות רצון, וישראל לא היתה צריכה לוותר בנושאים עקרוניים שסוכמו עוד קודם לכן.

במסיבת העיתונאים המשותפת קרא ד"ר פאיז טראונה, ראש המשלחת הירדנית, את הודעת הסיכום. נקבע, כי ב־8.8.94 יתחדשו השיחות הדו־צדדיות במפעל הישראלי בים המלח, בוועדות הביטחון, המים ואיכות הסביבה. דיוני הוועדה השלישית לגבולות ייערכו, לדרישת הירדנים, בעין עברונה. לאחר מכן יתקיימו השיחות, לסירוגין, במפעלי האשלג הירדני והישראלי, לחוף ים המלח.

סוכם, כי הוועדה לנושא הגבולות תכין תחילה מפות וחומר אחר, באמצעות צוות מומחים משותף, במטרה לקבוע את הגבול בין שתי המדינות. תת הוועדה לנושא זה תהיה אחראית לאחזקת הגבול לאחר השגת שלום. הוועדה לנושאי ביטחון הגיעה למסקנה כי יש הבנות רחבות בין שני הצדדים, וסיכמה להגיע להבנות בהמשך המשא ומתן בנושאים שעל סדר היום.

בוועדת המים התגלעה מחלוקת חריפה, כאשר הירדנים תבעו כי במסמך הסיכום תיקבע זכותם לחלוקה צודקת של מי הירדן והירמוך. ישראל התנגדה לקביעת עובדות מוגמרות, שפירושן קבלת הדרישה להזרמת כמויות מים גדולות יותר לירדן. לכן נקבע רק כי כל צד יקבל ממימי הירמוך והירדן. בהמשך למשא ומתן בין שני הצדדים, הוסכם להילחם בתופעת בזבוז המים, להגדיל את מקורותיהם, להחליף מידע ולהעביר מים בין שתי המדינות בעת הצורך, לאחר סימון הגבול. סוכם, כי כל מדינה לא תפגע במקורות המים של האחרת.

בנושא איכות הסביבה סוכם כי שתי המדינות מכירות בחשיבות השמירה על האקולוגיה, ונאמר כי הן מוכנות לשתף פעולה בנושא זה. נדונו אפשרויות של שיתוף פעולה ביצירת אנרגיה, מפאנלי חום השמש. נדונה גם האפשרות לחיבור מערכות החשמל של שתי המדינות. בתחום הכלכלי סוכם להמשיך לנהל שיחות על שיתוף פעולה עתידי.

בתשובה לשאלות עיתונאים אמר ראש המשלחת הישראלית, אליקים רובינשטיין, כי הודעת הסיכום מאוזנת ומשקפת את השאיפות והדאגות של שני הצדדים. ההודעה תתרום להצלחת הפגישה היום בין שר החוץ פרס לראש ממשלת ירדן מג'אלי, וביום שני בין המלך חוסיין לראש הממשלה רבין.

שני הצדדים חותרים לאותה מטרה, שלום. ד"ר טראונה התחמק מלהשיב על השאלה מדוע המשא ומתן לא יועתק למקומות מיושבים כמו עקבה ואילת. היו"ר הירדני של הוועדה לגבולות, עבדאללה טוקאן, הדגיש שירדן לא תסכים כי קו הגבול ייקבע לפי שיקולי ביטחון של ישראל, משום שהגבול משקף ריבונות. לדעת ירדן, זה חייב להיקבע לפי מפות מתקופת המנדט הבריטי.

הכתבים הירדנים ניסו "לסחוט" מאליקים רובינשטיין הודעה המכירה בטענת ממשלתם, כי ישראל גוזלת מים ואדמות מירדן.

רבין מוריד הציפיות

ראש הממשלה יצחק רבין ביקש אתמול בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להוריד את הציפיות בכל הקשור לסיכום מהיר עם ירדן.

"היו שחשבו, שניתן להגיע במהירות לסוף התהליך, אבל ירדן נתונה עדיין במצב שבו פועלים הן שיקולים פנימיים, הן החשש מהשכן בצפון, תחרות עם אש"ף, האופוזיציה החזקה", אמר רבין. "אינני רוצה ליצור אשליה וציפיות גדולות שניתן לגמור הכל בפגישה אחת. עד שנגיע לשלום ייקח עוד זמן, אבל מהלכים כגון אלה יפשטו את התהליך. עדיין יש בעיות, אבל המכשולים לשלום עם ירדן קטנים מאשר עם סוריה", אמר רבין.

בתשובה לשאלתו של ח"כ בני בגין (ליכוד), האם ההסכם עם ירדן יעסוק בהגדרת הגבול לכל אורכו, אמר רבין כי ישראל לא תסכים לחתום על הסכם שלום שבו ידובר רק על קטע של הגבול.

משכורות השוטרים הפלסטינים קוצצו בכ־50 אחוז

(עי"א, א.פ.ב.) – ראש אש"ף, יאסר ערפאת, החליט להוריד את משכורות השוטרים הפלסטינים במעט ב־50 אחוז – מ־460 דולרים ל־260. כך מסרו אתמול שוטרים, שדיברו בעילום שם עם כתב סוכנות הידיעות הצרפתית בעזה.

ההחלטה גרמה כמובן למורת רוח בקרב השוטרים, שטרם קיבלו את משכורות חודש יוני. החלטתו של ערפאת תיכנס לתוקפה החודש.

מפקד המשטרה האזרחית, גאזי ג'באלי, אמר כי בחודש מאי שולם באופן חד־פעמי משכורות של 360 עד 460 דולר, כדי לסייע לשוטרים החדשים. "המשכורת שנקבעה תחילה על ידי הממונים על הכספים ברשות הפלסטינית, היתה 260 דולר", ציין ג'באלי.

ביקורת על חקירת הפיגוע בשגרירות ב־1992

גובר החשד שאנשי מודיעין מקומיים לשעבר ביצעו הפיגוע בארגנטינה; לא ברור מי המזמין

מאת אפרים דוידי

בארגנטינה גובר החשד שהפיגוע הרצחני בבניין הקהילה היהודית ביום שני בבוקר בוצע על ידי גורמים מקומיים. בפיגוע נהרגו 26 בני אדם לפחות, 127 נפצעו ומאושפזים בבתי חולים, ואלה שעדיין לכודים מתחת להריסות נמצאים בסכנת חיים.

עיתונאים מבואנוס איירס העוקבים מקרוב אחר הנעשה סבורים, שאנשים שהיו קשורים בשירותי הביטחון המקומיים, אף בתפקידים זוטרים (מה שקרוי בעגה המקומית "כוח האדם המובטל") היו המבצעים. אך השאלה שנשארה פתוחה היא: מי בדיוק עמד מאחורי הפיגוע. גורמים הקשורים למשרד הביטחון בבואנוס איירס הצביעו "על מדינה זרה, ולה נציגות דיפלומטית, בבואנוס איירס, בה מצויים אזרחים בעלי חסינות דיפלומטית", אך לא מסרו פרטים.

שגריר ישראל בארגנטינה, יצחק אבירן, מתח אתמול ביקורת על הליכי החקירה של הפיגוע הקודם, שאירע בשגרירות ישראל ב־1992. בשיחה עם עיתונאי מקומי התבטא אבירן באופן יוצא דופן: "אני מקווה שהפעם חקירת הפיגוע בקהילה תהיה רצינית יותר ונמרצת יותר מאשר החקירה של הפיגוע בשגרירות". גורמים בשגרירות מסרו לכתב "דבר", כי "זוהי ללא ספק תחושה של כל סגל השגרירות".

עיתונאים מקומיים מייחסים את אי־ההתקדמות בחקירת הפיגוע הראשון לכך ששירותי הביטחון אינם מוכנים לחקור אנשים שהיו קשורים עמם בעבר הרחוק או הקרוב. גם הנשיא עצמו, קרלוס סאול מנם, חיזק את הסברה כאשר בשיחה ששודרה בתחנת רדיו בבירה הארגנטינית אמר, כי "יתכן שגורמים מקומיים עומדים מאחורי ביצוע הפיגוע".

עוד נודע כי מומחי מודיעין מישראל, מספרד ומארה"ב, יסייעו בחקירת הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס. דובר שגרירות ישראל בבירה הארגנטינית, רפאל אלדד, אמר אמש כי 90 אנשי מקצוע, בהם מומחים לענייני טרור, אנשי שירותי המודיעין ורופאים, המריאו מישראל ואמורים היו להגיע לשדה התעופה איזיזה היום בשעות הבוקר המוקדמות (שעון ישראל).

הנשיא מנם הוסיף עוד, כי צוות של חוקרים ספרדים המתמחים במאבק בארגון הבדלני הבסקי אטא, יגיע לבואנוס איירס בסוף השבוע הבא. סוכנות הידיעות הארגנטינית הרשמית טלאם, שציטטה מקורות במימשל האמריקאי, הודיעה כי מומחים אמריקאים לטרור יגיעו בקרוב לבואנוס איירס.

שר הפנים של ארגנטינה, קארלוס רוקאף, ציין כי ארצו תקדם בברכה כל מומחה שירצה לשתף פעולה עם החוקרים הארגנטינים. מנם מסר כי אזרח מרוקאי בן 33 נעצר בסמוך למקום האירוע, אך לא פירט. לפחות אדם נוסף, אזרח עיראקי בעל דרכון ברזילאי שתוקפו פג, נעצר, ודווח גם על שני בני אדם נוספים שנחקרו ושוחררו.

כמה מעיתונאי ארגנטינה הביעו דעתם כי ארצם נבחרה כמטרה לפיגועים בשל הקהילה היהודית הגדולה החיה בתחומה. אחרים ייחסו זאת למדיניותו של הנשיא מנם, שתמך בארה"ב בפעולות שונות, בהן הכוח הרב־לאומי שאילץ את החיילים העיראקים לצאת מכווית במלחמת המפרץ. בכיר בשגרירות הישראלית בבואנוס איירס, דן כרמון, מסר עוד כי בשגרירות התקבלו הודעות גינוי רבות מאוד מכל הגורמים בקשת הפוליטית, מהימין הרדיקלי ועד לשמאל הרדיקלי.

רבין: רצועת עזה תישאר סגורה עד שיופעלו ההסדרים החדשים במחסום ארז

מאת כתבנו בכנסת

רצועת עזה תישאר סגורה עד שיושמו הלקחים מהאירועים החמורים של תחילת השבוע במחסום ארז. כך דיווח אתמול ראש הממשלה, יצחק רבין, לחברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. ההסדרים החדשים שנקבעו: בדיקת ההיתרים והתעודות תיעשה בשטח הפלסטיני, האנשים יעברו מהצד הפלסטיני למחסום ארז בקבוצות של כמה עשרות, קבוצה חדשה לא תגיע למחסום לפני שקודמתה עברה אותו, יוקם כוח עתודה פלסטיני שיהיה זמין לפיזור הפגנות.

ראש הממשלה אמר בוועדה כי האירוע במחסום ארז היה חמור, ונבע בעיקרו ממצוקה כלכלית, אם כי היו גם עדויות להתארגנות מוקדמת של החמאס והכנת בקבוקי תבערה. היתה מכוונות מצד הפלסטינים לאירוע, אבל אין הוכחה למזימה כוללת, אמר רבין. הוא הוסיף כי תשובתו הפוליטית לערפאת בעקבות האירוע, היא שעליו להפוך את הנושא הכלכלי לבר ביקורת. "ערפאת צריך להבין מה זה להיות גוף מבוקר. אפשר לפתור חלק מהבעיות מיד, כמו תשלום משכורות ומימון פרויקטים, אבל כל זה צריך להיות מבוקר. ניסיתי להסביר לערפאת איך השיטה הזאת של העברת הכספים עובדת במערב, אבל הוא לא מבין", אמר רבין.

ח"כ בני בגין (ליכוד) אמר, בקריאת ביניים, כי "הוא מבין, אבל הוא פשוט מושחת. כמו שאנחנו מכירים במשטרים ערביים אחרים".

ח"כ בנימין נתניהו (ליכוד) קרא לסגור את המסלול המיוחד לאח"מים בעזה, בעקבות פרשת הברחתם של ארבעת מתכנני הפיגוע במעלות. בתשובה אמר רבין כי פרשת הברחתם של הארבעה היה מקרה חמור, וישראל בודקת כעת דרכים חדשות לכניסתו וליציאתו של ערפאת, ובעיקר את הנלווים אליו. בתשובה לשאלה של ח"כ בגין, אם יצא ערפאת ידי חובתו בעצם כינוס המל"פ, אמר רבין שערפאת לא יצא ידי חובתו אלא אם יביא לביטול הסעיפים באמנה הפלסטינית.

בזק

שירות ללא תשלום

כולם עוברים לחיוג צלילים

מהיר יותר

נוח יותר

אמין יותר

בזק הפעילה עבור לקוחותיה הספרתיים, ללא תשלום, חיוג בשיטת הצלילים. באמצעות חיוג הצלילים תוכל להנות ממיגוון רחב של שירותים ספרתיים מתקדמים.

כך תעבור בעצמך לחיוג צלילים

מכשירי הטלפון של בזק – זמיר, עפרוני וטלכל דיבורית – מותאמים במיוחד לפעול בחיוג צלילים.

המעבר לחיוג הצלילים ייעשה על־ידך, ואין צורך לפנות לבזק.

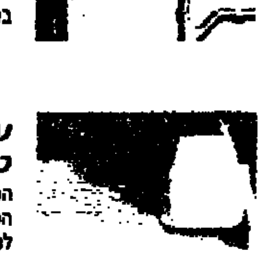

זמיר
בתחתית המכשיר מודבקת מדבקה, הנושאת את הסימנים מ ו־צ. הסר את המכסה שליד המדבקה והסט את המתג שבתוך החלל באמצעות מבורג דק בכיוון החץ המורה על הסימן צ.

עפרוני, טלכל, טלכל דיבורית
הסט את המתג שבגב המכשיר מהסימן לסימן.

למידע נוסף חייג 199

אגף השיווק

صكنا من الامل

אני בעד דבר

● **ד"ר יאירה גינוסר:**
אני בעד "דבר" כי במאמרים המתפרסמים בו יש חשיבה חברתית מתקדמת וגם תפישה תרבותית חדשנית, פוסט־מודרנית בתחומי הספרות, המאבק הפמיניסטי וזכויות המיעוט. "דבר" הוא עיתון במעט מתפכחי בכך שאינו נגרר אחרי הגל הפופולרי הקל.

● **יצחק בן נר:**
בבחירות להסתדרות הצבעתי "רם", כי חשבתי שצריך מישהו כרמון ומרצ, שיטלטלו את הקונגלומראט הענקי הזה, שאיבד את דרכו ואת צידוקו מאז פרש בר־אורין ממוכ"לות. נושא "דבר" חייב להיות חלק מהטלטלה, המחשבה החדשה והערכים של כל מערכות ההסתדרות – ואסור לזרוק אותו למים עמוקים, ללא אמצעים, ישחה או יטבע. הייתי שם, ב"דבר", שבע שנים – ואני בטוח שלא רק עברו היפה של העיתון, אלא גם עתיד העיתונות כולה, המצטמצמת תוך התרוות עוות, נתון על כף המאזניים. יש לבדוק את תכניות הייעול (דו"ח שדה) ולהחליט איך לסייע לעיתון לקטום את גאוותו, לחזק את במותו ולהרחיב את יכולת השפעתו בעיצוב המחשבה והחברה בארץ. צריך לשלוח את העיתון לדרך חדשה: ערוך, כתוב ומופק בדרכים מתקדמות ומעודכנות, כלי לפגוע ברמה ובתופש ההבעה. אולי כאיחוד עם "על המשמר"; אולי בפורמאט קטן יותר ובשתי מהדורות – בוקר למנויים וערב למכירה יעילה בחוצות ולמשלוח לבתים. זה יכול לעבוד. אני בטוח.

● **פרופ' שלמה בן־עמי:**
אני בעד קיומו של "דבר" כעיתון בעל פרספקטיבה חברתית, ייחודית בנוף העיתונות הישראלית.

שלמה מנאי

ד"ר יאירה גינוסר

● **שלמה מנאי,** משורר וסופר:
האם ייתכן, שהאפשרות ש"דבר" ייסגר והשלמה עם צעד זה הן חלק מיחס השנאה להסתדרות? האם כן, איני יכול להבין שנאה זו. ההסתדרות תרמה תרומה מרכזית לרמת החיים ולרמת הבריאות של שכבות שלימות – ובאופן האישי ביותר – האם שונאים אותה מפני שחבים לה תודה? האפשרות של סגירת "דבר" איננה עניין בפני עצמה היא חוליה בתהליך נסיגה מן היסוד החברתי אל האנוכי. "דבר" תחילה ואחר כך... הלוואי ואתבדה.

● **משה ריבלין,** יו"ר קק"ל:
"דבר" אינו עוד עיתון על מפת העיתונות הישראלית – הוא עיתון מתנה, עיתון של תנועה, ותנועת העבודה אינה יכולה לוותר עליו ככלי ביטוי.

● **חיים הנגבי,** עיתונאי:
אילו היו שואלים את פי הדמוקרטיה, היא היתה עונה: אין לסגור עיתונים.

● **שי חרמש,** ראש המועצה האזורית שער הנגב:
אסור לוותר היום על שום כלי תקשורת מפני שרק מגוון של כלים יכול להביא לביטוי קשת של דעות. מסירת כל התקשורת הכתובה לידיים פרטיות – מסוכנת. לא בכל הפרטה יש ברכה. "דבר" עובר בשנים האחרונות טלטלה בתחום הכתוב ואיני אומר שלא צריך לעשות סדר בדברים הפנימיים. אבל לאבד את "דבר" פירושו לאבד עיתון רציני, גם על דעת מתנגדיו הפוליטיים שאיני בתוכם.

פרופ' שלמה בן עמי

דוד ארמון

● **יעקב פורנבסקי:**
"דבר" הוא העיתון הראשון שלי, כי נוסף לכל מה שיש בכל העיתונים, יש בו ניתוחים מעניינים ומאמרי פרשנות של כותבים מעולים כשלמה גינוסר, אמיר אורן, סדי פרדים ורבים טובים אחרים. גם אם תפוצתו קטנה, אסור להפקיע את בימת העיתונות למשפחה הקטנה של בעלי העיתונים שתפוצתם גדולה.

● **יחיאל לקט,** מ"מ יו"ר הסוכנות:
ל"דבר" יש צביון מיוחד שאין לשום גורם אחר בתקשורת. הוא מבטא את הערכים החברתיים שאסור שייעלמו מהנוף הישראלי. "דבר" זקוק לשינוי, לעידוד דם ולעצמאות עסקית, אבל אני מתנגד לשיטת הזבנג וגמרנו, המובילה להרס ודם, מפקידה את החשוב והחברתי ואינה בונה שום דבר חיובי. צריך, ואפשר, להמשיך את הופעתו הסדירה של "דבר" ולעשותו ל"דבר חדש".

● **ד"ר אריה ביאלוסטוצקי,** מוסקו, איירהה:
דווקא על רקע צמיחתה של העיתונות הפרטית, מורגש הצורך בעיתון ציבורי כ"דבר", הנשען על תפיסה חברתית מוצקה מגובה במתן כבוד ומרחב לתרבות. כל אלה מעוררים אותך לחשוב ולא אומרים לך מה לחשוב.

● **דוד ארמון,** פרסומאי חבר מועצת עיריית תל אביב:
אני מקווה מאוד ש"דבר" ימשיך להופיע, ואולי כדאי שיופיע כעיתון בלתי תלוי כדי להוות תחרות אמיתית ל"הארץ", כי שם המשוק בעיתונות חופשית זו התחרות. כשם שיש תחרות בין הערוץ הראשון והערוץ השני בטלוויזיה ובין "ידיעות אחרונות" ו"מעריב", הייתי רוצה לראות תחרות בריאה בין "הארץ" ו"דבר".

● **נחמן רז,** לשעבר ח"כ ויו"ר ועדת החינוך של הכנסת:
אני בעד "דבר" מפני שהוא עיתון טוב, מעניין, בעל צליל עצמאי ואופי, אחראי ומגוון. לשמחתי הוא ממשיך את הקו שהתווה לו עוד בראשית דרכו תוך כדי פתיחות לזמנים המשתנים.

● **שלום קיטל,** ראש מערכת החדשות של ערוץ 2:
כשהייתי ילד קטן והוריי שלי היו עולים חדשים, הם קראו את "אמר", עיתון מנוקד, בנו של "דבר". אחר־כך עברו לקרוא את "דבר". אני בעד הצלת "דבר", גם בגלל זכרונות הילדות, וגם, כמובן, בגלל "דבר" היום. ובכלל, עיתונאי לעולם אסור שיסכים לסגירת עיתון.

דבר DAVAR دافار

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך

המו"ל: "דבר בע"מ"	סניפים:
נדפס ב"דפוס דבר בע"מ"	בית "דבר" רחוב שוקין 45 ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב	טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
רחוב שוקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)	טלפון: 02-256873
פקסימיליה: 03-294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04-620111
5286156, 5281860, 5298032	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032	טלפון: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.30-22.00, 03-5286141	הפצה "נד" 03-377056

משלחת החילוץ הישראלית, אתמול בהנביה (צילום: ישראנגט)

יותר מ־60 עדיין נעדרים תחת הריסות בית אמי"א בבואנוס איירס

מאת נתן רועי

יותר מ־60 נעדרים נמנו אתמול מתחת להריסות בית אמי"א, בית הקהילה היהודית בבואנוס איירס. רובם כנראה עובדי הבית.

אלי כהן, נציג הסוכנות היהודית בבואנוס איירס, דיווח אתמול כי "על הבניין נמצאים 50 אנשי כבאות וחילוץ שמנסים להזיז חלקים. עד עתה נספרו 27 גופות ויותר מ־150 פצועים. יש סבירות שבמקלט הבניין יש עדיין אנשים חיים. אין כאן כלים מתאימים להגיע למקלט.

"כעת משתיקים את כל המכונות באיזור כדי לנסות לשמוע ניצולים. זה מזכיר לי את נפילת הבית בצידון – בית ענק שהפך לתל אבנים. כרגע הסתיימה ישיבת שליחים, שבה סוכם איך עוזרים לקהילה. נפגשתי אמש עם ראשי הקהילה ונתנו להם את הסיוע המרבי שניתן בשעות הקשות.

"בשעות הקרובות ייצאו שליחים שלנו לבתי החולים את לבקר את החולים ולתת להם תבילות. עיקר הפעולה, לנסות לחזק את הקשר שכן כעת יש חשש בקהילה שכל בניין שמרכז פעילות יהודית הופך ליעד של טרור. הגברנו את הבטחון של כל המוסדות".

נציג הסוכנות תיאר את האתר: "בית בן שמונה קומות שנמצא לידי נשבר ונפל בחזיתו לגמרי. ממול יש בתים שהחלק החזיתי שלהם נופץ כולו, תילי אבנים ומכוניות בדיוס של מאות מטרים.

וחפורים מוציאים את השכבות העליונות, קירות ועמודים. מפנים הריסות כדי להגיע לשכבות הנמוכות, מחכים לכלים מיוחדים שיאפשרו להגיע לתחתית.

"בבניין שנמצא 200 מטרים מאיתנו מוסרים את שמות ההרוגים שזוהו. המונים נקבצים שם וזה מחזה קורע לב. אני עומד לנסוע לבית החולים לנסות ולזהות אם יש אנשים מהמוסדות שלנו כדי לסייע להם".

אחד מעובדי גזברות הקהילה, הוויאר ולדמן, תיאר מה עבר עליו בזמן הפיצוץ: "שמעתי את הפיצוץ בשעה עשר. לא ידעתי מה זה. האדרות כבו והשלכתי את עצמי מתחת לשולחן. אחר כך שמעתי פיצוץ שני. הבתתי שזו היתה נפילה של התקרות הקורות. אחרי הפיצוץ השני כולם התחילו לרוץ לכיוון היציאה האחורית. המון אבק היה באוויר, נתקענו כמעט אבל הצלחנו לרוץ לעבר המדרגות החיצוניות ומשם למרפסת הבניין השכן, וכך ברחנו וניצלנו. מיד התחלנו לנסות לסייע ולהוציא פצועים מתחת להריסות. משם המשכנו להלך אנשים מהקומה הראשונה, ואז הגיע מכבי אש וכוחות הצלה".

מרטה זאק, ממונה על הנוברות בקהילה, סיפרה: "הרגשתי פתאום שמכוניות נופלות עלי. ניסיתי לצאת, עבן אש ואבק כיסה את הכל. חיפשנו דרך מילוט ומצאנו דרך צדדית שדרכה יצאנו החוצה לרחוב אחר בוזה. אני יודעת על אנשים מקומה רביעית ומקומה תחתונה שעדיין לא יודע הם כנראה קבורים למטה".

אתמול התקיימה שיחה עם השליחים, שאורגנה על ידי גזבר הסוכנות היהודית, חגן בן יהודה. אחד השליחים, אבי פלדמן, אחד השליחים: מדובר כרגע על 120 נעדרים. מתחת להריסות יש 60 איש בערך, יש בלגן לא נורמלי. מטפלים בחיפוש הנעדרים ולא נותנים לאיש להיכנס חוץ מכוחות הביטחון. תנועות הנוער התגייסו בתחילה, ובעת נותנים להיכנס רק לאנשי הביטחון.

"הגיעו קרובים שמחפשים אנשים, והוקם מטה של הקהילה שמטפל בנושא הנעדרים. לא ידוע על ישראלים נעדרים או פגועים. יש ילדים רבים, עובדי אותה נפגעו, ויש שמועות על ילדים שהיו בבניין בפעילות, אך לא ברור עדיין אם זה נכון".

אמש בטלוויזיה טלי ליפקין־שחק

החלום ושברו?

נסים משעל, ב"שיחת ועידה" פתח אמש קו עו"ן, עורה ראשונה נפשית, ליוצאי ארגנטינה בארץ בהזמינו את הציבור להתקשר ולהביע דעה לגבי הפיגוע בבואנוס איירס.

ב"בשיחת ועידה" העלו שיחות הטלפון שהגיעו תחושות של עצב, של כעס – הן על שלטונות ארגנטינה שאינם עושים די לשמור על הקהילה היהודית והן על היהודים שנשארים למרות גילויי אנטישמיות עתיקים ורצופים. בנוסף צפו ועלו תחושות גאווה והזדהות, מתאה והלקאה עצמית על הקשר בין הקהילה היהודית העשירה לשלטונות הצבאיים שם. מהבחינה הזאת "שיחת ועידה" היתה הזדמנות מרגשת להשתתף בצערם של יוצאי ארגנטינה, להתחלק בחוויה קולקטיבית ומלכדת. מהבחינה הזאת, שיחות הטלפון הצילו תכנית שנראתה ממבט ראשון כצפויה לכשלון.

נכון עשותה "שיחת ועידה" שבנדה בחוית אחרת זו לדיון וללבון של שאלת הדור האנטי־יהודי והאנטי־ישראלי. נכון עשותה שזימנה שני יוצאי ארגנטינה לאולפן, פביאנה חפץ, תושבת ישראל, ופול ורשבסקי, פעיל יהודי תושב ארגנטינה. אלא שהתכנית המריאה גבוה מדי בהתחלה כפתיח מבצע שעיקרו היה: האם הפיגועים האחרונים נגד יהודי ארגנטינה הם שברו של חלום – חלום התיישבות היהודית שם בתחילת המאה באלטרנטיבה לציונות הארץ־ישראלית? בן, חלום ושברו הוא מטבע לשון יומרני ושחוק. אבל כן רלוונטית ומעניינת היא שאלת הקשר של הקהילה היהודית־הארגנטינאית עם ביתה מחד ועם הציונות במדינת ישראל מאידך. ברגע שהדיון, בעזרת הטלפונים לאולפן, סב על המהות הזאת הוא הפך לעניינית. החיבור היהודי בין יהודים, לגולה, למדינת ישראל ולהאינטראקציות הרגשיות ביניהם, הוא תמיד מרגש ומרתק.

פביאנה חפץ הטיבה לסכם את המשרד בנסיון מגומם להתייחס לשאלת הפתיחה המוחצת של נסים משעל באומרה: הציונות ניצחה, ועובדה אנחנו נוסעים לשם להגיש לנו עזרה.

ביצול במשרד החוץ:

מתכוננים למפגש עם חוסיין – וסופרים נפגעי הפיצוץ

מאת דניאל בן־סימון

חדר המצב במשרד החוץ פעל גם אתמול במלוא הקיטור. על רקע מפות של כל העולם ומסכי טלוויזיה מרצדים, התרוצצו עובדי המשרד בין טלפון אחד לשני. מאות קריאות טלפון המשיכו לזרום מאנשים שביקשו לדעת מה עלה בגורל קרוביהם. כל כמה זמן התעדכן עוד שם לרשימת ההרוגים והפצועים. בשעות הערב נספרו קרוב ל־30 שמות הרוגים בפיצוץ בבואנוס איירס.

הפעילות במשרד החוץ התפצלה אתמול לשני כיוונים מאוד שונים: בלשכת שר החוץ, מסרים ספרים מחדר המצב, נערכו ההכנות האחרונות לקראת מפגש הפסגה בין פרס לעמיתו הירדני אל־מג'אלי. ראש הלשכה, אבי גיל, עמד לצאת לירדן כדי לתאם את פרטי הביקור של הבוס שלו.

ההתרגשות בקומת השר ניכרה מאוד על פניהם של העובדים, תחושה של "עושים היסטוריה".

בחדר המצב, לעומת זאת, היתה האווירה קודרת. בעוד חבריהם התכוננו לאירוע ההיסטורי, הם העובדים בחדר זה עסוקים בספירת הנפגעים, ומסכי הטלוויזיה המשיכו להעביר את התמונות מאתר הפיגוע. העובדים הפגינו סבלנות רבה מול אינספור פניות טלפוניות מודאגות. מבט אחד על רשימת הנפגעים והתשובה מועברת מיד.

חלק מהעובדים כאן התנסו רק לפני שנתיים במצב דומה. זה היה כאשר, כזכור, מכונית תופת פוצצה חלקים מבניין שגרירות ישראל בבירת ארגנטינה. גם אז הפעיל חדר המצב בתכונת חירום.

אחד העובדים אמר אתמול, שחדר המצב ימשיך לפעול עד שתהיה ודאות מוחלטת שאין יותר נפגעים בין ההריסות.

רבין בוועדת חו"ב: מבצעי הפיגוע קשורים בחזית איסלאמית קיצונית המובילה לאירן

מאת כתבנו בכנסת

"סימנים ראשונים מצביעים על כך שהפיגוע האכזרי והרצחני בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס נעשה במתכונת דומה לפיצוץ שאירע לפני שלוש שנים בבניין שגרירות ישראל בארגנטינה – מטען אדיר במכונית תופת. עובדה המעידה על כך שהמבצעים קשורים בחזית איסלאמית קיצונית המובילה לאירן," כך אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק רבין, לחברי ועדת חוץ ובטחון של הכנסת.

רבין אמר כי היו ידיעות כלליות והתריעה כללית לגבי תגובה של החיזבאללה אחרי חטיפת מוסטפה דיראני, וגם אחרי המכות הקשות שהמיתה צה"ל בחיזבאללה בדרום לבנון, ועוד פעילויות מוצלחות של ישראל נגד גופים המסייעים לחיזבאללה. לדבריו, שר החוץ האירני סס לדמשק בעקבות המכות חיל האוויר על מעוזי החיזבאללה, והיה ברור שהארגון הוכה קשה, אם כי לא באופן שיפסיק את הטרור. רבין הוסיף שאינו פוטר גם את סוריה מאחריותה לכל גורמי החיזבאללה שבסביבתה או בשליטתה.

לדברי רבין, לטרור האיסלאמי הקיצוני ישנן תשתיות שפותחות לו אפשרויות לטרור בכל העולם, ובמיוחד בדרום אמריקה. ארגנטינה היא אחת המדינות שיש בה מספר גדול מאוד של תושבים ממוצא לבנוני או סורי. הוא הוסיף כי ניתנו התראות וחוקר מערכות, אך לא היו התראות ספציפיות.

ראש הממשלה סיפר לחברי הוועדה כי נשיא ארגנטינה, מנם, התקשר אליו ושאל אותו למה זה קורה דווקא בארגנטינה. "את זה אתה צריך לשאול את עצמך", השיב לו רבין. מנם ביקש מישראל סיוע ושיתוף פעולה בחקירה אחר מבצעי הפיגוע, ורבין הסכים.

רק שאלה

"הפיגוע לא בא בהפתעה – הרי חזבאללה אמרו שהם ינקמו"

לדברי ח"כ אורי אור, לישראל אין אחריות לבטחון היהודים בחו"ל

מאת דניאל בן־סימון

יושב־ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ח"כ אורי אור, טרם שמענו את קולך ביחס להזות המתנקשים בארגנטינה.

"בפיצוץ הראשון בשגרירות ישראל בארגנטינה, הצבענו בבירור על קשר לאירן. לגבי הפיגוע האחרון, אנחנו עוד לא יודעים מי ביצע אותו. נכון שיש לפנינו מאפיינים דומים בשני הפיגועים, אך עד שלא נדע בבירור את זהות המבצעים, אסור לצאת בהצהרות".

שימשת כאלוף פיקוד צפון. האם תגובות נקם ביהודים על פעולות צה"ל מובאות בחשבון בתהליך קבלת ההחלטות?

"מנסיוני, פעולות כאלה מביאות בחשבון את כל השיקולים האפשריים, כולל פעולות נקם בישראלים וביהודים. הרי החזבאללה כבר הודיע שהוא יקום את פטירת חיל האוויר בעין דרדרה, שבה נהרגו עשרות אנשים, ואת חטיפת דיראני. הם בפירוש אמרו שינקמו. כך שזה לא בא בהפתעה".

האם צריך להתחשב מתגובות נקם לפעולות של צה"ל נגד החזבאללה?

"אם היינו מתחשבים בזה, לא היינו מקימים את מדינת ישראל".

הערכת שתהיה פעולת נקם בקנה מידה כזה?

"בהכירי את חזבאללה, ניתן היה להעריך שפעולה כזאת עלולה להתרחש".

למה הם מצליחים לפעול בארגנטינה?

"בדרום אמריקה יש קהילות בסלביות גדולות מאוד, שחלק פונדמנטליסטיות. עצם ההתארגנות הקפדה של מבצעי הפיגוע מצביעה על תשתית חזקה מאוד של אנשי חזבאללה. אם הם יכולים לפעול בצורה כזאת תוך זמן כה קצר, סימן שהם מאורגנים כהוגן".

האם יש דרך שונה להתמודד עם חזבאללה?

"אין דבר שלא נוסה בלבנון".

האם המדיניות הקיימת, לפיה אנו מכים חזק מכים בחזרה, היא המדיניות הנכונה ביותר?

"אנחנו לא קובעים את כללי המשחק. אין אפשרות לדבר עם החזבאללה כי הם לא רוצים שלום איתנו".

בלומר, אין שום מוצא אחר?

"המוצא היחיד יכול להיות במסגרת שלום כולל באיזור".

יש לנו אחריות, בלשונך, לגבי בטחונם של היהודים בגולה?

"לא, וגם לא יכולה להיות. ישראל אינה יכולה להבטיח את בטחונם של יהודי העולם. זה לא תפקידה, אלא תפקידן של הממשלות שתחתן הם חיים".

אנשים מהקהילות יכולים לטעון שהם נפגעו בגלל ישראל.

"השיקול הזה לא יתפוס. ישראל לא צריכה להתחשב בשיקולים של שלום היהודים בעולם".

ישראל מכה ללא הרף בחזבאללה ובדרכה שכדורב לא נחלש.

"הפעילות הישראלית מפחיתה את נפח הפעילות שלהם. בביצה הזאת שיש בה יתושים, הדרך היעילה ביותר היא לייבש את הביצה".

ואיך מייבשים אותה?

"על־ידי הסדר שלום כולל באיזור".

מזג האוויר

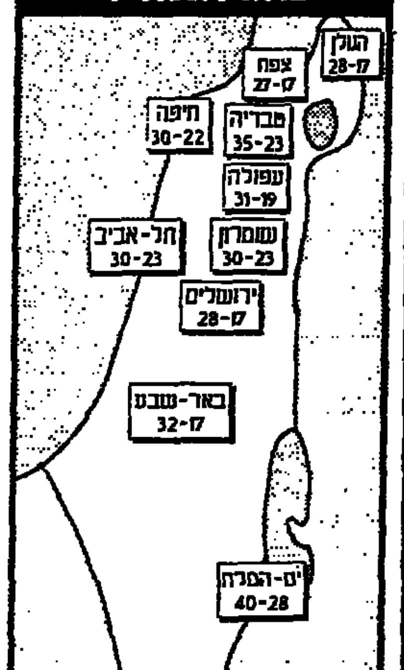

מעונן חלקית עד בהיר.

לוטו

33, 30, 25, 17, 16, 8 והמספר הנוסף: 6

הורשו המגעים בדמשק

כריסטופר על השיחות עם אסד: קשות אך מועילות

(ע"ר־"אי־אפ"פ.)" נשיא סוריה ואסד אמר ומזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר חידשו אמש את שיחותיהם בדמשק.

דובר לשכת הנשיא, ג'בראן כוריה, ציין כי בפגישה נוכחים גם שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, והמתאם האמריקאי לתהליך השלום, דניס רוס. כריסטופר הגיע אתמול בבוקר לדמשק, במסגרת מסע דילוגים נוסף בזורת התיכון, שמטרתו לפרוץ את המבוי הסתום בשיחות בין ישראל לסוריה.

כריסטופר תיאר את שיחותיו עם אסד כ"קשות אך מועילות. שוחחתי על מספר נושאים עם אסד, והוא ביקש זמן למחשבה. לכן הפסקנו את המפגש שאמור להתחדש בערב", אמר כריסטופר לעיתונאים לאחר שיחה ראשונה בת שעתיים עם אסד. לדבריו, סוריה וישראל רציניות מאוד בכוונתן להתקדם בשיחות – אך המו"מ נמצא בשלב קשה וסבוך.

עם זאת אמר, כי הדיונים נכנסו לשלב סבוך, ו"הסכסוך הישראלי־ערבי מתחיל להתקרב לקיצו". בתשובה לשאלה האם הביא עימו הצעות חדשות, אמר השר האמריקאי כי "יש דרכים שונות לטפל ברעיונות ישנים".

כאשר נשאל האם ביקש מאסד ללכת אחר צעדיו של המלך חוסיין, שייפגש ב־25 ביולי עם רה"מ יצחק רבין, השיב כריסטופר: "חוסיין עושה תמיד את כל הצעדים לקיים דיונים חיים".

אולם הוא ציין כי בכל הנראה, פריצת הדרך כשיחות בין ישראל וירדן לא השפיעו על הנשיא אסד. "קיבלתי את הרושם שעניין זה אינו מטריד אותו במיוחד", אמר.

על פי מקור אמריקאי, שדיבר בעילום שם, שני הצדדים העלו את האפשרות של מגעים בדרג גבוה בין ישראל וסוריה. "הכוונה אינה במגעים הישירים, אלא בדרג הבגעים", ציין המקור.

ישראל דורשת מגעים ישירים בדרג הבכיר ביותר – לפחות של שרי חוץ – כדי לשחרר את המבוי הסתום עם סוריה.

גיא עובדיה
(המשך מעמוד 1)

יוקנעם, ניסים חדר עובדיה. האב היה סגן אלוף בחיל האוויר, שירת בבסיס עובדה ובסם הגיע לקיבוץ. עם שחרורו מצה"ל נשאר כחבר קיבוץ לכל דבר. כיום הוא מרכז הבניין ביוטבתה. האם עובדת במוכירות המפעלים האזוריים.

למשפחה שתי בנות מבוגרות חברות הקיבוץ, ובנוסף יש להם גם שני ילדים מאומצים. גיא עצמו הגיע עם המשפחה בגיל צעיר. הוא צבר הישגים בתיכון, והיה מוכר כנער שקט, נעים אהוב מאוד.

קודר (ע"אא"פ.)" ראש צוות המשאר ובינק הפלסטיני נאביל שעת' גינה את הפיגוע. הוא אמר כי הוא מתנגד לכל מעשה אלימות באזורי האוטונומיה.

רק בני ה"פלאש מורה" הגרים כיום באדיס אבבה יורשו לעלות לישראל

מאת נתן רועי

השגרירות הישראלית באדיס אבבה קיבלה אתמול הוראה לטפל במתן אישורי יציאה רק לבני ה"פלאש־מורה" השוהים באדיס־אבבה. בכך מקווה שתימנע הגהירה של בני הכת לאדיס אבבה במטרה להגר לישראל.

ההלטה זו התקבלה אתמול בוועדת השרים לענייני עליה וקליטה. בהולך הישיבה דווח על 4,000 בני הכת השוהים בזה זמן רב באדיס אבבה. בכוונת השגרירות לטפל תחילה בנושאי הבקבע, ולא לטפל באלה המגיעים בימים אלה לבירה. במקביל יובהר בארץ לבני המשפחה שיש להם קרובים באתיופיה כי הזמנת קרוביהם מכפרי צפון אתיופיה לאדיס אבבה ללא תיאום עם הרשויות המוסמכות הינה על אחריותם בלבד.

מנתונים שהוצגו בפני המשתתפים עולה כי החל מחודש אוגוסט אשתקד הגיעו לישראל כ־900 נפש מבני ה"פלאש־מורה", מהם 350 על פי חוק הכניסה וכ־550 על בסיס חוק השבות.

מדו"ח משרד החוץ שהוצג בישיבה עולה כי מנהיגי אתיופיה מגלים התנגדות נמרצת לפעילות גורמים ישראלים ויהודים בקרב קבוצות בתחומה. פעילות זו נתפסת באורח מאחדי, כהתערבות גסה בענייניה הפנימיים של המדינה.

שר הקליטה צבון הדיע אתמול כי ישאף במאמציו לשכנע את שלטונות אתיופיה להסכים להגדלת מספר הבאים על בכי 200 לחודש.

הוועדה מסייע לבני ה"פלאש־מורה" שהגיעו לאדיס אבבה בריאה, מזון, בוחר קורת והרשאות. צבון הגיע הערכה לגביה על מיטעלו בבני ה"פלאש מורה" ולסוכנות היהודית על חלקה בסיוע ובהבאתם לישראל.

פרס משוחח עם הקונסול רנה כרמון, שאיבד את רעייתו בפיגוע הקודם בבואנוס־איירס (צילום: יצחק אלהרר/ "יסקום 88")

"יש להפעיל לחץ בינ"ל על איראן"

הכנסת גינתה הפיגוע בארגנטינה וקראה לפעולה בינלאומית נגד הטרור

מאת כתבנו בכנסת

הכנסת גינתה אתמול פה אחד את מבצעי הפיגוע הרצחני בבואנוס איירס. יו"ר הכנסת, שבח וייס, הקריא בתחילת הדיון את מברקו ליו"ר פרלמנט ארגנטינה, בו הוא מביע בשם הכנסת זעזוע מהאסון הכבד, התרגשות נוכח גילויי ההתגברות של העם הארגנטינאי.

יו"ר הקואליציה, ח"כ אלי דיין, אמר כי במישור המעשי יש לפעול ליצירת לחץ בינלאומי חזק על איראן, כפי שנעשה בעבר על עיראק ולוב, ולהטיל עליה שורה של סנקציות.

שר החוץ, שמעון פרס, מסר הודעה בשם הממשלה: "ממשלת ישראל לא תסלח ולא תשכח את מעשה הטרור הנפשע, את הפיגוע הנואל שפגע באנשים תמים מפשע. אנו מוקיעים את המקור העכור בנפש והמקיז דם שממנו באים אנשי הרצח. לא ניבהל מהם ולא נרפה מהם עד אשר יוכרע האחרון שבהם. אני מאמין גם שנגבר עליהם".

פרס קרא לעולם כולו להוקיע את הפיגוע ולפעול בנחישות כדי לבער את נגע הטרור. לפשע מימד בינלאומי, אמר פרס, והפעולה נגדו חייבת להיות בינלאומית אף היא.

יו"ר האופוזיציה, ח"כ בנימין נתניהו (ליכוד), אמר כי העקבות של מבצעי הפיגוע מובילים, כמו בפיגוע הקודם בשגרירות ישראל בבואנוס איירס, לעבר איראן, המשמשת מקור השראה וסיוע לטרור המוסלמי הקיצוני. אולם איראן איננה המדינה היחידה המאפשרת לטרוריסטים לפעול מתוכה, טען נתניהו. גם סוריה מסייעת לטרור המוסלמי הקיצוני ולארגון החזבאללה לפעול משטחים שבשליטתה, ומאפשרת מעבר אמצעי לחימה רבים מאיראן דרך דמשק ללבנון.

לדבריו, סוריה, אילו רצתה, היתה יכולה לעצור את הטרור האיראני, אך היא איננה עושה דבר למנוע פעילות זו. הוא קרא לראש הממשלה להעביר לסוריה מסר חריף ביותר של דרישה להפסיק מתן כל חסות, סיוע או תמיכה לטרור של החזבאללה הארגונים הפלסטיניים הנוספים הפועלים בדמשק.

ח"כ בני טמקין (מרצ) קרא בהתרגשות: "היום כולנו ארגנטינאים, היום כולנו יהודים". הוא הזהיר מקשירת תהליך השלום עם הפיגוע, ואמר שיש תשובה אחת ויחידה למעשים כאלה: לחזק את מדינת ישראל ולחזק את תהליך השלום.

ח"כ רענן כהן (עבודה) אמר, כי לממשלה יש אחריות להגן על יהודים באשר הם יהודים, ועליה למצוא דרך לעזור לקהילות לעזור לעצמן, בלי להתערב בענייניהן של מדינות ריבוניות.

ח"כ זבולון המר (מפד"ל) אמר, כי האשליה שהוסכם עם אש"ף יביא להרגעה ולחיסול הטרור מתמוטטת. ח"כ תמר גוז'נסקי (חד"ש) התריעה מפני ניצול ציני של הפיגוע, כדי לחזק תפיסות של "עם לבדד ישכון" ו"העולם כולו נגדנו".

המשטרה שיגרה צוות זיהוי פלילי

מאת נתן רועי

משטרת ישראל שיגרה לארגנטינה צוות מומחים לזיהוי פלילי כדי לסייע בגילוי נסיבות הפיצוץ בבניין הקהילה בבואנוס איירס.

המחלקה לזיהוי פלילי, שסייעה בגילוי נסיבות הפיצוץ במרץ 1992 בבניין שגרירות ישראל בבואנוס איירס, זכתה לשבחים בכל רחבי העולם על מקצועיותה. מומחי המחלקה אף עסקו באיתור ובבירור הממצאים בפיצוץ מטוס פאן־אם מעל לוקרבי.

בנוסף לכך שוגר אתמול מטוס חיל האוויר הישראלי עם צוות החילוץ של פיקוד העורף שזכה לשבחים על פעילותו בעבר באיזורי אסון ברחבי העולם. הצוות פועל עם ציוד מכני כבד ובעלי מקצוע מן השורה הראשונה בעולם.

משלחת של פיקוד העורף יצאה לבואנוס איירס

מאת און לוי

משלחת של פיקוד העורף, בראשות האלוף זאב ליבנה, אמורה לנחות לפנות בוקר בבואנוס איירס. לדברי גורמי צבא, אנשיה ייצאו מיד לאחר שינחתו אל אזור הפיגוע במטרה ללמוד את השטח ולהתכונן את סדר פעולות ההצלה. במשלחת כ־50 איש.

המשלחת הצטיידה באמצעים רבים לפינוי הריסות, והיא תיעזר בציוד אלקטרוני מתוחכם ובכלבים. היא תשהה בארגנטינה עד גמר פינוי ההריסות. בין היוצאים גם אנשי המוסד, אשר ינסו לחקור את נסיבות הפיצוץ ולגלות את מבצעיו.

גורמי הערכה בישראל סבורים, כי הארגונים האיסלאמיים שביצעו את הפיגוע קשורים בדרך כזו או אחרת לאיראן.

מחר – עצרות הזדהות בתל־אביב ובבואנוס איירס

מאת נתן רועי

שתי עצרות תערכנה מחר בו זמנית, בכיכר הסינמטק בתל־אביב ובבואנוס איירס, כדי להביע הזדהות עם הקהילה והמחאה על הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בארגנטינה.

התאחדות עולי אמריקה הלטינית והסוכנות היהודית סיכמו אתמול את קיום האירוע בתל־אביב ובבואנוס איירס. בעצרת ישתתפו התאחדויות עולים, פעילי עליה, חברי ארגון הידידות ארגנטינה־ישראל.

נראה שגם ראש הממשלה יצחק רבין וגם שר החוץ שמעון פרס לא יוכלו להשתתף באירוע. בסוכנות היהודית נעשה אתמול מאמץ להקליט קלטת וידאו שבה יביע ראש הממשלה יצחק רבין הזדהות עם הקהילה בבואנוס איירס.

בישיבה שהתקיימה אתמול בלשכתו של מנכ"ל הסוכנות היהודית משה נתיב, דווח אתמול על הערכות 25 שליחי הסוכנות היהודית בארגנטינה. הוחלט על שיגור נציגים מהתאחדות עולי אמריקה הלטינית לבואנוס איירס. הסוכנות שיגרה לארגנטינה, במטוס החילוץ של חיל האוויר הישראלי, את איש הסוכנות היהודית, שמעון נוה.

כתבי שני ערוצי הטלוויזיה יצאו לסיקור החילוץ

מאת אביבה זלצמן

צוות ההצלה הישראלי שיצא לארגנטינה הקצה במטוס מקום לכתב טלוויזיה אחד, כדי לסקר את פעולת החילוץ בארגנטינה. מאחר והמועדים בטלוויזיה הישראלית אינם מאפשרים להוציא לשטח, בארץ או בחו"ל, פחות משלושה איש - כתב, צלם וטכנאי - יצא במטוס כתב הרשות ערוץ 2, יוסי עיד רוה. עידרוה אמור לספק תמונות גם עבור הערוץ הראשון. אולם בינתיים, החלט בטלוויזיה לשלוח לארגנטינה את יעקב אחימאיר, כתב הטלוויזיה בוושינגטון, שהגיע לשם כבר אתמול ודיווח מהשטח.

מילוא מציע סיוע באירוח ילדי נפגעים

מאת אלי ברנר

ראש עיריית תל אביב־יפו, רוני מילוא, שלח אתמול מברק לראש עיריית בואנוס איירס, בו הביע את זעזועו העמוק מהאסון הכבד בבית הקהילה היהודית בעיר. מילוא הציע סיוע באירוח ילדים שהוריהם נפגעו באסון וכן הענקת טיפול רפואי לנפגעים בבתי חולים בתל־אביב. בואנוס איירס ותל־אביב הן ערים תאומות.

האפיפיור מגנה בחריפות את "הפיגוע הנתעב"

הוואתיקן (עי.א.פ.פ.) – האפיפיור יוחנן פאולוס השני גינה אתמול בחריפות את ה־"פיגוע נתעב" נגד בניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס.

באיגרת ששיגר לקרדינל אנטוניו קוארצ'ינו, הארכיבישוף מבואנוס איירס, שב הביע האפיפיור גינוי חריף של פעולות הטרור, "הפוגעות בדריקום בשלום וברגשותיהם העמוקים ביותר של האדם".

כמו כן העביר האפיפיור באיגרת את תנחומיו למשפחות הקורבנות.

המדריך השלם ליחסי עבודה

כל החוקים, כל הצווים, כל ההסכמים, כל ההסברים, כל התקנות, כל התקנונים, כל ההוראות, כל הזכויות וכל החובות. הנוגעים באופן ישיר ועקיף לעובדים בישראל – *עכשיו בהישג ידך!*

עכשיו במבצע

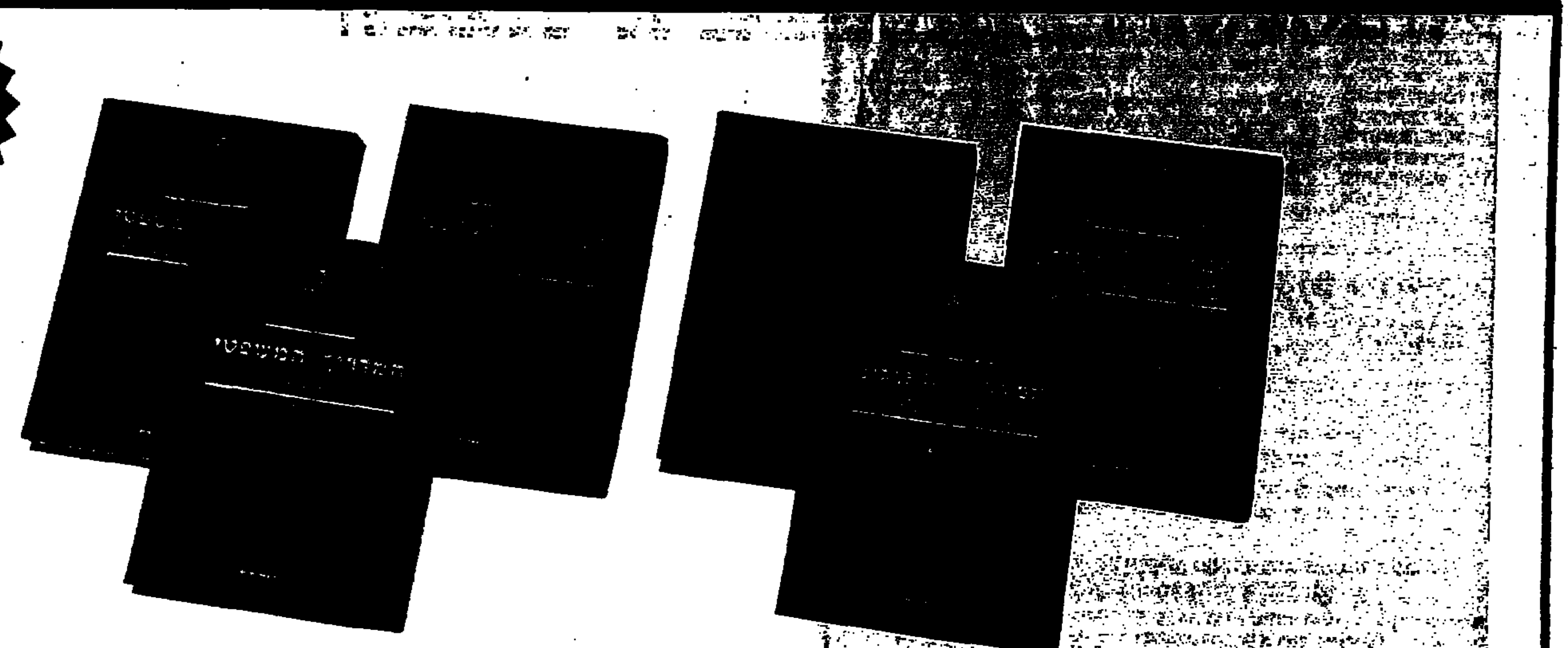

סדרת ספרים יוקרתית המאגדת עשרות מדריכים מקצועיים מיוחדים לכל ההיבטים של יחסי העבודה בישראל

כל מה שרצית לדעת
– כל מה שצריך לדעת

ספר חובה למעסיקים, לוועדי עובדים, למנהלים, למנהלי כ"א ומשאבי אנוש, לאנשי האיגוד המקצועי, לחשבי שכר, למבקרי פנים, למשפטנים ולאנשי מינהל

נכתב ונערך בידי צוות מומחים ואנשי מקצוע מהמובילים בתחומם בארץ, בראשם, עו"ד ישראל גיל, מומחה בדיני העבודה; עו"ד נחמיה גוטמן, שופט בית הדין האזורי לעבודה (בדימוס); ד"ר לינדה עפרוני, כלכלנית ומשפטנית מומחית לשכר; דן שפרינצק, מומחה לביטוח, גמל ופנסיה; פרופ' שמואל ליימן–ווילציג, מומחה לתקשורת ציבורית; מוטי בלחסן, בנקאי ומומחה לענייני פרישה מהעבודה ועוד

טופס הזמנה
ניתן להזמין גם בפקס מס: 03–6957422

לכבוד
ועדים הוצאה לאור
שד' שאול המלך 4 ת.ד. 20468
תל אביב 61204

נא שילחו אלי בדואר את המדריך השלם ליחסי עבודה במתכונת של סדרת הספרים המפוארת. זאת במחיר מבצע של 1,458 ש"ח כולל מע"מ אריזה ומשלוח. (במקום 2,700 ש"ח מחיר מחירון)

שם המזמין ______ תפקיד ______ טל: ______

שם המפעל/מוסד/חברה/ארגון ______

כתובת מלאה ______

כמות עותקים של המדריך ______ לפי תחשיב של 1,458 ש"ח (לששת הכרכים)

מצ"ב המחאה מס: ______ על סך ______ ש"ח, לפקודת ועדים הוצאה לאור

* חשבונית מס/קבלה תישלח עם קבלת התשלום בפועל (פטור מלא מניכוי מס במקור יישלח לכל דורש)

* ניתן לשלם ב–3 תשלומים של 468 ש"ח כל תשלום

שם וחתימת המזמין

עו"ד עופרה פרידמן נבחרה לתפקיד מזכ"ל נעמת: "אנחנו רצות כי אנחנו שוות וראויות"

מאת אביבה זלצמן

"אנחנו רצות, כי אנחנו שוות וראויות. אנחנו רצות, כי אי־אפשר לשנות את השיטה בהליכה" – כך אמרה עו"ד עופרה פרידמן מיד בהיבחרה לתפקיד מזכ"ל נעמת, אתמול, בסיום חלק הדיונים של ועידת נעמת ה־16. פרידמן נבחרה ברוב של נציגות העבודה, רם והרשימה המשותפת, ללא כל מתנגדים ובהימנעות נציגות הליכוד. קודם לכן החליטה הוועידה כי מעתה תיקרא מזכ"ל נעמת יו"ר נעמת, ומזכירת סניף נעמת תיקרא יו"ר סניף נעמת.

שני ימים רגועים יחסית של דיונים הסתיימו אתמול בצלילים צורמים, שהגיעו לכדי מכות כאשר עלה נושא השלום בין הצעות ההחלטה הכלליות. נציגות הליכוד התחילו לשיר, למחות ולצעוק. באותן השורות התלהטו הרוחות ואחת מצירות סיעת הליכוד בוועידת נעמת הנחיתה מכת אגרוף בפניה של צירה ממפלגת העבודה, מלווה בקריאות "מרוקאית מלוכלכת".

הסיום החגיגי בהיכל התרבות, במעמד ראש הממשלה יצחק רבין, מזכ"ל ההסתדרות חיים רמון, שרים, ח"כים ומוזמנים רבים, היה חגיגי יותר, ונפתח במופע לייזר. במהלך הערב חולקו פרסי "אוסקר נעמת" ל־13 נשים שהגיעו להישגים בתחומים שונים, והערב כולו, תחת הכותרת "נעמת עושה היסטוריה", שיקף בהולם את נעמת בדרכה החדשה, או כמו שהיטיבה להגדיר עו"ד פרידמן: "אם עד עכשיו היתה ההיסטוריה HIS-STORY, מעתה זו תהיה HER-STORY".

ראש הממשלה, שהגיע לאירוע "בהרגשה רעה בעקבות מה שאירע אתמול בבואנוס־איירס, מה שאירע שלשום במחסום ארז, ובעקבות מותו של קצין היום, ברפיח" – מאמין כי דווקא הנשים יודעות, "אולי יותר טוב מהגברים, לעבור את התוויה של תקוה לשלום ולחיים טובים יותר ובעת הבעוכה להתמודד עם כאב ושכול. היום אנחנו חייבים להמשיך בחיים המלאים שלנו, ולדעת שאנחנו עומדים מול טרור איסלאמי קיצוני שתכליתו רצח לשם רצח, ללא הבחנה, במגמה לרצוח את השלום. אבל אנחנו נמשיך להתמודד עם גילויי הטרור ונמשיך בדרך השלום, ואתן הנשים תדענה להוות את האיזון הנכון בין החיים והמאבק".

מזכ"ל ההסתדרות הבטיח, כי נעמת בתקופתו "תהיה עצמאית לחלוטין ולא תהיה עוד תלויה בחסדי מזכ"ל זה או אחר", וזכה למחיאות כפיים ממאות פעילות נעמת באולם. רמון שיבח את ארגון הערב, והודה כי "להסתדרות יש הרבה מה ללמוד איך לארגן ועידה, מנשות נעמת. הערב הזה בא לומר שהנשים בישראל הוכיחו שלא בונים מעמד אשה על מסכנות, ואתן מוכיחות כמה החברה מפסידה שאינה יודעת לנצל את הפוטנציאל האדיר שקיים בנשים".

התקבלה הצעת החלטה בעד המשך קיום "דבר"

בין הצעות ההחלטה שהתקבלו בוועידת נעמת גם הצעה של עזה רונן, מעין הדור מאוחד, לתמוך בהמשך הוצאתו של עיתון "דבר" – "יצירתה של ההסתדרות במשך 70 שנה. קודם שהובאה הצעת ההחלטה אספה רונן יותר מ־300 חתימות של צירות בוועידה הקוראות להמשך הוצאתו של העיתון.

בוועידת נעמת אתמול: יצחק רבין ועופרה פרידמן עם פנינה רוזנבלום, זוכת "אוסקר נעמתי" (צילום: ישראל מלובני)

אמש בפסטיבל ערד אמיר רוזנבליט

המופע החד־פעמי של ד'אור ושלמה בר: "רגע אושר נדיר"

אם יש הצדקה לקיומו של פסטיבל ערד, הרי שהיא טמונה בערך המוסף הנוצר משילובים יוצאי דופן בין זמרים, ומרוח, צמדים ולהקות דוגמת זה שנוצר מהזיווג בין הזמר דוד ד'אור ולהקת "הברירה הטבעית", בהנהגתו של שלמה בר.

המפגש החד־פעמי והבלתי צפוי הזה בין שני זמרים ויוצרים, שלכאורה שונים זה מזה בסגנון, הפיח עוצמה בשיריהם אותם הם שרים ביחד ולחוד, ממיטב הקלאסיקה העברית והרפרטואר האישי. לשמוע את ד'אור, בעל קול הקונטרה־טנור, בדואט עם קולו המחוספס משהו של בר, בליווי הלהקה, כשהם מבצעים את "תפילה", "יד ענוגה", "שרמתי" או "קול מהשמים", בעיבוד מיוחד במינו של בר – זהו ניסוי מעניין ומוצלח מאוד.

המופע הזה, שנערך באולם "אורון" בערד, הוא אמנם באיחור של 25 דקות אבל היה שווה לחכות, או כפי שהודה בר עצמו במהלך המופע: "נדירים הם הרגעים בהם יש לך רגעי אושר בחיים. המפגש הזה עם ד'אור – העניק לי אושר האהבה". גם לחובבי הזמר העברי.

מופע מיוחד אחר שכל הכרטיסים שלו אזלו, כצפוי, במכירה המוקדמת, הוא זה של דני רובס ומיטב שיריו, תחת הכותרת: "עשור או שאני יוזה", באולם אורון הצטופפו מאות בני נוער שמילאו גם את המעברים, כשהם מוחידים את רובס אל הבמה לביצוע הלהיטים חדשים וישנים. רובס ביצע במהלך המופע שירים מתוכנית תקליטיו, שירים שכתב לזמרים אחרים, כשהוא מארח גם את אביו ואת חבורת הזמר "הדודבוחתיים".

גולת הכותרת של אירועי היום השני לפסטיבל היה המופע ההמוני "זמר לחיים – שירים חיים חפר", שנערך באיצטדיון העירוני. זוהי מסכת צבעונית של שירים המהווים את הקלאסיקה של הזמר העברי מתקופות פרום המדינה והצ'יזבטרון, דרך רביעיית מועדון התיאטרון, בצל ירוק, הלהקות הצבאיות, שלישיית גשר הירקון ועד ימינו. בניהולה האמנותי ובעריכתה של רבקה מיכאלי ובליווי תזמורת חיל האויר, עלו בזה אחר זה לבמה האמנים שושנה דמארי, דוד ד'אור, גלי עטרי, מיקי קם, דני רובס, שמיניית וקאל, אפי נצר ושורה ארוכה של חבורות זמר. כולם, כולל האמן הצייר, יוסל ברגנר שהתיר להשתמש בציוריו כתפאורה לערב זה – הצדיעו לחיים חפר.

בבריכת השחייה של ערד ערך אמש רני סנדרסון את מופע הבכורה של תכניתו החדשה "מת לבכות 2". אחרי מופעו הקודם, שהיה על טהרת "הסטנד־אפ" בלבד, חזר סנדרסון למתכונת הרגילה שלו, של שילוב הומור ומוסיקת רוקנרול והרג'יל והוא עושה זאת בחן ובכשרון רב.

ארגון ההורים יפנה לבג"ץ כדי להסיר את החרם הכלכלי שהוטל על־ידי שושני

מאת יעל פישביין

יו"ר ארגון ההורים הארצי, שי להמן, מסר אתמול כי יפנה לבג"ץ כדי להסיר את החרם הכלכלי שהטיל מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, על ארגון ההורים.

"זה דבר בלתי נסבל. אין לו אח ורע בתרבות הדמוקרטית שמשרד ממשלתי מטיל חרם כלכלי על אירגון התנדבותי מייצג. אני מתפלא איך שר הרואה עצמו כליברל נותן יד לצעד גלוי כזה. זה לא לכבודו ולא לכבוד המנכ"ל. זו התעמרות מפורשת באירגון התנדבותי", אמר להמן.

מתחילת השנה לא העביר משרד החינוך את חלקו בתקציב אירגון ההורים, העומד על סכום שנתי של 260 אלף שקל. בתשובה לפניות האירגון מסר מנכ"ל משרד החינוך כי עיכוב הכספים המגיעים לאירגון ההורים ממשרד החינוך יימשך עד לסיום כל הדיונים בעניין תשלומי ההורים.

כזכור, לפני כחודש הסתכסך יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ אברהם בורג, עם אירגון ההורים בגלל מאבק ההורים נגד המחירים הגבוהים שגובות חברות טיולים מבתי הספר ומהתלמידים. ההורים הכריזו על שנה ללא טיולים ותבעו מימון ממשלתי של טיול אחד ארוך לשנה. בורג טען כנגד ההורים שהם פוגעים בערך אהבת ארץ ישראל ותבע מהם לסגת מעמדתם. כאשר נתקל בסירובם, פנה אל מנכ"ל משרד החינוך וביקש ממנו לעכב את ההקצבות לאירגון ההורים.

שי להמן טוען כי היענותו של המנכ"ל לבקשת בורג היתה לפתות תמוה: "לא ראיתי עד עכשיו שמנכ"ל מקבל הוראות מאברהם בורג. נוח למנכ"ל להאחז בבורג כאשר מדובר בהכבעת אירגון יציג לגיטימי". לדברי להמן החרם הכלכלי על האירגון הוטל עוד לפני פנייתו של בורג בגלל מרי התשלומים שהכריז האירגון מתחילת שנת הלימודים החולפת.

מלשכת דובר משרד החינוך נמסר: "על פי בקשת יו"ר ועדת החינוך של הכנסת עיכב משרד החינוך את ההקצבות לאירגון ההורים הארצי עד לסיום כל הדיונים בעניין תשלומי ההורים". להמן הגיב על הודעת הדובר: "הדברים הם עוד הוכחה שמשרד החינוך הטיל עלינו חרם כלכלי שנפסיק את מאבקנו נגד תשלומי ההורים ובעד מימוש חוק חינוך חובה חינם."

ליקויים בניהול כספי ההורים בקרית אונו

בעקבות פסיקת שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, לפיה העירייה היא האחראית על ליקויים שנתגלו בניהול כספי ההורים בבית הספר "בן צבי" בקרית אונו, הודיע אתמול ראש העירייה דרור בירנבאום כי הוא מינה מנהל אדמיניסטרטיבי ורואה חשבון שיפקחו בצורה שוטפת על ניהול כספי בית הספר.

"מכיוון שנקבע כי העירייה היא האחראית, החלטנו לפתוח עידן חדש בניהול בית הספר. המנהל לא יכול להכריע לבד על כמה ישלמו לו ואיך להוציא את הכספים. כל המיכרזים, כל האירועים יהיו חייבים לעמוד בנהול החדש שנקבע על ידינו. העירייה היא גוף שעומד לבחירה וחשוף לביקורת ואין בכוונתנו לשאת בעונש על מעשים שנעשו על ידי הנהלת התיכון. הפסיקה והצעדים שעשינו יעבירו לכל ראשי הערים מסר. זה יתרום לעשיית סדר בכספי הורים בכל בתי הספר בארץ", אמר בירנבאום.

יו"ר אירגון ההורים העל יסודיים שושנה אורן אמרה כי היא מקבלת בברכה את צעדיו של בירנבאום: "חייב להיות משרד כספים מסודר בכל בית ספר. בתי ספר מגלגלים מיליונים ללא הנהלת חשבונות מקצועית."

הקרנת בכורה לסרט תעודי על חיי גולדה במעמד רה"מ בסינמטק י־ם

מאת כתב "דבר"

בנוכחות ראש הממשלה יצחק רבין ורעייתו לאה, יו"ר הכנסת פרופ' שבח וייס, בני משפחה וחברים לדרך נערכה אתמול בסינמטק ירושלים הקרנת הבכורה של סרטו של הבמאי והמפיק פיטר פריישטט על גולדה מאיר. הסרט המורכב מקטעי ארכיון ומראיונות עם אישים ובני אדם שליוו את גולדה במסלול חייה הארוך מאז התיישבה בתחילת שנות העשרים בקיבוץ מרחביה, דרך תפקידיה הפוליטיים השונים טרם קום המדינה – שגרירת ישראל הראשונה בברה"מ, שרת העבודה, השיכון והביטוח העממי, ושרת החוץ – עד לתפקידה האחרון כראש ממשלה. הוא מציג את הדילמות והויכוחים הציבוריים סביב מנהיגותה של גולדה ונותן ביטוי לדעות שונות במנהיגותה כמו גם למבקריה.

ראש הממשלה יצחק רבין אמר בדבריו בהמשך כי סיפורה של גולדה הוא סיפור אופייני ומיוחד של גורל היהודים מסוף המאה הקודמת, דרך תחילת גיבושו של הישוב היהודי החדש בארץ ישראל, ועד הקמתה ובנייתה של מדינת ישראל.

רבין הביע תקוה שסרט זה ישמש כאמצעי להפיכת דמותה של גולדה לנחלת הנוער. דרכו יכיר הדור הצעיר את התקופה שהתרחשה בתולדות העם היהודי במאה השנים האחרונות – מאה השנים החשובות ביותר בחיי העם היהודי באלפיים שנות גלות.

יו"ר קרן היסוד, שלמה הלל, ציין בדבריו את העובדה שדווקא ערב פריצת הדרך ההיסטורית עם ירדן, ראוי להזכיר כי היתה זו גולדה שנפגשה עם המלך עבדאללה, סבו של חוסיין, ערב מלחמת השחרור, ואין ספק שהיתה מראשוני המנהיגים הישראלים שהחלו את התהליך המגיע לשיאו בימים אלה.

בן־אלישר נבחר ליו"ר הוועדה המדינית של הליכוד

מאת אמיר גילון

חבר הכנסת אליהו בן־אלישר נבחר אמש לעמוד בראש הוועדה המדינית של לשכת הליכוד. בבחירות שהתקיימו אתמול בלשכה גבר בן־אלישר על המתמודד השני, השגריר לשעבר זלמן שובל, בהפרש של 24 קולות.

הבחירות התקיימו במצודת זאב בתל־אביב ונטלו בהם חלק 252 מתוך כ־500 חברי הלשכה. בעד בן־אלישר הצביעו 138 חברי לשכה ואילו בעד שובל הצביעו 114 בני אדם.

סוכמו תנאי הקואליציה בין רם, הליכוד והעבודה בהסתדרות בחיפה

מאת אורי שרון

סוכמו תנאי כניסת סיעת "העבודה" לקואליציה בהסתדרות במרחב חיפה, אך החתימה על ההסכם הקואליציוני תתבצע רק לאחר כניסת סיעת "רם" לקואליציה בנעמת במרחב.

על פי הסיכום, תקבל "העבודה" ראשות שני אגפים: סניפים ושכונות ואחד משני האגפים האחרים – ארגון ובחירות או רווחה סוציאלית. בנוסף, יאיישו נציגי "העבודה" ועדות ומוסדות במרחב על פי כוחה היחסי.

הגו"ם הקואליציוני עם סיעות "רם" ו"הליכוד" נערך שלשום בערב, בהעדרו של המזכיר היוצא אורי אגמי, לאחר שהוא פרש מצוות הגו"ם. בראשו עומד מזכיר המרחב, דב גרפנקל. "רם־ליכוד" דחו את דרישת "העבודה" לעמוד בראש ארבעה אגפים.

בנעמת בחיפה קיימת קואליציה בין "העבודה" לבין "הליכוד", ולכן "רם", השלטת בהסתדרות, תובעת להיכלל באותה קואליציה ולאייש 40 אחוזים מהוועדות והמוסדות, בהתאם לכוחה לאחר הבחירות. כאמור, היא מתנה את צירוף "העבודה" לקואליציה ב"נעמת תחילה".

פוטרו 23 עובדי ההסתדרות במרחב חיפה

מאת אורי שרון

גל פיטורים ראשון בהסתדרות במרחב חיפה: 23 עובדים בעלי ותק של עד שנתיים קיבלו שלשום מכתבי פיטורין. זהו צעד ראשון במסגרת צעדי היעול שעליהם החליט ברוך זלץ בימיו הראשונים כמזכיר ההסתדרות במרחב. מחר אמור המזכיר להיפגש עם העובדים ולהבהיר להם את תכניותיו באשר למבנה הפרסונלי של הבית.

צעדים נוספים ומיידיים, שעליהם הודיע זלץ לנציגות ועד העובדים ולראשי האגפים: צמצום משמעותי בהוצאות דואר ומודעות, וביטול כמעט לחלוטין של הוצאות האש"ל לעובדי בית ההסתדרות. בגזברות המרחב מעריכים כי צעדים אלה בלבד יחסכו כמה מאות אלפי ש"ח בשנה. צפויים צעדי יעול נוספים. עובדים בהסתדרות במרחב צפויים לפחות גל פיטורין נוסף, שיקיף כ־35 עובדים נוספים שצברו ותק של עד 15 שנות עבודה.

לגבי הצעדים המיידיים, הוחלט, למשל, שדברי דואר ייצאו מהבניין רק שלוש פעמים בשבוע והוצאת יותר מ־20 מכתבים ביום מאגף אחד תהיה טעונה מעתה אישור לשכת המזכיר. ביום שישי תהיה תורנות עובדים רק באגף לאיגוד מקצועי. ראשי האגפים והמחלקות הונחו שלא לפרסם עוד בכלי התקשורת, מודעות ברכה ומודעות הנוגעות לפעילותם. הישיבות יתקיימו מעתה בבניין ההסתדרות ולא במסעדות, ואילו ארוחות מחוץ לבניין יאושרו רק כאשר הנושא המורשה ישהה מחוץ לחיפה. כמו כן ינוכה שכר מן המאחרים לעבודתם וגם תופסק רכישת עיתונים על חשבון ההסתדרות.

הוחלט לבטל חמישה אגפים מכלל 11 האגפים שהיו בקדנציה הקודמת. גם בספורט הייצוגי, "הפועל", יהיו שינויים מיידיים: תמונה ועדה ציבורית שתקבע את מדיניות הפעלתו במרחב חיפה.

החברה להגנת הטבע: אלפי דגים מתו בירדן בגלל רשלנות של רשות שמורות הטבע

הרשות: צה"ל ביקש להטות האפיק כדי לשפר הבטיחות, וקיבל אישורנו בצירוף הנחיות למניעת פגיעה

מאת דורון שרם

החברה להגנת הטבע מאשימה את רשות שמורות הטבע ברשלנות מקצועית שגרמה למותם של אלפי דגים בירדן. בכך מתחדשת מחלוקת ישנה בין שני הארגונים. הדגים מתו בגלל עבודת הטיה שערך צה"ל באזור גשר "הרודות", שבמסגרתה הוסטה זרימת הירדן אל אפיק ישן, מערבית לאפיק הזרימה הקיים כיום, לאורך כמה מאות מטרים. הייבוש הפתאומי חשף קטע נחל על החי והצומח שבו ולכדו אלפי דגים בתוך שלוליות מים קטנות.

צוות מדריכים מבית־ספר שדה "גולן" של החברה להגנת הטבע, שסייר במקום, גילה אלפי דגים מתים או גוססים. המדריכים זיהו לפחות עשרה מינים של דגים, ביניהם נדירים, וכן צלופחים, סרטנים ובעלי חיים אחרים.

מדריכי החברה להגנת הטבע התגייסו למבצע הצלה מיידי. את הדגים שנותרו בחיים העבירו באמצעות ארגזים אל אפיקו הזורם של הירדן. בחברה טוענים כי רשות שמורות הטבע לא פיקחה כיאות על עבודות ההטיה, לא מנעה נזק לעולם החי ולא פעלה מיידית להצלת הדגים שנמצאו בסכנה. מנכ"ל החברה להגנת הטבע, יוסי לשם, טוען עוד שכתוצאה מצמצום הפיקוח של רשות שמורות הטבע החלו תושבי הסביבה לנצל את המצב ולדוג באופן בלתי חוקי את בעלי החיים שנלכדו בשלוליות.

"העבריינים תקפו את מדריכי החברה שעסקו בהשבת הדגים לנחל", אמר לשם. "אך לא הגיע כל סיוע מצד אנשי רשות שמורות הטבע הממונים על אכיפת החוק. יתרה מזאת, אנשי החברה להגנת הטבע שפנו לרשות נתקלו ביחס מתפיד ובזלזול כללי".

יוסי לשם פנה אל מנכ"ל רשות שמורות הטבע, דן פרי, בתביעה לערוך חקירה שתבהיר כיצד אירעה "פרשת המחדלים", כהגדרתו.

דוברת רשות שמורות הטבע מסרה בתגובה, כי צה"ל ביקש לבצע עבודות לשיפור הבטיחות בגשר וקיבל את אישור הרשות לכך בצירוף הנחיות כיצד לבצע פגיעה בטבע. הדוברת מציינת עוד, כי בניגוד לטענת החברה להגנת הטבע, ליווה פקח הרשות את עבודות ההטיה. השלולית שנוצרה, אשר בה נלכדו ומתו עשרות דגים, לא נצפתה מראש. כמו כן טוענים ברשות שמורות הטבע כי לא מדובר בערכי טבע מוגנים או בדגים ייחודיים. "כשמבצעים עבודות בשטח, הטבע עלול להיפגע. ברור שצריך למזער ככל האפשר את הפגיעה בירדן, ופגיעה זו אכן היתה קטנה", אומרת דוברת הרשות.

ניקוב מחשבים (ישראל) בע"מ (ניקוב / החברה)

בהתאם לתקנות ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצאו שלא לציבור) תשנ"ב – 1992 ניתנת בזאת הודעה כדלקמן:-

1. ביום 29 ביוני 1994 אישרה ועדת הביקורת של החברה, וביום 29 ביוני 1994 אישר דירקטוריון החברה הקצאה פרטית (להלן: "ההקצאה") למנכ"ל החברה, עמנואל ענתבי (להלן: "הניצע").
2. א. הניצע הינו בעל עניין שכן בנוסף להיותו מנכ"ל החברה הוא גם חבר דירקטוריון החברה.
ב. טרם ההקצאה הפרטית לא היו בידי הניצע מניות של החברה ולאחר ההקצאה יהיו בידיו כ־1.4% ממניות החברה.
3. לניצע תוקצנה 37,500 מניות בנות 1 ש"ח ע.נ. המניות הוקצנה לניצע ללא תמורה.
4. נימוקי הדירקטוריון בדבר עדיפות ההצעה הפרטית על הצעה לציבור:
מטרת ההקצאה הינה שיתוף המנכ"ל בהון החברה ועל ידי כך לחזק את מעורבתו, להגביר ענינו בהתפתחות החברה ובהשגיה ולהביא בכך שהניצע ימשיך את תפקידו כמנכ"ל החברה.
5. הדירקטורים שהשתתפו בדיון ובהחלטה:
5.1 בדיון בוועדת הביקורת מיום 29.6.94 השתתפו: עו"ד יעקב לוי (דמ"ח), ד"ר חיים גוטסמן (דמ"ח), עו"ד יחזקאל ביניש.
5.2 בדיון בדירקטוריון החברה מיום 29.6.94 השתתפו: דני גולדשטיין, גדי גולדשטיין, עמנואל כהן, יואב שחם, עו"ד יעקב לוי (דמ"ח), ד"ר חיים גוטסמן (דמ"ח), עו"ד יחזקאל ביניש.
6. המניות תוקצנה לניצע לאחר קבלת האישורים הנדרשים ולא לפני עבור 30 יום מיום פרסום הודעה כנדרש על פי תקנות נ"ע (הקצאת נ"ע בחברה רשומה שהוצעו שלא לציבור) תשנ"ב – 1992, והמניות תהיינה כפופות להגבלות החלות עליהן על פי כל דין.
7. המניות תהיינה חסומות בהתאם לנדרש בפקודת מס הכנסה ובהתאם להנחיות הבורסה.
8. האישורים הנדרשים:
א. ההקצאה הפרטית כפופה לקבלת כל האישורים הדרושים על פי כל דין ובכלל זה קבלת אישור הבורסה לרישומן למסחר של המניות.
ב. ההקצאה הפרטית כפופה לאישור האסיפה הכללית שתתקיים ביום 14.8.94 כמפורט להלן בהודעה לבעלי המניות של החברה בדבר אסיפה כללית.

ניקוב מחשבים (ישראל) בע"מ

הודעה בדבר כינוס אסיפה כללית שנתית רגילה של החברה

ניתנת בזאת הודעה על כינוס האסיפה הכללית השנתית של החברה.

האסיפה הכללית תתכנס ביום 14.8.94 בשעה 11.00 במשרדי הנהלת החברה בפרק עתידים בניין מס' 1 קומה ג' בתל־אביב.

על סדר היום:

1. אישור השתתפותו של מר עמנואל ענתבי כנושא משרה בחברה בהקצאה הפרטית, בהתאם למפורט לעיל ובהתאם לתקנות ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצאו שלא לציבור) תשנ"ב – 1992.
2. אישור הדוחות הכספיים של החברה לשנת 1993 וסקירת המנהלים.
3. מינוי דירקטורים וקביעת שכרם.
4. אישור שכרם של דירקטורים מקרב הציבור.
5. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
6. כל עניין אחר שניתן לדון בו באסיפה כללית מסוג זה.
7. בעלת מניות המעוניין להצביע בגין מניות שאינן רשומות על שמו מתבקשת להעביר למזכירות החברה יפוי כח ו/או אישורים מתאימים על אחזקת המניות עד ליום 10.8.94.
8. בעל מניות שברצונו להצביע באמצעות שלוח יפקיד את כתב המינוי של אותו שלוח במשרדי החברה עד ליום 10.8.94.

בפקודת הדירקטוריון

על מותו של האדריכל
אלדר שרון ז"ל
מבוני ומקימי מוסדותינו
אנו מתאבלים ומשתתפים בצער המשפחה
בית קופת חולים

במלאת שנה לפטירתו של חברנו
שלמה קרסנוגורסקי־שני ז"ל
נפקוד את קברו בדגניה א' ביום שישי י"ד באב תשנ"ד 22.7.94 בשעה 17.30.
מוקירי זכרו מוזמנים
המשפחה
ובית דגניה

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה 03-5661111
בחיוג חינם 177-022-1516

לגב' קוגל היקרה וכל משפחתה
אתכם אנו ביגונכם הכבד על פטירתה של
אסתר היקרה
חברי חוג התנ"ך בשבתות

בננו
גיא עובדיה
נפל במלוי תפקידו
ההלוויה תתקיים היום, י"ב באב תשנ"ד, 20.7.94, בשעה 18.30
בקיבוץ יטבתה
משפחת עובדיה
ובית יטבתה
הסעה תצא מתחנת רכבת ארלוזורוב בת"א בשעה 12.30
ומהתחנה המרכזית בבאר־שבע בשעה 14.00

בצער רב הננו מודיעים על פטירת חברנו
מלך גינדין ז"ל
ההלוויה התקיימה אתמול יום שלישי י"א באב תשנ"ד 19.7.94 בבית העלמין ביגור.
המשפחה
ובית־יגור

בג"ץ דחה עתירת ח"כ לנדאו לאכיפת חוקי התכנון והבניה במזרח־ירושלים

(עתי"ם). – שופטי בית המשפט העליון תיאודור אור, יצחק זמיר וטובה שטרסברג־כהן, דחו אתמול את עתירתם של ח"כ עוזי לנדאו ואחרים, שביקשו להורות לעיריית ירושלים לאכוף את חוקי התכנון והבניה ולבצע צווים שהוציאו בתי המשפט להריסת בתים במזרח־ירושלים.

העותרים טענו כי על פי מדיניותה הכללית של העירייה, אין אוכפים בפועל חוקים אלה במזרח העיר, למעט שכונות המאוכלסות יהודים.

השופטים קבעו כי כיוון שהעתירה מדברת על מדיניות העירייה, הדרך הישרה היעילה ביותר לשינוי המדיניות מובילה אל מועצת העירייה ולא לבג"ץ.

העותרים היו ח"כ לנדאו, פרופ' אריאל כהן, חבר מועצת העירייה מטעם צומת, ד"ר דן בהט שהיה בשעתו ארכיאולוג מחוז ירושלים ברשות העתיקות, אריה ברוכים שהיה מפקח על הבנייה הבלתי חוקית במזרח־ירושלים, ועזרא יכין תושב מזרח העיר.

בעתירתם הגישו החמישה, באמצעות עו"ד דן אבי יצחק, רשימה של 219 תיקים פליליים, בהם ניתנו צווי הריסה סופיים, ולטענתם, דבר לא נעשה לאכיפתם.

באי כח העירייה דחו את טענת העותרים ואמרו כי אין כל מדיניות מכוונת, המונעת את אכיפת החוק במזרח־העיר.

השופטים ציינו בפסק הדין כי העותרים מבקשים צו כוללני, העשוי להיות בעייתי מבחינת ביצועו. בעניין זה קבעו כי באמצעות צו כזה יתעוררו שאלות כגון באיזה קצב יש לבצע את צווי ההריסה, האם על חשבון האכיפה של חוקים אחרים ואם כן, איזה מהם, מה יהיו מקורות המימון לביצוע ועוד. שאלות אלה נתונות להכרעת מעצבי המדיניות בעירייה.

השופט זמיר, שכתב את פסק הדין, ציין עוד כי העותרים אינם באים לתקן עוול אישי, שנגרם להם במקרה מסויים, אלא הם באים לתקן עולם ומלואו ולשנות מדיניות כללית. על מנת לעשות כן, קבע השופט זמיר כי העותרים היו יכולים ללכת בדרך של עתירה ממוקדת ולא בדרך הכוללנית. היו יכולים, לדוגמה, לפעול לביצוע צו הריסה נגד בית מסויים, או להגיש תלונה במשטרה ולמצות את ההליכים עד תומם, בטרם פנו לבג"ץ.

השופט זמיר ציין כי העותרים לא עשו הרבה, במסגרת אפשרויותיהם, כדי לתקן את המצב. הם פנו לאולמרט במכתב, כשבועיים לפני הגשת העתירה, וביקשו ממנו תשובה תוך חמישה ימים. הוא תמה על מידת הבהילות שהפגינו העותרים כשמדובר בטענות על אי ביצוע צווי הריסה זה 10 או 20 שנה.

הוא ציין כי בעתירה זו של אישי ציבור, העוסקת בשאלת מדיניות, יכולים העותרים לפעול במסגרת תפקידם בעירייה ובכנסת למען המטרות שלשמן נבחרו. לפיכך נדחתה העתירה והעותרים חוייבו בהוצאות משפט בסך 6000 ש"ח.

אחרי ארבע שנות מעצר זוכה קצין מסחר סמים

מאת אורי שורון

בית הדין הצבאי במחוז הצפון זיכה מכל אשמה את סרן חסן שנאן מחורפיש. הקצין, שחוזה השירות שלו הותר עם מעצרו, האשם בביצוע עסקות סמים שבהן מכר, כביכול, 30 ק"ג הרואין לתושב פקיעין נאיה חיר.

חיר נידון בבית המשפט המחוזי בחיפה ל־13 שנות מאסר לאחר שהורשע בעסקות סמים אחרות. הוא היה עד התביעה המרכזי נגד הקצין.

סרן שנאן היה עצור כשנה וחצי ולאחר מכן שהה במעצר בית כשנתיים וחצי. אחיו, שריף, מרצה כיום שמונה שנות מאסר על עבירות סמים שביצע עם חיר.

במשפט חזר בו חיר מגרסתו המפלילה נגד הקצין, ולפיכך ביקש הסניגור מהשופטים הצבאיים לדחות את כל עדותו. הם אימצו את עמדת ההגנה, הביעו צערם על התמשכות המשפט באופן חסר תקדים, כלשונם, וזיכו את סרן שנאן.

מצנע מבקש להחליף את מנכ"ל "שקמונה" במפקד הנח"ל לשעבר

מאת אורי שורון
ויוסי ליבוביץ

ראש עיריית חיפה, עמרם מצנע, ממשיך במינוי עמיתו־לימודים לשעבר. הוא מבקש עתה להדיח את מנכ"ל חברת "שקמונה לשיקום הדיור" בחיפה, דוד לוקוב, ולמנות במקומו את אל"מ יעקב סלע, מפקד הנח"ל לשעבר, ומי שסייע לו במערכת הבחירות המקומיות בחיפה.

חבר מועצת העירייה, שביקש להישאר בעילום שם, הודיע כי יבקש את התערבות מבקרת המדינה. מצנע ניסה לשכנע את לוקוב לפרוש מרצונו מתפקידו, אותו הוא ממלא זה 20 שנה, בנימוק של הצורך ב"ריענון התפקיד".

יצויין שנוסף לרצונו, ראש העירייה אינו מוסמך לפטר את מנכ"ל "שקמונה". הזכות נתונה בידי מועצת המנהלים של החברה, שהיא בבעלות משותפת של העירייה ומשרד הבינוי. העירייה גם אינה מתקצבת אותה.

יו"ר מועצת המנהלים, אלי נחמיאס, אמר בתגובה כי מצנע לא פנה אליו בנושא החלפת המנכ"ל, ואם יפנה – תשקול מועצת המנהלים אם יש מקום לעשות זאת.

דוברת העירייה, ברכה בזיל, הודתה שאכן רק מועצת המנהלים רשאית להחליט מי יהיה מנכ"ל החברה, אך במצב שבו מכהן מנכ"ל זה 20 שנה בחברה כושלת, כהגדרתה, "יש לשאול את השאלות המתאימות", כלשונה.

בתוך כך הודיע מזכיר ההסתדרות בחיפה, ברוך ולץ, לשר הבינוי כי לוקוב מצטיין בתפקידו, וכי נראה כי מדובר בניסיון לבצע מינוי פוליטי. ולץ ביקש, איפוא, מבנימין בן־אליעזר שלא יתן יד להדחת לוקוב. "אני ומועצת פועלי חיפה נראה בחומרה מינויים פוליטיים של מקורבים ונפעל בכל האמצעים העומדים לרשותנו למנוע תופעה זו", הבהיר מזכיר ההסתדרות לשר.

אישום יוגש היום נגד שלושת "שודדי הפיצות"

מאת אלי ברנר

לבית משפט המחוזי בתל אביב יוגש היום כתב אישום נגד שלושה צעירים העצורים בחשד לביצוע שלושה מעשי שוד מזויין בחודשים האחרונים. במשטרה קיבלה הפרשה את הכינוי "שודדי שליחי הפיצות בת"א".

ב־26 במארס השנה אירעו שני מעשי שוד בתל אביב. בראשון נשדד שליח "פיצה דומינוס", אותו הזמינו השודדים לבית ברחוב רפידים 14. כמה שעות מאוחר יותר נשדד, גם כן באיומי אקדח, עובד תחנת הדלק "סונול" ליד הכניסה לבית העלמין בקריית שאול.

ב־18 במאי שוב נשדד שליח שהביא פיצות, הפעם ברחוב ריגה בהדר יוסף. כספו נלקח ממנו באיום אקדח. במרחב דן הוקם צוות חקירה.

החקירות הובילו לגל איילון, שנעצר ב־13 ביולי בחשד כי ביצע את השוד השלישי. מהר מאד הגיעו החוקרים אל חשוד נוסף, נועם בלוגורודסקי (21) מתל אביב. ביום ראשון האחרון עצרו אנשי הצוות את ליאת אשכנזי (20), חברתו לשעבר של גל, והוחשדה כי היא שימשה נהגת המכונית במעשי השוד.

צו איסור פרסום שמותיהם ותצלומיהם, שהוצא לבקשת צוות החקירה, בוטל אתמול.

בכל מעשי השוד זוהו החשודים על פי פריטי לבוש ורמזים של השודדים ועל פי צבע של רכב המילוט. החשודים הם ללא עבר פלילי. אשכנזי חיילת.

בחיפושים שנעשו בדירות הצעירים נמצאו שני אקדחים, אמיתי וצעצוע, ששימשו אותם במעשי השוד. בבית אחד מהם נמצאה לוחית זיהוי לרכב משטרה מ־21 שהוסרה מרכבו של תנ"צ טוביה גולן.

משפחה רדפה אחרי חוטף תיק אך נסוגה כשאיים באקדח

(עתי"ם). – מירדף התנהל אור לאתמול ב־1 אחר חצות בבני ברק, כשצעיר אלמוני חטף תיק מתושבת העיר בת 26 אחרי שיצאה עם רבים מבני משפחתה מטקס הכלולות של אחותה באולם ברחוב שלמה המלך.

כשהיו מלם ברחוב, קרב אליהם לפתע האלמוני, חטף את התיק ונמלט. בני המשפחה לא איבדו את עשתונותיהם ודלקו אחריו.

המרדף התנהל לאורך הרחוב ובשלב מסויים, כשהפער בין חוטף התיק ובני המשפחה הצטמצם מאוד, הבין החוטף כי סיכוייו להימלט פוחתים והוא השליך אותו אל צד הכביש. אך בני המשפחה לא ויתרו והמשיכו לרדוף אחריו. אז עצר, שלף אקדח ואיים לכיוון בני המשפחה. כאן נסוגה המשפחה וויתרה על המשך המרדף.

פריטי עתיקות נדירים נמצאו בביתו של ארכיאולוג בנצרת

(עתי"ם). – מוזיאון ארכיאולוגי פרטי ובו פריטי עתיקות נדירים ביותר, הכוללים, בין השאר, כן של מנורת שמן שכמותו נמצאו רק בודדים, נמצאו בביתו של ארכיאולוג מנצרת (28) בחיפוש. נמצאו עשרות פריטים נדירים בכ־150 אלף דולר, רובם מהתקופה הביזנטית.

צוות מאגר החוקרים במשטרת העמקים בראשות פקד אלי ליטמן החל לחקור מקרים של שוד עתיקות יחד עם רשות העתיקות, המנהלת זה כמה חודשים חקירה בכל הארץ נגד סוחרי ושודדי עתיקות.

בחקירה הם הגיעו לביתם של הארכיאולוג מנצרת ושל תושב ג'ילבון בשטחים (44) החשוד בסחר עתיקות ובמכירת פריטים לארכיאולוג. בחיפוש בביתו לא נתגלה דבר.

פקד ליטמן מסר כי בפרשה צפויים מעצרים נוספים וכי הבוקר תבקש המשטרה להאריך את מעצרם בבית משפט.

"מאז פרסום המודעה הכוזבת הפכו חיי וחיי משפחתי לסיוט"

עפולאית תובעת פיצוי על פרסום כוזב במדור לשירותי ליווי

(עתי"ם). – "מאז פרסום המודעה הכוזבת ב'מעריב' הפכו חיי וחיי בני משפחתי לסיוט. במשך כל שעות היום והלילה, עד עצם ימים אלה, אנו מוטרדים בשיחות טלפון מסוג מין למיניהם" – טוענת ענבר סהר מעפולה, שהגישה אתמול תביעה בסך 600 אלף ש"ח לבית המשפט המחוזי בירושלים. טרם הוגש כתב הגנה.

לטענתה, פרסם "מעריב" מודעה במדור שירותי ליווי, המציגה אותה כפרוצה, ומזמינה את ציבור הקוראים להתקשר למספר הטלפון שלה ולבקר בביתה בכתובת הרשומה במודעה, כדי לספק את תאוותיהם המיניות. סהר טוענת כי מזמיני הפרסום היו אנשים, שניסו להתנכל לה. היא טוענת כי התלוננה בעניין זה במשטרה ונקבה בשמות החשודים במעשה.

בכתב התביעה נטען, באמצעות עו"ד רם שמגר, כי "מעריב", עורכו יעקב ארז ו"רוקי" מפעלי ארגון, פרסום והפצה, התרשלו בכך שקיבלו את ההודעה מאשה שמסרה אותה במשרדי "רוקי" בפתח תקווה בלי לבדוק ולוודא, טרם העברת המודעה לפרסום, כי התובעת מסכימה לפרסמה, ובלי לבדוק את זהותה של מוסרת המודעה.

התובעת טוענת כי האמור במודעה הוא לשון הרע, שקר, בן ההכזרים הפוגענים ביותר שניתן להעלות על הדעת.

עוד נטען כי מי שעוסק בפרסום מודעות כאלה חייב לדעת כי בידיו "כלי מסוכן" וכי אנשים עלולים לעשות שימוש פסול בכלי זה לפגיעה באחר. לפיכך נטען כי הנתבעים חייבים בחובת זהירות כלפי כל מי שעלול להיפגע ממעשיהם.

לטענת התובעת, "מעריב" לא פרסם מודעת התנצלות, כפי שהתבקש, אלא נוסח חלופי בלבד.

(אלי ברנר). – כ־2,000 מעובדי עיריית תל אביב, בראשות רוני מילוא, יצאו אתמול לנקות את הרחובות. המבצע בא להגביר מודעות התושבים והאורחים בעיר לנושא הניקיון. מילוא ניקה ברחובות צפון ומרכז העיר רוקח, נורדאו, דיזנגוף, זמנהוף, אבן גבירול, בזל והנקב. חלק גדול מעובדי העירייה שהשתתפו במבצע מילואי התמרמרו על כך שהכריחו אותם, לעיתים באיומים של דין משמעתי, להשתתף בעוד אחד ממבצעי הפרסום העצמי של מילוא. כל עובדי העירייה הוזמנו לסיים את יום עבודתם בשתיים עשרה בצהריים, בהגבלה על "התנדבותם", ובכך נגרם נזק לעבודה השוטפת של מחלקות רבות. היתה גם התמרמרות רבה מצד אורחים שלא הורשו להיכנס לבניין העירייה כל היום. (צילום: אילן אוסבורדיי־ישראל סאן)

עיריית באר שבע פותחת במאבק נגד הקמת מרכז האשפה הארצי באתר "דודאים"

מאת אמיר רוזנבליט

"מכרו את חוזן הנגב תמורת בצע כסף. העולם הולך לקראת מחזור וטכנולוגיות מתקדמות ואצלנו מקימים מזבלות; ואיפה? כמובן בנגב. איננו נגד קדמה, אבל אנחנו מוחים נגד מציאת פתרונות קלים, לא רציניים ולא על חשבוננו. יש לנו הרגשה שרומינו. מתבצעים תהליכים שנים מתוך כוונה להקים אתר פסולת ארצי באתר דודאים, שמטרתו ליצור עובדה מוגמרת. נעשה כאן מחטף לאור יום, בלי שהעירייה עודכנה או היתה מכותבת בעניין זה. החלטנו לפתוח במאבק נגד הקמת האתר ואם יהיה צורך, נפנה לבג"ץ".

כך אמר אתמול ראש עיריית באר שבע, יצחק רגר, במסיבת עיתונאים שכונסה בעקבות יוזמתו של השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, להפוך את אתר האשפה דודאים שמצפון לבאר שבע לאתר ארצי. מימוש התכנית נמצא בשלבים מתקדמים ביותר וטעון אישור הממשלה.

בעירייה הוקמה ועדה, בראשותה של חברת מועצת העירייה, מרים סידקל (רעיית נשיא בית המשפט המחוזי בבאר שבע), הפועלת לסיכול התכנית להקמת האתר, שישתרע על שטח של 1200 דונם כשלושה ק"מ מצפון לבאר שבע ויהיה אשפה שתופנה למקום מגוש דן ועד מצפה רמון בדרום. סידקל הדגישה כי הקמת האתר, שאמור להיות אתר הפסולת המרכזי של המדינה, תגרום אסון אקולוגי לבאר שבע והסביבה. "השר שריד פועל להעברת אתר חיריה למקום תוך שהוא מדגיש כי הפרוייקט יביא תעסוקה לאלפי מובטלים בנגב. סוף סוף משהו עובר לנגב, אבל לא תע"ש, כ"ל או תעשיית הייטק, אלא אשפה", אמרה סידקל.

"קרבתו של אתר דודאים לבאר שבע ומיקומו צפונה־מערבה מכיוון הרוח המערבית הנושבת לכיוון לעיר, יגרמו לכך שאת העיר והישובים הסמוכים לה, עומר, מיתר ולהבים, יאפפו במשך רוב שעות היממה ענני צחנה כבדים. צחנת מזבלת חיריה פגעה קשה

"זה שנים סובל הנגב מעזיבת תושבים ותיקים ומסוכי העיר העוברים למרכז הארץ. גם בני הנוער הגדלים כאן נוטשים את האזור בלי שתהיה נהירה אליו של צעירים ממרכז הארץ. במקום להשקיע מאמצים בהפסקת תהליך זה, בעידוד התיירות וההגירה החיובית אל האזור, באה תכנית אתר דודאים שתגביר את התהליכים השליליים. נמנע את הפיכת הנגב לפח הזבל של המדינה", ציינה סידקל.

היועץ המשפטי של העירייה, ד"ר דוד פרנקל, אמר אתמול כי מעבר לכל הסיכונים שעליהם מתריעים הגורמים המקצועיים, האתר יהווה סכנה מוחשית למטוסי חיל האוויר, שטסים באיזור בתעירות גבוהה, בשל קרבתם של בסיס חיל האוויר. זאת משום שאתרי אשפה מושכים אליהם ציפורים רבות. "יש בידי מסמך שאגף התכנון של צה"ל התנגד, מסיבה זו, להקמת 'דודאים' כאתר אשפה אזורי, כבר במארס 65".

סידקל הוסיפה כי העירייה הציעה למשרד לאיכות הסביבה תכנית אלטרנטיבית במישור רותם או באיזור אורון, גם בגלל כיווני הרוחות באזורים אלה, ריחוקם מאזור מאוכלס וגם בשל אפשרויות השינוע הסמוכות של הרכבת.

הרחצה בחוף טרומפלדור מסוכנת

מאת אלי ברנר

חוף הרחצה טרומפלדור בתל אביב נסגר אתמול בהוראת משרד הבריאות לרוחצה עד הודעה חדשה בשל קוליפורמים צואתיים שנמצאו במים בכמות העולה על המותר.

אנשי משרד הבריאות מצאו כי מי שפכים של בתי עסק ובתי מלאכה מהסביבה, המובלים במערכת הביוב, גלשו לצנרת ניקוז של מי גשמים ומי תהום הנמצא בקרבת החוף. לכן נמצאה בחודש האחרון כמות גבוהה של קוליפורמים.

ההחלטה לסגור את החוף למתרחצים תישאר בתוקף, עד לאיתור המקומות בהם חודרים מי השפכים למי הניקוז.

תשע שנים לתוקפו של ישיש

בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר אתמול תשע שנות מאסר בפועל על יהודה שמעוני (24) מהרצליה, שהורשע בשוד אדם בן 83 ובסדרה ארוכה של עבירות רכוש.

התביעה טענה כי הנאשם סבר שהישיש, יוסף שריקי, הוא מלווה בריבית ומחזיק כסף בביתו.

שמעוני תקף את הישיש בסכין וכשהתברר לו שאין כסף בדירה, גרם חתך בצווארו של שריקי, שאושפז.

אשה נהרגה בהתהפך טרקטור

(עתי"ם). – אשה נהרגה וצעיר נפצע קל בהתהפכות טרקטור אתמול בצהריים במושב מבוא.

האסון התרחש כשעגלה רתומה לטרקטור נסעה סמוך למושב. לפתע התהפך לתוך תעלה. כתוצאה נפלה תושבת הכפר, שישבה בעגלה, לתעלה והעגלה מחצה אותה.

הנהג, שנפצע קל, הועבר ל"ברזילי".

• ריאד אגבריה, 49, מהכפר מוסמוס בגליל, ששימש מדריך במוסד לנערים חוסים, נשלח למעצר בית ל־10 ימים בפקודת בית משפט השלום בעכו לאחר שהוחשד בהתעללות בנערים. (עתי"ם).

אשה דורשת פיצויים על היותה בהריון חרף גרידה

מאת אורי שורון

תושבת חיפה תובעת פיצויים מרופא נשים ב"כרמל", בטענה שנותרה בהריון לאחר שביצעה גרידה. מנהל מחלקת נשים ויולדות ב"הדסה" גורס כי הפסקת ההריון נעשתה באופן בלתי חוקי.

בא כוח האשה, עו"ד יצחק ריינפלד, טען בכתב התביעה בבית משפט השלום בחיפה, כי שולחתו הגיעה ל"כרמל" באוקטובר '89 לביצוע הפלה. היא קיבלה מהוועדה להפסקת הריון אישור להפסיקו, והרופא הנתבע הוא שביצע, לדבריה, את הגרידה. אחריה שוחררה התובעת לביתה, אך כשישה שבועות לאחר מכן חולה לרסם, וגבר חששה שמשהו אינו כשורה.

בדיקה נוספת בבית החולים העלתה שהיא בהריון. האשה נאלצה לעבור ניתוח להפסקתו (לידה מוקדמת).

"הניתוח הרשלני שביצע הרופא בתובעת אכסיון המקשה על סיכוייה להרות שוב. האירועים התחילו בה צלקת נפשית, והיא נתונה בהשפעה של פחדים וחששות", ציין התובע. בהתיחו בידי בית המשפט לקבוע את גובה הפיצויים המגיעים לשולחתו. הוא צירף לתביעה חוות דעת של פרופ' יוסף שנקר ב"הדסה" לפיה הפסקת ההריון נעשתה באורח לא חוקי, וכי ניתן להוכיח זאת בסמכות שהותה רשלנות רפואית.

פרקליט בית החולים, עו"ד דורון איצקוביץ, דוחה בכתב ההגנה את טענות התובעת וגם את תלונותיה על יסודיה. "הניתוח היה מיותן והיד ולא היה רשלני כלל ועיקר. אין כל הוכחה שהגיעתה הקבינ את סיכוייה להרות שוב", ציין והוסיף שאם יתגלה קושי כזה, בקורו בגילה של האשה, ולא בפעולות הרפואיות שבוצעו בה בבית החולים.

מריטת שיער ברגליים גורמת נזקים לעור

(עתי"ם). – מריטת שיער ברגליים ובאיזור המפשעה, פעולה הנפוצה בקרב נשים, בעיקר בקיץ, גורמת נזקים לעור הבאים לביטוי בפצעים קטנים עם ראש מוגלתי.

ריפוי הפצעונים מותיר בעור כתמים שקשה להיפטר מהם. כך מזהיר ד"ר רב סטמפלר מ"אסף הרופא".

לדבריו, מגיעות עשרות נשים ונערות לרופאי העור כשהן סובלות מתופעת הכתמים. אצל כהות העור הכתמים בולטים במיוחד. כדי לצמצם את התופעה, הוא ממליץ, לפני מריטת שיער או גילוח, לשטוף את העור בסבון אנטי־בקטריאלי ואחר כך לנקותו באלכוהול. לאחר הפעולה, יש למרוח על האיזור משחה המכילה אנטיביוטיקה וסטרואידים. בימים שלאחר מכן יש להקפיד על נקיות האיזור בתכשירים מסנני קרינה לפני ובמהלך החשיפה לשמש.

עם זאת, ד"ר סטמפלר אינו ממליץ על סוג פעולה זה או אחר ולדעתו כל אשה צריכה למצוא בעצמה את השיטה, שתגרום לה פחות פגיעות.

נוכלים הונו קיבוצים בגליל המערבי

(עתי"ם). – כנופיית נוכלים הונתה, על פי החשד, קיבוצים בגליל המערבי לאחר שקנתה מהם בקר בהמחאות מזוייפות. נגד אחד מהחברים, כולם תושבי אחת הערים בגליל המערבי, הוצא צו מעצר בבית משפט השלום בעכו.

על פי החשד, הקימו שמונת אנשי הכנופיה חברות קש ופתחו חשבונות בבנקים לצורך מעשי ההונאה וקבלת דברים במרמה.

הם רכשו בקר ומוצרים אחרים בארבעה קיבוצים ובתמורה שלמו בהמחאות ללא כיסוי. את הבקר מכרו בכסף מזומן לכפריים בגליל.

מדובר בחקירה מסועפת והכוונת המשטרה לעצור חשודים נוספים.

מחקר

המורה הערבי בעל דימוי עצמי נמוך

(עש"ת). – "המורה הערבי בארץ בעל דימוי עצמי נמוך. הוא תופס את מעמדו החברתי כבינוני ומעמדו הכלכלי כנמוך. עולמו התרבותי דל מאד, ומסגרות הבילוי המרכזיות הן עדיין המסגרות החברתיות המסורתיות בתוך היישוב" – התוצאות במחקר שיזמה הסתדרות המורים ועמותת המורים על מעמד המורה הערבי.

המחקר נעשה בידי ד"ר מאג'ד אל חאג' מאוניברסיטת חיפה. זה מחקר ראשוני מסוגו בסקטור הערבי ומבוסס על מדגם של 872 מורים ומורות המייצגים תחבים שונים של כוח ההוראה בבתי ספר ערביים.

במחקר נבדקו מגוון נושאים: הרחבת לעומת ניכור בעבודת ההוראה, דימוי עצמי, שביעות רצון ממערכת החינוך, מערכת יחסים בתוך בית הספר, עולמו התרבותי של המורה, הכשרה מקצועית ועמדות כלפי יזמות חינוכית.

עוד מתברר מהמחקר כי 39% מהמורים הערביים אינם מביעים דעתם בישיבות מורים ו־27% טוענים כי המנהל אינו מקשיב להם ואינו לוקח דעתם בחשבון. 53% אינם נותנים אמון במפקח. לעומת זאת החתונה היא האירוע התרבותי העיקרי בו משתתפים רוב המורים, אך רק 20% הולכים לקולנוע פעם אחת או יותר בשנה.

אברהם בן־שבת, מזכ"ל הסתדרות המורים: "המחקר אכן מצביע על מציאות עגומה כפי שעולה במגזר הערבי, אך בהחלט ניכר כי יש נכונות גדולה של המורים הערביים לשינוי המצב, להכנסת חידושים ולהשתלבות בפרוייקטים. הסתדרות המורים, באמצעות עמותת המורים, תנהיג כבר מהשנה הבאה פרוייקט של יזמות חינוכית במגזר הערבי. הפרוייקט יכלול: פיתוח מנהיגות חינוכית, גיבוש הצוותים במוסדות החינוך וטיפול "באוות היחידה" של עובדי ההוראה. הפרוייקט יהיה ב־30 בתי ספר במגזר הערבי".

צינמטל בע"מ

הודעה בדבר כינוס אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות.
נמסרת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום רביעי 10 באוגוסט 1994 בשעה 13:00 במשרדי החברה ברחוב שטמפר 25, נתניה.

על סדר היום:
1. אישור הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.93
2. דו"ח הדירקטוריון.
3. מנוי דירקטורים לחברה וקביעת שכרם.
4. מנוי רואה חשבון לחברה לשנת 1994 וקביעת שכרו.

בעל מניות המעוניין למנות מיופה כח לאסיפה הכללית יפקיד את יפוי הכח במשרדי החברה לפחות 36 שעות לפני מועד האסיפה.

בפקודת הדירקטוריון
עופר חן, עו"ד
מזכיר החברה

נתניה, 20 ביולי 1994

ירדן השקעות בע"מ

הודעה לבעלי המניות של החברה

ניתנת בזה הודעה לכל בעלי המניות של החברה, ירדן השקעות בע"מ, כי ביום 11.8.94 בשעה 13:00 תתכנס במשרדי החברה ברח' אברבנאל 13 בירושלים אסיפה כללית שנתית של החברה.

על סדר היום:
1. דיון ואישור דו"ח המנהלים והדו"חות הכספיים של החברה לתקופה שנסתיימה ביום 31.12.1993.
2. מינוי רואי חשבון לחברה וקביעת שכרם.
3. אישור גמול שנתי ודמי השתתפות לדירקטורים מקרב הציבור.
4. בחירת דירקטורים.
5. שונות.

הערות:
א. ניתן לעיין בדו"ח המנהלים ובדו"חות הכספיים במשרדי החברה בכתובת הנ"ל בשעות העבודה הרגילות.
ב. כל בעל מניות הרשום בפנקסי החברה רשאי להצביע אישית או באמצעות בא־כח, ובלבד שיפוי כוח כאמור יופקד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני האסיפה.
ג. אם לא יימצא במועד שנקבע מניין חוקי, תדחה האסיפה בשבוע ימים ותתקיים באותה שעה ובאותה כתובת.

בכבוד רב
א. רחמני, עו"ד
מזכיר החברה

INTERNATIONAL CENTER FOR PEACE IN THE MIDDLE EAST
המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון
المركز الدولي للسلام في الشرق الأوسط
הפורום לצדק חברתי ולשלום

מברך את

ממשלת ירדן וממשלת ישראל על מאמציהם להשכנת שלום

המרכז לשלום קורא לציבור שוחרי השלום להצטרף לעצרת תמיכה שתתקיים

היום, יום רביעי 20.7.94 בשעה 10.30 בצומת אלמוג.

אוטובוסים: מת"א: רכבת צפון בשעה 06.00 בבוקר.
מירושלים: בנייני האומה בשעה 08:00 בבוקר.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חייג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות

24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	נהריה	04-953555
תל־אביב	03-5633777	נתניה	09-602988
חיפה	04-647777	עפולה	06-423333
אילת	07-372191	פתח־תקוה	03-9394488
אשדוד	08-511688	צפת	06-970211
אשקלון	07-770088	ראשון־לציון	03-9632466
באר־שבע	057-462666	רחובות	08-371388
טבריה	06-792275	רמלה	08-221313
חדרה	06-223133	רעננה	09-906188
כרמיאל	04-881731	אריאל	03-9366345-6-7
בית שמש	02-911669		

מודעות עד חצות
אבל, לוח ומסחריות
בחיוג חינם
177-022-3000
מוקד ארצי

صكنا من الاجل

הסרבים יודיעו היום למתווכים הבין־לאומיים על החלטתם בדבר תוכנית החלוקה של בוסניה

הערכות: הסרבים יקבלו את התוכנית, אך יציגו תנאים משלהם – שינוי המפה המוצעת, תיקונים בחוקת בוסניה, והסרת הסנקציות הבין־לאומיות

פאלה (א.פ.). – הפרלמנט של הסרבים בבוסניה הצביע אמש על תוכנית החלוקה שהציעה "קבוצת הקשר". ההצבעה היתה חשאית, ומקורות בפרלמנט אמרו כי החלטת הפרלמנט מהווה אישור על תנאי של ההצעה.

הפרלמנט סירב לפרסם את ההחלטה, בטענה כי המתווכים הבין־לאומיים בז'נווה צריכים להיות הראשונים שיראו אותה, אולם מקורות בפרלמנט אמרו כי הוא אישר את ההחלטה, תוך הצבת תנאים חדשים.

דיפלומטים מערביים בז'נווה אמרו אמש כי אישור על תנאי יגרום ככל הנראה לחילוקי דעות בין ארה"ב, מוסקווה, גרמניה, צרפת ובריטניה, המדינות שגיבשו את הצעת החלוקה האחרונה.

אחד הדיפלומטים, שביקש שלא להזדהות, אמר כי סביר להניח שרוסיה – בת הברית המסורתית של הסרבים – תטען כי ההסכמה על תנאי מספיקה, בעוד שארה"ב תטען כי החלטת הסרבים אינה מספקת.

שליחים מחמש המדינות נפגשו אמש בז'נווה על מנת לדון בתוכנית החלוקה.

הפרלמנט הבוסני, בו ישנו רוב למוסלמים, אישר שלשום בלילה את התוכנית, שתעניק לפדרציה המוסלמית־קרואטית כ־51 אחוז משטחי בוסניה. הסרבים הבוסנים יקבלו כ־49 אחוז משטחי המדינה, ויאלצו להחזיר כשליש מהשטח שנמצא עתה בשליטתם לידי המוסלמים והקרואטים.

מנהיג הסרבים בבוסניה, רדובאן קראדז'יץ', אמר כי אם תאושר תוכנית החלוקה יאלצו כ־400,000 סרבים לעזוב את בתיהם. התוכנית גם מאיימת על מטרתם של הסרבים לאיחוד השטח הנמצא בשליטתם עם סרביה, על מנת ליצור את "סרביה הגדולה".

המחוקקים הסרבים התנגדו ככל הנראה להצעת החלוקה, אולם סוכנות הידיעות של הסרבים ציטטה את מנהיגם קראדז'יץ', שאמר כי "התוכנית תתקבל ברובה, אולם עם כמה תנאים."

מקורות המקורבים למנהיגות הסרבית בבוסניה אמרו, כי התנאים הללו כוללים שינויים של המפה שהציעה "קבוצת הקשר", כך שלסרבים תהיה גישה לים. הסרבים גם רוצים ככל הנראה שינויים בחוקת בוסניה, שיאפשרו להם לקבל אוטונומיה במסגרת בוסניה. הסרבים דורשים עוד ביטחונות של ארה"ב לקיום ההסכם, והסרת הסנקציות על יוגוסלאוויה לשעבר.

מנהיג הסרבים בבוסניה, רדובאן קראדז'יץ', יוצא מישיבת הפרלמנט הסרבי (צילום:א.פ.)

ארה"ב ומקדוניה הסכימו להגביר את שיתוף הפעולה בתחום ההגנה

סקופיה (א.פ.). – ארה"ב ומקדוניה הסכימו אמש להגביר את שיתוף הפעולה בנושאי הגנה, אולם שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי, אמר כי אין תוכניות להגדלת הכוח האמריקאי ברפובליקה היוגוסלאווית לשעבר.

פרי, הנמצא בסיור של שבוע בבלקנים, ושר ההגנה של מקדוניה, ולדו פופובסקי, הכריזו על ההסכם במסיבת עיתונאים. "אנו עובדים על תוכניות לאימון קצינים של צבא מקדוניה בארה"ב ובאירופה," אמר פרי.

"החלטנו על תוכנית לשיתוף פעולה צבאי, שתכלול אספקת ציוד צבאי, במיוחד בתחום התקשורת," אמר פרי, והוסיף כי קבוצות עבודה של שני הצדדים יתכנסו לדון בנושא בעוד מספר שבועות.

כאשר נשאל האם חיילים אמריקאיים יישלחו למקדוניה, אמר פרי כי 500 החיילים האמריקאים, המוצבים עתה על אדמת מקדוניה, "הם כוח מספיק למילוי המשימה."

פרושו של דבר

"כן" ממולכד

מאת פזית רבינא

הסרבים בבוסניה הוכיחו אתמול בהתנהגותם המפתיעה כי בקרב על בוסניה אפשר לשבור את הכללים מבלי לשבור את הכלים.

בשבועיים האחרונים התפתח מתח ניכר בבוסניה, סביב הציפיה לתשובת הצדדים לתוכנית החלוקה. מקור המתח היה בסוג התשובה שנתבקשו הצדדים לתת: כן קטגורי, או שלילה מוחלטת.

שני הצדדים הגדירו את התוכנית כגרועה. אולם הצד המוסלמי־קרואטי, שקיבל על עצמו את כללי המשחק בנוסח כן־לא/ שחור־לבן, הודיע עוד בשבוע שעבר לומר כן, למרות הסתייגויותיו, מתוך הנחה שהסרבים, העיקשים ממילא, יאמרו עבורו את הלאו המתבקש.

עד אתמול נראתה הנחת העבודה הזו כצעד שנון. אולם אז באו הסרבים ושברו את הכללים. הם לא אמרו כן, וגם לא אמרו לא. הסרבים התנו את תשובתם למעטפה חתומה, ושלחו אותה לז'נווה, שם תיפתח רק היום או מחר.

איש אינו יודע, נכון לעכשיו, מה נמצא באותה מעטפה. אולם ברור שלא מדובר בתשובה בנוסח של כן או לא אולטימטיבי. במקומה מופיע ככל הנראה הן ספקי, המלווה ברשימת תנאים סרבית, שיכולה בקלות להפוך את משמעותו של הכן ללא.

מדוע העריכו הסרבים כי יש ביכולתם להשיב באופן שונה מזה שנדרשו לו? ככל הנראה, הם הניחו כי סבירות מימוש האיום להסרת אמברגו הנשק מעל יוגוסלאוויה נמוכה. כל עוד נמצאים בבוסניה כוחות האו"ם של צרפת ובריטניה, העלולים להפוך למטרה בעקבות הסרת אמברגו הנשק, תימנע הקהילה האירופית ממימוש האיום. זאת הנחת העבודה הסרבית, למרות החזית האחידה הנחושה שהציגו באחרונה המדינות החברות ב"קבוצת הקשר". מצב זה משאיר בידי הסרבים מרחב מיקוח, אם כי צר, המאפשר להם לנסות ולשפר את עמדותיהם במסגרת תוכנית החלוקה. וזה בדיוק מה שהם עשו.

ככל הנראה, הסרבים העריכו כי על ידי העברת זירת התשובה מבוסניה לז'נווה, תיווצר הזדמנות נוספת לחידוש הדיונים, מהסיבה הפשוטה שמתר ממילא ייאבאו כל הצדדים המתעניינים בז'נווה. מי שעלול לעזוב את בכעס הם כמובן המוסלמים. אך אם יעשו זאת, ישחקו לידי הסרבים.

התעלומה היותר גדולה, בשלב זה, היא מה הם התנאים הנלווים שהציבו הסרבים, וכיצד פורטו ההסתייגויות במכתב.

ההערכה היא כי מדובר בדרישה לשינויים במפת החלוקה, אשר יעניקו לסרבים גישה לים האדריאטי, ויותירו חלק מסרייבו תחת שליטתם. מכיוון שלפני מספר חודשים – עוד בטרם נוצרה הברית המוסלמית־קרואטית, שיצרה רצף טריטוריאלי המגיע לים – הסכימו המתווכים לדרישת המוסלמים לאפשר להם גישה לים, יחול עתה אותו עקרון גם על הסרבים.

אשר לתנאי השני של שליטה בחלקים מסרייבו, זו דווקא אינה שאלה קשה במיוחד, מכיוון שבשלב ראשון מקובל על הכל כי העיר תועמד תחת פיקוח בין לאומי.

אולם החלק היותר עקרוני, שמן ההיגיון הפנימי שלו יקשה על "קבוצת הקשר" להתעלם, הוא הדרישה הסרבית לשינויים בחוקה של בוסניה. עד היום, הסעיף המכשיל ביותר בתוכנית החלוקה, מבחינת הסרבים, היה התעקשותה של הקהילה האירופית לשמור על בוסניה בגבולותיה כמדינה אוניטארית שהוכרה על ידי האו"ם. הסרבים סירבו עד כה לכל תוכנית ששמרה על עקרון האוניטאריות, בטיעון שאחרי המלחמה העקובה מדם הצדדים אינם יכולים לחיות בכפיפה אחת.

אולם עתה נראה כי חל שינוי מהותי בעמדתם, והסרבים עשויים לקבל את עיקרון האוניטאריות הבוסנית בתנאי שתובטח להם אוטונומיה מלאה. מדינות "קבוצת הקשר" יאלצו להתייחס לדרישתם, מכיוון שתוכנית החלוקה עסקה רק בבעיית חלוקת שטחי בוסניה, ולא טיפלה כלל בשאלת הסמכויות שמעניקה החוקה הבוסנית.

מסקנה: במידה והטיעונים הסרבים לא יידחו על הסף, המוסלמים בבעיה; אם הם כן יידחו, תיווצר בעיה למדינות אירופה: הן ייאלצו או לפרוע את שטר הבטחתם להסרת אמברגו הנשק מעל יוגוסלאוויה, בשעה שהן אינן מעוניינות במילוי ההבטחה.

היחידה שכן מעוניינת בהסרת אמברגו הנשק היא ארה"ב. שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי, כבר אמר אמש כי ארה"ב ניצבת על פרשת דרכים במדיניותה כלפי יוגוסלאוויה. פרשת הדרכים מובילה להצבת כוחות אמריקאים גדולים בבלקן בכל מקרה: אם תתקבל תוכנית החלוקה, האמריקאים כבר התחייבו לכוח שיטור שלום בסדר גודל של 20 אלף איש לפחות; אך גם אם לא תתקבל התוכנית תיאלץ ארה"ב להגדיל את מעורבותה, במסגרת פעילות נאט"ו בבוסניה.

המילכוד המרכזי במקרה זה הוא לא רק הקפיצה בדרגת המעורבות האמריקאית, אלא גם התחייבות להסרת האמברגו. האמריקאים עלולים להסתבך אז בפעילות חשאית של הזרמת נשק לבוסניה, כדי למנוע ממדינות כמו איראן להזרים נשק למדינה. פעילות זו עלולה לגרום לסדרת עימותים עם רוסיה, ולגלישת המלחמה מעבר לגבולות יוגוסלאוויה.

נציג או"ם ברואנדה: אנו נואשים – איננו יכולים להתמודד עם גל הפליטים האדיר

להערכת מומחים יגיעו לאיזור הגבול עם זאיר כ־3.5 מיליון פליטים; שני בני הוטו הושבעו לתפקיד ראש הממשלה ונשיא המדינה; מנהיגי המורדים מבטיחים "ביטחון ויציבות לכל תושבי המדינה"

קיגאלי (א.פ.). – המורדים ברואנדה, שהכריזו שלשום על ניצחונם המלא במלחמה, השביעו אמש ראש ממשלה ונשיא חדשים, וקראו לעצור את זרם הפליטים האדיר הנע לכיוון זאיר.

למעלה ממיליון רואנדים נמצאים כבר עתה באיזור הגבול עם זאיר, ופקידי סיוע אומרים כי כמעט שני מיליון נוספים נמצאים בדרכם אל הגבול. האקסודוס של פליטים משבט הוטו מעמיד את צוותי הסיוע במצב קשה ביותר, והם מתקשים לספק את צרכיהם הבסיסיים ביותר של הפליטים.

מנהיג המורדים הכריז שלשום בלילה על סופה של המלחמה בת 14 השבועות, באומרו כי המורדים הצליחו לחסל את המעוזים האחרונים של תומכי הממשלה. המנהיג הכריז על הפסקת אש, ואמר כי הוא מקווה שהמורדים לא ייאלצו לפתוח מחדש בלחימה.

"לאף אחד אין צורך לברוח ברואנדה. אנו מבטיחים לכל הרואנדים יציבות וביטחון," אמר הגנרל פול קגמה מה'חזית הפטריוטית של רואנדה'.

אמש השביעו המורדים משבט הטוטסי ראש הממשלה ונשיא, שניהם בני שבט הוטו. המורדים הבטיחו להקים ממשלה רב־מפלגתית, שתכלול נציגי הוטו ונציגי טוטסי. ראש הממשלה, פוסטין טוואגירמונגו, והנשיא פסטור בידימונגו יכהנו בקבינט, אמרו המורדים.

"אני מרגיש כי זהו יום חשוב מאוד, שמח מאוד, יום חשוב בחייה של רואנדה," אמר קגמה בנאום ההשבעה. "אני מקווה כי זהו סימן לכך שזו הפעם האחרונה בה אנו רואים דברים קשים כל כך במדינתנו."

טוואגירמונגו מונה לראש ממשלה כחלק מתוכנית חלוקת כוחות כבר באוגוסט שעבר. ההסכם דחה את פריצתה של מלחמת אזרחים, אולם זו לא אחרה לבוא. להערכות מומחים נהרגו בקרבות בין 200,000 לחצי מיליון בני אדם.

למרות שככל הנראה עתה המורדים אכן אינם ממשיכים לפגוע בבני ההוטו, נמשכת הגירתה האדירה של הפליטים אל עבר הגבול עם זאיר. להערכות מומחים באיזור, עברו את הגבול לזאיר למעלה מ־400,000 בני אדם, ועוד כמיליון נוספים ממתינים באיזור הגבול; כשני מיליון פליטים נוספים עושים את דרכם ודומה לעבר הגבול עם זאיר.

אם יחצו כל הפליטים את הגבול לזאיר, יגורו כ־3.5 מיליון רואנדים במחנות פליטים. אוכלוסיית המדינה לפני הקרבות היתה כשמונה מיליון בני אדם.

"אנו נואשים לגמרי. איננו יכולים להתמודד עם המצב הנורא הזה," אמר אחד מפקידי האו"ם בגומא, עיר אליה ממשיכים לזרום פליטים רבים.

רבים מהפליטים מתים מתשישות, שלשול, ומחלות נוספות, אמר אחד מרופאי האירגון "רופאים ללא גבולות". "המתים פשוט שוכבים היכן שנפלו," הוסיף.

שר החוץ הצרפתי, אלן ז'ופה, הכיר בניצחון המורדים ואמר כי הממשלה החדשה צריכה לדאוג לכל אוכלוסיית המדינה. צרפת תתחיל להוציא את 2,500 חייליה מרואנדה בסוף החודש, והיא מקווה כי עד אמצע אוגוסט יצא אחרון חייליה את המדינה, אמר ז'ופה.

וולסי: סוכנות הביון האמריקאית אינה עוסקת בריגול תעשייתי

וושינגטון (ע"א.א.פ.). – סוכנות הביון האמריקאית "אינה עוסקת בריגול תעשייתי ולא תעסוק בו," הבהיר אמש מנהל הסי.איי.איי, ג'יימס וולסי. עם זאת הדגיש וולסי, כי סוכנות הביון תמשיך לעקוב ולהזהיר מדינות העוסקות בשחיתות כדי להשיג חוזים בחו"ל לטובת מפעלים שלהן.

"אחים מהידידים הוותיקים ביותר שלנו נוהגים בשחיתות בקנה מידה נרחב," הבהיר בלי לנקוב בשמות, והוסיף כי המאמצים של סוכנות הביון נגד שחיתויות כאלו מביאים מדי שנה "רווחים של כמה מיליארדי דולרים לחברות אמריקאיות."

וולסי הסביר כי כאשר יש בידי סוכנות הביון הוכחות בדבר תרגיל שנועד לדחוק את רגליה של חברה אמריקאית, היא מדווחת על כך למשרד החוץ, "שמעביר שגריר" ללקוח העתידי כדי לתת לו להבין היכן טמון האינטרס האמיתי שלו.

"אנו נמשיך לעשות זאת, שכן אנו מיטיבים לעשות זאת," אמר וולסי בהרצאה בפני מכון מחקר בוושינגטון.

מנהל סוכנות הביון עורר פולמוס באירופה כאשר הכריז בפברואר השנה, במהלך שימוע בסנאט לקראת אישור מינויו, כי הריגול הכלכלי יהפוך מעתה "לבעייה הבוערת ביותר" שמולה תצטרך להתייצב סוכנות הביון. הוא גם המליץ לנהל מחקר, שיבדוק האם סוכנות הביון צריכה למסור מידע מסווג לחברות אמריקאיות, כדי לסייע להן להתמודד מול תחרות זרה.

שלשום אמר וולסי, כי דבריו התפרשו או שלא כהלכה, וכי רצה דווקא להדגיש את ה"קשיים" של סוכנות הביון אם תרצה לפעול בתחום זה.

באפריל השנה שכנעה סוכנות הביון האמריקאית את חברת "יוז איירקראפט", יצרנית טילים אמריקאית גדולה, לא להשתתף בסלון האווירי הצרפתי בלה בורז'ה, בטענה כי היא משמשת יעד לריגול תעשייתי מצד שירותי ביון צרפתיים.

ארה"ב הורתה לעובדי מדינה להימנע מלטוס במטוסים רוסיים

וושינגטון (עי"ד). – משרד החוץ האמריקאי הורה אמש לעובדי מדינה של ארה"ב ברוסיה לא לטוס בחברות תעופה רוסיות פנימיות, משום שהן "לא אמינות". משרד החוץ הורה לעובדי הממשלה, להימנע מלהשתמש בחברות התעופה המקומיות בכל מקום שהדבר אפשרי.

דובר מחלקת המדינה אמר כי "עם התפצלות חברת התעופה 'איירופלוט' לחברות תעופה קטנות רבות, הטיסות בתוך רוסיה הן לא אמינות לעיתים קרובות. נוסעים בטיסות פנים סובלים תכופות מלוחות זמנים בלתי אמינים ומתנאים קשים, כולל תפוסת־יתר ותחזוקה גרועה."

ההוראה אינה חלה על אזרחים פרטיים, אם כי משרד החוץ ציין שרצוי שגם אזרחים אמריקאיים ישקלו את המלצתו כאשר הם מתכננים נסיעות.

מינהל התעופה האמריקאי ושלטונות התעופה האזרחית של רוסיה עוסקים עכשיו בתוכנית משותפת, בניסיון לשפר את בטיחותן של טיסות הפנים ברוסיה.

מספרים רשמיים:

כ־2 מיליון השתתפו בטקס קבורתו של קים איל סונג

סאול (א.פ.). – צפון קוריאה הביאה אמש לקבורה את מנהיגה המנוח, קים איל סונג. "המנהיג הגדול יהיה איתנו תמיד," היתה הכותרת של העיתון הרשמי במדינה. "העם נפרד בעצב ובמרירות ממנהיגו," כתב עיתון אחר.

בתומור והיר של צער לאומי, צפון קוריאה סיפקה ליפן ולדרום קוריאה תמונות מטקס הקבורה של המנהיג. קים, מנהיגה היחיד של צפון קוריאה מאז נוסדה, מת ב־8 ביולי בגיל 82 מהתקף לב. יורשו יהיה ככל הנראה בנו, קים איל סונג, בן ה־52.

בתמונות הרשמיות נראה ארונו של המנהיג כשהוא עושה את דרכו לאורך שדרות הבירה פיונגיאנג, כשאבלים בוכים נאספים בצידי הדרכים. משמר כבוד צבאי נסע אחרי המכונית בה הוסעה גופתו של המנהיג, ופורטרט ענק שלו נישא בראש מסע הלוויה. בהודעה הרשמית נאמר כי בלוויה השתתפו כשני מיליון בני אדם.

ממשלת הצללים של החמר רוז' התכנסה לישיבתה הראשונה

קמבודיה (ע.ת.פ.איי.). – הממשלה הזמנית החדשה של החמר רוז' נפגשה לישיבת הקבינט הראשונה שלה, בניסיון להגיע להחלטה לגבי הפחתת ההשפעה הווייטנאמית בקמבודיה, נמסר אמש בשידור רדיו של המורדים.

בשידור הרדיו נמסר כי הישיבה שהתקיימה אמש היתה בראשות ראש ממשלת הצללים, המשמש גם כשר ההגנה, קיו סאמפאן.

תנועת המורדים, שהוצאה אל מחוץ לחוק, כוננה את ממשלת הצללים ב־11 ביולי, והכריזה כי "בירתה" תהיה בכפר אנלונג ונג, שליד הגבול עם תאילנד, כ־330 ק"מ צפונית לפנום פן.

"הממשלה החליטה לקיים ישיבה שבועית בימי שני", נאמר בשידור החמר רוז'. "לאחר כל ישיבה תפורסם הודעה לגבי העמדות הפוליטיות והצעדים שננקטו כדי להסדיר בעיות קטנות כגדולות העומדות בפני העם והאומה הקמבודיים."

הבעיה הדחופה ביותר, לדעת החמר רוז', היא הנוכחות הווייטנאמית בקמבודיה.

דבר קצר

אוקראינה. ליאוניד קוצ'מה נשבע אמש אמונים בפרלמנט, לאחר שנבחר כנשיאה השני של אוקראינה לאחר התפוררות ברה"מ.

קוצ'מה, 55, זכה בניצחון מוחץ על הנשיא היוצא ליאוניד קראווצ'וק, אחרי מערכת הבחירות שבה הדגיש את הצורך ברפורמות כלכליות ובהידוק הקשרים עם רוסיה. בנאום אחרי הטקס הקצר, חזר קוצ'מה על הבטחתו לבצע רפורמות כלכליות מהירות אך לא "מהפכניות".

האיחוד האירופי. שרי החקלאות של האיחוד האירופי הסכימו אתמול לפנות בוקר, אחרי שיחות שנמשכו שישה חודשים, על עסקת חבילה בענייני חקלאות, הכוללת קיצוצים צנועים בבזבוזים וסיוע מיוחד לחקלאים בסך של יותר מ־450 מיליון דולר למשך 12 החודשים הקרובים, מסרו דוברים של האיחוד האירופי.

השיחות היו השנה מסובכות מאוד, בשל עיכובים שנגרמו על ידי הבחירות לפרלמנט האירופי ביוני, ומשבר מינויים שהקשה על השרים להשיג סיכום נוסף לחקלאים.

רוסיה. התאבדויות היוו 27 אחוז ממקרי המוות בצבא רוסיה במחצית הראשונה של 1994, ומקרי הרצח בכוונה תחילה היוו שמונה אחוזים, דיווחה סוכנות הידיעות אינטרפאקס.

בעת הגשת דו"ח בישיבה בפרלמנט בה נדונה סוגיית מקרי המוות בצבא, גילה קצין בכיר, כי 518 חיילים ו־73 קצינים מתו בששת החודשים הראשונים של השנה. הקצין ציין עוד, כי 57 אחוז ממקרי המוות הם כתוצאה מתאונות ואי־ציות להוראות הבטיחות. חמישה אחוזים קשורים להתעללויות או "לטקסי קבלה", שמונה אחוזים הם מקרי רצח בכוונה תחילה ו־27 אחוז התאבדויות.

סין. 41 בני אדם נהרגו ו־54 נפגעו קשה, ממפולת סלעים בארבעה כפרים במחוז יונאן שבדרום־מערב סין, נמסר אמש "ביומון החקלאי". האסון אירע כתוצאה מגשמים עזים, שגרמו למפולת של יותר מ־1,800 סלעים ואבנים על הבתים. הסלעים מחצו להוליוצון 54 בתים ו־518 חדרים, ופגעו קשה ב־93 בתים אחרים, והנזק נאמד בכ־12 מיליון דולר, מסר העיתון.

הודעות בענין חוק תכנון ובניה

חוק התכנון ובניה התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי מ. תכנון מקומי מחוזי

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מ. תכנון מקומי מחוזי מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/1163 חוות בראשית ביערות הכרמל" המהווה שינוי לתכנית תכנית: ג/528 ממוראשם ביערות הכרמל. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: גוש 11734 חלקות 283, 261, 260, 258, 259 וחלק מחלקה 259, פארק הכרמל. עיקרי הוראות התכנית: הגדלת זכויות בניה. כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע"י התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה רח' הפלי"ם 11 חיפה 31048 טלפון 04-818222, המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, מ. תכנון מקומי מחוזי. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד"ר חיים קופלון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990 וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי דימונה

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 6 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דימונה מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 26/במ/4/65", המהווה שינוי לתכניות הבאות: מס' 25/במ/65. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: דימונה שכונת פיתוח מגרש 918 חלקה 40. עיקרי הוראות התכנית: שינוי תקנות בניה של מגרש 918. כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הועדה זו. מחוז הדרום רחוב התקוה 4 באר שבע 84100 טל. 07-286414. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום זכים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם"

ת.ד. ר' דאר נע מרכז ותלה מיקוד 73142 טל. 08-9721084

פרסום הקלה/שימוש חורג/סטיה מתשריט עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם" בקשה להקמת בית מגורים בגוש 4126 מגרש 2537 א' ישוב שהם שם המבקש: כסבי סירב מהות ההקלה: הקלה בשטח קומת קרקע 144.90 מ"ר במקום 100 מ"ר המותרים. כל המעוניין אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

דב שיש
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם"

ת.ד. ר' דאר נע מרכז ותלה מיקוד 73142 טל. 08-9721084

פרסום הקלה/שימוש חורג/סטיה מתשריט עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם" בקשה להקמת בית מגורים בגוש 4125 מגרש 2323 ב' ישוב שהם שם המבקש: בן משה צין מהות ההקלה: הקלה בשטח קומת קרקע 107 מ"ר במקום 100 מ"ר המותר. כל המעוניין אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

דב שיש
יו"ר הועדה

מרחב תכנון מקומי – שומרון

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965, כי הוגשה בקשה ע"ש בדרונו נסים ורחל, מגרש 477 עפ"י ת.ב.ע ש/22 בזכרון יעקב שבאישורה יש משום הקלה לעניין: מירווחים צדדיים 3.60 מ' במקום 4.0 מ', ומירווח אחורי 5.40 מ' במקום 6 מ'.

התנגדות מנומקת בכתב אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת לועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58, זכרון יעקב 30950).

דוד לוין
יו"ר הועדה המקומית שומרון

פרסום/שימוש חורג/

עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם" בקשה לשימוש חורג בגוש 4124 מגרש 180 ישוב שהם, שם המבקש שכטר רונית, מהות ההריגה: שמוש בבית מגורים למשרד פרסום, מערכת עתון מקומי והצגה לתקופה של שנתיים.

כל המעוניין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

דב שיש, יו"ר הועדה

הודעה לנושים

עפ"י סעיף 89 (א) לחוק הירושה תשכ"ה-1965

בהיותנו מנהלי עזבון של המנוח היימן גריי ז"ל בעל דרכון אוסטרלי מס' 6-986672, אשר התגורר באוסטרליה ונפטר שם ביום 7.10.90, עפ"י צו מינוי מיום 13.7.94 של בית המשפט המחוזי בתל־אביב/יפו בתיק עזבונות 5185/96, אנו מזמינים את נושי המנוח להודיע לנו בכתב תוך 90 יום מיום פרסום הודעה זו על כל תביעה שיש להם כנגד עזבון המנוח היימן גריי ז"ל.

אמנון אברהמוב ישעיהו ברוק
מנהלי עזבון
אצל קרן קימת לישראל
רח' צבי שפירא 11 64358
טל: 03-5261102

פרסם ב"קיבוץ"
טל. ישיר
03-5284373

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" מגדל עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 81/94 מגוש ע"י: אבו חמא תמיר מישוב ריינה בגוש 17622 חלקה 24/1 מהות הקלה: הקלה בקומה נוספת את ההתנגדות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 20/6 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ז'אק לאורה
יו"ר הועדה

הודעה לפרסום שימוש חורג

עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה להתרת שמוש חורג (נתב. 00/4637/000) שם המבקש פירוזמן דוד מקום ת.ד. 424 קרית מלאכי. מהות הבקשה: בקשה לשימוש חורג מאזור מלאכה ותעשיה זעירה לעסקת תלוק פרטית. בחלקה 170/171 בגוש 2046 ברח' החרושת. כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד, בשעות קבלת קהל. על הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שמוש חורג רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל תוך 14 יום מפרסום זה.

איגור צבי צילקר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, אשדוד

חוק התכנון והבניה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים" רח' סשרניחובסקי 1 ת.ד. 89 רמלה

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 3880 מגרש 109 א' + 109 ב' בישוב בית חשמונאי ע"י מבק רחל + סיגנסו אלבי מהות הבקשה: לתת אישור הקלה בתעברות אחוזי בניה מקומה א' לקומת קרקע 137.71 מ"ר במקום 110 מ"ר המותרים וכן הקלה בקו בנין אחורי 4.80 מ' במקום 5 מ' המותרים כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה, לועדה המקומית "לודים". בציון כתובתו המדויקת. את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.

בכבוד רב,
ע. לאלו יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה "לודים"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הוד השרון רח' בני ברית 7 טל. 09-406608

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה להקלה במספר יחידות הדיור בגוש 6412 חלקות 275 ו־277 (חלק) ע"י בני נח בע"מ והמהווה חריגה, היינו: תוספת יחידת דיור בשטח של 75 מ"ר במסגרת תוספת 10% שברשות הועדה לאשר כהקלה. כל המעוניין אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שאשר הבקשה משפיע עליהם, יוכל לעיין בתעתיקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות ולהגיש התנגדות מנומקות בכתב לתכנית תוך 21 יום מתאריך פרסום זה.

צ. חירות
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה"

מודעה בהתאם לסעיף 149 הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה" ע"י דימלר יאיר בגוש 3889 חלקה 13 מגרש 74 ליתן הקלה להקמת קו בניה אחורי וצדדי כל מי שיש לו התנגדות להצעת ההיתר/אשר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה", רח' בית הפועלים 6 רחובות את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת. התנגדויות התקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ציון כהן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה"

עיריית אשדוד הודעת פרסום הקלה

עפ"י הוראות סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה למתן הקלה (נתב. 0/0285/001/0/00). שם המבקש חב' בוסר כץ בע"מ מגנו האורים ת.ד. 846 אשדוד מהות הבקשה הקלה בשטח 6% משטח המגרש בגין הריסת מבנה ישן במגרש לצורך בניית מבנה חדש לתעשיה בחלקה 86 בגוש 2453 ברח' האורים א.ת. 2 כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל. על הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל תוך 14 יום מפרסום זה.

איגור צבי צילקר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, אשדוד

חוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי שמעונים

הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 7/234/03/7", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 7/234/03. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: כלילות גושים: 100285. עיקרי הוראות התכנית: יצירת מסגרת תכנית להרחבת המושב ע"י תוספת 80 יחידות דיור קביעת הנחיות ומגבלות בניה. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4194 התשנ"ד עמוד 2399 בתאריך 24/2/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שמעונים. וכל המעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום זכים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם"

ת.ד. ר' דאר נע מרכז ותלה מיקוד 73142 טל. 08-9731084

פרסום הקלה/שימוש חורג/סטיה מתשריט עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם" בקשה להקמת בית מגורים (1) בגוש 6851 מגרש 2272 א' ישוב שהם שם המבקש: סולומון רולף ומזור מהות ההריגה/הקלה: הקלה בשטח קומת קרקע 110 מ"ר במקום 100 מ"ר המותרים. (2) בגוש 6851 מגרש 2271 ב' ישוב שהם שם המבקש: יצחקי יוסי אורי מהות ההריגה/הקלה: הקלה בשטח קומת קרקע 104 מ"ר במקום 100 מ"ר המותרים. כל המעוניין אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

דב שיש
יו"ר הועדה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי תמר־רמות נגב־ערבה

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1966, בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 24/100/02/10", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 10/ 100/02. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: נאות הכיכר גושים: 100101, 100102, 100103, 100104. עיקרי הוראות התכנית: ליעד שטח לבריכה והצבה של אבן ניר ושטח להקמת מיתקנים לנופש, ניפוי סוחפת ויצור סיד וסוגי ניר מהחומר הנכרה על ידי שימוש ביעוד קרקע וקביעת הנחיות בניה. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4189 התשנ"ד עמוד 2007 בתאריך 03/02/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה תמר־רמות נגב־ערבה וכל המעוניין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום זכים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה, בקשה להקלה באחוזי בניה ובגובה מבנה במרתפה בגוש 3882 חלקה 303 כמתואר: תוך 14 נסיגות. ההקלה נמצאת באחר מגרש: א' 3 בן מנור לבנות בהתאם לתכנית המתאר: נס/ 1/1 40% משטח החלקה משרד קומה ו־30% מתפסת משטח הבניה בקומה. משטחות קוו ומרשש מבקשות להתיר כל אחת במרפת: 1. תוספת של 6% מהתכסית בגבב. 2. סגירת מרפסת. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, רח' הבנים 11. בתוך מועד של 15 יום מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובאנה כל ההתנגדות שהוגשו כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בהן.

יוסי שם
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

רח' מדרי 2 ויצמן, 35093, בניין הנביאים קומה 2, טל. 04-8676296 קבלת קהל: א', ד', ה' – 8–12, חלק ג'

הודעה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965)

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי חזאן אריה בקשה להקלה בגוש 11144 חלקה 65 ברחוב הדימונים 28 רכסים. שם והמספר התכנית ההקלה על המפורטין נשוא הבקשה כב/300.

מהות ההקלה: תוספת מגורים המהווה סטיה מגודרי הבניה המותרים 5% בניה יותר מהמותר וקומה נוספת מעל מספר הקומות המותר.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה בכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

מרדכי עמר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

הצעת חוק למתן הנחות בארנונה למשפחות ברוכות ילדים

מאת אמנון אמר

ח"כ יוסף ונונו מהעבודה יעלה היום במליאת הכנסת הצעת חוק פרטית למתן הנחות בתשלום הארנונה למשפחות ברוכות ילדים. על פי ההצעה, שתועלה במסגרת חוק ההסדרים במשק, תקבל משפחה עם ארבעה ילדים הנחה של 30 אחוז בתשלום הארנונה והנחה נוספת של 10 אחוזים תינתן עבור כל ילד, מהילד החמישי ואילך.

בעבר נהגו העיריות והמועצות המקומיות להעניק הנחות בתשלומי הארנונה למשפחות ברוכות ילדים, אולם השנה בוטלו ההנחות בעקבות תקנות חדשות שהוציא האוצר. לדברי ח"כ ונונו, התקנות החדשות מכבידות מאוד על משפחות אלה ובנוסף הן פוגעות בצורה קשה בציבור הגימלאים, הקשישים, האלמנות והמשפחות חד הוריות.

מנתונים שהציג אתמול ח"כ ונונו עולה, כי בישראל יש כיום כ־80 אלף משפחות עם ארבעה ילדים או יותר. ההנחה הממוצעת למשפחה ברוכת ילדים הסתכמה לפני ביטולה השנה בשיעור של כ־50 אחוז מגובה הארנונה. תוספת הארנונה שנדרשות משפחות אלה לשלם בעקבות התקנות החדשות של האוצר נעה, לפיכך, בין 1,000 ל־2,000 ש"ח לשנה.

הוארך מעצרו של אילון צברי החשוד בביצוע הרצת מניות

מאת אלי ברנר

בית משפט השלום בתל־אביב האריך אתמול בשבעה ימים נוספים את מעצרו של אילון צברי, שהיה סמנכ"ל גמולות, חברת ההשקעות של בנק הפועלים, החשוד בביצוע הרצת מניות בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, לצורך עשיית רווחים לא חוקית.

נגד צברי הוגש כבר כתב אישום, בו הוא מואשם בשיבוש הליכי חקירה והדחת עדים בזמן שהיה במעצר בית בפרשת הרצת המניות. לפני כעשרה שלחה שופטת השלום, ברכה אופיר, את צברי למעצר עד סוף ההליכים נגדו. לפני כשבוע הוא הגיש ערר לבית המשפט המחוזי על החלטה זו. בית המשפט טרם קיבל החלטה.

אתמול ביקשה מחלקת החקירות של הרשות לניירות ערך להאריך את מעצרו של צברי בתיק הרצת המניות, וכאמור, הוארך המעצר בשבעה ימים. ברשות מתנהלת עתה חקירה בעניין הרצות מניות נוספות שטרם פורסמו עד כה.

בתי כנסת מתקינים סורגים מתקפלים של חברת "סולדוריי" להגנה על ארונות קודש מפני גניבות של ספרי תורה. בשבועות האחרונים נמכרו סורגים מתקפלים לבתי כנסת בכ־200 אלף ש"ח.

מנהל הדלק במו"מ על החזקת מיכליות ליבוא נפט גולמי

מאת הדס נייפמן

ועדת המכרזים של משרד האנרגיה והתשתית הודיעה לחברות מיכלוף ואל־ים, כי המשרד יפתח עמן במשא ומתן על הצעותיהן בהתאם לדרישות המכרז.

מינהל הדלק במשרד האנרגיה והתשתית פירסם בחודש מאי מכרז להחזקת שתי מיכליות נפט שתהיינה זמינות להבאת נפט גולמי לארץ. תנאי המכרז מעניקים עדיפות למיכליות שגילן עד 15 שנה, על ידי תקופת התקשרות של שלוש עד חמש שנים.

בעדיפות שנייה נמצאות מיכליות שגילן מעל 15 שנה, ותקופת התקשרות עמן תהיה למשך שנה אחת בלבד. על פי תנאי המכרז, משרד האנרגיה אינו מתחייב להבטיח תעסוקה למיכלית, ולכן בעל המיכלית רשאי להשתמש בה למטרות נוספות בתנאי שתוכח זמינותה בעת הצורך.

בשנת 1994 נמשכים החוזים לרכישת נפט גולמי מנורווגיה וממצרים. יבואני הנפט הגולמי לישראל יתבקשו להוביל את הנפט על ידי החברה שתזכה במכרז, בתנאי שהצעת ההובלה תהיה בתנאים של שוק הספנות הבינלאומי.

המכרז נוסח באופן שיבטיח את יציאת הממשלה ממעורבות פעילה ביבוא הנפט הגולמי לישראל וביטול שיטת ה־cost והתחשבנות בגינה בענף.

מכירות המסחר הקמעוני המאורגן עלו ב־13%

מאת אמנון אמר

במחצית הראשונה של השנה עלתה רמת המכירות של המסחר הקמעוני המאורגן בכ־12־13 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה בשנה שעברה. כך עולה מנתונים מוקדמים מסקר חודשי שעורכת הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה בקרב רשתות השיווק וחנויות שרשרת.

המכירות בחנויות המסחר הקמעוני המאורגן מגיעות לכ־25 אחוז מכלל ההוצאה לצריכה פרטית במשק של מוצרים אלה, ולכ־30 אחוז במוצרי מזון. נתוני הסקר, המחושבים במחירים קבועים ולאחר ניכוי ההשפעות העונתיות הרגילות, משמשים אינדיקטור מובהק לשינויים ברמת הצריכה הפרטית במשק.

מכירות מוצרי המזון במסגרת זו גדלו בששת החודשים הראשונים של השנה בכ־11־12 אחוז. ברבע השני של השנה חלה ירידה משמעותית בקצב הגידול של מכירות המזון, והן עלו בשיעור שנתי של 4־5 אחוזים בלבד, לעומת עלייה בשיעור שנתי של כ־21 אחוז שנרשמה ברבעון הראשון. העלייה המתונה במכירות המזון ברבעון השני מוסברת, בין היתר, בכך שהשנה חל חג הפסח בסוף חודש מארס וכל הקניות לחג רוכזו לפיכך ברבע הראשון של השנה.

מכירות מוצרי הטקסטיל וההלבשה במסגרת המסחר הקמעוני המאורגן עלו בתקופה ינואר־יוני השנה בכ־17 אחוז. במכירות של מוצרים בני קיימא, לעומת זאת, נרשמה בתקופה זו עלייה מתונה של כשלושה אחוזים בלבד.

סקר המסחר הקמעוני המאורגן מקיף חנויות המשווקות מוצרי מזון, טקסטיל, הלבשה, הנעלה, מוצרים בני קיימא ומוצרים שונים אחרים, פרט לכלי רכב, חלקי חילוף למכוניות, ודלק וגז לשימוש ביתי.

יצוא ענף הפרמצבטיקה גדל בכ־13%, המכירות גדלו ב־20%

מאת הדס נייפמן

בשנת 1993 גדל יצוא ענף הפרמצבטיקה בכ־13% (דולרית) לעומת השנה שקדמה לה, והסתכם בכ־220 מיליון דולר. כך מסר ד"ר אהרון שוורץ, יו"ר ענף הפרמצבטיקה בהתאחדות התעשיינים, לקראת האסיפה הכללית של הענף (היצוא כולל תרופות וכימיקלים עדינים).

לדבריו, בשנת 93' הוגשו שש בקשות חדשות להקמה והרחבה של מפעלים חדשים בענף הפרמצבטיקה, ומסתמנת מגמת כניסה של יצרנים גדולים לתחום זה, כמו בחו"ל.

שוורץ הוסיף, כי מכירות התרופות (בשוק המקומי וליצוא כאחד) בשנת 93' גדלו בכ־20% לעומת המכירות ב־92', והסתכמו ב־541 מיליון דולר. מדובר בתרופות הומניות, וטרינריות וכימיקלים עדינים.

בתחום מכירות התרופות לשוק המקומי בולט גידול של כ־30% בהיקף מכירת תרופות הומניות בשנת 93' לעומת השנה שקדמה לה. היקף המכירות של תרופות אלה הסתכם ב־258 מיליון דולר.

ד"ר שוורץ ציין, כי במקביל לגידול המכירות בענף חל גם גידול מהיר של יבוא תרופות לארץ. בשנת 93' גדל יבוא התרופות ב־18% לעומת שנת 92' והסתכם בכ־219 מיליון דולר.

הוא הוסיף, כי המשבר בקופת חולים, שהיא הלקוח הגדול ביותר של יצרני התרופות, גורם לקשיים לא מעטים ליצרנים. הוא מזהיר, כי אם לא ימצא פתרון מהיר למשבר קופ"ח, עלול הדבר להעמיד בסכנה את קיומם של המפעלים הקטנים יותר, שעיקר מכירותיהם לקופת־חולים.

התעשייה הפרמצבטית בישראל כוללת כ־25 חברות.

קרנות נאמנות

נכון ליום 19.7.94

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	13299.59	13204.70	337.48	2.62%
אבוקה	1703.28	1670.99	44.12	2.71%
אביר	162.01	159.16	2.39	1.52%
אגוז	773.27	758.14	3.24	0.43%
אגס	311.14	305.18	0.90	0.30%
אודם	872.56	856.40	22.96	2.76%
אוורגרין	89.69	89.39	0.74	0.83%
אוורגרין שקולה	101.63	101.36	-0.01	-0.01%
אופיר	394.09	392.61	1.66	0.42%
אוצר אג מדינה	104.79	102.85	0.58	0.57%
אוצר גמישה	68.27	67.04	1.31	1.98%
אוצר מניות	77.15	75.77	1.55	2.09%
אור	794.98	790.08	9.57	1.23%
אורילי	928.55	922.56	4.41	0.48%
אוריון	162.89	159.75	0.86	0.58%
אורן	2822.29	2766.94	17.18	0.62%
אחריות אגח מד	298.62	294.16	0.82	0.28%
אחריות גמישה	441.61	432.87	4.40	1.03%
אחריות מניות	311.84	305.17	6.10	2.84%
אחריות נדלן	241.25	235.75	3.81	1.64%
אחריות נפט ומח	233.05	227.99	7.74	3.52%
אחריות	136.53	133.77	0.68	0.51%
אחריות מטח אגיח	97.96	96.48	0.48	0.50%
אחריות תושב חוץ	71.18	69.33	-1.10	-1.57%
אטלס פקן.	93.51	91.41	-0.15	-0.16%
אילן $	158.34	154.00	-0.38	-0.25%
אילנות 90	175.72	172.27	3.36	1.99%
אילנות בטוחה	103.45	102.83	-0.09	-0.09%
אילנות גלובוס	79.27	77.59	0.50	0.65%
אילנות כרמים	153.41	150.43	2.73	1.84%
אילנות מעוף	127.76	127.13	4.09	3.33%
אילנות פיננסים	69.56	68.14	1.79	2.71%
אילנות שחקים	59.97	58.87	1.57	2.75%
אילנות תקשורת	64.89	63.58	1.63	2.63%
איפקס גמישה	103.10	101.48	0.20	0.20%
איתן	231.22	226.99	1.75	0.78%
אלון	1520.36	1491.11	5.00	0.34%
אלינות ביטוח	68.20	66.87	2.47	3.86%
אלמוג	322.05	316.11	0.58	0.18%
אמיכא נדלן מניב	89.31	87.48	-0.09	-0.10%
אמירים קרן נאמנות	91.91	91.21	0.55	0.60%
אנליסט אג חברו	206.80	202.71	1.15	0.57%
אנליסט אג מדינ	285.72	284.50	1.31	0.46%
אנליסט אירופה	118.22	115.40	-0.62	-0.53%
אנליסט גמישה	511.59	498.45	6.45	1.31%
אנליסט מניות	804.40	782.76	13.17	1.71%
אנליסט תעשיות	250.69	243.92	4.22	1.76%
אסף	179.09	176.96	1.01	0.57%
אפיקים אגיח	206.04	203.74	0.89	0.44%
אפיקים גמישה	145.02	141.94	1.01	0.72%
אפיקים חו"ל	125.91	123.32	0.80	0.65%
אפיקים מניות	242.76	237.65	5.11	2.19%
אפסילון 36	85.96	84.89	1.67	2.01%
אפסילון אג חברות	109.43	108.00	0.35	0.32%
אפסילון אג מד	142.44	140.64	0.28	0.20%
אפסילון מניות	176.09	173.61	3.61	2.12%
ארז	255.24	252.25	4.79	1.96%
איש	692.66	678.42	13.28	2.00%
אשל	512.44	502.48	2.49	0.50%
אתגר	113.90	111.69	3.21	2.97%
אתרוג	753.40	738.83	3.47	0.47%
בדולח	689.04	676.41	21.46	3.28%
בונד	133.15	131.25	1.22	0.94%
בורסון גמישה	75.36	74.87	0.81	1.09%
בטוחה 30 פלוס	144.61	142.46	1.80	1.28%
בטוחה אגיח מדינה	1619.26	1597.00	7.55	0.48%
בטוחה אגיח	2163.38	2133.06	11.73	0.55%
בטוחה גמישה	2134.89	2104.30	22.75	1.09%
בטוחה חו"ל	117.55	114.96	0.63	0.55%
בטוחה מניות	3757.03	3697.92	78.18	2.16%
בסט	174.42	171.67	2.99	1.77%
ברון	168.84	165.67	3.90	2.41%
בריש	2241.76	2197.87	25.33	1.17%
בריאות	64.44	63.48	1.45	2.34%
בריק	1934.61	1896.74	29.96	1.60%
גביש	4668.78	4581.70	50.53	1.12%
גבע	297.26	293.27	0.96	0.33%
גרן	499.97	490.60	3.67	0.79%
גיא	483.75	477.01	2.63	0.55%
גל	83.18	82.06	1.95	2.44%
דובדבן	1910.73	1874.02	56.50	3.11%
דוברת שרם אגיח	112.33	110.50	0.24	0.22%
דוברת שרם גמיש	121.97	118.95	1.18	1.00%
דוברת שרם מניות	75.97	74.08	1.42	1.95%
דוכס	159.93	159.01	0.31	0.19%
דולב	673.12	659.64	4.04	0.62%
דולר	189.44	166.97	-0.47	-0.25%
דותן	679.12	666.56	5.47	0.93%
דקל	2133.70	2092.61	47.31	2.31%
הדס	1816.01	1795.48	28.20	1.60%
הון פקן	74.70	73.35	1.60	2.22%
היק	116.14	115.62	1.48	1.30%
הייטק 92	208.11	206.30	2.18	1.07%
היובל	168.37	166.28	3.40	2.09%
הילה	353.99	352.58	0.83	0.24%
המורה	887.43	877.75	7.16	0.82%
הראובליבא	171.19	169.01	0.55	0.33%
זוהר	340.39	335.68	1.51	0.45%
זיו	423.13	417.28	1.66	0.40%
זיק	377.50	368.35	10.56	2.95%
זלר אבלגון מטר	100.89	100.23	0.16	0.16%
חו"ל	194.48	189.99	0.16	0.08%
חליפין	319.17	319.17	-	0.00%
חמיש	248.41	245.63	1.61	0.66%
חץ	360.44	359.00	0.20	0.06%
טופז	314.11	307.17	1.84	0.60%
טל	1320.53	1303.00	265.61	2.08%
טנא	105.64	104.53	0.41	0.39%
טרנס $	132.52	131.26	0.25	0.19%
יגאל	499.63	490.38	2.15	0.44%
יהלום	885.01	868.67	22.53	2.66%
יוזמה	161.42	158.41	1.52	0.97%
יסודות	2342.77	2293.00	53.71	2.40%
יעד	188.33	186.71	1.25	0.68%
יעד גמישה	79.09	78.32	1.33	1.73%
יער	80.60	80.05	2.74	3.56%
יערה	390.44	383.20	0.67	0.17%
ישראל אמריקה	133.47	129.73	-0.67	-0.52%
כוכב	134.69	132.13	3.18	2.47%
כימיקל פקן	79.08	77.62	1.69	2.22%
כללי אגיח מד	339.94	333.45	2.40	0.73%
כללי אייל 50	117.95	116.21	1.64	1.43%
כללי אייל 25	151.06	149.79	5.00	3.45%
כללי אייל אג	151.92	150.50	2.07	1.40%
כללי גמישה	1052.12	1029.78	26.86	2.68%
כללי זמינה	101.81	101.81	0.08	0.08%
להק אגמיה	151.19	150.30	4.89	3.37%
להק אנפה	215.71	211.78	5.67	2.75%
להק אנקור $	671.91	656.15	14.79	2.31%
להק דוכיפת	570.05	559.61	10.98	2.00%
להק זמיר	656.29	649.04	14.34	2.26%
להק חוחית	439.57	431.47	4.34	1.02%
להק ינשוף	111.29	110.55	0.38	0.35%
להק כחל	301.07	295.33	0.98	0.33%
להק סלעית	119.07	117.77	2.21	1.91%
להק סנונית	435.31	432.62	0.73	0.17%
להק עפרוני	399.07	391.71	1.76	0.45%
להק צופית	514.40	504.86	5.90	1.18%
להק קוסמוס	100.99	100.69	-0.03	-0.03%
להק רום	75.03	73.39	0.21	0.29%
להק שגשוג	79.38	77.92	1.45	1.91%
להק שחף	154.90	152.09	0.77	0.51%
להק שלוב	176.07	173.47	1.03	0.60%
להק שקנאי	156.63	153.79	2.32	1.54%
להק תור	302.01	300.15	8.84	3.04%
להק תיירות	62.24	61.10	0.36	0.59%
למשקיע	380.22	376.10	1.12	0.30%
לפיד	1475.21	1446.71	38.68	2.75%
לשם	1032.68	1021.15	4.73	0.47%
מבחר	382.26	378.80	1.19	0.31%
מבטח	1156.42	1145.47	4.50	0.39%
מבנה	300.45	297.62	5.93	2.03%
מגיק	212.63	207.81	5.12	2.52%
מגד	686.07	679.61	5.14	0.76%
מגדל אהב מניות	61.62	60.37	0.72	1.20%
מגוון	1339.71	1327.09	5.37	0.41%
מגאר פיננסי	76.54	75.78	1.25	1.67%
מד דיקלה	104.84	103.85	1.38	1.35%
מד מעוף	131.44	130.50	4.19	3.33%
מונדיאל	117.90	116.38	0.85	0.73%
מור	1127.85	1116.87	21.74	1.99%
מוריה $	126.32	124.32	-1.25	-0.99%
מאן	97.22	95.79	2.32	2.49%
מזרחי אייל	85.37	84.83	1.74	2.10%
מזרחי אייל אגיח	81.35	80.86	0.44	0.55%
מטח	180.49	175.54	-0.80	-0.45%
מיטב אגיח מד	3460.47	3429.70	16.32	0.48%
מיטב אופציות	66.21	64.92	1.22	1.91%
מיטב גמישה	1880.85	1845.95	24.21	1.33%
מיטב מטיח	226.40	224.48	1.10	0.49%
מיטב מניות	183.96	180.20	1.30	0.73%
מימד	303.81	301.01	1.34	0.45%
מירב	108.08	107.57	0.75	0.70%
מכלול	549.93	539.45	13.83	2.63%
מלכית	205.16	202.85	2.14	1.06%
ממון	189.75	187.99	1.61	0.87%
מנוף	141.72	139.11	3.80	2.81%
מעגל	65.14	0.00	-	-
מעוף	2286.21	2264.84	16.54	0.74%
מעופים גמישה 50	110.98	108.54	1.88	1.76%
מעיין	1029.98	1020.34	4.01	0.39%
מעלה מעוף נדץ	124.68	122.39	3.81	3.20%
מפתן	88.07	87.22	1.42	1.65%
מקשה	858.44	851.13	2.58	0.30%
מרווח	437.61	433.57	1.62	0.38%
מרום צקק אגיח	102.71	101.28	0.05	0.05%
מרום	4127.42	4088.37	16.77	0.41%
מרכזית אגיח מדינה	96.00	95.20	0.60	0.63%
מרכזית מניות	71.22	70.62	1.16	1.68%
מרכזית מעוף	122.48	122.18	3.86	3.27%
מרץ	340.20	337.05	9.34	2.85%
משאבי טבע	74.90	73.47	1.87	2.60%
משתנים	244.89	244.06	7.37	3.11%
נגה	582.23	574.33	4.00	0.70%
נוף	318.21	315.63	7.59	2.46%
נטיף	1426.00	1410.03	41.57	3.04%
נילי	843.61	831.76	14.04	1.72%
נסיכה קונטיננטל	60.96	59.84	1.70	2.93%
נץ	210.79	209.99	3.45	1.67%
נשואה אגח חברות	124.61	123.70	0.93	0.76%
סגולה	254.90	250.17	1.50	0.60%
סיגמא גמישה	88.88	88.08	-0.03	-0.03%
סיון	170.75	168.34	4.17	2.54%
סימגן אגיח	121.72	119.45	2.10	1.79%
סלע	959.89	951.65	4.08	0.43%
סער	141.18	139.55	2.30	1.68%
ספנות אגיח ק.	102.07	101.72	0.17	0.17%
ספנות קרן מניות	72.25	71.91	1.26	1.77%
עדיף	110.45	110.07	1.35	1.24%
עושר	157.20	154.40	1.48	0.97%
עידית	3078.06	3043.12	40.47	1.35%
עמדה 10	139.16	137.58	2.42	1.79%
עמדה אמריקאית	63.70	62.74	0.64	1.03%
עמדה יצוא	67.60	66.80	1.39	2.14%
עמדה סללת	161.69	159.95	1.61	1.02%
עמדה מעוף	136.12	134.92	4.39	3.35%
עמדה משולבת	212.30	210.72	5.91	2.88%
עמיגל אגיח	98.40	97.58	0.14	0.14%
ענבל	131.59	131.33	1.36	1.05%
ענבר	140.32	137.67	1.49	1.10%
ערמון	154.81	151.83	0.72	0.48%
פיא	5585.77	5481.08	79.49	1.47%
פיא 3000	64.84	63.39	1.24	2.00%
פיא זינוק	60.77	59.61	0.64	1.08%
פיא מעוף	126.05	125.26	4.04	3.34%
פיא עולמית	73.23	71.37	0.62	0.87%
פיא פריים	95.78	95.04	0.39	0.41%
פיוניר אג חו"ל	97.49	95.81	0.08	0.08%
פיל	218.88	216.19	1.74	0.81%
פנטר	464.83	460.98	5.86	1.29%
פסגות 50	205.99	203.59	4.45	2.24%
פסגות גמיש	411.29	409.59	7.31	1.82%
פסגות חו"ל	94.76	92.27	0.34	0.37%
פסגות יציב	410.75	408.18	4.56	1.13%
פסגות כל חודש	103.37	101.53	0.41	0.41%
פסגות כל רגע	135.80	135.80	0.09	0.07%
פסגות לימיטד	218.50	216.77	6.83	3.25%
פסגות מבט לשלום	86.83	87.14	1.28	1.49%
פסגות מדד	366.37	359.63	2.19	0.61%
פסגות מטרה	377.99	370.37	4.33	1.18%
פסגות מלכי	313.27	310.61	1.40	0.45%
פסגות מניות	587.17	574.14	12.72	2.27%
פסגות משולבת	421.21	413.39	6.15	1.51%
פסגות עולם	119.31	116.79	1.57	1.63%
פסגות על קרן	63.45	62.32	1.20	1.97%
פסגות פיקוס	69.71	68.43	1.73	2.58%
פסגות ואגידים	356.56	349.99	2.57	0.74%
צבר	226.74	224.39	2.09	0.94%
צוק	264.12	262.80	1.75	0.67%
צמיד	3167.40	3108.72	19.95	0.65%
צמיחה אגיח מד	1372.84	1364.55	6.13	0.45%
צמיחה גמישה	2288.83	2274.43	37.26	1.67%
צמיחה יצוא	193.90	182.66	5.01	2.81%
צמיחה מניות	458.36	455.51	12.02	2.71%
קלע	616.12	613.05	12.27	2.04%
קפיטל חו"ל	103.09	101.21	0.38	0.38%
קפיטל מניות	82.17	81.07	2.18	2.76%
קשת	311.48	305.69	1.58	0.52%
רוק	136.20	133.54	0.36	0.27%
רימון	336.06	335.43	0.23	0.07%
רעים 90	288.39	282.38	5.74	2.07%
רשף	389.56	381.24	0.89	0.23%
שביט	464.62	462.85	1.42	0.31%
שחר	154.22	153.24	0.31	0.20%
שירה	1900.92	1887.42	31.23	1.68%
שמורה קס	100.31	0.00	-	-
שמיר	1010.33	991.61	6.39	0.65%
שסק	700.53	686.89	17.47	2.61%
שפע	182.23	180.64	1.67	0.93%
שקד	254.17	249.38	0.71	0.29%
תאנה	1087.91	1067.09	16.64	1.58%
תבל	881.39	870.24	0.47	0.05%
תדהר	2218.51	2206.95	25.63	1.31%
תיבנה ותקשורת	80.84	78.99	-0.30	-0.38%
תמר	130.58	129.86	3.71	2.96%
תמריץ	76.22	74.82	1.06	1.46%
תנופה	272.07	267.17	1.76	0.66%
תפוז	730.58	716.57	1.72	0.24%
תפוח	490.37	486.86	1.23	0.25%
תרשיש	150.54	147.77	0.58	0.39%
תשרי	1346.39	1336.43	14.93	1.13%

* השינוי מחושב לפי מחיר הפדיון

ירידה של 16% ביצוא המוטס

מאת אריה אור

ירידה תלולה של 16 אחוז חלה ביצוא המוטס בחודש שעבר, בהשוואה ליוני אשתקד. היבוא המוטס גדל באותו אחוז. זו הירידה הראשונה ביצוא המוטס, לאחר שישה חודשי גידול רצופים. סיכומים אלה מבוססים על נתוני המסוף של נמל בן גוריון.

היצוא המוטס הסתכם בחודש שעבר ב־10,052 טון והיבוא ב־7,537 טון. במחצית הראשונה של השנה גדל היצוא המוטס ב־12 אחוז והגיע ל־74,732 טון, והיבוא המוטס ב־58,079 טון, גידול של 23 אחוז.

סך כל תנועת המטענים המוטסים גדל ב־13 אחוז והגיע ל־132,811.

עודף היצע לעומת הביקוש

הגידול בתנועת הנוסעים בנמל בן־גוריון נבלם בשבועיים הראשונים של החודש והסתכם ב־11 אחוז בלבד בהשוואה לאשתקד. זה הגידול הקטן ביותר מאז אפריל, שבו גדלה התנועה רק בארבעה אחוזים. בכל יתר החודשים היא גדלה ב־19 אחוז ומעלה.

תנועת המטוסים גדלה הרבה יותר, ב־9.5 אחוז לעומת אשתקד, כמעט פי שניים מהגידול במספר הנוסעים. האסטרטגיה הכלל־עולמית היא להתאים – במכאובים רבים – את הקיבולת להיצע, כך שהתפוסה תהיה גבוהה. בדרך זו מקווים להפסיק את שורשת ההפסדים בארבע השנים האחרונות, שהסתכמה ב־15.6 מיליארד דולר.

רק בשנה שעברה הפסידו חברות התעופה בעולם סכום כולל של 4.1 מיליארד דולר. השנה, לעומת זאת, צופה יאט"א, הארגון הבינלאומי של חברות התעופה הסדירות, רווח כולל של מיליארד דולר. אולם, אמינות התחזית שנויה במחלוקת, כי ההפסד אשתקד היה כפול מן התחזית של מוסד זה.

אל על, שהרוויחה גם בשנה שעברה סכום סמלי של 9.9 מיליון דולר, סיכמה את ארבע שנות המשבר האחרונות בענף התעופה ברווח של 95 מיליון דולר. המנכ"ל הילב הבטיח בשבוע שעבר לאסור מלחמה על ידידי אל על באמצעות עמלות, הנחות, קיצוץ הוצאות – "בכל הכוח שיש לנו". הוא צופה סביבה עסקית קשה גם השנה ומקווה, שהתייעלות נוספת תביא לרווח מזערי כמו אשתקד.

גם השנה יש עודף קיבולת בקווים הישראליים, דבר המשתקף לא רק מנתוני יולי, אלא גם מסיכום התנועה מתחילת השנה עד 14 ביולי. הגידול במספר הנוסעים עמד על 16 אחוז ואילו הגידול המספר הטיסות על 22 אחוז.

עודף הקיבולת הוא המביא לתחרות הפרועה, שבה כל החברות התעופה וכל סוכני הנסיעות מפסידים ורק הצרכן מרוויח, בינתיים בעיקר הצרכן הישראלי: התיירות מחו"ל לא הושפעה ממדיניות התעופה החדשה של הממשלה, אך מספר יציאות הישראלים לחו"ל זינק מיד.

התיירים הישראלים נוסעים בעיקר לתורכיה ולקפריסין. כעת החלו גם טיסות משותפות לארקיע ולאל על פעמיים בשבוע לקפריסין ולתורכיה, במחיר 201 דולר הלוך וחזור. הטיסות יתבצעו בימי ב' וה' במטוס ראש.

קטנוע לאילתים

נוסעי ארקיע המגיעים לשדה דב בתל־אביב, יוכלו מעתה לשכור קטנוע במחיר מיוחד, בתנאי שגילם מעבר ל־18. יום השכרה עולה 97 ש"ח, ומחיר זה כולל נוסף על הקטנוע קסדה לרוכב אחד, 80 הקילומטרים הראשונים. אפשר לשכור את הקטנוע מארבע עד 24 שעות.

ארקיע לבראטיסלבה

ארקיע החלה לשווק טיסות וחבילות לברטיסלבה, בירת סלובקיה. הטיסה תתבצע פעם בשבוע ותעלה 399 דולר הלוך חזור. חבילה אופיינית תעלה 685 דולר. כן החלה ארקיע למכור לנוסעיה כרטיס אשראי לביצוע שיחות טלפון בחיסכון של עד 60 אחוז בהשוואה לתעריפי המלונות. בכרטיס החדש אפשר להשתמש מ־40 ארצות, גם מבתי מלון וממסעדות.

חברת השכרת המכוניות אויס מציעה לכל חברי מועדון "הנוסע המתמיד" כרטיס "ויזאויר". הכרטיס יעניק הטבות שונות לבעליו. ההצטרפות למועדון אל על היא חינם.

וינה־ניו־יורק – נון סטופ

חברת התעופה האמריקאית פתחה החודש קו ישיר ללא חניית־ביניים מניו־יורק לוינה וחזרה. וינה מקופחת למדי מבחינת הטיסות לארה"ב, שכן עד כה יש רק שתי חברות הטסות מבירת אוסטריה לניו־יורק: אוסטריין ועאליה הירדנית.

לופטהנזה שוב מרוויחה

חברת התעופה הגרמנית לופטהנזה סיימה את השנה שעברה ברווח של 100 מיליון מארק, בהשוואה ל־221 [illegible] ב־1992. זו השנה הראשונה זה חמש שנים, שלופטהנזה מסיימת שנה ברווח.

בעוד שלפני שנתיים הפסידה החברה שני מיליון מארק מדי יום ביומו, היא מרוויחה כעת חצי מיליון דולר ביום. בלופטהנזה מקווים, שגם השנה תסתיים ברווח ואם אמנם כך יהיה, תשוב לופטהנזה לשלם דיווידנדים.

מידע קולי ממוחשב בנתב"ג

לפני שבוע החל לפעול בנמל בן־גוריון שירות מידע קולי בעברית, באנגלית, בערבית וברוסית. החידוש הוא בהוספת השפה הערבית. השירות החדש יפעל 24 שעות ביממה, כל ימות השנה. המודיעין החדש מספק 130 תשובות בו־זמנית לפונים. הקמתו עלתה 300 אלף דולר.

'ארקו' תייצר לחב' החשמל מנתקי עומס פנימיים

מאת הדס נייפמן

ועדת המכרזים העליונה של דירקטוריון חברת החשמל, אישרה את החלטת ועדת המכרזים של החברה למסור לחברת ארקו את ההזמנה לייצור ואספקת מנתקי עומס פנימיים, בשווי כולל של כ־3.6 מיליון דולר.

במכרז התמודדו שתי חברות ישראליות: ארקו, שמרכזה בראשון לציון, הקשורה בהסכם ידע עם חברת אף אבר ג'י מגרמניה, וחברת ק.א. ציוד חשמלי מאזור התעשייה ברקן, הקשורה בהסכם ידע עם חברת קנקורדיה מגרמניה.

ההחלטה למסור את הזכייה לארקו התקבלה, לאחר שהתברר שהצעתה היתה זולה מההצעה האחרת שהוגשה למכרז.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

רבין: הזכות לעבוד

העמותה "קו לעובד" להגנה על זכויות העובדים והמרכז לטפל בזכויות העובדים הפלסטינים מהשטחים המועסקים בישראל, שלחה אתמול מכתב אל ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין.

תחת הכותרת "ביטול מניעת העובדים הפלסטינים מעבודה בישראל", כתבה רכזת העמותה, חנה זוהר: "אנו קוראים לך להסיר לאלתר את הסגר שהוטל על עזה, ולאפשר למספר רב של עובדים מהשטחים לעבוד בישראל ולהתפרנס בכבוד".

עוד כתבה זוהר, כי "אירועי הדמים במחסום ארז השבוע, שתבעו מחיר כבד של הרג ופציעת פועלים, היו נמנעים לולא ההגבלות והמגבלות שהטילה ממשלת ישראל על הכניסה לעבודה לישראל". לדברי רכזת "קו לעובד", הזכות לעבוד ולהתפרנס "היא זכות בסיסית המעוגנת באמנות בינלאומיות לזכויות האדם.

"בהתחשב בכך שישראל מנעה במשך שנים מתושבי השטחים ליצור מקומות פרנסה הולמים בשטחים עצמם, הרי שמוטלת עליה האחריות והחובה לדאוג לתעסוקה ולפרנסה של התושבים גם בתקופת המעבר – כל עוד אין לפלסטינים מדינה עצמאית".

הסכם ב"כרמל מזרחי"

הסכם עבודה חדש נחתם השבוע ביקבי כרמל מזרחי שבראשון לציון. על פי ההסכם, יקבלו כ־120 עובדי החברה תוספת שכר של כ־200 ש"ח, רטרואקטיבית לאפריל 1994.

עוד סוכם על מענק אי־היעדרות מהעבודה השווה ערך לארבעה ימי הבראה בשנה. על ההסכם חתמו מצד אחד נציגי הבעלים "אגודת הכורמים", מזכיר מועצת הפועלים בעיר, זורי מזרחי, ויו"ר האיגוד המקצועי בראשון לציון, מיכאל גולדשטיין.

החלו לגייס עובדים

לאחר שהתקבל החוק להקמת "אזור היצור ליצוא חופשי" (אילת), החברה המייצגת בישראל את בעלי ההון האמריקאים החלה בגיוס כוח אדם. בימים האחרונים נשלחו לעובדים רבים טפסי הרשמה, שיש להחזירם למטה החברה בירושלים, ובהם מספר רב של שאלות, כגון, האם ברשות העובד או המועמדת רכב, עד לפרטים על שירות צבאי ועל ניסיון מקצועי והשכלה. הטפסים חתומים על ידי "מחלקת כוח אדם, איל"ת".

נשים: הזכות לא קיימת

עובדת שנעדרה מעבודתה כתוצאה ממחלת אחד מילדיה, אינה זכאית לתשלום דמי מחלה עבור אותם ימי היעדרות, אם בן זוגה של העובדת עצמאי. פגיעה מחודה זו בעובדות פורסמה ב"דטהפקס", שבועון הנשלח בפאקס לעוסק בדיני עבודה, מס הכנסה וביטוח לאומי.

הסיבה לכך שהעובדת אינה זכאית לדמי מחלה עבור ימי מחלת הילדים היא, שהחוק מגדיר מפורשות כי עובד זכאי לדמי מחלה בזמן מחלת ילדיו רק בתנאי שבן הזוג הוא עובד שכיר ולא נעדר מעבודתו באותם הימים".

תקנות דמי מחלה מחייבות, בין היתר, את העובד שנעדר מהעבודה, להמציא את פרטי המעסיק של בן הזוג ולהמציא גם לו העתק מההצהרה עליה חתמו שני בני הזוג.

שביתה כללית בתורכיה

מיליוני עובדים שבתו אתמול בתורכיה במה שהוגדר על ידי ראשי האיגודים המקצועיים כ"שביתת אזהרה בת יום אחד". מאחורי השביתה עמדו שתי פדרציות האיגודים הגדולות: "טורקיש" והשמאלית "דיסק".

מנהיג "טורקיש", אילדירים קוק, הסביר אתמול את הסיבות לשביתה הכללית: "אנו דורשים מהממשלה שתחזור בה מתוכנית צנע הפוגעת בעובדים בכמה דרישות: בראש ובראשונה דמוקרטיזציה של החיים הפוליטיים במדינה; שנית: יצירת מקומות עבודה; שלישית: פיצוי על שיעור האינפלציה הגבוה; רביעית: זכות התאגדות מקצועית של העובדים במגזר הממלכתי; וחמישית, לא פחות חשוב: תוספת שכר".

עוד מסר קוק, כי המטרה המוצהרת של השביתה היא לגרום לשינוי במדיניות הכלכלית והחברתית של הממשלה השמרנית.

בניין חדש במרכז תעשיות מדע בחיפה

מאת יוסי ליבוביץ

אבן פינה לבניין חדש בשטח של 6,500 מ"ר במרכז תעשיות מדע בחיפה הונחה אתמול במעמד ראש עיריית חיפה, עמרם מצנע, חברי מועצת המנהלים של החברה הכלכלית חיפה ומנהלי חברות במת"ם.

במכרז שהוציאה חברת מת"ם לבניית המבנה החדש זכתה חברת אינני א. סבן בע"מ, מתוך שמונה חברות קבלניות שהשתתפו במכרז. מדובר במבנה חדיש ומהודר שיושקעו בו כ־6.5 מיליון דולר והוא יהיה בן חמש קומות כאשר ארבע מהן כבר הושכרו.

בבניין ישכנו חברות בת ורשות של החברות האמריקאיות [illegible] מטכנולוגיה, המרכזות את פעילות המחקר והפיתוח שלהן במת"ם. המבנה צופה אל הים ומתאפיין ברמת גימור גבוהה, מיזוג אוויר מלא, מעליות, תקרות אקוסטיות, שטיחים מקיר לקיר ומערכות מתוכננות ברמה המתאימה לצרכי תעשיות עתירות ידע.

صحفنا من الاجل

חריש: פגיעה בחוק עידוד השקעות הון תסכן את הצמיחה במשק

שינוי החוק יזיק לגיוס השקעות מחו"ל וירחיב הפערים בין המרכז לפריפריה

מאת הדס נייפמן

מיכה חריש, שר התעשייה והמסחר, הדגיש בעת סיור שערך בנגב המערבי, כי לא ייתכן להוריד מסדר היום את המשכו של חוק עידוד השקעות הון בתעשייה במתכונתו הנוכחית. הוא אמר, כי יש להאריך את תחולת החוק בשלוש שנים כי שהצמיחה במשק נמצאת עדיין בשלביה הראשונים וביטול החוק יסכן ויזעזע אותה. לדבריו, פגיעה בחוק תפגע גם במגמת צמצום הפער בין אזורי הגליל והנגב לבין אזור המרכז. "סגירת פערים זו", אמר, "מתחילה רק עתה לתת את אותותיה".

השר חריש הדגיש, כי שינוי החוק יגרום נזק אדיר לגיוס השקעות וידחיק יזמים מחו"ל. "יזמים ומשקיעים מחו"ל השקיעו בארץ תוך התבססות על חוק זה, וביטולו יגרום נזק לתפיסתם את יציבות המשק הישראלי", אמר.

הוא הוסיף, כי כאשר נציגי משרד האוצר מנסים לשכנע יזמים פוטנציאליים מחו"ל להשקיע בארץ, הם מציגים בפניהם את החוק כתמריץ. לדבריו גם שר האוצר, אברהם שוחט, מבין את חשיבות המשך תחולת החוק במתכונתו הנוכחית. "שינוי החוק יפנה את המשק לכיוון של מיתון". הוא הוסיף, כי הדבר יכביד מאוד על המשק בעיקר על רקע עליית המדד והריבית.

בנוגע לעליית המדד, אמר השר חריש, כי "קיימים סימנים שבתוך שלושה עד ארבעה חודשים תתייצב עליית האינפלציה ודרכי ההתמודדות עימה הננקטות היום, אינן נותנות מענה לבעיה".

הוא אמר, כי הציפיות האינפלציוניות שיצרה עליית הריבית, גרמו לעליית האינפלציה. "לדעתי יש להביא את הנושא לדיוני התקציב ולגבש מדיניות כלכלית כוללת המבטיחה את המשך הצמיחה ומתמודדת עם לחצים אינפלציוניים".

בנוגע ליבוא במחירי היצף אמר השר חריש, כי משרד התמ"ס מבצע בדיקה לשינוי קונספציות בנושא היצף שוק. בעקבות תוכנית החשיפה הגיע משרד התמ"ס למסקנה, שיש לשנות את אופן הבדיקה של היצף שוק בגלל המצב המשפטי הקיים היום.

שר המסחר והתעשייה הודיע בעניין זה, כי בתוך שנה ישנה משרדו את אופן הבדיקה של מחירי היצף וסובסידיה. הוא הדגיש, כי בעיית ההיצף והסובסידיה קיימת בעיקר ביבוא ממדינות מפותחות עימן יש לישראל הסכמי סחר ולא ביבוא מארצות שלישיות.

הבעיה חמורה במיוחד במדינות בהן יש עודף כושר ייצור כמו ספרד, פורטוגל, הולנד וגרמניה, והן "מייצאות" אל ישראל את בעיית התעסוקה שלהן על ידי קביעת מחירי היצף וסובסידיות. השר חריש הדגיש, כי יש בידו לבצע פעולות כנגד המדינות שיעברו על החוק הבינלאומי.

סטיינדלר צפוי לעונש מקסימלי של 35 שנות מאסר ו־22 מ' דולר קנס

מאת חגי פורשנר

בעקבות ההודאה באשמה שהשמיע שלשום הרברט סטיינדלר – אשר היה אחד מהנאשמים המקוריים בפרשת השוחד שבמסגרתה הורשע תא"ל (לשעבר) רמי דותן – צפויות לו, לסטיינדלר, אם יורשע, עד 35 שנות מאסר ועד 22 מיליון דולר קנס. כך מסרו אתמול סוכנויות הידיעות.

במסגרת עסקת הטיעון בינו לבין התביעה, ימליץ התובע הכללי על עונש מאסר של שבע שנים. אבל השופט המחוזי (בבית המשפט בסינסינאטי שבאוהיו), קארל רובין, אינו חייב לקבל את המלצת התובע.

סטיינדלר (בן 55), שהיה עד 1991 מנהל המכירות הבינלאומיות בג'נראל אלקטריק, הודה בארבעה סעיפי אישום הקושרים את שמו לניסיון (שנמשך ובוצע בין השנים 1984 ו־1990) להסיט 11 מיליון דולר מתקציבי "הסיוע הצבאי" – סעיפי רכישת מנועי מטוסים – שארה"ב מעניקה לישראל.

ארבעת הסעיפים: "הלבנת כסף", קשר להונות את ממשלת ארה"ב, הונאת המיברקה, שימוש בשירותי הדואר כדי להפר חוק (בניו־ג'רזי) האוסר שיחוד. משרד התובע הכללי הסביר, שהעבירה כללה חברת "קש" שמוקמה בניו־ג'רזי, כחלק ממבצע "הלבנת הכסף".

התובע הכללי, אדמונד סארגאס, מסר לכתבי סוכנויות הידיעות כי ההודאה באשמה של סטיינדלר אינה משפיעה על ההליכים נגד שותפיו בישראל – הקצין לשעבר רמי דותן (בן 45) ועורך הדין הארולד כץ (72) – שהיו רשומים עימו בכתב הקטיגוריה המקורי, אשר הוגש בחודש מארס. ממשלת ארה"ב אינה יודעת, האם תצליח להשיג ממשלת ישראל את הסגרתם של כץ ודותן. דותן נשפט בישראל, הורשע, ונדון ל־13 שנות מאסר.

לפי קביעותיו של חבר המושבעים במארס, כפי שצוטטו בדיווחי סוכנויות הידיעות, רוב 11 מיליוני הדולרים הועברו – על ידי פעולותיו של כץ – לחשבונות בנק באירופה השייכים לדותן וכץ.

הפירמה "ג'נראל אלקטריק" שהעסיקה את סטיינדלר, שיתפה פעולה עם החוקרים – וגם הודתה בסעיפי אישום (קשירת קשר ו"הלבנת" כסף) במשפט שנערך ב־1992. הפירמה הורשעה ושילמה את הסכומים (קנסות, ענישה ושיפוי על הפסדים) בסך 69 מיליון דולר.

נתוני השביתות ב־1993

מספר השובתים הוכפל לעומת 1992; אבדו פי ארבעה ימי עבודה

מאת חגי פורשנר

ב־1993 נרשמה עלייה דרסטית במספר ימי העבודה שאבדו למשק כתוצאה משביתות, וכן במספר השובתים. מדיניות השכר ושיטות המשא ומתן של הממונה על השכר וההסכמים הקיבוציים במשרד האוצר, שלום גרניט, גרמו לעיקר הנזק שנגרם למשק. כך מתחוור מנתוני המחלקה ליחסי עבודה במשרד העבודה והרווחה, הפועלת בשיתוף המכון למחקר כלכלי חברתי של ההסתדרות הכללית.

מספר השביתות המלאות ירד אשתקד בשליש (36%) לעומת שנת 1992 – 73 שביתות מלאות לעומת 114 שביתות – אבל מספר המעורבים בשביתות הוכפל (ויותר): 462,208 שובתים ב־1993, לעומת 211,833 שובתים שנה קודם לכן, כלומר עלייה של 118 אחוז במספר השובתים.

הנתון החמור הוא הגידול המשמעותי שנרשם במספר ימי העבודה שאבדו למשק כתוצאה משביתות: 1,636,866 ימים אבדו למשק ב־1993 לעומת 386,658 ימים בשנת 1992 – גידול של 323 אחוז.

הממונה הראשי על יחסי עבודה במשרד העבודה, עו"ד נחמן אורי, זוקף גידול זה לשביתות המורים שפרצו בשנת 1993, שכתוצאה מהן אבדו למשק יותר ממיליון ימי עבודה – ולשביתות עובדי המדינה, שבה אבדו למשק 300 אלף ימי עבודה.

אשתקד היו גם 40 שביתות חלקיות (ירידה של 33 אחוז לעומת 1992), שבהן השתתפו 45,586 עובדים (ירידה של שישה אחוזים בהשוואה ל־1992).

בכבל שנה לאחרונה היו השירותים הציבוריים האזור הסוער ביותר: שם התקיימו 60 אחוז מהשביתות, שם היו 51 אחוז מהשובתים, ושם אבדו כ־75 אחוז מימי העבודה.

בסיכום כלל משקי, הסיבות לשביתה היו מגוונות: כ־28 אחוז מהשביתות הוכרזו על רקע חתימה על הסכם עבודה חדש; כ־21 אחוז בגלל תביעות שכר; כ־17 אחוז בגלל פיטורי עובדים; כ־17 אחוז על רקע הלנת שכר; השאר – מסיבות אחרות.

שוחט מתנגד להשוואת הגמול לדירקטורים בחברות ממשלתיות ובחברות הנסחרות בבורסה

מאת אמנון אמד

שר האוצר, אברהם שוחט, הביע אתמול את התנגדותו להשוואת הגמול הניתן לדירקטורים מקרב הציבור בחברות ממשלתיות, עם הגמול הניתן לדירקטורים בחברות ציבוריות שמניותיהן נסחרות בבורסה. את הדברים אמר שוחט בוועדת הכספים של הכנסת, לאחר שחברי הוועדה סירבו בפעם השנייה לאשר את התקנות שגיבש משרדו בדבר גובה גמול ההשתתפות בישיבות הדירקטוריונים של החברות הממשלתיות.

שוחט שלל את דרישת חלק מחברי הוועדה לתגמל את הדירקטורים מעבר להצעת האוצר ואמר, כי הגמול בחברות הממשלתיות כפוף לחוק החברות הממשלתיות. עם זאת אמר שר האוצר, כי הצעת משרדו לתיגמול הדירקטורים הינה הוגנת והיא לוקחת בחשבון גם את פקודת החברות וגם את האחריות הרבה המוטלת על חברי הדירקטוריון.

על פי התקנות המוצעות, יינתן הגמול רק לדירקטורים מקרב הציבור, בעוד שדירקטורים שהינם עובדי מדינה או עובדי גופים מתוקצבים לא יהיו זכאים לגמול. סכום הגמול ייקבע בארבע דרגות, לפי סיווג החברות הממשלתיות ולפי מספר הישיבות בהן השתתף הדירקטור. בנוסף תיקבע תקרה למספר הישיבות שעבורן ישולם הגמול.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

19.07.94		בנק ישראל: שער יציג	בנק ישראל: שינוי משער קודם	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים: העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים: שטרות מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	בנק לאומי: העברות והמחאות מכירה	בנק לאומי: שטרות מכירה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט: שטרות מכירה
ארצות הברית	1 דולר	3.0200	+0.0100	3.0009	3.0433	3.09	2.9990	3.0413	3.08	2.9992	3.0408	3.08
בריטניה	1 ליש"ט	4.7178	+0.0094	4.6839	4.7306	4.84	4.6859	4.7520	4.80	4.6933	4.7586	4.88
גרמניה	1 מרק	1.9463	−0.0054	1.9348	1.9622	2.00	1.9323	1.9596	1.98	1.9354	1.9623	2.01
צרפת	1 פרנק	0.5676	−0.0013	0.5640	0.5720	0.58	0.5634	0.5714	0.58	0.5625	0.5704	0.58
הולנד	1 גילדן	1.7356	−0.0044	1.7257	1.7501	1.78	1.7226	1.7469	1.77	1.7248	1.7488	1.79
שווייץ	1 פרנק	2.3062	−0.0083	2.2952	2.3276	2.37	2.2911	2.3234	2.35	2.2938	2.3257	2.39
שבדיה	1 כתר	0.3912	−0.0002	0.3888	0.3944	0.40	0.3887	0.3942	0.40	0.3892	0.3947	0.40
נורבגיה	1 כתר	0.4449	−0.0007	0.4420	0.4483	0.46	0.4418	0.4480	0.45	0.4423	0.4485	0.46
דנמרק	1 כתר	0.4953	−0.0009	0.4921	0.4991	0.51	0.4918	0.4988	0.51	0.4925	0.4994	0.51
פינלנד	1 מרק	0.5870	−0.0010	0.5836	0.5919	1.60	0.5837	0.5919	0.60	0.5822	0.5903	0.60
קנדה	1 דולר	2.1896	+0.0044	2.1726	2.2034	2.24	2.1713	2.2019	2.23	2.1681	2.1982	2.23
אוסטרליה	1 דולר	2.2084	+0.0034	2.1928	2.2238	2.27	2.1911	2.2220	2.25	2.1893	2.2198	2.25
דרום־אפריקה	1 רנד	0.8240	+0.0009	0.8186	0.8303	0.84	0.8182	0.8298	0.76	0.8169	0.8283	0.85
בלגיה	10 פרנק	0.9446	−0.0023	0.9388	0.9521	0.97	0.9384	0.9516	0.96	0.9393	0.9524	0.98
אוסטריה	10 שילינג	2.7671	−0.0066	2.7477	2.7805	2.85	2.7466	2.7853	2.82	2.7503	2.7886	2.86
איטליה	1,000 לירטות	1.9415	−0.0077	1.9280	1.9552	2.01	1.9261	1.9533	1.99	1.9275	1.9543	2.00
יפן	100 ין	3.0689	+0.0029	3.0529	3.0960	3.14	3.0450	3.0879	3.13	3.0494	3.0919	3.14
ספרד	100 פזטות	2.3575	−0.0043	2.3444	2.3776	2.47	2.3421	2.3751	2.43	2.3449	2.3775	2.44
ירדן	1 דינר	4.3186	−0.0008	–	–	4.50	–	–	4.50	–	–	–
מצרים	1 לירה	1.0117	+0.0184	–	–	0.92	–	–	0.91	–	–	–
אקו/ECU		3.7148	−0.0117	3.6881	3.7402	–	3.6879	3.7399	–	3.6940	3.7454	–

הסחורה שהיתה בקיוסקים במכלול הספורט האולימפי של מוסקווה כבר מונחת ברחוב, ובעלי הדוכנים טוענים, כי "בגלל מקדונלד גם אנחנו נהיה ברחוב". הפרשה החלה בצו של ראש העיר, שציווה על חיסול הקיוסקים בדוכנים בלתי אסתטיים ועל העברתם למבנים ראויים; אבל במהרה נתגלה הלוז: המקום הראשון שבו יושם הצו, המכלול האולימפי, הוא מרכז תצוגתה של יצרנית ההמבורגרים מקדונלד'. (תצלום איי.פי)

עודף ביקוש של מיליון דולר העלה את שער הדולר בשליש אחוז

מאת אמנון אמד

שיטת המסחר החדשה במטבע חוץ שהנהיג בנק ישראל בתחילת החודש, גורמת בימים האחרונים לתוצאות משונות. אחרי ששלשום גרמו עודפי ביקוש לא גדולים של פחות משמונה מיליון דולר לפיחות של כשליש האחוז ביחס לסל המטבעות, גרם אתמול עודף ביקוש אפסי של מיליון דולר לפיחות נוסף של 0.12 אחוזים, ושער היציג של הסל עלה ל־3.3700 ש"ח.

היפוך במגמת הימים האחרונים בשווקי העולם הביא להתחזקות הדולר בארץ ולירידה בשער המארק הגרמני. שער היציג של הדולר עלה בשליש האחוז, ל־3.0200 ש"ח, ואילו שער המארק ירד ב־0.28 אחוזים, ל־1.9463 ש"ח.

השינויים הגדולים יחסית בשער האליפין (ביומיים האחרונים פוחת השקל ביחס לסל ב־0.43 אחוזים, קרוב מאוד לשיעור הפיחות החודשי הנגזר משיפוע האלכסון) משונים עוד יותר, לאור העובדה שבנק ישראל דווקא מתערב במהלך המסחר ודואג לסיפוק עודפי הביקושים.

שלשום סיפק הבנק המרכזי את כל עודף הביקוש, ואילו אתמול הסתכמו, כאמור, עודפי הביקוש בכמיליון דולר בלבד.

בורסה | איתן יעקבסון

עליות חדות במניות

אתמול התהפכה המגמה בשוק המניות. בשוק נרשמה מגמה של עליות חדות, שהיוו תיקון לירידות החדות של יום המסחר הקודם – שהיה שלשום. העליות בשוק הוסברו בהערכות, שבנק ישראל לא יעלה הפעם את הריבית בעקבות המדד הגבוה. כן הוסברו עליות השערים בציפיות להתקדמות בשיחות השלום.

המשקיעים התעלמו אתמול להלוטין מהפיגוע בבואנוס איירס בארגנטינה ומההתמוטטות הקשות שהיו שלשום במוסקווה.

התנודה היומית של 3%־4% במדד המשתנים לכל כיוון (ירידה או עלייה) מבטאת עצבנות רבה בחוגי המשקיעים ומעידה על כך שהשוק אינו יציב. במסחר עצמו בלטו עליות חדות ביותר במניות קוזי אשראי, כתעודות אבבק ואאבבר, במניות טכמו, קידן 5, רוזהין, אזהדריו, אריה, יואל, בנק הפועלים, מבמח שמיר ועוד.

בין המניות הכבדות בלטו בעלייה חדה, יחסית, מניות כלל אלקטרוניקה, כור, אלביט, מבטן, החברה לישראל 1, דיסקונט השקעות והבנק הבינלאומי. בקניות של מניות המעו"ף בציגי קרנות הנאמנות של "עמדה".

העליות במניות המשתנים התחזקו לקראת סיום המסחר, ומדד המשתנים זינק בסיומו לרמה של 176.7. מדד המעו"ף זינק לרמה של 178.5. בכר"מ נרשמה מגמה מעורבת עם נטייה לעליות שערים. מחזור המסחר במניות והופשיות הסתכם אתמול בכ־176 מיליון ש"ח.

בשוק אגרות החוב הצמודות למדד נרשמה מגמה של עליות מתונות עדיין, בתגובה למדד הגבוה ולהאצה המסתמנת באינפלציה. התשואות הגבוהות יחסית שבהן נסחרים צמודי המדד, מזמינות קונים שמעוניינים בקניית אגרות חוב צמודות למדד במחירים סבירים.

בשוק צמודי הדולר נרשמה מגמה של עליות שערים. השילוב של שער דולר נמוך, תשואות גבוהות לפדיון ואפשרות של האצת קצב הפיחות הזמין קונים ל"גלבועים".

במק"מים הארוכים התייצבו התשואות על רמה של 12.4%־12.3%. בשוק האופציות על מדד המעו"ף נרשמה בר"כ מגמה של עליות מחירים באופציות ה"קול" וירידות מחירים באופציות ה"פוט", כמקובל בימים של עליות שערים.

סדנה חדשה למנהלי חשבונות

מאת כתבנו הכלכלי

ב־25־25 באוגוסט תתקיים במלון השרון בהרצליה סדנא חדשה המיועדת למנהלי חשבונות, המעוניינים לפתח זווית ראייה ניהולית עסקית. הסדנא מתקיימת במתכונת לימודי מנהל עסקים.

בסדנא שני חידושים עיקריים: הראשון, שינוי זווית הראייה המקובלת – מנהל החשבונות יפתח יכולת להתייחס לעסק מזווית הראייה של מנהל הכספים ומנהל העסק. תוך זמן קצר הוא ישפר את יכולתו בניתוח תפקוד העסק. מהיום הוא לא רק יגיש את הדוח הכספי, אלא יוכל לנצל את המידע לשיפור הרווח ותנאים המזומנים.

מכאן נובע גם החידוש השני – שיפור התקשורת בין מנהל החשבונות למנהלים העסקיים, במיוחד עם מנהלים ללא רקע חשבונאי.

הסדנא מבוססת על ניסיון מצטבר עם יותר מ־2000 מנהלים עסקיים ללא רקע חשבונאי, שעברו סדנאות דומות והלקם העדיפו שגם מנהלי החשבונות בחברתם יעברו סדנא דומה.

הסדנא מנוהלת על ידי ג'די בלקמן, רואה חשבון מוסמך במינהל עסקים ויועץ פיננסי לעסקים ולקיבוצים, בעבר מנהל פיננסי של קונצרן בבורסה בחו"ל, ומזה 14 שנה הוא מעביר סדנאות בארץ למנהלים במפעלים ובעסקים, לשיפור הניהול והשליטה בעסק.

בלקמן פיתח שיטה הנקראת "שבע היסודות", שבאמצעותה יכול מנהל החשבונות (וגם מנהלים ללא רקע חשבונאי) לקבל זווית ראייה כוללת לניתוח רווחיות ונזילות העסק ב־3 ימים בלבד.

בסיכה מלמד ג'די בלקמן את מנהלי החשבונות לנצל ארבעה כלים פיננסיים עיקריים, ולהפכם לכלים ניהוליים מעשיים לבניאת נקודות תורפה בתפקוד העסק, ולשיפור התקשורת בינם למנהלי העסק. הניתוח כוללת הפיכת המאזן לכלי דינמי, הפיכת דוח רווח והפסד לכלי לתכנון וביצוע הפיכת שני סוגי תזרימי המזומנים לכלי לתכנון, ניתוח וניהול.

לאחר 3 ימי סדנא, יוכל מנהל החשבונות להתמודד עם השאלה הנצחית: "העסק מרוויח, אבל היכן המזומנים?" וכן לרכוש מיומנות שיוכל ליישם באופן מיידי בעסק.

התקדמות בנושא האנרגיה בשיחות בעין עברונה

מאת הדס נייפמן

נושא האנרגיה היה הראשון בו החלו דיונים מעשיים במסגרת המשא ומתן להסכם עם ירדן. צוותים של משרד האנרגיה וחברת החשמל נפגשו באוהל הדיונים בעין עברונה עם נציגי הממשלה ורשות החשמל הירדנית. הם דנו במפורט בנושא חיבור רשתות החשמל של שתי המדינות וניצול משותף של פצלי שמן לייצור חשמל ולתעשייה.

אתמול הושגה התקדמות רבה בצוות המשנה לנושא אנרגיה והוחלט עקרונית על פיתוח משותף בנושאים רבים, בהם אנרגיה סולארית, חיבור צינורות דלק וגז במזרח התיכון, פיתוח מפעלי אנרגיה באזורים צחיחים, מחקר ופיתוח וכן מידע משותף בנושאים גיאולוגיים.

בראש צוות המשא ומתן הישראלי עומד עמוס רזן, מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית, אשר קיים ביומיים האחרונים התייעצות הדוקה עם שר האנרגיה, משה שחל.

שוקי ההון בעולם | ביל כספי

עלייה תלולה בשער הדולר

עלייה תלולה מאוד היתה אתמול בשער הדולר, שעלה לשיא יומי של 1.5683 מארקים, 1.3235 פר"ש, 99.50 ינים והליש"ט ירדה ל־1.5495 דולר.

ההערכה היא שהדולר ירד בגלל מגמת מימוש רווחים, בגלל הנתונים המסחריים שפורסמו אתמול ובגלל שמועות על בעיות פוליטיות בצפון קוריאה.

משרד המסחר האמריקאי פירסם אתמול את הנתונים המסחריים של ארה"ב לחודש מאי, ובהם מצוינת עלייה בגירעון המסחרי ל־9.17 מיליארד דולר, לעומת גירעון של 8.53 מיליארד דולר בחודש אפריל.

לכאורה, העלייה בגירעון המסחרי של ארה"ב היתה צריכה להשפיע לרעה על הביקוש לדולר, אך ההשפעות על שוקי המטבע מהתפתחויות שהוזכרו ומבנה הגירעון המסחרי מנעו זאת.

דוח הגירעון מצביע על עלייה חדה בקשר עם אירופה אך על ירידה חדה מאוד בקשר עם יפן, ירידה שגרמה לפיחות בשער הין.

בין הסיבות שהשפיעו בצורה חיובית על הדולר היו השמועות על משבר ומתח פוליטי בצפון קוריאה. פשטו שמועות שמעמדו של יורש המנהיג אינו כה חזק כפי שהיה בעבר. שמועות אלו מבוססות, בין השאר, על מראהו החיוור ועל התנהגותו בהופעותיו בטלוויזיה. משקיפים המתמחים בנעשה בצפון קוריאה מעריכים אפשרות למשבר קרוב, התוצאה – ביקושים אגרתיים לדולרים ממשקיעים במזרח הרחוק.

בשוקי ניירות הערך של העולם לא היו התפתחויות משמעותיות במסחר של אתמול והפעילות היתה רגועה מאוד.

בשוקי הסחורות היו אתמול היצעים של קפה שגרמו לשינויים חדים במחירו בלונדון ובניו יורק. בלונדון מחיר טון קפה ירד ל־3,685 דולר, ואילו בניו יורק מחיר ליברה קפה ירד ל־232 סנטים.

לדעת מומחים, השווקים מתחילים להגיב לאפשרות שהצרכנים לא יהיו מוכנים לשלם סכומים גדולים עבור הקפה.

מעבר לים | חגי פורשנר

גירעון הולך וגדל

הגירעון המסחרי של ארצות הברית גדל בחודש מאי בשיעור 7.6 אחוזים, והגיע ל־9.17 מיליארד דולר – שיא חדש, שכמוהו לא נרשם במשך יותר מאשר שש שנים. השיא הקודם – גם הוא חסר תקדים מאז אוקטובר 1987 – נרשם רק באפריל (אם כי הנתונים האמיתיים נודעו רק לאחר צירופם), 8.35 מיליארד דולר גירעון בסחורות ושירותים. זה המדד השלישי ברציפות, שהגירעון של האמריקאים (חלק מהם) לסחורות תיבוא אינו יודע גבולות.

היחלשותו של הדולר בשוקי המטבע אמורה לאפשר יצוא חזק יותר מארה"ב למדינות אחרות – וגם לגרום לכך, שהסחורות המיובאות תהיינה יותר יקרות מאשר הייצור המקומי. אבל חלק גדול מן היבוא הוא קשיח: בני המעמדות העליונים (בהכנסותיהם בלבד) – שגרפו את כל הקצפת משנות ה"צמיחה" של רייגן – יכולים לשלם כל סכום, בלי חשבון. אחרים יוכלו להתנחם בכך שמוצרי צריכה מסויימים יישארו זולים יותר, אפילו אם מחירם קצת יעלה בגלל השינוי בשער החליפין, כי הם מיוצרים במדינות שמסוגלות לנצל מחפיר של כוח העבודה.

לא לאורך ימים. הגנאה של האמריקאים האחרים הללו, בני המעמד הבינוני־הנמוך, תלויה בבמות הכסף שבידיהם. ובכמות זו צפויה לקטון: הבנק המרכזי יעלה את שערי הריבית כדי לחזק את הדולר מול המטבעות האחרים, הלחץ על המערכת היצרנית בארה"ב יגדל – האבטלה תחזור לתפוח.

שוק בשר בחוץ

בעלייתהון (לא רק בארה"ב) לא כלכך צריכים את השוק המקומי בארצם, ההולך ומצטמק. יש להם שווקים אחרים, שבהם הם יכולים להמשיך בתנופה הקפיטאליסטית במיטב התנאים – לדפוק את המתחרים, בלי לצ֥פר את העובדים.

הדוגמא האחרונה לקוחה מבירה, שבעבר הלא־רחוק היה כתם לבן על מפת הקפיטאליזם העולמי: רוסיה. כאשר יצרנית ההמבורגרים והקטשופים והטוגנים "מקדונאלד" החליטה כי הגיע הזמן לבנות מסעדה נוספת (רביעית במספר), היא ידעה בדיוק את המיקום הראוי: כראוי ליזמות חדשנית, מנהליה בחרו בדיוק את המקום – לא אתר בלתי־נודע ופנוי, אלא מיכלול הספורט האולימפי שבו כבר פרח קפיטאליזם (בזעיר־אנפין) בדמות קבוצה של רוכלים המוכרים וודקה וסיגריות בדוכנים קטנים.

עירמוהו פירסם ראש העיר, בפריץ של יוזמה עצמאית, צו המורה לפנות את הרוכבים הבלתי אסתטיים והמטים ליפול – ולמצוא להם אתר חלופי במבנים ראויים. הנימוק האמיתי נאמר אתמול מפיה של סגנית מנהל מחלקת הבינוי של השלטון המקומי במוסקווה, גאלינה סיניטסינה: "אנו מפנים את הקיוסקים כדי שמקדונאלד' תוכל להקים כאן מסעדה".

ולמען מטרה קדושה זו הובא מנוף ענקי, שהחל לפנות את המיבנים – בזמן שהרוכלים קשי־היום ניסו להציל מתוכם את הסחורות שלהם. עיקר שכתבה: "מקדונאלד" מצאה לעצמה שותף חשוב במוסקווה – העירייה, שדאגה לה למיטב האתרים ולתנאים משופרים.

ובכל־זאת אבטלה

אלא שלא לכל דָבָר העניין יש תועלת בסיוע, שהדרשיות – במרכולי־ההון וגם במדינות־היעד – מעניקות לקפיטאליסטים הגדולים. הסיוע הזה אינו מסייע לפתרון מצוקת האבטלה ההולכת ומתרחבת.

למרות ה"שיפור במצב הכלכלי", שעליו מדווחים כל האירגונים הממשלתיים הבינלאומיים, האבטלה תישאר גבוהה גם במדינות הבי עשירות; וזה אינו משהו "זמני, עד שהתהליכים יתחילו להשפיע" – שהרי ב־1995 צפויה האבטלה לעלות עוד ועוד. כך מתחוור מעיון בפירסום התשואות השנתי של ה־OECD (האירגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח, המאגד את 25 המדינות המפותחות ביותר בעולם).

השנה צפויה האבטלה להקיף כ־35 מיליון מתושבי 25 המדינות הללו – כלומר לפחות 10 מיליון יותר מאשר ב־1990 – ושיעור האבטלה הכללי יגיע ל־8.5 אחוזים מתוך כוח העבודה. באירופה, שיעור האבטלה הכללי ל־1994 יהיה 11.7 אחוז – ובשנה הבאה יגיע ל־11.8 אחוז. מעניין, מדוע המוכבלים אינם שמחים בידיעות על "צמיחה" בשיעור של 2.5 בממוצע?

"תדיראן" זכתה בהזמנות מצה"ל ב־45 מ' דולר

מאת הדס נייפמן

חברת תדיראן זכתה בהזמנות נוספות מצה"ל בהיקף של 45 מיליון דולר. חטיבת המערכות של החברה תספק לצה"ל מערכות שליטה ובקרה בהיקף של כ־20 מיליון דולר, וחטיבת מערכות הקשר תספק מערכות תקשורת נתונים ושליטה ובקרה בהיקף של כ־25 מיליון דולר.

סך ההזמנות המצטברות מצה"ל בתקופה האחרונה הגיע לכ־75 מיליון דולר, כולל פרוייקט תקשורת מערכתי גדול, בהיקף של 30 מיליון דולר עליו הודיעה החברה לפני כחודש.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הוועד הפועל

כינוס הוועד הפועל

מושב שני של הוועד הפועל יתכנס ביום א', 24.7.94, בשעה 14.00, בבניין הוועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93 ת"א, באולם הישיבות בקומה 7.

מושב זה הוא המשך למושב הוועד הפועל שנערך ביום ג', 5.7.94

על סדר היום:
1. בחירות לנשיאות הוועד הפועל.
2. בחירות לוועדה המרכזת.
3. סקירת מזכ"ל ההסתדרות.
4. פתיחת דיון בנושא הוועד הפועל החדש.
5. שונות.

כן אבקשך לרשום לפניך, כי הוועד הפועל יתכנס ביום א', 31.7.94, בשעה 14.00, באולם הישיבות קומה 7.

מוזמנים חברי הוועד הפועל

בברכה,
ח"כ רן כהן
יו"ר הוועד הפועל

אוטונומיה

המבחן של ערפאת

משה כלפון

עם השתקעותם של ערפאת, אום ג'יהאד, נביל שעת', אבו־עלה ויאסר עבד רבו בעזה נוסף גרעין השלטון העצמי של הישות הפלסטינית. בפני מנהיגות אש"ף ניצבות בעת ובעונה אחת כמה משימות כמעט בלתי־אפשריות: להקים במהירות מערכת של מוסדות שלטון, ללכד את הציבור סביב ההסכם עם ישראל ולמנוע פיגועי טרור, להתמודד עם אבטלה, בעיות שיכון ורווחה ופיתוח כלכלי.

במקביל נפתח השלב הבא של הענקת סמכויות של ניהול עצמי ביהודה ושומרון, ומדובר בעריכת בחירות בסתיו הקרוב. המו"מ על השלב הבא יהיה בהכרח מסובך ומורכב בהרבה מהמו"מ על עזה ויריחו. באזורים כמו חברון, בית־לחם, רמאללה ושכם יש גושי התיישבות ויישובים בודדים רבים של יהודים ויתעוררו בעיות הקשורות לדאגה לבטחונם ולדרכי התחבורה.

הסכמי קהיר יצרו תשתית של הבנות והסכמות מוקדמות, העשויה להקל על המשך המו"מ, אולם האזורים הרגישים והגורמים האופוזיציוניים בישראל ובציבור הפלסטיני עלולים לערום מכשולים שאין לזלזל בהם.

המצע המדיני של הרשות הלאומית הפלסטינית מדבר בפירוש על נסיגת ישראל מכל השטחים, על חיסול כל ההתנחלויות, על הקמת מדינה פלסטינית עצמאית ועל זהותה הפלסטינית של ירושלים כחלק בלתי־נפרד מהגדה המערבית. מדובר בהסדרי קבע ודאי שנרשום את הדברים לפנינו.

ככלות הכל אנחנו מאפשרים ומסייעים לתקומתה של יישות מדינית, אשר מטרותיה המוצהרות מוכרות ומדאיגות. תוכנית אלון דיברה גם על ממשל עצמי לפלסטינים וגם על גבולות ביטחון. מי שהניח שהענקת שלטון עצמי לפלסטינים תהיה סוגה בשושנים, השלה את עצמו. בטווח הקצר יש אינטרס משותף לנו ולפלסטינים וערפאת קיבל את תנאי ישראל, אך בשלב הדיונים על הסדרי הקבע צפויים ניגודים מרחיקי לכת.

מבחנו של ערפאת הוא קודם כל בהשגת לגיטימציה יציבה ובהצלחתו של השלטון העצמי לתת תשובות סבירות למצוקות האוכלוסיה. השאלה הגדולה היא אם בשלב הבא הוא ישים את הדגש על פיתוח קונסטרוקטיבי ושיתוף פעולה עם ישראל, או על הכנות לאירידנטה כלפי ישראל וירדן מתוך בסיס הכוח שייבנה בסיוע בין־לאומי ובתמיכתנו.

המפנה החיובי בהתפתחות המו"מ בין ישראל לירדן אינו מקרי. ככל שיתרחב ויתבסס תהליך השלום כן תתחזק יציבותו. אם נצליח להגיע להסדר שלום עם ירדן, יחוזק הדבר את הגורמים המתונים שוחרי השלום והפיוס בקרב הפלסטינים וירדניע, במידה זו או אחרת,

(המשך בעמוד 10)

...ורשים כנפיים

...'חיל האוויר' הפלסטיני, את ...ת הבטחוניות בשדות התעופה. ...ן, השמיים הם הגבול

קלים, יכולים לתרום לחיים שלנו, ליצור קשר בין עזה ליריחו, לאפשר תנועה מהירה בשעת הצורך."

הריכוך הראשון הביא לכך שישראל הסכימה להתיר לפלסטינים להשתמש במטוסים קטנים למטרות מוגבלות. "אבל אם יש לי מטוס אני זקוק למסלול המראה, למגדל פיקוח, למערכת קשר ועזרי קשר ועוד כהנה וכהנה שרותי אויר חיוניים בכל שדה תעופה," אומר ויזאן.

קצין טיס פלסטיני, שביקש להשאר בעילום שם, מסביר כי מטוסים קלים דרושים, בין היתר, לאנשי עסקים ...פוטנציאליים, המבקשים

והסכם לאפשר להם להקים מסלולי המראה מתאימים ולהביא את כל הציוד הנדרש לשדה תעופה. לכשיבנו היחסים הרשמיים בין ישראל לירדן יוכלו המטוסים הפלסטינים לטוס לעמאן, קאהיר ולקפריסין.

להסדר הקבע קיבלו הפלסטינים הסכמה עקרונית להקים חברת תעופה לטיסות בינלאומיות. רק על מסוקים הטילה ישראל וטו, ככל הנראה בשל טיעון בטחוני: שכן מסוק יכול לנחות בכל מקום וישראל חוששת שמא מסוק יוכל לשמש לפעילות עוינת.

במשא ומתן נדונו גם נתיבי טיס וגובהי טיסה. בישראל מקובל תקן הקיים בכל העולם, האוסר טיסות נמוכות וטיסות מעל מהירות הקול מעל אזורים צפופי אוכלוסין. ויזאן למד שהתקנה הזאת אינה מיושמת לגבי עזה ומקומות שונים בגדה המערבית. הוא דורש מבני שיזור הישראלים לשמור על התקנות האלה גם לטובת האוכלוסיה הפלסטינית.

פר...

תיק חקירה נגד ראש עיר לפרקליטות מחוז הדרום, עב... שבע" השף שורה של ממצא...

מאת אמיר רוזנבליט

העיתונאי יצחק שתיל, בעיתו... ידיעות באר שבע', שהופיע אתמו... חושף בפעם הראשונה שורה של מסמכ... שיש בהם, לכאורה, להטיל צל כבד ... פעילותו הציבורית של ראש עיריית ב... שבע, יצחק רגר.

בכתבה, המסתמכת על שבעה מסמכ... בעלי נקודת מבט שונה, שיש בהם ... להעיד לכאורה כי רגר ניצל את קו... העירייה בהגישו חשבונות הדרישות להו... הוצאות שיש בהם במקרה הטוב בי... 'כפילויות' ומהתרות...

דבר היום

השטן הקטן

כל שמתקדם התהליך המדיני ומצטיירת תמונה אזורית חדשה, של ישראל המוקפת בטבעת של שכנות המקיימות איתה יחסי שלום אך מאויימת על־ידי טבעת רחוקה יותר של קנאויות מוסלמיות, מתחדד גם הדיון בשאלת המדיניות הישראלית כלפי איראן – המובילה בייצוא המהפכה הפונדמנטליסטית, פטרונית חיזבאללה, קרוב לוודאי גם מעניקת החסות לפיגועים המזוויעים נגד שגרירות ישראל ומשרדי הקהילה בבואנוס־איירס.

החשש הקיומי מאיראן קשור בהתעצמותה הגרעינית. חשש זה פחת לאחרונה, כשהתברר כי צומצמו מאוד ההשקעות האיראניות בתוכנית הגרעינית, אך גם מי שמודאגים מקרבתה של פצצה גרעינית איראנית תוהים אם על ישראל להתייצב פומבית בראש רשימת אויבותיה של איראן, במעין התמודדות על תואר "השטן הגדול", שנסמך עד כה לארה"ב.

עד כה היתה ישראל, במילון המונחים האיראני, "השטן הקטן", אבל דומה שבתחום הטרור ראוי תואר זה דווקא לאיראן עצמה. ארגוני טרור, משוכללים ככל שיהיו, אינם יכולים לפעול מעבר לגבולות מדינת־הבסיס שלהם בלא סיוע ממלכתי של מדינת חסות. דרכונים דיפלומטיים (או של מדינה שלישית), תעבורה אווירית, שקי הדואר החסינים המגיעים לשגרירות ומסוגלים להכיל אמצעי לחימה וחומרי חבלה – כל אלה חיוניים לפעולת הטרוריסטים. להלכה, יש בכך גם סיוע מודיעיני למתפשי הטרוריסטים, שהרי נציגויות איראן הן יעד מתבקש למעקב, אך די בהצלחה רגעית של הטרוריסטים ופטרוניהם להגניב פנימה חוליה על מטעניה, להרדים אותה לתקופת־מה ואז להפעילה, כדי להחזיר את המתגוננים מפני הפיגועים לנחיתותם הטבעית.

ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה לצאת למלחמת חורמה באיראן, או ליתר דיוק במשטר הנוכחי בטהראן, העשוי לקרוס מטעמים כלכליים וחברתיים. בה בעת, אין גם אפשרות מעשית להבליג על הצלחותיהם המבצעיות של ארגוני האיסלאם הקיצוני המזוהים עם איראן, משום שהצלחות רצופות כאלה יעודדו פיגועים נוספים באין־ספור היעדים החשופים בתבל ויכבידו על התקדמות המיקוח לשלום.

הפעילות הישראלית צריכה להתנהל בשני ערוצים – מיצוי המהלך המדיני מול סוריה, שיביא בהמשכו גם להסדרת המצב בדרום־לבנון ולדיכוי הפעילות האלימה של חיזבאללה, לצד מאמץ מודיעיני ומבצעי לאיתור האחראים לפיגועים ושולחיהם. אמירה כזו קלה הרבה יותר מהוצאתה לפועל, מה גם שעל ישראל להתחשב באילוצים נוספים (דוגמת ההערכה כי רון ארד נמצא בידי אחד מארגונים תומכי־איראן אלה), אך חוסר־אונים סביל יגביל עוד יותר את מרחב־הפעולה של ממשלת ישראל.

ישראל וירדן מקלפות שכבות

להתפשט ולהמריא

שלמה גינוסר

האיבה המוסלמית הקרובה והפריפריאלית לא תשקע בתהליך דרמטי תואם־מפגשי־פסגה, והתקפת הטרור בבואנוס־איירס היא תזכורת כואבת לכך, אבל מערך האינטרסים של מדינות האיזור הולך ולובש צורה חדשה

ומה עכשיו? מה צפוי אחרי טקס הסרת הז'אקטים והתרת קשר העניבות בעין עברונה? ישיבת־עבודה תת־ימית של נציגי ישראל וירדן לבושים בבגדי ים ומחוברים לשנורקלים או למיכלי חמצן מול העדשות של מצלמות הטלוויזיה האמפיביות?

גם האנגלית המזרח־תיכונית הברווזית־צברית לא הצליחה למחוק את כפל המשמעות של המונח to take off, שפירושו האחד הוא להתפשט (מבגדים) ופירושו האחר הוא להמריא. לא בטוח שהמלך חוסיין, טייס ותיק ומתפשט ספורטיבי, חשב על כפל המשמעות הזה כאשר החליט על חשיפת המגעים עם ישראל. מכל מקום, החשיפנות הזאת (העירוב של חשיפה והשפנות בסגנון הלוהט של הערבה) כבר צברה לזכותה אפקט מתמשך של קילוף בצל.

שכבות־שכבות נושרים הרעלות הצעיפים מעל למגעים שבסתר. תחילה – ההתר לנציגי התקשורת הישראלית לשדר ישירות מירדן (כולל ממוקד תשוקתם הטראגית של תרמילאים ישראלים לרוחותיהם – פטרה). אחר כך – המפגש באוהל המדברי. ובמהלכו של מפגש זה – האקט הרווי בגדוש סמליות של הסרת הז'אקטים ההדדית, אירוע שייכנס ללא ספק להיסטוריה של הדיפלומטיה ושכבר הצליח לגרום כנראה לדפיקות־לב מואצות בחזותיהם של ממוני־על־הטקס לא מעטים במשרדי החוץ במערב.

היום נמשך תהליך קילוף הבצל הישראלי־ירדני במפגש התת־פסגה כריסטופר־מג'אלי־פרס על החוף המזרחי של ים המלח, וביום שני הקרוב – מופע הצדקה למען יוקרתו של קלינטון: פגישה פומבית ראשונה בין שני המכרים הותיקים חוסיין ורבין, שכבר צברו שעות לא מעטות של שיחות חסויות באתרים בין־לאומיים קצת פחות מפוארים מהבית הלבן.

איש משלושת האישים אינו מפסיד בעסקה המשולשת הזאת. קלינטון קונה יוקרה בין־לאומית מסויימת במחיר של כמה מאות מיליוני דולרים של מחיקת חובות לירדן. חוסיין משחרר את האוצר המדולדל של ממלכתו מלחצים תמורת צעד שהיה נאלץ (ואולי אפילו רוצה) לעשות ממילא. ואילו רבין זוכה בהזמנת חינם לבית הלבן בפתחו של שלב חדש בתהליך השלום, שלא ידרוש ממנו מחיר כואב ואף יחפה (במידה מסויימת לפחות) על בעייתיות השלבים הבאים בחזיתות הפלסטינית והסורית.

נשארו עוד כמה שכבות לקילוף בבצל הישראלי־ירדני: ביקור חוסיין בירושלים, ביקור רבין בעמאן. אבל, גם שכבות אלה יוסרו במוקדם או במאוחר. מרגע שהוחלט בעמאן על התפשטות, אין ספק שתבוא גם ההמראה אל הסכם השלום. קילוף־הבצל הזה לא יעלה דמעות בעיניהם של ישראלים רבים. יש מידה רבה של נחת ממה שקורה עכשיו בינינו לבין השכנים ממזרח. הדיבורים על "שלום דה־פאקטו" בין ישראל לירדן בשלושת העשורים האחרונים, יותר משהביעו שביעות רצון ביטאו תחושה של רווחה מנטאלית יחסית.

עכשיו, כשהשלום הזה נחלץ מכבלי הדה־פאקטו והולך להיות פאקט של ממש – מדיני, כלכלי ואקולוגי – יש בעיה חמורה לכל פרוזה אופוזיציונית בישראל שתנסה לערער על המהלך הישראלי בחזית המזרח. כל נסיון כזה צפוי למפלה פתטית בדעת הקהל הישראלית. ואכן, רק פרורות בודדות באופוזיציה מצייצות ציוץ רפה בעקבות שיחות עין עברונה והמפגשים הצפויים עם הירדנים.

זה לא יהיה קל. יש סכסוך טריטוריאלי. יש בעיות מים (שהודגמו מבלי משים על ידי אלי רובינשטיין, שהרבה ללגום מעט מאוד מים, אם אפשר לומר כך, במהלך נאומו) ויש מפגעים אקולוגיים (כמו מכת זבובים בים המלח, שקרוב העוק שלהם נחת על מצחו של הרב קשמיר בעיצומו של הטקס בעין עברונה). אבל להבדיל בלט מהתסבוכת עם הפלסטינים ועם הסורים, לא קיימות כאן בעיות שנראות בלתי פתירות, לפחות למראית עין.

שיחות עין עברונה ומפגשי הפסגה הישראליים־ירדניים הצפויים בימים הקרובים מבשרים את נפילתה הקרובה של עוד אבן כבדה בחומת האיבה שסגרה עלינו במאה השנים האחרונות. האיבה המוסלמית הקרובה והפריפריאלית לא תשקע בתהליך דרמטי תואם־מפגשי־פסגה, והתקפת הטרור על בניין "הידידות" ברובע היהודי בבואנוס־איירס היא תזכורת כואבת לכך. אבל מערך האינטרסים של מדינות האיזור הולך ולובש צורה חדשה. זה העיקר. כל היותר יילך ויראה יותר ויותר תפל במרוצת השנים הבאות. סילוף הדמים מגיע לקצו בקצב איטי עד כאב. אבל, אם זה לא ניצחון, אזי כל הצהרות במאה השנים האחרונות לא יהיו אלא הערת־שוליים בתולדות הציונות.

תשעה באב

פתאום נפל עלינו חג חדש

בשקט בשקט, בלי שנרגיש, נכפה עלינו פולחן לאומי חדש בעיצומו של הקיץ, והוסיף לעינוי החופש הגדול סיוט קטן

טלי ליפקין־שחק

עונת החופש הגדול היא עונת האילתורים הגדולה. מישהו הגה רעיון עוועים, שנועד ככל הנראה למוטט את ההורים ולשבש עליהם את דעתם ואת חשבון הבנק שלהם, וקבע שני חודשים תמימים של חופשה לילדים, שבעקבותיהם משתרבת תקופה קצרה בחצי, אבל מעיקה אף יותר במובנים מסויימים, של חגים הכרוכים בחופשה נוספת.

מי שרוצה לעבור את הזמנים הללו בשלום־בית, בשפיות ובמצב כללי שפיר, יודע כי כל כושר האילתור, כמו גם כל כושר האיפוק מגוייסים בחודשים האלה ואין לדבר או לחשוב על שימוש באנרגיה למטרה אחרת. גיוס כללי של מיטב התכונות הטובות שעוד חבויות בנו למקרי חירום כאלה, וגיוס כללי של הרצון הטוב של בני משפחה חביבים המשוגרים למלא את החורים שמותירות הקייטנות ושאר הפתרונות הנקנים בכסף. בבתים מסודרים מתמלא מבעוד מועד לוח שיבוץ המשמרות ולוח הפעילויות, ואם לא נופלת על אחד ממשתפי האופרציה הנרחבת והמורכבת הזאת איזו שפעת קיץ טורדנית או קטסטרופה אחרת, אזי הקיץ עובר במחיקת ימים ותורנויות מהולה בהודיה לאל הטוב על הנסים ועל הנפלאות. כך, לכל הפחות, היו פני הדברים עד לאחרונה.

אלא שהאל הטוב המעבירנו את ים החופשה הגועש בחרבה, ביצע בנו תעלול רב־שלבי, עשה לנו קונץ ושבר את הכלים. כרעם ביום בהיר, אל תוך כללי המשחק הברורים והעקובים מראש, השתרבבה, בעזרת השם כנראה, עז בלתי צפויה. פתאום נפל עלינו חג חדש: תשעה באב. הפטנט החדש הזה תפס אותנו לא מוכנים, וכל בניין הסידורים לחופש איים להתמוטט כמגדל קלפים.

למען האמת, יכולנו להיות ערניים יותר, לשים לב לתהליך המזוחל אל תוך חיינו ולהיערך בהתאם. אבל השאננות המפורסמת, שכבר הקימה ועדת חקירה וכבר חיסלה מספר ש"ג לא מבוטל, פשטה גם בקרבנו. בעוד אנחנו עסוקים בענייננו השוליים, מתפרנסים, מגדלים ילדים, מרחיבים את הדעת, מבזבזים כספים, עושים שלום, מתכוננים למלחמה, ועוד כהנה וכהנה עבודות דחק יומיות, עשו מעשים נפלאים מאיתנו גדולות ונצורות.

בחריצות ובצניעות פועלים כחות, שכוונותיהם בוודאי טהורות וידיהם נקיות, להעביר את המדינה תהליך איטי אבל בטוח של התחרדות. כולנו חרדים, כולנו אדוקים, כולנו צדיקים ואם איננו כאלה, אז יש מי שידאג לספר את הליכותינו ולהעביר אותנו קודם מורח בצדקנות דתית. במסגרת המגמה הליברלית הנודעת שעיקרה "חיה ותן לחיות", הפך תשעה באב לחג לאומי, שנכפה עלינו בעיצומו של הקיץ והוסיף לעינוי החופש הגדול סיוט קטן ולא חביב. אמהות גילו לפתע שתשעה באב הוא יום בו הקייטנות אינן פועלות, מעונות היום סגורים וחלק במקומות העבודה מושבתים, באי־סדר שיש לו אולי איזה היגיון פנימי. ההיגיון, כמו התהליך עצמו, סודי.

ילד בן שלוש קם בבוקר, צחצח שיניים, בחר בגדים ורצה ללכת לקייטנה. לא, אמרה לו אמא, היום לא הולכים לקייטנה. אבל למה? שאל הילד, מאוכזב. כי היום לפני המון שנים נחרב בית המקדש. אבל אמא, אני לא מבין, תמה הילד. גם אמא לא מבינה, ילד. ואתם? אתם מבינים? כי היום לפני הרבה שנים חרב בית המקדש. פשוט מאוד.

אז הרדיו משדר רק שירים עצובים, ובתי העסק והשעשוע סגורים מבעוד־ערב, ואין קייטנה ולא הולכים היום לגן, כי היום לפני הרבה שנים חרב בית המקדש. לך תסביר את זה לילדים, לך תבין.

למי שלא הבין, נסביר: הכפייה הדתית לא התכוונה מעולם לוותר. היו זמנים שהלחץ הוקל, היו זמנים שנדמה היה כי נוצר איזון עדין שאפשר לחיות איתו, או אולי פשוט התרגלנו ויתכן גם שהרדימו אותנו כדי שלא נרגיש ולא נשמע את זחילתו הנחושה של התהליך. אבל התהליך זחל ונגס וכרסם, עד שיכול היה לרשום לעצמו כיבוש עמדה סופי. תשעה באב היה לחג לאומי. הפולחן הפאגאני של יהודים הולבש כשק מלא אפר על ראשו של ציבור חופשי ולא־מאמין, והיבבה על חורבן הבית השני היתה להתייפחות של המונים. אלה בוכים מצער על החורבן ומרעב כיום צום מתיש, ואלה בוכים מדאגה על שלילת החופש וכיבוש נתחי חיים בידי גייסות החרדים. ובתוך מחים דמעה של גיל אלה שזומן לידיהם יום חופשי, שמחת עניים קצרה ומקומית שאינה לוקחת בחשבון את יום המחר ואת הכפייה שהוא יביא.

יום המחר אולי נושא עימו הבטחה לחידושים ושכלולים נוספים בחיינו החילוניים. יכול להיות שבשנה הבאה כבר יחייבו את כולנו לצום ושידורי הטלוויזיה בכבלים יידרשו להאפיל את המסך או לשדר שירים נוגים. ואם לא מחר אז מחרתיים, ואם לא בענייני תשעה באב, אז הרי בוודאי יוכלו להמציא לנו פטנטים אחרים. רק לטובתנו, כמובן, כדי לגאול אותנו מיסורים ולהבטיח לנו חיים שמחים בעולם הבא. כמה טוב שיש מי שדואג להמונים הנבערים.

רמת הגולן

שר חוץ בשירות הסורים

יוסף אחימאיר

לא ברור עדיין כמה קמ"ר תצליח ממלכת ירדן לנגוס ממדינת ישראל, ממנהלי המו"מ בשם ממשלת ישראל. באווירה השוררת כיום, במסגרת מה שנקרא "תהליך השלום", של "נגוס כפי יכולתך" ממדינת ישראל, מדוע שחוסיין לא יתבע את הנתחים שלו? ומה זה משנה שאיזה גיאוגרף, פרופ' משה ברוך, יהיה המוניטין שלו רבים ככל שיהיו, טוען שעל פי המפות והנתונים עוד מימי הבריטים, לא רק שישראל אינה צריכה למסור שטחים לירדן, אלא שירדן היא זו שחייבת דונם פה, דונם שם לישראל?

אבל המו"מ עם ירדן הוא, כידוע, "כסף קטן". סביבו יש קונצנזוס כמעט מלא – כולל אלה שדבר לא ישכנע אותם לזוז מעמדתם המבוססת – ש"ירדן היא פלסטין". "הכסף הגדול" הוא בצפון. לאט לאט נעשית על־ידי דוברי הממשלה פעולה שיטתית של הכשרת הלבבות, בשירות אסד והסורים, כי תמורת שלום עם הקשה והאכזרי שבאויבינו, אין מנוס ממסירת כל הגולן לידי שליטי דמשק, על אפם וחמתם של אנשי התק"ם ו"הדרך השלישית".

בין המהומה הפלסטינית במחסום־לא־מחסום ארז לבין החגיגה התקשורתית סביב פתיחת השיחות בעין־עברונה, בלטה עוד כותרת בעיתונות, ש"עשה" שר החוץ "שלנו" במרכז התק"ם ברמת אפעל. הוא טרח להבהיר, בלי שאיש כפה זאת עליו, כי "בעבר הכירה ממשלת ישראל בריבונות סוריה על רמת הגולן ובשטח המבוסס על הגבול הבין־לאומי, בכפוף לצורכי הביטחון של ישראל".

"בעבר" – הכוונה לאותם ימים שלאחר מלחמת ששת הימים. שר החוץ כלל לא הזכיר, כי בינתיים קרה משהו, כאשר ב־1981 החליטה הכנסת, ברוב של שני שלישים מחבריה, להחיל את חוק ישראל על הגולן, ובכך קבעה חד משמעית: סיני לא יהיה תקדים לגולן. מאז 1981 רמת הגולן, בניגוד לשטחי יש"ע, הכפופים להסכמי קמפ־דייוויד, היא חבל ארץ ישראלי לכל דבר, שחלים עליו החוק, המשפט והמינהל הישראליים.

האם שר החוץ הישראלי אינו עובר על החוק בכך שהוא מחזק את תביעת הסורים ומוסר לציבור מידע מיושן, שאבד עליו הכלח כבר לפני 13 שנה? האין הוא ראוי לכל גינוי בכך שהוא הולך על שלום בכל מחיר, ובמקום להכיר את ריבונות ישראל על הגולן, הוא מספר על הריבונות הסורית? הנשמע אי פעם כדבר הזה בתולדות משאים־ומתנים מדיניים?

שבוע לאחר החלת החוק הישראלי על רמת הגולן, שעורר את זעמם של האמריקאים, זימן אליו יוזם החוק, ראש הממשלה המנוח מנחם בגין ז"ל, את שגריר ארה"ב דאז, סמואל לואיס, ואמר לו את הדברים הבאים: "יש אומרים שצריך לבטל – 'רסינד' – את החוק שנתקבל בכנסת. 'תו רסינד' זהו מושג מימי האינקוויזיציה. אבותינו עלו על המוקד ולא עשו 'רסינדינג' של אמונתם. אנו לא צריכים לעלות על המוקד. יש לנו ברוך השם, כוח מספיק להגן על עצמאותנו ולהגן על זכויותנו. אילו הדבר היה תלוי בי, הייתי אומר שאין לבטל את החוק. אבל לפי הכרתי אין אדם בעולם כולו, שיוכל להשפיע על הכנסת לבטל את החוק, אשר נתקבל ברוב שני שלישים בה... תואיל להודיע למזכיר המדינה, כי חוק רמת הגולן יישאר בתקפו. אין כוח בעולם שיביא לביטולו".

היום הבעיה איננה עוד עם שר החוץ האמריקאי אלכסנדר הייג ולא עם שר החוץ וורן כריסטופר, שמתרוצץ בין דמשק לירושלים בנסיון להשיג שלום ישראלי־סורי, על פי הבריתיות האמריקאית המסורתית של נסיגה ישראלית מכל סמ"ר בגולן. היום הבעיה היא עם שר החוץ הישראלי, שקשר כנראה קשר סמוי עם שר החוץ הסורי להסיג את ישראל לקו המים בכינרת ובכך לשים לשנינה וללעג את חוק הגולן מ־1981.

אבל הגולן זו רמה אחרת. "רמת הגולן חיונית מאין כמוה להגנה על קיומה של ישראל", כדברי אלוף פיקוד הצפון. ולכן, ישראל לא תרד ברמה, ולא תעשה, כלשונו של מנחם בגין, "רסינדינג" של חוק הגולן. גם אם השר פרס חוזר וגורם נזק לאינטרסים הישראלים בהכרזותיו הקיצוניות שלום בנסיגה, ספק אם יימצא אי־פעם רוב בכנסת ורוב בעם להחזיר את הגלגל אחורנית ולהפוך את הגולן הישראלי הירוק והפורח לרמה סורית אפורה ומאיימת.

ביטוח־בריאות בארה"ב

הכל תלוי בהילארי

"אקונומיסט". מיוחד ל"דבר"

הממשל יואלץ בקרוב להכריע האם להכריז על ניצחון ולהסתפק בהבטחה בדבר שירותי בריאות ל־95 אחוז מהאמריקאים עד 2002 או לסכן הכל ולדבוק בכיסוי הכולל, שהממשל הבטיח להעבירו

לא תסכן סיכוי: הילארי קלינטון

אחרי חודשים של התמקחות סוערת, הצליח סוף־סוף הקונגרס, לקראת יום העצמאות האמריקאי ב־4 ביולי, לסיים את חלקו של הדיונים ברפורמת שירותי הבריאות. ועדת הכספים של הסנאט היתה האחרונה – ואולי החשובה מבין חמשת הצוותים של הקונגרס – שהשלימה את גירסתה שלה לחוק הבריאות וסללה בכך את הדרך לדיונים במליאת בית־הנבחרים והסנאט, כשיחזרו המחוקקים מן הפגרה. עם קצת מזל והרבה התמדה, תיכנס רפורמת שירותי־הבריאות לספר החוקים בתחילת אוקטובר. אבל עד אז עלול המוניטין של רבים להיפגע.

בחודש האחרון הגישו את גירסותיהן לחוק שירותי־הבריאות עוד שלוש ועדות של הקונגרס – ועדת הדרכים והאמצעים, ועדת החינוך והעבודה, וועדת העבודה ומשאבי־האנוש של הסנאט. לפי כל שלוש הגירסאות הללו, המעסיקים יחוייבו (כמו בהצעת החוק של קלינטון) לשלם 80 אחוז מדמי הביטוח, והאמריקאים כולם יהיו מבוטחים עד 1998. קבוצה רביעית, ועדת האנרגיה והמסחר, הפסיקה את עבודתה ברוב תסכול כשהגיעה למבוי סתום בדבר חובת המעסיקים.

הקבוצה היחידה שהסתייגה הן מן הכיסוי הכולל והן מחיוב המעסיקים היא ועדת הכספים של הסנאט בראשותו של דניאל פאטריק מויניהן, דמוקרט מניו יורק. כל מה שהוועדה יכלה להסכים עליו הוא שיישקלו אמצעי אכיפה אם עד שנת 2002 הביטוח יכסה פחות מ־95 אחוז מן האמריקאים. הוועדה לא נטלה על עצמה לנקוט אמצעי כלשהו שיאכוף דרישות מחייבות על המעסיקים במקרה שכל הדרכים האחרות תיכשלנה.

כדי להגיע לקונצנזוס נאלצה הוועדה לעשות קיצוצים של הרגע האחרון במסי סיגריות, תחמושת ומעסיקים, מסים הדרושים למימון רפורמת שירותי הבריאות. הועבר גם תיקון שיאפשר למעסיקים שלא לכלול כיסוי הפלות מלאכותיות בביטוח הבריאות שהם קונים מרצון לעובדיהם. חיוב המעסיקים הובס ברוב של 14 נגד שישה קולות, כשחמישה דמוקרטים החליפו צד והצטרפו לתשעת הרפובליקאים בוועדה.

למרות אכזבתם המרה, נאלצו הליברלים בוועדתו של מויניהן לשתף פעולה עם עושי־העסקה כדי שלא יאשימו אותם בגרימת קיפאון נוסף. בעיניו של הבית הלבן היא שוועדת הכספים מייצגת את כלל הקונגרס יותר מכל ועדה אחרת, וזו הוועדה היחידה שהעבירה חוק בריאות בתמיכה דו־מפלגתית רחבה. מבין חמש הצעות החוק המתגלגלות היום, זו של ועדת הכספים היא היחידה היכולה לצבור די קולות כדי לעבור בהצלחה כבר היום.

כשהעניין יעבור למליאת הבית והסנאט, אין ספק כי ה"יהלום" של רפורמת קלינטון – תשלומי ביטוח שיוטלו על המעסיקים, ופיקוח על הסכומים להבטחת ביטוח לכל – ישלף החוצה. הממשל יאלץ בקרוב לעשות את ההכרעה הקשה – האם להכריז על ניצחון ולהסתפק בהבטחה בדבר שירותי בריאות שיכסו 95 אחוז מכל האמריקאים עד 2002, או לסכן הכל ולדבוק בכיסוי הכולל (של כל האמריקאים), שהממשל הבטיח להעבירו.

הנעלם, כמו תמיד, היא הילארי רודהאם קלינטון. איש אינו יודע אל נכון מה תעשה הגברת הראשונה. יודעי דבר בבית הלבן אומרים כי הילארי קלינטון, בבוא רגע ההכרעה, לא תרצה לסכן את הסיכוי של מתן ביטוח בריאות לעוד 20 מיליון מתוך 37 מיליון האמריקאים המשוללים היום כל ביטוח בריאות. היא גם לא תהיה מוכנה להגביל את ממשלו של בעלה לתקופת כהונה אחת. אבל עד אז עוד יעופו ניצוצות.

יורש לתאופיק זיאד

הזאבים יוצאים מהמחבוא

מוחמד חליליה

בחד"ש החלו לגשש אחרי יורש לתאופיק זיאד, שיוכל להתמודד עם התפקיד של ראש עיריית נצרת. במסדרונות חד"ש ו"חזית נצרת", רשימתו של זיאד, עולה שמו של ראמז ג'ראייסי, המכהן זו הקדנציה הרביעית כממלא מקום ראש העירייה.

ב־1979 נבחר ג'ראייסי בן ה־27, נוצרי אורתודוכס מהנדס מכונות במקצועו, לממלא מקומו של זיאד. זיאד, כך מספרים, ראה בו יורש טבעי והכין אותו לתפקיד. אך ג'ראייסי אינו חבר המפלגה הקומוניסטית. למפלגה יש היום בעיה מפני שאין לה נציגים בולטים בהנהלת העירייה. יש לה רוב במועצת העיר – 11 נציגים מתוך 21 הם חברי מפלגה. בנוסף לכך מובטחת לה תמיכה מלאה מחבר המפד"ל פאהר מואוי.

"הרבה זאבים טורפים יצאו עכשיו ממחבואם וירימו ראש" אומר אחד מחברי המפלגה. "כל אלה שלא העזו להתמודד מול תאופיק זיאד, בתוך המפלגה ומחוצה לה, יהפכו עכשיו לגיבורים. והכי מסוכן שיקומו מחדש רשימות דתיות ושכונתיות. מזה צריך להיזהר".

גם אם תחליט המפלגה הקומוניסטית שבאמת הוא ראש העירייה, עליה לשמור על האיזון שהתערער עם מותו של זיאד – איזון בין מוסלמים לנוצרים, בין השכונה המזרחית לשכונה האורתודוקסית ובין המפלגתיים ללא מפלגתיים. עליה לחפש סגן ראש עירייה מוסלמי, ורצוי שהוא יהיה משכונתו של זיאד, השכונה המזרחית, מבצרה של חד"ש.

כך למשל יש בעיה עם מספר 12 ברשימת חד"ש בעירייה ד"ר נאזר עודה, אחיו של הסופר נביל עודה מפורשי חד"ש שתמך בבחירות האחרונות לעירייה ביריבו של זיאד, ג'סאן חביב, מפורשי חד"ש. ד"ר נאזר עודה הוא נוצרי מהשכונה האורתודוכסית, ולכן יש בחד"ש כאלה התובעים ממנו להתפטר כדי לאפשר לאחד מהשניים הבאים אחריו ברשימה להיכנס למועצת העיר. השניים הם: דחיל האמר יו"ר ועד עובדי העירייה וראש סיעת חד"ש בהסתדרות הפקידים ובמועצת הפועלים, וסעיד עבד, איש עסקים מצליח. שניהם תושבי השכונה המזרחית. גם אם הבעיה הזו תיפתר, תצוץ בעיה אחרת: אוהיל אל־פאהום, סגן ראש העירייה ונושא תיק החינוך בעירייה, ועדנאן אבו־רביע, חבר מועצת העיר. שניהם לוטשים עין לתפקיד ממלא מקום ראש העירייה.

היורש, כאמור ג'ראייס, מעדיף לא לדבר על חלוקת התפקידים. הוא חוזר ומדגיש שהוא יקבל כל החלטה של חד"ש ומוסדותיה. לדבריו, גם אם יפרצו ויכוחים וחילוקי דעות, השכל הישר ינצח. ג'ראייס מוסיף כי המפלגה ו"חזית נצרת" צריכות להתמודד עם המציאות החדשה שנוצרה בעיר לאחר מותו של זיאד.

נצרת אחרי תאופיק זיאד תהיה אחרת, מסכימים גם יריבי המפלגה וגם חבריה.

صكنا من الاجل

דורון שרם

לא עוד דוגמית

השנה נרשם מהפך בוועידת נעמת. בדרך־כלל קיבלו הצירות של ועידת נעמת שי דוגמיות של בושם, קרמים ומיני קוסמטיקה אחרים, כפי שמתבקש בכנס שאליו מגיעות נשים רבות.
לא כן השנה. אסתר הרליץ, המשתתפת בוועידה, מדווחת כי את 1,000 הנשים שהגיעו להשתתף בוועידה ה־16 של נעמת קידמו דיילות שחילקו להן יומן מהודר, כיאה לנשים עובדות העוסקות במינהל ואירגון.
אלא מאי? על היומן הוטבע השם "אירגונית". ולמה לא "אירגונון"?

נועם הליכות

אפילו אלה במפלגת העבודה, שלא ראו בעין יפה את תמיכתו של הח"כ לשעבר אהרון נחמיאס ברשימת רמון בהסתדרות, מטלפנים אליו בימים אלה ומביעים התלהבות ממועמדותו כחבר הוועדה המרכזת מטעם רשימת רם.
נחמיאס, שהיה נשיא ועידת ההסתדרות לפני שבועיים, מוערך מאוד כיו"ר וכאיש ציבור. בהיותו סגן יו"ר הכנסת קיבל את פרס איתמר בן־אב"י על נועם הליכות; יש לו ניסיון רב בענייני עובדים מאז היה מזכיר מועצת פועלי צפת, חבר הוועד הפועל שנים רבות וחבר מזכירות חברת העובדים; הוא רגיש לבעיות חברתיות ומשמש נציג נאמן של אזורי הפיתוח.
תרומתו לוועדה המרכזת, סבורים רבים, תהיה גם בענייני העובדים שעליהם היא מופקדת. נחמיאס, שקיבל מממשלת צרפת את אות "אביר ליגיון הכבוד", בוודאי יוסיף לה כבוד ונועם הליכות.

רפורמציה בגרמניה

נשיא גרמניה רומן הרצוג ועמו 1,400 איש עמדו והריעו לתזמורת הסימפונית ראשון־לציון במשך יותר מ־20 דקות בתום קונצרט חגיגי, שפתח את אירועי חודש ישראל בפסטיבל שלזוויג־הולשטיין.
התזמורת ניגנה את הסימפוניה "הרפורמציה" מאת מנדלסון ואת "שבעת החטאים" של קורט וייל עם הזמרת בריגיטה פאסבינדר.
נשיא גרמניה נשא נאום מרגש ובו סיפר כי אביו, שהיה כנר, נאלץ למחוק את שמו של מנדלסון מעל התווים, כדי שבנו לא יספר לחבריו על כך שבביתו מנגנים את יצירותיו של המלחין שהנאצים אסרו להשמיע.
לאחר הקונצרט נערכה קבלת פנים מפוארת לחברי התזמורת ולמנהלה המוסיקלי נועם שריף, בהשתתפות צירת ישראל בגרמניה מרים שומרת, נספח התרבות אילן בירדוב ונשיא הקהילה היהודית.

כל אחד שווארצנגר

משחקי הלייזר משתלטים בקצב מהיר על שוק הפנאי העולמי, וגם אלינו הגיעו זה כבר.
השבוע נחנך הסניף השלישי בישראל של רשת אתרי משחקי הלייזר "לייזר קווסט". האתר הראשון נפתח בחיפה לפני כשנה, אחריו נפתח אתר משחקים בקניון ערי החוף (ראשל"צ), ועכשיו גם בתל־אביב (לונדון מיניסטור). למען הסדר הטוב נציין כי קיימת רשת נוספת של משחקי לייזר חלליים, הנקראת "קוויזר", ...
... סרטי שווארצנגר. כל שחקן מצויד באפוד חלל וברובה לייזר, ולאחר קבלת תדרוך קצר נכנס לזירה האפופה עשן צבעוני.
באווירה של מוסיקה מסעירה ובליווי אפקטים מיוחדים של תאורה יורים המשתתפים זה בזה (או בקבוצה היריבה). כל פגיעה נרשמת במחשב, ובסיום המשחק מקבל כל שחקן תדפיס המפרט את הישגיו (אני, למרבה רוע המזל וחוסר הקואורדינציה, הגעתי למקום 22 מתוך 22 משתתפים).
המשחקים האלה מתאימים לא רק לילדים ובני נוער. גם מבוגרים נהנים מהם ויש רבים המכורים למשחק (המחיר: 12־17 שקל למשחק של כ־20 דקות). הנה עוד הצעה לבילוי בחופשה. (ד־ש)

תעתועי הלו"ז

סוף־סוף הסתיימה האנרכיה בטלוויזיה ... על שום לוח זמנים: שום תוכנית לא התחילה בטרם הגיע המועד – שאינו ניתן לתיכנון מראש, בגלל הארכות ובעיטות 11 – שבו הסתיימה הריצה אחרי הכדור. היו גם תוכניות שקוצרו, כדי לאפשר את הקרנת הטקס הספורטיבי.
כעת שוב נוכל לסמוך על מתכנני לוח־השידורים. כבר הערב, כבכל יום רביעי (בתקופה שלפני אמצע יוני), נוכל להתרווח בכורסא בידיעה – כמה חשוב מרכיב הוודאות בחיים המודרניים – שהסרט ייקטע בשלב כלשהו, כדי לאפשר את הקרנתה של מהדורת חדשות הלילה.
ולא משנה שהמהדורה הזו היא בדרך־כלל תבשיל מחומם של ידיעות אשר טופלו פחות משלוש שעות קודם־לכן במהדורת "מבט". סדר צריך להיות: הסרטים נקטעים, ותוכניות אחרות ערוכות כך שייכנסו למיטת־הסדום שבין "מבט" לבין "שעה להצגות".
ואולי זוהי טעות, ולוח־השידורים מעוות במידה כזו, רק כדי לאפשר את הקרנתם של השדרים־השירות הפרסומיים. הייתכן? (חפ"ש)

חירום

● אשדוד 08-551333
● בית־שאן 06-587223
● בת־ים 03-5511111
● הרצליה 09-541333
● חדרה 06-322333
● חיפה 04-512233/4
● טבריה 06-790111
● ירושלים 02-523133
● כפר־סבא 09-33222
● כרמיאל 04-988555
● מגדל העמק 06-540062
● מעלות 04-979333
● נהריה 04-823333
● נצרת 06-573335
● נתניה 09-623333
● עכו 04-912333
● עפולה 06-593334
● פתח־תקוה 03-9311111
● קראון 03-344442
● קריית־ביאליק 04-761062
● קריית־שמונה 06-944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08-451333
● שדרות 051-897074
● תל־אביב 03-5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב:
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03-285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515-03, 5201452/1. 24 שע'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03-5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03-452173; יהודה המכבי, איתורית 03-5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 09.00-13.00, 16.00-02.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צמת 23, טל' 251794, 02-253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02-633708, 08.00-16.00, ו' 08.00-19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חירום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819-03. ים 02-514455. חיפה 04-382611. אילת 059-31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08-550506 – 24 שעות – 02-514111 – 07-376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30-12.00, 16.00-19.00, טל' 057-74907.
● אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03-663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9-16, 03-231675, 03-235922.
● מכורים אנונימיים (נא.איי.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03-5131046
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04-322003, 04-256417, 03-378572.
● האגודה להגנת הילד: 03-6961070, 03-6956763

תחבורה

● קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03-5375555.
● זמני נחיתת מטוסים, תקליט: 03-9731111
● מודיעין נמל התעופה: 03-9712484
● רכבת זמני נסיעה והערים באמצעות "טלמסר" טלפונים: 04-303133, 03-5652200.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03-5461111, לילדים ולנוער 03-6961113, ים 02-610303. קו ברוסית 02-661122. חיפה 04-672222/3. קו ברוסית 04-672223. נתניה 09-625110. קו ברוסית 09-828755. ב"ש 07-281128. קו ברוסית 07-275871. סניף הגליל 04-9988410. כ"ס 09-974555. חדרה 06-346789. קו ברוסית 06-343269.
● המרכז להתנדבות בישראל, 03-5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגם, ייעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00-14.00 03-829970.
● אנוש – ייעוץ למשפחות נפגעי נפש, 5400474-03, 03-5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03-226027, 04-229488, 04-922222, 02-243358, אילת 09-76366. לחייל 222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג, 6728697, 6734752, ג' 8.00-13.00, ד' ה' 16.30-19.00.
● "אל־סם" – רח' מקוין 7, ימים א'־ה'. 16.00-20.00. טל' 5463587, 54620276, 02-663902, 02-663828.
● הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03-614576, 03-566380. ת.ד. 33602 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03-430879, 03-261870 מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקרובים. 03-292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קופת־חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 08.00-20.00, ו': 08.00-15.00. טל' 03-433300.
● מר"א – שיחות רופאים לביקורי־בית, ובהתנהגות מר"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● חדר מיון פרטי תורן, מר"מ. קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03-319845, 03-202951, 03-319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03-721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02-830092, 02-630524.
● "קשב לקשיש", א.ב.ל. 03-299089. א'־ה' 09.00-14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'–ה' 16.00–20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו אדום 09-505720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03-621515.
● "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02-244242 ת"א 03-812304; חיפה 04-381704.
● "החל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל. 09-587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02-435516.

המבחן של ערפאת

(סוף מעמוד 9)

את התותחים להמשיך בטרור האלימות.
המפגש המתוכנן בין המלך חוסיין לרבין בימים הקרובים בוושינגטון מוכיח עד כמה מעוניינת הממלכה הירדנית ליטול חלק פעיל יותר במו"מ עם הפלסטינים. בכך מבקשת ירדן לשמור על אינטרסים כלכליים ומסחריים בגדה וברצועה ועל מעמדה בהר־הבית. זהו הגורם הדומיננטי המדרבן את ירדן לקדם את המו"מ עם ישראל בשיתוף עם ארה"ב – למרות התנגדותה של סוריה והתנגדות האופוזיציה של הקיצונים המוסלמים בתוך הממלכה.

נחושתן נכסים ויזום בע"מ ("החברה")
הודעה
בדבר אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות בחברה ביום חמישי, 11.8.94, בשעה 10:00 במשרדי החברה, רח' אילת 61, ת"א.
על סדר יומה של האסיפה:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. אישור הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.93.
3. מינוי רואי חשבון לחברה וקביעת שכרם.
4. מינוי מנהלים לדירקטוריון החברה וקביעת שכרם.
5. שונות.

נחושתן נכסים ויזום בע"מ

בעל מניות הרוצה למנות שלוח להשתתף במקומו ולהצביע באסיפה הכללית הנ"ל, יפקיד במשרדי החברה, או ע"י מסירה אישית, לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל של האסיפה, את כתב המינוי של השלוח שלו ויפוי כח או העתקים מהם מאושרים ע"י נוטריון.

נחושתן נכסים ויזום בע"מ ("החברה")
הודעה
בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה על קיום אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה, ביום חמישי, 11.8.94, בשעה 10:30, במשרדי החברה ברחוב אילת 61 ת"א.
על סדר יומה של האסיפה:
1. אישור תנאי העסקה של נושא משרה בכהונה המכהן כדירקטור בחברה.
2. ניתנת בזה הודעה על־פי תקנות ניירות ערך (הגבלת בעניין ניגוד עניינים בין חברה רשומה לבין בעל שליטה בה), התשנ"ד־1994, כדלקמן:
א. החברה התקשרה בעיסקה עם נחושתן חברה להשקעות בע"מ (להלן: "נחושתן"), בעלת שליטה בחברה (מכוח החזקות במניות החברה).
ב. על־פי ההתקשרות יופקד פקדון כספי של החברה שלא יעלה על סך 23 מליון ש"ח אצל נחושתן.
בגין כספי הפקדון תשלם נחושתן ריבית בגובה הריבית אותה תקבל נחושתן עבור הסכומים שיופקדו ובכל מקרה לא פחות משיעור עליית מדד המחירים לצרכן וזאת בניכוי סך של 0.25% מסכום הריבית שתשולם שיוחזר תמורה לנחושתן בגין שירותיה בניהול הסכומים שיופקדו אצלה. הריבית תשולם במאמץ בתום כל חודש וחודש כנגד חשבונית שתוצא החברה.
נחושתן תחזיר את הכספים המופקדים כאמור עפ"י דרישת החברה, תוך 48 שעות ממועד הדרישה או במועד בו תבקש נחושתן להחזיר הכספים ובלבד שתודיע על כך הודעה מראש לחברה של 48 שעות. כנגד הפקדון האמור תעמיד נחושתן הבטוחות הבאים: שעבוד ראשון בדרגה על קרקע ברחוב יפו 1, ת"א (חלקות 8,7,6 (חלק)בגוש 7012) ועל קרקע ברחוב הסדנאות, אזור התעשייה הרצליה (חלקה 92 בגוש 6592) וכן המחאה לטובת החברה את השעבוד על מניות שחם סוכנויות ביטוח (1977) בע"מ, אשר שועבדו לטובת נחושתן ע"י קיטאל השקעות ופיתוח בינלאומי בע"מ.
ג. אם תידחה האסיפה, תפורסם הודעה על המקום והמועד לכינוס האסיפה הנדחית.
ד. הרוב הנדרש לאישור ההתקשרות באסיפה הכללית הוא רוב הנוכחים הזכאים להשתתף בהצבעה; במניין קולות הרוב ייכלל לפחות שליש מקולותיהם של מי שאינם בעלי ענין אישי בהתקשרות. הרוב הנדרש באסיפה כללית נדחית הוא רוב הנוכחים בהצבעה.
ה. בדו"ח המיידי ניתן לעיין במשרדת הרשם של החברה, ברח' אילת 61, ת"א, בימים א'־ה', בשעות העבודה המקובלות.

נחושתן נכסים ויזום בע"מ

בעל מניות הרוצה למנות שלוח להשתתף במקומו ולהצביע באסיפה הכללית הנ"ל, יפקיד במשרדי החברה, או על־ידי מסירה אישית, לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל של האסיפה, את כתב המינוי של השלוח שלו ויפוי כח או העתקים מהם, מאושרים על־ידי נוטריון.

תגובות

מכתב לח"כ מיכאל איתן

מראש הנני כותב לך, כי הנני חבר במפלגת העבודה, קצין צה"ל שלחם בכל מלחמות ישראל משנת תש"ח ועד למלחמת יוהכ"פ כולל ביחידות קרביות.
הנני תומך נלהב בתהליך השלום אשר ממשלה זו מנסה לעשות ולא מתוך אהבת ערפאת, אש"ף ובת דיילי, אלא מתוך אהבת נכדיי שאחד מהם כבר קצין בצה"ל וגם היתר כנראה ישובצו ביחידות קרביות.
ברם, כשריד מן השואה ברצוני לחלוק עליך בעניין הוויכוח שהיה לך עם ח"כ רן כהן וכינית אותו "יהודון". לא את עלבונו של רן כהן אני תובע, אלא את עלבונם של כל היהודים בגולה בהווה ובעבר. אתה נתת בכנסת ישראל לגיטימציה למושג "יהודון" אשר במונח זה השתמשו כל שונאי ישראל הגרועים ביותר. אם אתה בכנסת מאשר, שקיים מושג כזה למה להם אסור להשתמש בו, לך התשובה.
בעיני הינך ידיד קשוח וקשה הן בבעיות מדיניות השלום והן בבעיות חברתיות וזאת זכותך כאופוזיציה גם אם דרכיך לעיתים קרובות קשה לשמוע אותם. אבל, הפעם חטאת חטא אשר לא יכופר, אלא בעלותך לדוכן ותבקש מחילה וסליחה.
מרדכי נרוביץ, גבעתיים

לא ויתורים חד־צדדיים

בכל תפוצות העולם יש יהודים – אך הם אינם רואים את הקורה כאן במדינה שלנו: ערפאת אינו טיפש. כיום הוא מנהל חלקים מהמדינה שלנו והוא מחליט וקובע ומקבל את רצונו. איפה בשמע כיבוד הזה? פושע, טרוריסט מוכרז, בא חדש ומקבל את מבוקשו מעם שתמיד היה לו אויב וכל זאת הוא מקבל תמורת מה? תמורת היותו טוב ליהודים?
לפני מספר ימים יצא ערפאת לחוצות העיר עזה ודיבר ואף צעק על מדינה פלשתינאית. טעות גדולה בידו. בשנת 1948 הוכרזה מדינה יהודית ולא ערבית. עתה ביקורו מלא הפאר היה במדינה יהודית של יהודים ולא שלו או של הערבים. להזכירך, ראש הממשלה, היית אתה הרמטכ"ל במלחמה על ירושלים והיית בין המנצחים. למרות הצהרתו של ערפאת הצהיר קלינטון שהוא שמח על הצהרתו של ערפאת שירושלים היא של הערבים, הרי מדובר על ירושלים בירת היהודים. גם הוא ואף ראש הממשלה שלנו דואגים לערבים, איפה הצדק?
לאן הדרך הזו מובילה? אם לשלום אז איך זה שיש לוותר על הגולן לטובת סוריה. הרי שלום אמור להיטיב עם כל הצדדים ולא לגרום לוויתור ופשרה רק מצד אחד. שלום הוא יחס הדדי ולא חד־צדדי. איזו טובה תצמח מוויתור על אדמות הגולן? הדור שגדל שם היום והדור שגדל שם לפניו ולא פעם הקריב קורבנות למען אדמה זו. ויתור כזה ודאי לא יכול להוביל אותנו למצב טוב יותר. אני מתפלאה איך זה שראש הממשלה אינו מבין את הקורה סביבנו. הוא פוזז וחושב שמעשיו נכונים. סביבנו ערבים עולים ויהודים מתוסכלים. למען מי אתה נלחם?
כולי תקווה, ששלום יבוא ושלום טוב ואמיתי לא תוך ויתור על הגולן לא היום ולא בעוד שמונה שנים, אלא תוך יחסים טובים והדדיים למען שותפות אמת במזרח התיכון.
לאה צפרוני, גבעתיים

האמת רחוקה מזאת

לפי דיווח של סוכנויות הידיעות, יאסר ערפאת טוען ש"הרשות (הפלשתינאית) עושה ככל יכולתה ליצור מקומות עבודה (ברצועת עזה)".
אבל, האמת רחוקה מזאת. כאשר יזמים פלשתינאים באו לערפאת וביקשו את ברכתו לתוכניות שלהם לשיתוף־פעולה עם יזמים ישראלים, יו"ר בפת"ח התנגד בצורה נחרצת והורה לפלשתינאים להפסיק את המגעים עם הישראלים לאלתר.
ערפאת עקבי במוכנות שלו לנקיטת צעדים לניתוק הקשר עם ישראל אפילו במחיר של נזק לכלכלת הרצועה. כך, לדוגמה, חתימת הסכם לרכישת חשמל מגנרטור, שיצוף על המים, במחיר של 100% יותר ממה שהוא משלם היום עבור חשמל "ציוני".
כל עוד שערפאת מוכן להקריב את עמו על מזבח האידיאולוגיה האנטי־ישראלית שלו, הסיכוי לעתיד טוב יותר לפלשתינאים קלושים.
ד"ר אהרן לרנר, רעננה

על "דיבת בן־גוריון רעה"

תשובה לדברי שלמה גוראל, "דבר" מיום 17.6.94 במדור "תגובות".
מבין אני לרחשי ליבו של גוראל שהרי, עד כמה שידוע לי, היה גוראל ממקורביו ונאמניו של בן־גוריון.
גוראל מתרעם על ש"הרהבתי עוז בנפשי" לכנות את בן־גוריון כפי שפורסם ומה גם שלדידו של גוראל "זוהי צורה מגונה לתקוף ולבזות אדם שהלך לעולמו לפני 21 שנה...".
על כך אשיב:
1. בן־גוריון אינו סתם "אדם". הוא שייך לגלריה של מנהיגים העומדים ויעמדו לביקורת הציבור (מכבי הרוח) ושל היסטוריונים שלאחריו עוד דורות רבים.
מה לא נכתב על מלכים ומנהיגי אומות? – על טוב ליבם, על אהבותיהם, על רשעותם, על אכזריותם ועוד.
2. הדברים שאמרתי על בן־גוריון באותה כתבה שפורסמה ב"דבר" נכתבו על־ידי לפני שנים רבות, עוד בחייו של בן־גוריון (ראה ספר זכרונותי וכתבות בעיתונים של אותם ימים).
3. באותם ימים נכתבו ונאמרו עליו דברים הרבה יותר "מעליבים" ו"מבזים" ואיני רוצה לחזור עליהם כאן. די להזכיר לציבור רק את הנושאים: תקופת ה"סזון" הידועה לשימצה ופרשת "אלטלינה". בשני אלה היה בן־גוריון היוזם והמנצח הראשי.
4. מן הראוי לציין, כי בן־גוריון עצמו לא תבע את עלבונו על הביזויים הנ"ל ומר גוראל ומר ישראלי לא קמו אז "להגן" על כבודו של מנהיגם הנערץ.
5. מר גוראל טוען, שבן־גוריון היה אוהב ישראל "בכל רמ"ח איבריו" ומר ישראלי־טוען, כי לא רשע היה האיש אלא "ההיפך הוא הנכון".
איני יודע מהו אותו "ההיפך" שאליו התכוון ישראלי ואיני יודע מה כמות האהבה שהיתה בליבו של בן־גוריון אבל בכמות השנאה שבו התנסינו לא רק חבריי ואני אלא גם חבריו הוא (פ. לבון ז"ל, מ. שרת ז"ל ואחרים) – אני מכנה שנאה זו רשעות, כי שנאת שווא היא.
6. לבסוף, נראה לי, כי בימים אלה כאשר המתח הפוליטי בציבור עולה לממדים מדאיגים, טוב נעשה כל ה"וותיקים" אם נזכור ונשמיע את קריאתו של מנחם בגין ז"ל אשר פנה בקריאה נרגשת אל היישוב העברי כאשר אניית "אלטלינה" היתה עדיין בלהבות: "מלחמת אחים – לעולם לא".
אין אני מצפה שמר גוראל ומר ישראלי ישנו את רחשי ליבם לבן־גוריון ואני מקווה, כי גם הם אינם מצפים זאת ממני, אבל כולנו יכולים להתייצב מאחורי הקריאה הנ"ל – מלחמת אחים – לעולם לא.
עו"ד אליהו לנקין, ירושלים

זכור כי עבד היית בארץ מצרים

ראיתי והזדעזעתי איך קבלני ארץ־ישראל מנצלים עובדים זרים. שלושים אלף עובדים זרים מנוצלים בצורה המבישה ביותר על־ידי קבלנים הצוברים רווחים גדולים. אלה גם מתחרים קשים עם הפועלים הישראלים. הפועלים הזרים מקבלים חצי מן השכר שמקבל הפועל הישראלי. תנאי החיים של הזרים הם מחפירים. הקבלנים מתנערים מכל אחריות. הם דואגים רק לכיסם שיתמלא במה שיותר כסף. ראיתי אותם בוכים, מיואשים, מן היחס המביש. אין להם שום תנאים סוציאליים. על כך הם כותבים הביתה.
איזו צרה יש לנו בעולם. השאלה אבותנו? איפה הממשלה? איפה משרד העבודה והרווחה? איפה ההסתדרות? כשקבלן פונה למשרד העבודה ומבקש להביא עובדים זרים הוא חייב להוכיח, שיש לו מגורים אנושיים בשבילם. ההסתדרות חייבת לדאוג, שהפועלים הזרים לא יקבלו שכר רעב. אין להשלים בשום אופן עם שלילת זכויות היסוד מפועלים המועסקים בישראל. הרי אנחנו גם חתומים על אמנות בינלאומיות המגינות על פועלים המועסקים בשטחנו.
פתאום קמו חברות כוח־אדם העושות כבשלהם ומביאים "עבדים" המתחרים עם הפועלים המקומיים המאורגנים המסכנים גם את האיגודים המקצועיים. אני מתפלא, שעד עכשיו טרם השמיעו קולם. מדוע האיגודים שותקים? מדוע ההסתדרות לא מתערבת ועוברת לסדר היום – לאלוהים פתרונים. היינו פעם ציבור מאורגן למופת. פועל לא העז לגשת לעבודה בלי מכתב הפנייה מהאיגוד המקצועי שלו. עכשיו הכול פרוץ. יש כבר סוכני עבדים. אוי לנו שהגענו לכך.
ההסתדרות חייבת להתארגן מחדש. עכשיו אנחנו בשפל המדרגה. אין דואג לעובד. יש דואג לכיסא. קיבלנו מזכיר הסתדרות חדש. הוא מבטיח רבות וגדולות. הצלחתו היא הצלחת ההסתדרות וציבור העובדים שלה. הדבר הראשון שעליו לעשות הוא – לחסל את "סוכני העבדים" שלא ממלאים את חובתם כלפיהם. על המזכ"ל החדש חיים רמון להוכיח את עצמו.
משה הובר, תל־אביב

מהמאה התשע־עשרה ולא העשרים

מצאתי ברשימתו של מאיר בראלי "תמונות בקט" כתוב לאמור: "שר החוץ הצרפתי בראשית המאה העשרים, טליראן...".
יליד 1754, הציל האיש רב התהפוכות Charles Maurice de Talleyrand את צרפת מחורבן גמור בימיה הקשים הפוסט־נפוליאוניים. דבר זה לא עמד לו בבוא יומו. הוא מת לחלוטין, בלי אפשרות ערעור, בשנת 1838. מה ראה בראלי להאריך את סבלו של האיש ידוע החולי הזה בשבעים שנה לכל הפחות? אכזריות שלא תיכלת.
אברהם טל, נתניה

מאיר בראלי מתנצל:
דומני, שהייתי הראשון שהבחין בשגיאה המפשית שלי, רציתי לכתוב במאה הי"ט ואין לי הסבר כיצד יצא מתחת עטי "המאה העשרים". כל מה שאני יכול לומר להצדקתי (החלקית) הוא: אשרי מי שחטאיו מעטים.

הפלסטינים פורשים כנפיים

בשיחה ראשונה עם העתונות הישראלית, מגלה מאיז זיאדן, מפקד "חיל האוויר" הפלסטיני, את תכניותיו להקמת ארגון תעופה שישחרר את הפלסטינים מהבדיקות הבטחוניות בשדות התעופה. הדרך להקמת חברת תעופה עדיין ארוכה, אבל בעיני זיאדן, השמיים הם הגבול

מאיז זיאדן

מאת מיכל סלע

הפלסטינים מבקשים להקים רשות תעופה וחברת תעופה לאומית. זהו אינו רק צורך ריגשי אלא לאומי, אומר העומד בראש הצוות להקמת רשות התעופה, מאיז זיאדן, בשיחה ראשונה עם העתונות הישראלית. "יש לכך שתי מטרות עיקריות: לייעל את אורחות החיים שלנו ולחסוך לפלסטינים את תלאות הדרך. שהרי לפי שעה סובלים הפלסטינים כמעט בכל שדות התעופה במזרח התיכון ובעולם מריבוי בדיקות בטחוניות."

זיאדן, בן ארבעים ושתיים, יליד הכפר אינל, דרומית לשכם, יצא באמצע שנות השישים ללמוד הנדסה אווירונאוטית במצרים. מלחמת ששת הימים הותירה אותו ללא אפשרות לחזור הביתה. הוא מצא עבודה בחיל האוויר הירדני, וכשהחלו הפלסטינים לבנות לעצמם חיל אוויר הצטרף אל המערכת והיום הוא משמש מפקד "חיל האוויר" הפלסטיני.

פלסטינים הוכשרו כטייסים בצבאות ערב השונים ורבים מהם עדיין משרתים בחילות האוויר בארצות ערב, מסביר זיאדן את מבנה חיל האוויר. במקביל, כפופים הטייסים ארגונית ומנהלית למערכת הפלסטינית, הכפופה לאש"ף. הפלסטינים רכשו נסיון גם בתעופה אזרחית. פלסטינים הם שהקימו את חברת התעופה של איי מלדיב וזיאדן היה בה המנהל הכללי. זיאדן השתתף גם בניהול של חברת התעופה האזרחית של ביסאו.

לא היה אמון

בשיחות עם ישראל עומד זיאדן בראש הצוות הפלסטיני לשיחות בענייני תעופה. "ההתחלה היתה קשה מאוד," אומר זיאדן על ראשית המשא ומתן. "התייחסנו אלה לאלה כאל אויבים, לא היה אמון הדדי. מנחם שרון, ראש המשלחת הישראלית לשיחות, התייחס אלינו כאל בורים שאינם מבינים דבר ואפשר לכפות עליהם הכל. הם התפלאו כשהתחלנו לדבר אליהם במונחים מקצועיים מדוייקים ולבוא בדרישות מקצועיות."

השיחות החלו בהתנגדות מוחלטת של ישראל לכל פעילות אווירית של הפלסטינים, הם לא הסכימו להתיר טיסות מכל סוג שהוא, אבל לאט לאט התרככו. מספר זיאדן. "הצלחנו לשכנע את המשלחת הישראלית שמטוסים, ולא קלים, יכולים לתרום לחיים שלנו, ליצור קשר בין עזה לירדן, לאפשר תנועה מהירה בשעת הצורך."

הריכוך הראשון הביא לכך שישראל הסכימה להתיר לפלסטינים להשתמש במטוסים קטנים למטרות מוגבלות. "אבל אם יש לי מטוס אני זקוק למסלול המראה, למגדל פיקוח, למערכת קשר ועזרי קשר ועוד כהנה וכהנה שרותי אויר חיוניים בכל שדה תעופה," אומר זיאדן.

קצין טיס פלסטיני, שביקש להשאר בעילום שם, מסביר כי מטוסים קלים דרושים, בין היתר, לאנשי עסקים ולמשקיעים פוטנציאליים, המבקשים לנוע במהירות בין שני חלקי המימשל העצמי. "איש עסקים יוותר על כל העיניין, אם יצטרך להתעכב בדרכים ולעבור דרך כמה וכמה מחסומי דרכים ובדיקות בטחוניות," אומר קצין הטיס.

זיאדן מדגיש שוב ושוב את הסבל הרב שנגרם לפלסטינים בכל שדות התעופה בעולם. "אם תהיה לנו חברת תעופה משלנו, יוכל כל פלסטיני להגיע במהירות מביתו ליעד וחזרה בלי הבדיקות המשפילות."

המשלחת הישראלית לחצה שוב ושוב: נמל בן גוריון נמצא מרחק מאה קילומטרים מעזה, אין מקום להקים עוד שדה תעופה, שדרישתו פתוחים בפניכם. זיאדן בשלו: "טיסות ישירות מקצרות את משך הנסיעה. כל אחד מכם מבקש לטוס בדרך הקצרה ביותר אל היעד וחזרה, וגם בדרך הזולה ביותר. אין להוציא מכלל אפשרות שנוכל להציע שירותים זולים יותר ולעמוד בתחרות."

צפוף באוויר

"צפוף מדי באוויר," לחצו שוב הישראלים. "אתם מנהלים שני שדות תעופה בין אילת ועקבה, ואיש לא טען על צפיפות יתר," אומר זיאדן בתשובה.

זיאדן מרוצה מהעקשות והמקצועיות של הפלסטינים, שהכריעה את הכף במשא ומתן. בהסכם הבסיסי שהושג בין ישראל לפלסטינים נקבע, כי הפלסטינים יוכלו להקים בשלב הראשון שדה תעופה למטוסים קטנים, שיוכלו לטוס בין עזה לירדן. כבר בשלב הביניים יוכלו לפתח את המתקן לשדה המתאים למטוסים המסוגלים לשאת גם חמישים נוסעים.

ההסכם לאפשר להם להקים מסלולי המראה מתאימים ולהביא את כל הציוד הנדרש לשדה תעופה. לכשיכונו היחסים הרשמיים בין ישראל לירדן יוכלו המטוסים הפלסטינים לטוס לעמאן, קאהיר ולקפריסין.

להסדר הקבע קיבלו הפלסטינים הסכמה עקרונית להקים חברת תעופה לטיסות בינלאומיות. רק על מסוקים הטילה ישראל וטו, ככל הנראה בשל טיעון בטחוני: שכן מסוק יכול לנחות בכל מקום וישראל חוששת שמא מסוק יוכל לשמש לפעילות עוינת.

במשא ומתן נדונו גם נתיבי טייס וגובהי טיסה. בישראל מקובל תקן הקיים בכל העולם, האוסר טיסות נמוכות וטיסות מעל מהירות הקול מעל אזורים צפופי אוכלוסין. זיאדן למד שהתקנה הזאת אינה מיושמת לגבי עזה ומקומות שונים בגדה המערבית. הוא דרש מבני שיחו הישראלים לשמור על התקנות האלה גם לטובת האוכלוסיה הפלסטינית.

עתידו של שדה התעופה קלנדיה מצפון לירושלים נותר שנוי במחלוקת. לפני '67 היה השדה בידי ירדן. ישראל קבעה באופן שרירותי את גבולות העיר ירושלים כך ששדה התעופה ייכלל בעיר ובכך סיפחה אותו לישראל.

תקווה לשדה משותף

יחד עם זאת, על פי החלטה של הארגון הבינלאומי לתעופה אזרחית, אסור לישראל להפעיל בשדה טיסות בינלאומיות. זיאדן אומר שהשדה הזה צריך לחזור לידי הפלסטינים. ככל הידוע, ישראל תתנגד לכך במלוא התוקף. זיאדן אינו נבהל; לפי שעה. "בשביל זה, בין היתר, נעשה הסדר ביניים, כדי שנוכל לבנות מערכת יחסים חדשה שתסייע לפתור גם את הויכוח הזה. אולי נוכל להסכים לנהל את השדה במשותף."

בינתיים, החלו זיאדן ועוזריו להתכונן להקמת השלב הראשון של מסלול המראה ושרותי שדה. ככל הנראה, ישתמשו במסלול קצר ישן עוד מימי הבריטים ששימש בעבר גם את צה"ל, מזרחית לעיר עזה. זיאדן בודק שטחים נוספים, ברצועת עזה ובאזור יריחו להכנת מסלול למטוסים בינוניים. לדבריו, יש תקציב ויש ידע וסיוע טכני שיאפשרו לבנות מיתקן ראשוני תוך חודשים אחדים.

פרטי ההסכמות העקרוניות בין ישראל לפלסטינים אמורים להידון בזמן הקרוב. עד אז מקווה זיאדן להספיק לנסוע לכפר הולדתו, לבקר את אמו הקשישה. אולי גם לאכול הקיץ תאנים, שהכפר אינל מפורסם בהן.

פרשת הקבלות של רגר

תיק חקירה נגד ראש עיריית באר שבע באר שבע, יצחק רגר, יוגש כנראה בימים הקרובים לפרקליטות מחוז הדרום, עם המלצה להעמידו לדין. העתונאי יצחק שתיל, בעיתונו "ידיעות באר שבע" חשף שורה של ממצאים חדשים, הנוגעים להחזרי ההוצאות של רגר, שלא יהפכו את חקירתו לקלה יותר

יצחק רגר

מאת אמיר רוזנבלום

העיתונאי יצחק שתיל, בעיתונו 'ידיעות באר שבע', שהופיע אתמול, חושף בפעם הראשונה שורה של מסמכים שיש בהם, לכאורה, להטיל צל כבד על פעילותו הציבורית של ראש עיריית באר שבע, יצחק רגר.

בכתבה, המסתמכת על שבעה מסמכים, בעלי נקודת מבט שונה, שיש בהם כדי להעיד לכאורה כי רגר ניצל את קופת העירייה בהגישו חשבונות ודרישות להחזר הוצאות שיש בהם במקרה הטוב ביותר 'כפילויות' ומוזרויות.

תמונה ב־7,000 שקל

כך למשל, חושף שתיל עובדה מדהימה, תוך שהוא מצביע על פתק בכתב ידו של ראש העיריה, שבו פונה ראש העיריה אל הגזבר לשעבר, אביב כהן, בו הוא מבקש שיאושר לו החזר הוצאות בסך 7,200 ש"ח. בפנייתו מסתמך רגר על העובדה כי הוא תרם תמונה, מאוספו הפרטי, לערב שהוקדש לאיסוף תרומות לבית החולים 'סורוקה' בבאר שבע. מהפנייה עולה כי התמונה נמכרה במכירה פומבית, במסגרת ההתרמה בסכום של 7,000 ש"ח. רגר מבקש מהגזבר כי 7,000 השקלים, על פי ערך מכירת התמונה, יוחזרו לו, כאילו היו שווי התמונה, בצירוף 200 ש"ח עלויות המסגרת.

על פי העיתון, דחה הגזבר אביב כהן את דרישתו של רגר. נושא התמונות תופס מקום נרחב בכתבת התחקיר של העיתון: באחד המקרים העניק ראש העיר, יצחק רגר, תמונה, מאוספו הפרטי, כמתנת נישואין לתושב באר שבע, ששמו לא פורסם. בכתב ידו של רגר, כך טוען עיתון, ישנו מסמך שבו דורש רגר כי העירייה תחזיר לו סך של 1,000 ש"ח, סכום שהוא על פי הערכתו של רגר, שווי התמונה. במקרה זה, הועבר הסכום לתשלום לחשבונו של רגר.

מסמך נוסף, המתפרסם בעיתון, מגלה כי רגר דרש, על פתק, הכתוב בכתב ידו, החזר כספי של 500 ש"ח בממוצע, לגבי 4 תמונות שניתנו בארבע חתונות. בין מקבלי התמונות נמצאים שני עיתונאים מבאר שבע, שלא ידעו, כמו במקרה הקודם, דבר וחצי דבר, על כך שהמתנה הנדיבה ניתנה בכספם של חשבונו של משלם המסים.

שמלה ב־550 שקל

ממסמך אחר, המופיע אף הוא בתוך הכתבה, עולה כי בחודש אפריל 1991 רכשה משפחת רגר, ככל הנראה שמלה, של אופנאי הצמרת ג'די מליץ, בסכום של 550 ש"ח. על המסמך שבגינו קיבל רגר את הסכום מקופת עיריית באר שבע, נמחק שם הפריט ולידו בכתב יד שונה מופיעה המילה 'מתנה'. מתוך הקבלה לא ברור באיזו מתנה מדובר, ומי קיבל את המתנה וכמובן מה הנסיבות של רכישתה. מה שברור הוא שהתשלום נעשה בכרטיס אשראי.

כזכור, חוקרים אנשי היחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרת ישראל מזה זמן חשדות נגד ראש העיריה על כך שהוא הגיש חשבוניות לשלושה גופים עירוניים במקביל ונהנה מהחזרים כספיים כפולים ומשולשים. העיתונאי שתיל חושף כי ראש העיר הגיש לעיריית באר שבע וקיבל הוצאות כפולות במספר מקרים.

כך למשל, מציג שתיל מסמך המעיד כי רגר רכש בחנות תכשיטים 'עדית' בירושלים, בחודש פברואר 1992, תכשיטים בסכום של 608 שקלים. רגר הגיש את החשבונית ואף קיבל את התמורה כהחזר הוצאות למתנות. 10 חודשים מאוחר יותר, בדצמבר 1992, הגיש רגר לגזבר העיריה פתק בכתב ידו, בו הוא מציין כי הוא רכש תכשיטים שונים וסכיני חיתוך משרדיים לקראת ביקור בליאון שבצרפת, שהיא עיר תאומה לבאר שבע. על מנת לבסס את דרישתו צירף רגר 'אישור קופה' של החנות 'עדית' בירושלים, על סכום של 608 ש"ח. יש לציין, כי גם החשבונית וגם אישור הקופה נושאים את אותו תאריך. העיתון מגלה כי גם במקרה זה קיבל רגר, בפעם נוספת, את הסכום המבוקש.

מקרה נוסף של החזר הוצאות כפולות מהעיריה מתייחס לשהייתו של רגר במלון 'דן' בתל אביב, שעלה כ־600 ש"ח. רגר שילם למלון באמצעות כרטיס האשראי שלו. כמה ימים לאחר מכן, הגיש רגר את החשבונית לגזבר העיריה וקיבל את החזר ההוצאות. חודש לאחר מכן, שב והגיש רגר את אותו סכום לתשלום והפעם באמצעות "דיכור", של כרטיס האשראי.

העירייה כמרקחה

בעקבות פרסום כתבת התחקיר, עיריית באר שבע היתה אתמול כמרקחה. גורמים בהנהלת העירייה עמם שוחחנו ביקשו לציין, בעילום שמם, כי הדברים כפי שהם מתפרסמים בעיתון, הם יותר משערוריה וכי כל הפרסומים שהיו עד עכשיו בנושא חקירתו של רגר, מחווירים לעומת הגילויים של 'ידיעות באר שבע'.

העובדה כי גם שלטונות מס הכנסה, על פי העיתון, מגלים עניין הן בפרשת ההוצאות והן בפרשת התמונות, יצרה מצב חדש שעיריית באר שבע וראש העיריה, טרם ידעו כמותו.

דובר עיריית באר שבע, שושן חורי, מסר אתמול את התגובה הבאה: "בכל הקשור לחקירה המשטרתית, איננו נוהגים להגיב או להתייחס. יש לאפשר למשטרה לבצע את עבודתה."

ובשולי פרשת רגר, נזכיר את סערת הרוחות שהתעוררה בעקבות התקרית שבמהלכה הוצא מאולם מועצת העיר העיתונאי אברהים אבוזקייק. לפני כשבועיים שלחו ראשי תא עיתונאי הנגב מכתב לראש העיריה בה הודיעו לו על ניתוק הקשר בינם לבין העיריה, בעקבות התקרית בה הוצא העיתונאי ממועצת העיר, משום שלדברי בכירים בעיריה הוא "אינו כותב דברים חיוביים על העיריה". העיתונאי, על פי הבנתו המקצועית, האמון על סיקור האירועים בעיריה, חשף ליקויים שניתן לכנותם, במקרה הטוב ביותר, גילוי חוסר יושר ציבורי ומינהל ציבורי לקוי.

פגישת פיוס

מי שלא אהב את הכתבות היה רגר, שיושרו הציבורי עומד על כפות המאזניים. בעקבות התקרית, יזם רגר פגישת פיוס עם הנהלת תא עיתונאי הנגב, במהלכה הביע צער התקרית ופרסם הודעה פומבית בה הוא מזמין את העיתונאי לכסות את ישיבות המועצה. אין ספק, היתה זו תקרית מבישה שלא הוסיפה כבוד לרגר, אדם שבעבר היה עיתונאי בכיר ואמור להיות רגיש לתפקידה של העיתונות בחברה חופשית.

כמה שווה איבר מין מקוצר?

תושב אחת הקריות מתלונן על רופא שקיצר את איבר מינו ל־9 ס"מ. הרופא טוען: 9 ס"מ זה לא מעט ● ועוד: מפורסמת שהיתה ידועה בציבור תובעת עיזבון בן זוגה ● חריטה "אמנותית" בבית המעצר ● הטיול לאיטליה שהסתיים בבגידה ● פלטו טוען: לא עשקתי

אהרון להב

החיים גלגל

כמה שווה כל סנטימטר של איבר מין, למי שעבר סידרת טיפולים וניתוחים להגדלת אבר מינו ויצא ההיפך? תושב אחת הקריות בצפון תובע מהרופא המנתח שלו פיצויים ב"אורך" של 3 מיליון שקל בעוון קיצור איבר מינו לתשעה ס"מ, במקום להאריכו, כדברי האורולוג בראשית הטיפולים, שבסיומם יהיה לפציינט איבר מין לתפארת כדי שיוכל לקיים יחסים עם נשים, ככל שיהיו תובעניות.

הרופא טוען להגנתו, כי איבר מין באורך של 9 ס"מ הוא בבחינת איבר סביר להלוטין ובר תיפקוד ולאורך יש רק חשיבות פסיכולוגית. בינתיים, יועמד הרופא לדין משמעתי על־ידי משרד הבריאות בגלל טיפול לא סביר בחולה.

מפורסמת תובעת עיזבון

אין תיק של מפורסם או מפורסמת שאפשר לעבור על פניו כאילו היה כנית. בית המשפט המחוזי הוא מקור לא אכזב לסנסציות, שהן בתחום האפור של צינעת הפרט. אולם מרגע שהוגש תיק, אפילו בהליך אזרחי, הוא הופך נחלת הכלל, אלא אם כן החליט בית המשפט על חיסיון כולל או חלקי.

עדה מכבס היא ללא ספק אשת חברה תל־אביבית הרבה שנים. אשה מפורסמת שברבות השנים היתה מעורבת בהרבה עשייה ציבורית, בין היתר באגודת "אל־סם" ועם לא מעט טרגדיה במשפחתה: בתה לאה שהתגלגלה לשימוש בסמים.

בימים אלה היא מבקשת מהמחוזי לפסוק לטובתה 10 מיליון ש"ח, שווי מחצית עיזבונו של איש העסקים האמיד דוד גיב המנוח. פרקליטה, עו"ד אמנון בר־דרור, מגולל בשמה בכתב התביעה את העובדה, כי היא היתה במשך 35 שנים הידועה בציבור שלו. שניהם חיו ביחד עוד בהיותם נשואים: היא לבעלה אריה והוא לרעייתו יוכבד, אם שני ילדיו. נישואים לא יצאו מזה כי בני הזוג משני הצדדים סירבו להעניק גט.

הידועה בציבור טוענת, כי האיש שלה גיב המנוח הצהיר פעמים רבות בחוג מכריו וחבריו כי עדה נחשבת בעיניו לאשתו לכל דבר. היא מסבירה, כי עוד ב־1959 נתנה לאיש שלה סכום כסף נדיב, איתו פנה לעולם העסקים. גיב עשה חיל והתביעה מפרשת מה צבר ברבות הימים: חברות מסחריות, תחנות דלק, הרבה נדל"ן וכסף גדול. הידועה טוענת שהם סיכמו ביניהם שכל הפירות שיבואו מהשקעה המשותפת יחולקו שווה בשווה: הוא בגין ניהול העסקים והיא בגין השקעתה הכספית.

כתב התביעה מקפל מסכת חיים עד מותו של גיב לפני שנתיים, כולל העובדה שבתה התגלגלה לסמים כיוון שלא עמדה בפרשת האהבים של אמה. את האלמנה והילדים מייצג עו"ד אמנון זכרוני. השופטת המחוזית, רות אלקבץ, שקיימה דיון ראשון בתיק הטילה על עדה מכבס לשלם אגרת בית משפט בסך 126 אלף ש"ח בתוך 60 יום כדי שהתביעה תגיע לשימוע.

חרטו על "סטינקר"

הפשע אולי לא משתלם, אבל כאשר שלושה מהעולם שכולו פלילי נפגשים בתנאי מעצר דחוסים, לא יוצאים דברים טובים. כל אחד זאב לעצמו, אבל לפעמים הם מתחברים כדי לבוא חשבון עם רביעי, שנחשד ב"סטינקריות".

ואיך מבצעים פסקדין: תופסים את החשוד בתוך תא בבית המעצר של משטרת אשקלון, חושפים בכוח את פלג גופו העליון וחורטים בסכין גילוח על המשולש שלו מקדימה את המילים "מניאק" – "מלשין".

זה קרה בתוך מתקן של החוק לפני שלוש שנים באיזה פברואר חורפי וגשום. אחד בזגלו, אחד תורג'מן ואחד ביטון חיכו עד שאחד יצחק בריטסי יתפוס תנומה בתא. כאשר התעורר מצא עצמו כפות. לא ידע מי עשה זאת. רק בזגלו ישב עליו ושאל למה הלשנת. לפני שהספיק לענות כבר נחרטו על חזהו שתי המילים המגעילות.

השלושה טענו לאליבי באמרם, כי הם יודעים מי עשה את הנבלה. הם תפסו מפשע, אבל אינם מוכנים להלשין ולעבור על כללי הברזל של העולם התחתון. כמובן ששופט השלום שלמה שהם לא קיבל את "קו ההגנה" וקבע בדיוק מי חרט ומי סייע, אבל את עיקר הקיתונות תספה המשטרה: "מחדלם של השוטרים שלא ראו ולא שמעו את הנעשה בתא 9 ראוי לכל גינוי, כי המשטרה אחראית לשלמות גופם של העצירים בחזקתה. הטיפול במקרה הזה גבל ברשלנות ובחוסר מקצועיות."

"טייל" עם הפקידה

זוג יצא לטיול באירופה. את התחנה הסופית לפני החזרה לארץ קבעו ברומא. אך הגיעו למלון, קשרו קשר טוב עם פקידת הקבלה של מלונם. מפה לשם ולאחר שעשו את כל הרונדלים האפשריים בבירת איטליה, בעזרתה היעילה של הפקידה.

אסירי תודה הזמין הזוג הישראלי את הפקידה האיטלקיה לארוחת ערב במסעדה יקרה. למחרת עמדו לצאת לטיול מאורגן מחוץ לעיר של האפיפיור. אבל הבעל התעורר למחרת התאונן על מחושים, החליט להשאר במלון, אבל עודד בתוקף את האשה לצאת לטיול בלעדיו.

האשה השתכנעה ויצאה. אולם כעבור שעתיים נתקפה יסורי מצפון כבדים על כי השאירה את הבעל מאחור והחליטה לנטוש את הטיול ולסוב על עקביה. כשפתחה את דלת החדר הרגישה בגל חום, לא של בעלה "החולה" אלא מהפעילות שהיתה במיטה: בעלה החולה היה ביצומה של התעלסות עם פקידת הקבלה הצעירה שאך ערב קודם זכתה לסימפטיה רבה מצד האשה.

איך שהוא חזר הזוג המשוסה הזה לארץ. טעם מהטיול כבר לא היה לשניהם. האשה לא בלעה את הקטע ברומא ואצה לעו"ד ומשם לבית המשפט המחוזי עם תביעה למזונות לה ולילדיה על־סך קרוב ל־7000 ש"ח.

לא עשקו את הקשיש

במדור האחרון של "החיים גלגל" סיפרנו על תיק אזרחי של קירוב משפחה של פלטורשרון, קשיש בן 89, באמצעות האפוטרופסית שלו, לפיו מואשם פלאטו בעושק הונאה בהיקף של מאות אלפי שקלים. בתוך התיק הוזכרה גם חברתו של פלטו, קלרה חורי.

הגב' חורי ראתה את הקטע בעיתוננו ונזעקה על כי הצגנו רק צד אחד של המטבע ולא ראינו את התצהיר הנגדי שלה, המדבר גם לטובתו של פלאטו. לא דובים ולא זבובים טוענת קלרה חורי בתצהירה לבית המשפט. "קירוב המשפחה" לא חולה ולא עשוק, ואפילו נוהג במכוניתו. הוא ידע בדיוק על מה חתם, רצה שתהיה לו זכות חתימה בלבדית. הוא ניהל ביד רמה את החברה המסחרית שיסד ופנה לבנקים לקבל הלוואות, כאשר זו נכנסה לקשיי נזילות.

פלאטו וחורי, המצויינים בתביעה כמספרי 5 – 6 בשורה של משיבים לתביעה אומרים לבית המשפט, כי האפוטרופסית מרים דורון היא אחת מהיורשים של הקשיש והיא ממחזרת האשמות שכבר היו ונפסקו לפני בורר. דורון מבקשת "דחורס" כדי לא להפחית את חלקה בירושה. אליבא דחורי לא הרים ולא צל הרים.

התיק הזה להתברר אצל השופט אורי שטרוזמן. למשיבים ניתנו 60 יום כדי להגיש כתב הגנה. הקשיש צריך לתת תצהיר עם אסמכתאות על הכנסותיו ונכסיו. בינתיים עוכבו נגדו הליכי ההוצאה לפועל של דירתו. התיק יתעורר מחדש לחיים באוקטובר השנה.

המוסד לביטוח לאומי

לידיעת מבוטחים המשתייכים לסניף תל-אביב

החל ביום חמישי, 21 ביולי 1994 **תהיה קבלת קהל בבניין אמנות עם גרמניה במשרדנו בשד' מסריק 15, חדר מס' 10** (במקום במשרדנו ברח' אבן גבירול, כפי שהיה עד כה).

קבלת הקהל: בימים א, ג, ה בשעות 08:00–12:30

טלפון: 03-6971327

הסברה ויחסי ציבור

صورة من الاصل

صورة من الاصل

סביבה טובה / דורון שרם

סכנת המידבור האורבני

יוסף תמיר, יו"ר ארגון "חיים וסביבה", פנה במכתב לכל חברי הכנסת, ובו הוא קורא להציל את הארץ מפני "המידבור האורבני", כלומר הבינוי הקרתני הפוגע באדמות חקלאיות ובערכי טבע ונוף.

תמיר טוען כי בארץ מתנהלת הפשרת קרקע חקלאית "בקצב רצחני". כתוצאה מכך מאבדת ישראל יותר ממחצית שטח האדמה המניבה שלה. "פרדסים, כרמים, מטעי פרי, שארית הנופים הטבעיים השטחים הפתוחים נעלמים לעד. במקומם צצים משטחי בטון, גשרים, כבישים ומבני מסחר, תעשייה ומגורים", כותב תמיר ומסיים בקריאה לחברי הכנסת לגלות מעורבות ולפעול לסיכול תוכניות הבינוי והפיתוח הדרסניים.

ואנדליזם ביער

הקרן הקיימת לישראל החלה להחליף את מאות השולחנות והספסלים, שהציבה בחניוני היערות ברחבי הארץ, בספסלי בטון כבדים. זאת לאחר שספסלי עץ רבים נפלו קורבן לגנבים. ספסלי הבטון החדשים מצופים מוזאיקה, ומשקל כל אחד מהם 600 ק"ג. הקק"ל מקווה שספסלים אלה יישארו שלמים במקומם.

אבל מתברר שגם בפתרון זה אין די: בין המטיילים יש כאלה המנפצים את שולחנות הבטון בזריקת סלעים וגושי בטון עליהם. אין גבול לוואנדליזם. ועוד לא דיברנו על כמויות האשפה שמותירים אחריהם המטיילים.

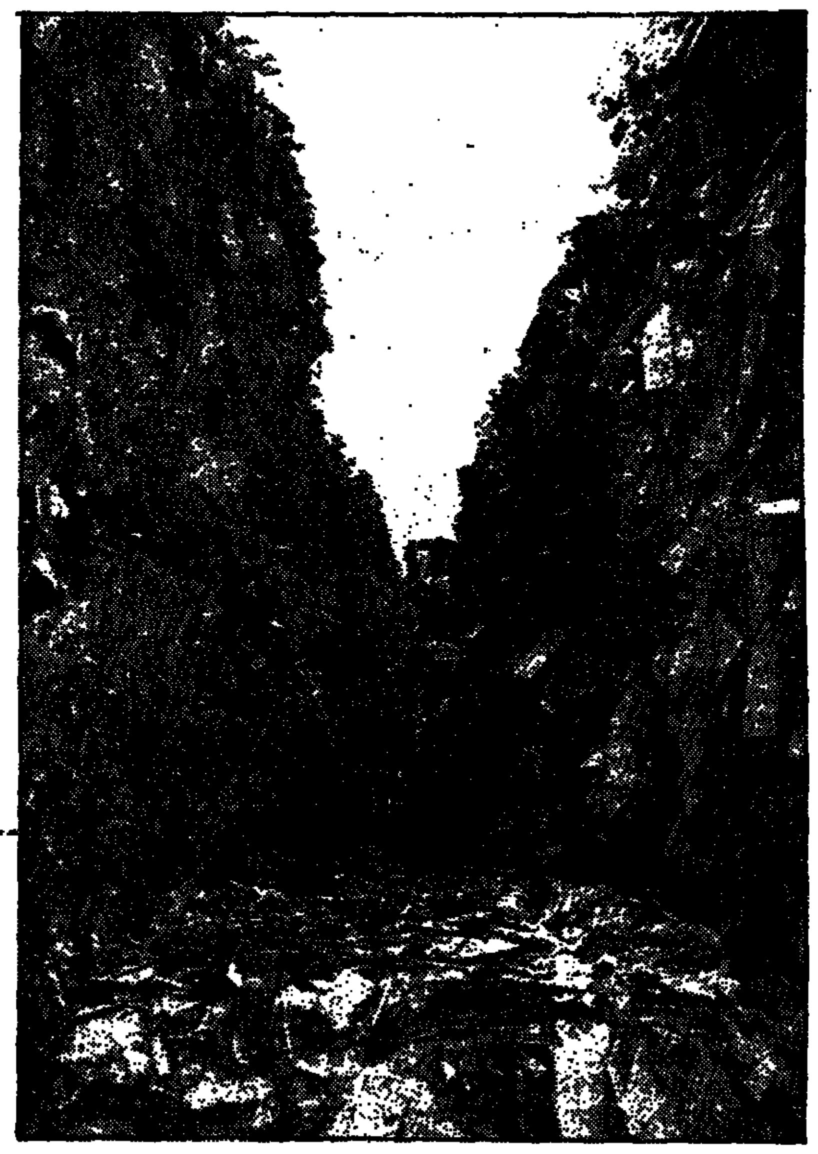

מה שנראה כמו קניון הוא למעשה נייר דחוס לפני מיחזור, שצולם בשטח מפעל "אמניר" בחדרה. זהו אחד הצילומים המרהיבים של בוקי בועז, המוצגים בתערוכה "מיחזור, אשפה וסביבה" באוניברסיטה העברית בהר הצופים. התערוכה, העוסקת ביחס האדם לסביבה, נערכת בחסות היחידה ללימודי הסביבה בחוג לגיאוגרפיה, שהצלם בוקי בועז נמנה עם תלמידיה.

פסק זמן למכתשים

באיזור המכתשים בנגב – מכתש רמון, המכתש הקטן ושני מכתשי עידיף – גלומים ערכי טבע יחודיים בקנה מידה לאומי ובין־לאומי, המחייבים נקיטת אמצעים מיוחדים לשימורם, למניעת פגיעה בהם ולפיתוחם כאתרי טבע ותיירות. לאחרונה הגיעה גם הממשלה למסקנה זו, בעקבות התרעותיה החוזרות של החברה להגנת הטבע, והחליטה על צעדים לשמירת איזור המכתשים.

החברה להגנת הטבע טוענת כי היום מתנהלת במכתשים פעילות ענפה של כרייה וחציבה, ללא היתרים וללא תוכניות שיקום. אם לא יינקטו צעדים לשימור המכתשים לא ניתן יהיה למצות את הפוטנציאל התיירותי והכלכלי הטמון בהם, טוענים בחברה.

בעקבות זאת החליטה הממשלה להקים ועדת מנכ"לים, המשותפת למשרדי התיירות, איכות הסביבה, החקלאות, הפנים, התעשייה והאנרגיה. הוועדה התבקשה להגיש בתוך חודשיים את המלצותיה לגבי פיתוח איזור המכתשים תוך כדי שימורו. נקבע כי לא תהיה במכתשים פעילות נוספת לזו הקיימת בתחום הכרייה והחציבה עד שוועדת המנכ"לים תסיים עבודתה.

תעשייה למען הסביבה

• **קרטון במראה טבעי.** חברת "דוקרט" מקיבוץ כפר מסריק, העוסקת בפיתוח וייצור אריזות מודפסות מקרטון, הוציאה לשוק קו אריזות חדש, הנאמן לרעיון של החזרה לטבע. סידרת האריזות החדשה מיוצרת מקרטון מסוג "אירפלוט" בצבעו המקורי של הקרטון, ללא שימוש בצבעים ובכימיקלים להדפסת הלוגו. סמל החברה יודפס בנפרד על מדבקות.

באריזה החדשה משתמשת "דוקרט" בטכנולוגיה המאפשרת שימוש בקרטון גלי בצידה החיצוני של האריזה. גלי הקרטון בצורתו הטבעית מופיעים כלפי חוץ ונותנים את המראה "הטבעי".

• **מעבדה סביבתית ניידת.** חברת "כיוסק", העוסקת בטיפול בפסולת מוצקה ובזיהומים, החלה להפעיל "ניידת לאיכות הסביבה". הניידת מצויידת במעבדה משוכללת לבדיקת קרקע, גזים וסוגי דלק ומיתקן קידוח המסוגל להגיע לעומק של 30 מטר. יתרונה של הניידת הוא בכך שהדגימות נבדקות מייד על־ידי צוות של הידרולוג וכימאי. כך נמנעים עיוותים ושגיאות הנובעים מהעברת הדגימות למעבדה. איתור מהיר של דליפות גז בצנרת תת קרקעית לקביעת גבול השטח המזוהם מונע קידוחים מיותרים.

• **אספלט שקט.** חברת "פוקר" פיתחה אספלט "שקט", המפחית את רעשי הכביש. מדובר בתערובת אספלט בעלת נקבי איוורור, הסופגת את רעשי הכביש ומפחיתה אותם בכארבעה דציבלים. מחירו של אספלט זה גבוה ממחיר אספלט רגיל.

קטע כביש ראשון בארץ, באורך מאות מטרים, נסלל באמצעות תערובת זו על כביש עוקף עכו. סמנכ"ל "פוקר", נתן לבנת, אומר כי מדובר בניסוי שעורכת "פוקר" יחד עם מע"ץ, אשר תוצאותיו יתבררו רק לאחר חנוכת הכביש.

לאספלט זה יש גם כושר ניקוז העולה פי כמה על זה של אספלט רגיל ועקב כך קטנים סיכוני ההחלקה עליו בדרך.

• **מים במקום פריאון.** מפעל האופטיקה "שמיר" פיתח מיתקן שטיפה העובד על בסיס מים ומחליף את המיתקן שעבד על גז פריאון הפוגע בשכבת האוזון. בהסבת המיתקן הושקעו 35 אלף דולר. זהו עוד צעד של מפעל זה בתחום השמירה על הסביבה. היום כל האריזות הקופסאות של תוצרת המפעל ניתנות למיחזור.

ספרים לילדים ולנוער / איתן בן־נתן

מהטובים שבגרועים ביותר

אוצר האגדות (1) – על־פי אגדות גרים ואנדרסן, נוסח עברי עשהאל אופק, איורים סטודיו ז'אן גל, הוצאת עובל, 240 עמ'.

המלחמה במכת העיבודים והשיפורים של האגדות והמעשיות הקלאסיות היא עניין אבוד. תחילה באו המטהרים, שיצאו להגן על נפש הילד מפני אמיתות החיים שבאגדות. אחר־כך באו המחנכים, גרעו מפה והוסיפו משם מיני מוסר השכל שהוסיף בהן לרעתם. בעקבותיהם הלכו המצַיירים, שהתאימו את הסיפורים להבנת הילד הרך, ואליהם נוספו המסגננים והמאיירים והמערבבים והמסריטים והממהרים ומי לא – עד שהיום כבר רשאי כל אחד לעשות בחומר הזה כבתוך שלו ואין פוצה פה ומצפצף.

הנוסח שלפנינו, אומרת ההוצאה בדף לעיתונות המצורף לספר, נהגה ונולד בסטודיו ז'אן גל וראה אור בהוצאת 'ספרי טודיו' בלונדון; והנוסח העברי עבר עיבוד נוסף על־ידי עשהאל אופק.

מגמת בעלי הנוסח החדש היתה כפולה: לשכתב את האגדות לבני 4–6, ומה שיותר חשוב – להתאימן לפרי השראתם של הציירים. הספר (שאפשר להבין כי הוא הראשון בסידרה) נדפס במתכונת גדולה ועל נייר מבריק, ועיקרו – הציורים גדושי הצבעים. הדפים המצויירים הם שמספרים את הסיפור, והטקסט הכתוב הוא רק איור להם. והיות שסגנון הציורים של אמני סטודיו גל מזכיר את בית מדרשו של וולט דיסני, גם העיבוד של הסיפורים נעשה ברוח דומה.

מי שמציל כאן את כיפה אדומה ואת סבתא ממעי הזאב איננו הצייד אלא חבריה הקטנים של הילדה – הסנאים, הארנבים, העכברים והציפורים. ואחרי שהשתיים נחלצות בלי פגע ו"כיפה אדומה היתה מזועזעת, אבל הודתה לידידיה בעלי החיים", הזאב משתרך לו בחזרה אל היער. הוא עדיין רעב, אבל אחרי תבוסתו הוא נעשה פחדן גדול, ומעתה, כשהוא יוצא לשוטט ביער, הציפורים לועגות לו: "זאב טיפשי זאב טיפשי"

בסיפורו של הברווזון המכוער השיפוצים רבים עוד יותר. הסיפור הזה של אנדרסן עשיר, כידוע, בתיאורים סאטיריים ובאפיונים מדויקים של דמויות מוזגים תכרתיים שונים – העופות שבחצר האסם, ברווזי הבר, החתולה והתרנגולת שבבית האיכרה הזקנה – וכל אחת מהן מגלה פן אחר של יחס הדחייה אל הברווזון. אבל מכל אלה לא נותר כאן דבר. במקומם יש כאן, מצד אחד, שנאה גלויה ומרושעת אל הברווזון השונה, אפילו מצד אחיו שזה עתה בקעו מן הביצה, ומצד שני יש לו זוג חברי אמת, שני עכברי שדה, שאינם מופיעים כלל בסיפור המקורי אבל מתאימים לעיבוד סטייל דיסני.

שיאו של הסיפור הוא, כזכור, במפגש עם הברבורים המשייטים על פני האגם. במקור זו פנינה ספרותית, סצינה בלתי־נשכחת של התגלות עצמית, ואביא אותה כאן בתרגומו הכבד המיושן של אהרן אמיר, שעל־אף מגרעותיו אינו מצליח לפגוע ביופייה:

"אצלה לעוף אליהם, אל ציפורי המלכות הללו הן תנקרנה אותי עד מוות על שאני, מכוער שכמוני, מעז להתקרב אליהן. אין דבר! מוטב שיהרגוני אלה משישכוני הברווזים, תנקרנה בי התרנגולות, תבעט בי הבחורה המטפלת בעופות, והחורף יכביד עלי אכפו". והוא התעופף לו אל המים ושחה אל הברבורים היפים. משהבחינו בו, עטו לקראתו סתורי־כנפה. 'כן, הרגוני, הרגוני!' קרא היצור המסכן וכפף ראשו למים כשהוא מחכה למוות. אך מה ראו עיניו שם בפלג הזך? את בבואתו ראה שם נכחו, אולם שוב לא היה זה עוף אפרפר ומגושם, מכוער ורוחה – לא, הוא עצמו ברבור היה" (אגדות אנדרסן, הוצאת מחברות לספרות, 1984, עמ' 182).

ואיך טיפלו סטודיו ז'אן גל ועשהאל אופק בסצינה הזאת? פירקו אותה ומרחו אותה ומסמסו אותה. אצלם הברבורים בוחתים על פני האגם והעכברים קוראים לברווזון האומרים לו להסתכל בבבואתו. הוא מגלה שהוא עצמו ברבור, ורק אז הוא פותח בשחייה לעבר בני מינו: "הברבורים האחרים הביטו בו בהשתאות כשהתקרב. הברווזון המכוער התכונן לקבלת פנים מלגלגת. כשמנתו לקראתו צווארים ציפה לגרוע ביותר; אבל הם ליטפו את נוצותיו במקוריהם כאומרים: אתה משלנו." (עמ' 40).

איזו הנמכה, לבד משריזאת חסרת תבונה, יכולה להיות לעיבוד הזה? האם הוא מתאים יותר לבני 4–6? האם הוא משפר את הסיפור? ומה פירוש "ציפה לגרוע ביותר"?

לבד מהשתיים שהזכרתי נכללות בקובץ גם המעשיות 'ג'ק וגבעול השעועית', 'בגדי המלך החדשים', 'החתול במגפיים' ו'זהבה ושלושת הדובים' – כולן מצוירות ומנוסחות ומעובדות ומשופצות כך שאפשר לצפות לגרוע ביותר. אבל למען האמת והיושר, הקובץ הזה איננו הגרוע ביותר. ביער האגדות המעובדות יש לכלול אותו אפילו בין הטובים שבספרים, גם בגלל רמת ההפקה שלו.

מה זה אומר? אולי שהמשיח קרוב.

פורום ע.נ.ק יצא לדרך

ניכר כי הנשים הגיעו לידי ההכרה שאין ברירה ויש לאמץ את הקודים הגבריים לשם הישרדות בעולם העסקים. רשת תמיכה לנשים שיזמה עו"ד אורלי ביטי מאגף החברות במפלגת העבודה, נוסדה זה עתה

מאת בלהה דבורי

עשרות נשים הגיעו בשבוע שעבר למיכללת לינסון בבית ברל למפגש הקמה אוורי של פורום ע.נ.ק – עבודה, ניהול, קריירה.

מטרתו המוצהרת של הפורום היא קידום נשים לעמדות מפתח, כך שתהיינה בעלות יכולת הכרעה והנהגה בחיים הכלכליים והציבוריים, וכן יצירת לובי רחב לקידום חקיקה למען נשים. הרעיון הוא שצוות ההיגוי של הפורום יהיה מורכב בחלקו מנשים בעמדות בכירות בעולם העסקים.

אגף החברות במפלגה, בראשות עו"ד אורלי ביטי שיזמה את הקמת הפורום, רואה חשיבות בהרחבת הפורום וביצירת מסגרת איכותית ובעלת משמעות לשילוב וקידום נשים. אורלי ביטי אומרת כי המטרה היא ליצור פורום שיהווה רשת תמיכה לנשים שתפיסתן את עבודתן היא קריירסטית, ולפיכך זקוקות למידע, לקשרים, לעצות ולרעיונות.

"קיים קשר הדוק בין עבודה לפוליטיקה", אומרת ביטי, "המערכת המימסדית אינה מתחבטת בדרך כלל מיוזמתה בשאלה כיצד לסייע לנשים בעסקים, אלא אם כן מתארגנת קבוצת לחץ של בעלות האינטרסים להעלאת נושאים אלה לסדר היום הציבורי".

ביטי, בעלת תפיסה ציבורית רחבה, גורסת כי נשים מעדיפות להתאגד למען השגת אינטרס משותף, יותר מאשר להגיע לאירגון פוליטי כחברות.

עמירה דותן, (תא"ל מיל.) קצינת חה"ן לשעבר ויו"ר הפורום, אומרת כי רשתות מסוג זה מקובלות בעולם הקריירה הגברי והחלו להתפתח גם בעולם הקריירה הנשי באירופה ובארצות הברית.

"התארגנות נכונה ושיתוף פעולה בין כולנו יביא להשגת המטרות המשותפות שהן קידום המעמד ושמירה על זכויותיו. אנו חותרות להתהוות יישות שתילקח בחשבון על ידי מעצבי המדיניות בכל קבלת החלטות בנושא נשים בעסקים. אני מאמינה שרק שילוב כוחות יביא להשגת המטרה, כי כוחו של השלם גדול מזה של כל פרט במרכיביו".

שירלי שביט (בלוק), מנהלת אגף החברות במפלגת העבודה, אומרת כי ראוי להדגיש שלא מדובר בפורום של עסקניות אלא של נשים שנתרמו לצורך גיבוש מדיניות.

לראייה היא מביאה שמות של אנשי ציבור המכהנים כחברי כבוד ליד הפורום: השרים שמעון שטרית, בייגה שוחט ומיכה חריש.

מפגש הנשים, בהן אשה ערביה אחת, היה חגיגה נעימה שנערכה בשעת ערב מאוחרת בבית ברל. עשרות הנשים, החלו לחוש, אולי, שיש להן סוף סוף כתובת שלא באה לעשות הון מכל סוג שהוא על חשבון השגת המטרה.

בריאות / עזרא חן

תינוק חי על גבו

יתכן כי גרוי כרוני בגרון התינוק גורם לרפלקס התכווצות של מיתרי הקול ולחסימה בקנה הנשימה. שכיבת התינוק על הגב מקטינה הסיכון ל"מות עריסה". תוצאות מחקר בראשות ד"ר ענת שץ מאוניברסיטת תל־אביב

בבדיקה פתולוגית מגלים בדרך־כלל סיבה מסויימת למותו של תינוק, כמו דלקת שריר הלב, דלקת קרום המוח ועוד. במקרים יותר נדירים לא מגלים סיבה למוות, לא בהיסטוריה הרפואית הקצרה של התינוק ולא בבדיקה פתולוגית מדוקדקת, ומגדירים זאת כ"מות עריסה". מרבית התינוקות המתים "מות עריסה" הם בני חודש עד שנה.

לדברי ד"ר ענת שץ, מהחוג לאנטומיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת תל־אביב ורופאת אף־אוזן־גרון בכירה ב"שערי צדק" בירושלים, השכיחות הממוצעת למות עריסה בעולם המערבי היא שני מקרים לכל אלף לידות חי. השכיחות הרשומה בישראל היא 0.7 לכל אלף לידות חי, אך השכיחות הנמוכה יותר אינה משקפת מצב שונה של התופעה, אלא כמות בדיקות פתולוגיות קטנה יותר יחסית, בדרך־כלל עקב התנגדות המשפחה.

ברוב מדינות המערב ממליצים, זה חמש שנים, להשכיב את התינוק על גבו, כדי להקטין את הסיכון למות עריסה. בעקבות המלצה זו, פחתה במדינות אלה תופעת מוות זו ב־40 עד 50 אחוזים.

בתחילת השנה המליץ גם משרד הבריאות בישראל לא להשכיב תינוקות על בטנם, אלא על גבם. לפני כן המליצו רופאי הילדים, אחיות "טיפת חלב" והמטפלות, להשכיב את התינוק על הבטן, כדי למנוע ממזון העלול להיפלט מן הושט, להישאף לתוך הריאות. ד"ר שץ מציינת כי בעקבות ההמלצה להשכיב תינוקות על הגב, אין דיווחים בספרות הרפואית על עלייה במקרים של שאיפת מזון לתוך קנה הנשימה עקב שכיבה על הגב.

במחקר שערכו ד"ר שץ, פרופ' ברוך ארנסבורג מהפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל־אביב וד"ר יהודה היס, מנהל "מכון גרינברג לרפואה משפטית", התקבלו ממצאים אנטומים־פתולוגיים התומכים בהמלצה להשכיב תינוקות על גבם.

שכיבת התינוק על הגב, קובעים החוקרים, מפחיתה את הסיכון להיווצרות תנאים ונסיבות הגורמים לשלב הפטאלי של מוות בעריסה.

המחקר כלל בדיקה של כ־150 תינוקות שמתו באופן פתאומי, בישראל, באנגליה ובדרום קליפורניה, והממצאים דומים בשלוש האוכלוסיות שנכללו במחקר.

החוקרים סוברים, כי סיבה אפשרית למוות פתאומי של תינוק היא חסימה בדרכי הנשימה העליונות. אצל 85 אחוזים מהתינוקות שנכללו במחקר נתגלו שטפי דם קטנים בקרום הלב ובבלוטת התימוס (בלוטה בגרונם של תינוקות המתנוונת בתקופת הילדות), ואלה סימנים המצביעים על מאמץ נשימתי כנגד הסימה. הנשימה המאומצת יוצרת לחץ, הגורם להיסדקות נימי הדם.

אך התמיכה העיקרית בהשערה כי סיבת המוות היא חסימה גרונית, נובעת מגילוי התעבות פתולוגית בקרום שעליו "יושבים" תאי האפיתל במיתרי הקול, אצל כל התינוקות שנבדקו במחקר. התעבות כזו לא התגלתה אצל אף אחד מהתינוקות בקבוצת הביקורת, שכללה תינוקות שמתו באופן פתאומי ונמצאה סיבה למותם, וגם לא בקבוצה אחרת שנבדקה במחקר וכללה עוברים ותינוקות שנולדו מתים.

התעבות הקרום במיתרי הקול, מציינת ד"ר שץ, אינה גורמת לחסימה נשימתית, אלא היא כנראה תוצאה של גרוי כרוני, הגורם להתכווצויות חוזרות ונשנות של מיתרי הקול, ולסגירת הגרון ומניעת כניסת אוויר לקנה הנשימה, מצב הגורם למות התינוק.

גרונו של התינוק צר מאוד, וחסימה באיזור זה עשויה להיות קריטית ולהוות המנגנון הסופי המוביל למוות.

לא ידועה הסיבה לגירוי הגורם להתכווצויות אלה. ד"ר שץ מציינת כי הרפלקסים אצל תינוקות מפותחים מאוד, ולמשל, כל גרגר קטן עשוי לגרום לתגובת התכווצות של מיתרי הקול. אולי, סוברים החוקרים, קיים גורם אלרגני חיצוני הגורם לגירוי, ובעקבותיו להתכווצויות.

ההשערה כי הגרון הוא מוקד התהליך הגורם למות עריסה, הביאה את החוקרים למחשבה כי קיים קשר בין תנוחת השכיבה של התינוק ליצירת גורם הסיכון למות עריסה. הם בדקו את היחסים בין האיברים השונים בדרכי הנשימה העליונים, ובעיקר הגרון ועמוד השידרה הצווארי.

מן הבדיקה מתברר, כי בשכיבה על הגב קיימת פתיחה מקסימלית למעבר אוויר, הן דרך האף והן דרך הפה. האפיגלוטיס, מכסה הגרון, פתוח, החך הרך עולה והלשון נמשכת למטה. לעומת זאת, בשכיבה על הבטן הפתיחה מצומצמת יותר, לעיתים עד סגירה כמעט מוחלטת של מעברי האוויר.

אמנם קיימים מקרים של תינוקות שמתו בזמן ששכבו על הגב ולא נתגלתה סיבה ברורה למותם, אך רוב המקרים של מות עריסה ארעו בזמן שהתינוקות שכבו על הבטן.

שיא שכיחות המקרים של מות עריסה הוא בין הגילים שלושה עד חמישה חודשים, תקופה שבמהלכה מרבית התינוקות כבר מסוגלים לשלוט בשרירי הצוואר ו"לייצב" את הראש ללא עזרה. אך גם אם מתאפשרת יכולת זו, שכיבה על הגב מאפשרת פתיחה מיטבית של המעבר ופתיחות דרכי הנשימה.

תנועה מן החוץ פנימה

סדנת תנועה ב"קטורה" סיימה את הקורס ליזמות עסקית של מען

הקורס ליזמות עסקית של מע"ן – לשכת המסחר והתעשייה לנשים בהנהלת עדה רבון, נדרין הולנדר הורסה וסרצוג, הסתיים לא מכבר בסדנת "תנועה והקשבה כמכשיר ליזמות". הסדנה התקיימה ב"קטורה – מרכז רפואה ותנועה שלמה" בהדרכתה של ד"ר דינה ראלט, מדענית ממכון ויצמן למדע, שהתמחותה בנושאי תנועה, אנרגיה, השמנה, פוריות ותקשורת בין תאית.

בוגרות מסלול היזמות של מען, שנמשך שנה אקדמית אחת, רכשו את הכלים להתמודדות עם הרעיון העסקי על כל היבטיו: ניהול, פיננסים, הנהלת חשבונות וכו', יחד עם התמודדות עם בעיות אופייניות לנשים בעסקים, כמו: תמחור לא נכון, הצורך בפיתוחו של יחס תכליתי יותר לכסף, אסרטיביות בניהול מו"מ, יכולת של שיווק עצמי ועוד.

מטרתה של סדנת התנועה היתה להביא את המשתתפות לזיהוי ולמיצוי של פוטנציאל הפעולה שלהן כדי לשפר את יכולתן להשיג יעדים מכל סוג, ולמנוע את הסטגנציה, שבאה לידי ביטוי בתחושות המוכרות של "אין לי כוח, זמן וחשק לעשות שום דבר."

בין בוגרות הקורס, שסיפרו על המהפך האישי שעשו עם המעבר מעיסוק כשכירות לפתיחת עסקים עצמאיים, נמצאות: ד"ר דינה ראלט, שעברה מן העיסוק במחקר ליישומו היזמיומי במרכז שפתחה יחד עם מומחים לשיאצו, אקופנקטורה, הרזייה, פיזיותראפיה, רפלקסולוגיה ועוד; רחל גולן, סטטיסטיקאית, שפתחה עסק למתן שירותים גראפיים לאנשי עסקים המתקשים לייצא לקוריאה, סין, יפאן, וכן אלונה שכטר שהיתה מלחינה, פסנתרנית ומנצחת מקהלות והקימה חברה לייבוא מוצרים קוסמטיים מצמחי מרפא, שבהם נעזרה להירפא ממחלת עור קשה.

העורך: דויד פאיאנס יועץ מדעי: פרופסור יהודה בן־שאול

תראפיית הגנים משכתבת את הכללים

כתיבת גירסה חדשה, בלשון הגנים, היא עניין פשוט למדי. הקושי העיקרי הוא בשזירת הנוסח החדש לתוך הטקסט הקיים. מספר גישות לביצוע משימה זו מובאות כאן

"אקונומיסט": מיוחד ל"דבר"

עם פיצוח הצופן הגנטי נגלתה לביולוגים שפה חדשה. הדנ"א המרכיב את הגן טומן בתוכו את ההוראות לייצור מולקולה אחרת, שהיא בדרך־כלל אחת ממולקולות החלבון הממלאות תפקיד זה או אחר בתהליכים הכימיים של הגוף.

כל עוד לא ידעו הביולוגים לקרוא הוראות אלה, הם יכלו ללמוד על רכיבי החיים ותהליכי החיים רק על סמך נסיונות שבאו לחוקתם או לפרקם לגורמים. ואילו עתה הם עורכים מסע מחקר מואץ בגנום האנושי – כלל הגנים של האדם – כמי שקוראים מתוך מרתק, ודולים ממנו רמזים לפענוח אינסוף בעיות ביולוגיות, המטרידות אותם שנים רבות.

אבל יש שאינם מסתפקים בקריאת ספר החיים: הם רוצים גם ליטול חלק בכתיבתו. תוך כדי קריאה הם נתקלים בפיסקאות המצריכות, לדעתם, שינוי ותיקון, בגין איות לא נכון או השמטה של גנים. שגיאות והשמטות כאלה יוצרות לעתים מחלות, ותיקונן עשוי, לעתים, להביא לריפויין של אותן מחלות. הנה כי־כן זו תמציתה של תראפיית הגנים.

איתורם של קטעים משובשים בגנום האנושי קל היום יותר מאשר בעבר, וברגע שנתגלה השיבוש, יש סיכוי שיבוא על תיקונו. יתרה מזאת: כתיבת גירסה חדשה, בלשון הגנים, היא עניין פשוט למדי. הקושי העיקרי הוא בשזירת הנוסח החדש לתוך הטקסט הקיים. בעניין זה פועלות בעולם כ־30 חברות, בהן ענקי יצרני התרופות.

מתחפשים לגנים עצמיים

להשגת המטרה הנכספת יש להחדיר גנים מסוימים לתוך תאי הגוף. הטבע העמיד לרשות המדענים כלי־רכב מצוין לביצוע מלאכה זו: נגיפים. נגיפים הם, כידוע, צרורות של גנים וחלבונים, שאינם מסוגלים להתרבות אלא על־ידי חדירתם לתא חי והשתלטות על ציוד הרביה המצוי בו. היות שנגיפים שונים תוקפים סוגים שונים של תאים, אפשר להיעזר בהם כדי למסור כתב־יד גנטי חדש לידי השוקים התאים הזקוקים לו. הקוץ שבאליה: רוב הנגיפים, בצד התועלת הטמונה בהם, הם גם חורשי רע. לכן צריך לאלף אותם, או לחפש להם תחליף. ואמנם יש חוקרים הפועלים בדרך הראשונה, ואחרים – בדרך השניה.

הראשונים שעסקו בתראפיה באמצעות גנים השתמשו ברטרווירוסים. נגיפים אלה יכולים להחדיר את המטען הגנטי שלהם לא סתם לתוך התא, אלא לתוך הדנ"א בגרעין שבלב התא. בשיטה מתוכנת ביותר: הם מתחפשים לגנים עצמיים של התא, וכך הם גוברים על שורת המחסומים שזוקים התא כדי למנוע פלישת נגיפים לתוכו. התוצאה בלתי־נמנעת: כאשר התא משעתק את הגנים שלו ומתחלק, משועתקים גם הגנים הנגיפיים ומועברים לכל צאצאיו של אותו תא. סיפור זה יכול להימשך עד אין סוף.

בשלהי שנות ה־80 פיתח ריצ'רד מאליגן, ממכון וייטהד בבוסטון, דרך ל"סירוס" רטרווירוסים, בשיטה של השמטת גנים מתוכם. הגנים ה"מסורסים" מסוגלים, כדוגמת גנים רגילים, להיכנס לתוך התא ולמזג לתוך התא את המטען התורשתי שלהם, עם או בלי תוספת של גנים תראפויטיים, אבל בכך נשלם הסיפור: התא יחדל לייצר גנים נגיפיים, שלא כמו בשיטה הקודמת. רק תאים שטופלו בדרך מיוחדת במעבדתו של ד"ר מאליגן יוכלו גם להעמיד דור שני של גנים נגיפיים.

בשיטה זו השתמשו ב־1990, בתראפיית הגנים הראשונה בהיסטוריה. מוסרות בקרה שונים פסקו, שתהליך התראפיה כולו צריך להתקיים "באוויר הפתוח", מחוץ לגוף. תאים של מערכת החיסון הוצאו מגופה של צעירה שסבלה ממחלה חיסונית נדירה ואנושה. המטפלים השתמשו ב"וקטורים רטרווירליים" – כך קרויים הנגיפים ה"מסורסים" – כדי להחדיר לתוך תאים אלה גנים חדשים. אחר־כך הוחזרו התאים ה"מתוקנים" לתוך גוף הנערה.

משתוללים בתא המארח

שיטת טיפול זו עלתה יפה, ככל הנראה: הנערה בריאה למדי. אולם זהו טיפול יקר מאוד, וכן קשה ביותר ליישמו בתאים אחרים, שהוצאתם מן הגוף והחזרתם לתוכו מסובכת יותר מאשר בתאים של מערכת החיסון, כמו במקרה הנדון. התא גם אינו פותר את הבעיה אחת ולתמיד ויש לחזור עליו מדי כמה חודשים, בגלל אחת משתי הסיבות הבאות: או שהווקטורים הוויראליים אינם נכנסים לתאי המקור (stem cells) – התאים במח העצמות שמייצרים בקביעות תאים חדשים בשביל מערכת החיסון; או שחלקים אחרים של מערכת החיסון מוחים את התאים שטופלו בתור תאים נגועים ויוצאים להשמידם.

ויש בעיות נוספות, בעלות אופי כללי יותר. רטרווירוסים מצטיינים ביכולתם להגיע אל התא הנכון, אבל ברגע שהם הצליחו לחדור לתוכו ולערב את הגנים שלהם עם־אלה של התא המארח, הם מתחילים להתהולל ולהשתולל, והמסר הגנטי שנרשם בקפידה על־ידי התראפיסטים עלול להתחבר עם הצופן הגנטי של התא במקום הלא־מתאים. אחת התוצאות האפשריות היא הפעלת גנים אחרים שבדרך־כלל הם רדומים, לרבות אונקוגנים – גנים המחוללים סרטן. נכון שבני אדם הלוקים במחלה אנושה מוכנים ליטול על עצמם כל סיכון, לרבות הסיכון הזה. לא כן אנשים שמצבם טוב יותר, ודווקא אלה הם המטרה המועדפת על העוסקים בתראפיית גנים.

שפה בין־לאומית

בשנים האחרונות פותחו מספר שיטות חלופיות. ייאמר מיד, שאף לא אחת מהן מושלמת, אבל כל אחת מביאה שיפור מסוג זה או אחר. נוכיר להלן אחדות מהן.

חברת ג'נטיק תראפי בגייתרסבורג שבמדינת מרילנד מנסה שיטת ריפוי בעזרת רטרווירוסים בתוך הגוף. את ניסוייה הראשונים בבני־אדם ערכה החברה בחולי סרטן סופניים. "תאים יצרניים" מסוג אלה שהשתמש בהם ד"ר מאליגן הוזרקו לתוך הגידול הממאיר. כאן הם החלו לפזר וקטורים רטרווירליים שנשאו את הגן לאנזים תימידין קינאז. כאשר מפעילים תרופה נוספת, קוטל אנזים זה את התאים שייצרו אותו, שבמקרה זה רובם תאים סרטניים. עד כה טופלו בשיטה זו יותר מתריסר חולים. קצתם מתו בינתיים, אך אצל האחרים חל צמצום ניכר בגודל השאת.

חברת ויאג'ן בסן דייגו שבקליפורניה מזריקה את הווקטורים הרטרווירליים ישר לתוך השריר. בסוף השנה שעברה החלה החברה להשתמש בשיטה זו לטיפול בחולי איידס: הוזרקו להם גנים המקודדים לחלק מן החלבונים של נגיף האיידס, בתקווה לעורר את הגוף לתגובת נגד חיסונית, כדי שזו תפעל גם נגד הנגיפים עצמם. ואכן אידעה תגובה מסוימת מסוג זה. אמנם בגלל קצב הגידול האיטי של תאי השרירים מיוצרות רק כמויות קטנות של החלבונים האמורים, אבל ייתכן שדי גם ברמות נמוכות כדי לגרות את מערכת החיסון.

חברת גנזים בקמברידג' שבמסצ'וסטס משתמשת בנגיף מסוג אחר: אדנווירוס, האחראי לנזלת. אדנווירוסים אינם מתמזגים עם גנים אחרים, ורובם מותירים את הגנים שלהם כשהם צפים באופן חופשי בתוך התא – דבר המקל על בעיות הבטיחות, אך גם מחליש את יעילות הטיפול. באוקטובר אשתקד השתמשה החברה באדנווירוסים מעוקרים כדי להחדיר לתאיהם של חולי סיסטיק פיברוזיס גנים מסוג CTFR, שהחסרונם הוא הגורם למחלתם. אולם החברה עדיין אינה בטוחה, כי זו הדרך הטובה ביותר לרפא את המחלה, והיא בוחנת גם דרכים אחרות.

חברת ויקאל בסן דייגו שבקליפורניה פיתחה אחת מן החלופות האלה. אחד מחוקריה, פיליפ פלנר, מצא ב־1990 בדרך מקרה, כי כאשר מזריקים לתאי שרירים את הדנ"א של עצמו, הם מתחילים לייצר את החלבון המקודד בחלבון. לכאורה, טוב ויפה, אלא ששיטה זו היא בלתי יעילה ביותר, מפני שרוב הדנ"א המוזרק הוא בחזקת "נפל", שאינו פועל מאומה.

חברת טרנסקריוטיק תראפיס, אף היא מקמברידג', פועלת גם היא בעזרת דנ"א חשוף, אך לא בתוך הגוף אלא מחוצה לה: מסירים מגוף החולה פיסת עור בגודל של ראש גפרור ומניחים אותה באמבטיה של דנ"א. אחר־כך נותנים לה הלם חשמלי, נקבוביות התאים נפתחות והדנ"א חודר לתוכם. לבסוף נוטלים תא אחד ויחיד, שבו חלה התמזגות מחולטת של הדנ"א, נותנים לו להתרבות, על־ידי כך נוצרים תאים זהים מאותו סוג, ואת אלה מזריקים מתחת לעורו של המטופל. החברה ניסתה שיטה זו בעכברים. היא הזריקה להם תאים המייצרים את הורמון הגדילה האנושי. העכברים אמנם נענו לאתגר, והורמון הגדילה שהם ייצרו ניתן לילדים בעלי ליקויי גדילה, עד הגיעם לגודל התקין.

ייתכן שכל אחת מן השיטות האלה תתאים לתחומים מסוימים, אך בוודאי אין שיטה שתענה על כל הבעיות. הגנים כותבים אמנם ב"שפה בין־לאומית", אבל התאים פועלים עליהם רק בנסיבות מסוימות, בזמן מסוים ובכמות מסוימת. הדרך המתאימה להעברת מסרים לתאי דם המתחלקים במהירות – ייתכן שאינה השיטה המתאימה לתקן פגמים בתאי כבד. קסמו של הטבע הוא ברבגוניותו, אך הוא גם העוצר למכשול.

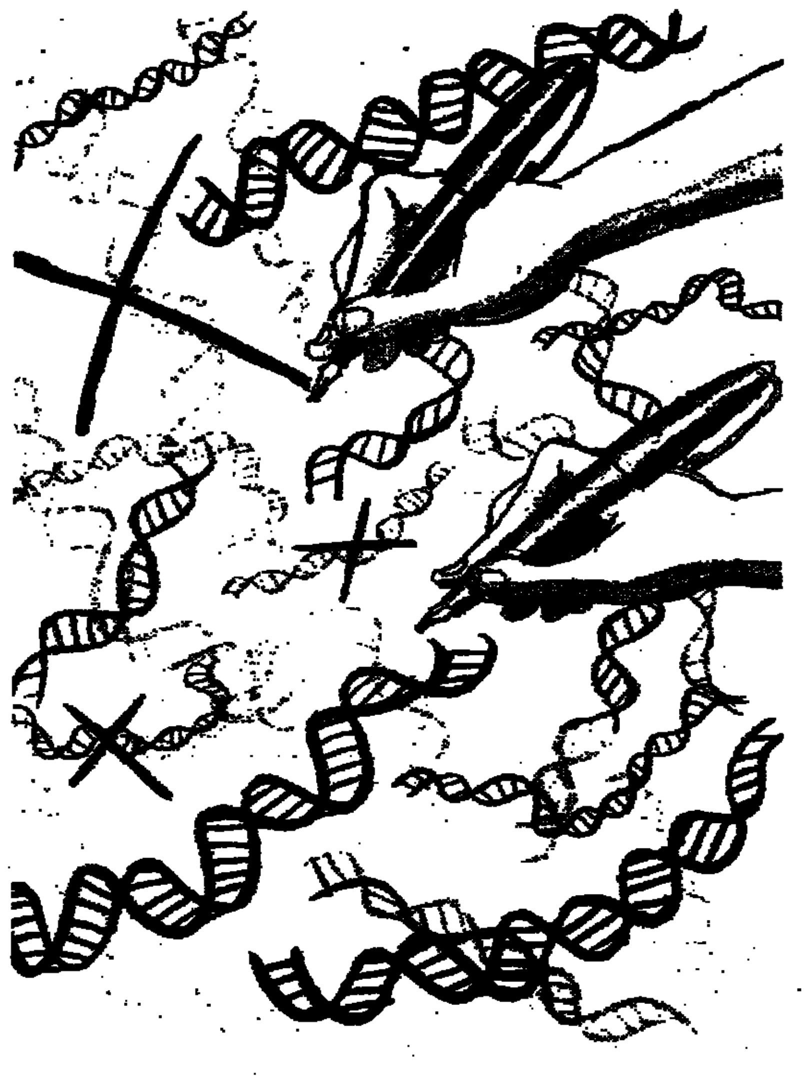

הכבד יכול לנוח עד ההשתלה

תותב הכבד החדש, בדומה למכונת הדיאליזה, מסנן את הדם על ידי דחיסתו בכוח דרך אלפי צינורות נקבוביים זעירים, העוצרים את הפסולת שבו

"אקונומיסט", מיוחד ל"דבר"

השתלות כבד הן עניין מסוכן ויקר, אף יותר מהשתלות לב, למשל. אבל אם על עיניים שתפקודן שלהן נפגם מרכיבים משקפיים, ואם במקום כליה שנפגעה מכונת דיאליזה מופקדת על טיהור הדם – מדוע לא ימציאו גם תותב של כבד?

מספר חברות בארה"ב כבר לוטשות עיניהן לשוק הפוטנציאלי הזה, שאומדים את היקפו ב־1.5 מיליארד דולר בשנה. תותב כזה עשוי לשמש פיתרון זמני אבל חיוני: הוא יקיים את החולה בעת התקף חמור של מחלתו, עד שיימצא לו כבד מתאים להשתלה. שלושה סוגי כבדים מלאכותיים כאלה ינוסו השנה בניסוי ארוך־טווח.

התותב החדש, בדומה למכונת דיאליזה, מסנן את הדם כשהוא דוחס אותו בכוח דרך אלפי צינורות נקבוביים זעירים, העוצרים את חומרי הפסולת שבו. אבל הכבד הטבעי איננו מסנן גרידא: תאיו גם מפרישים שורה של חומרים מועילים, החל בגורמי קרישה, דרך הורמונים ועד סוכרים. הכבד המלאכותי פותר בעיה זו בעזרת תאי כבד חיים, שמתקינים בו סביב צינורות הסינון.

הטכנולוגיה החדשה כבר הספיקה לחלץ בני־אדם ממוות בטוח. ילדה בת 12 חוברה למשך כמה ימים ל־DALE (ר"ת באנגלית ל"מיתקן תוך־גופי מסייע לכבד"), מתוצרת "הפאטיקס", והדבר ניתן לכבד שלה לנוח ולהחלים לאחר התקף קשה של דלקת כבד. אבל לא הכול היו בני מזל כמותה: 10 מתוך 11 חולים שטופלו עד כה בכבד מלאכותי מתו, מהם ארבעה לאחר שעברו השתלה. חברת הפאטיקס, המבוקמת ביוסטון שבטקסס, טוענת שהמיתקן המלאכותי סייע לכל אלה שטופלו בו, אם כי לא עד כדי הצלה ממוות, וכי סיבת המוות בחלק מן המקרים לא היתה כלל אי ספיקת כבד. החברה מנסה עתה לשכנע את מינהל המזון והתרופות (ADF) האמריקאי, כי מן הראוי לתת ל־DALE סיכוי נוסף ולערוך בו סדרה נוספת של ניסויים קליניים בשבעה בתי־חולים בארה"ב ובשני בתי"ח באירופה.

כבד חזיר

במירוץ צמוד עם "הפאטיקס" נמצאת חברת ו.ר. גרייס. חברה כימית זו, אף היא אמריקאית, משווקת מיתקן שפותח בידי אכילס דמטריו, מנהל היחידה לסיוע לכבד בביה"ח סידרס־סיני בלוס אנג'לס. דמטריו מספר, כי בסבב הניסויים הראשון הציל המיתקן פרי פיתוחו חייהם של 11 חולים ממוות בטוח כמעט. המיתקן של דמטריו נבדל מ־DALE בכך, שהדם מופרד לתאים לחוד ולפלסמה נוזלית לחוד, בטרם הוא מוזרם דרך המסנן, ורק הפלסמה מוזרמת דרך הצינוריות הזעירות. על־ידי כך נמנעת הסכנה, שתאי הדם ייצרו קרישים בצינוריות ויחסמו אותן. חברת הפאטיקס פותרת את בעיית הקרישה על־ידי תוספת של הפארין, חומר נוגד קרישה, אלא שחומר זה עלול ליצור תופעות לוואי בלתי רצויות.

אבל למיתקן של חברת גרייס יש חיסרון ניכר: באין תאים בדם צריך למצוא דרך אחרת כדי לספק המזון לתאי הכבד המלאכותי. ד"ר דמטריו מציע חלופה מסוימת, בצורת תאים חדשים המוחזרים לדם אחרי שעבר את הסינון, אלא שתאים אלה מתים כעבור שמונה שעות וגם קיימת בעיה של מקורות אספקה: יש למצות אותם מתוך כבדים של חזירים. כבד אחד כזה מספק רק חמש מנות של תאים, ויש לבדוק אותו בקפדנות כדי לוודא, שהוא מתפקד כהלכה ואין בו פגם כלשהו.

ואילו תאי הכבד שמשתמשים בהם ב־DALE יכולים, תיאורטית לפחות, להתקיים ללא הגבלת זמן. כך, לפחות, טוען נודמן זוסמן מחברת הפאטיקס. זוהי ללא ספק תכונה חשובה ביותר לחולים המטופלים. יתרון אחר שלהם הוא היותם תאים אנושיים, וכך בטלה הבעיה של אי־התאמה בין החלבונים של החזיר ושל האדם. כן אפשר לגדלם בתנאי מעבדה, מוגנים בפני סכנת זיהום. אבל גם יתרון זה כרוך במחיר מסוים: תאי DALE, בדומה לרוב התאים שמגודלים במעבדות, הם "בני אלמוות". הם מוסיפים להתרבות ללא הגבלת זמן ואינם מתים. זו גם תכונתם של תאים ממאירים, ואם התאים הפועלים ב־DALE יסתננו חלילה לתוך הדם, הם עלולים להיות מקור של גידול סרטני. ד"ר זוסמן טוען, כי חברתו נקטה את כל אמצעי הזהירות הדרושים, והסכנה היא בלתי סבירה. שאלה אחרת היא, אם הנחה זו תתקבל גם על דעתו של ה־ADF.

תחליף מושלם

כל שלוש החברות המתחרות (השלישית היא חברת רג'נרקס במיניאפוליס, המשתמשת בכבדים של חזירים, כמו חברת גרייס) היו מעדיפות להשתמש בתאים אנושיים טריים. אבל כל נסיונותיהן לנקוט דרך זו עלו עד כה בתוהו: או שתאים אלה מתו או שהם חדלו לתפקד.

כנגדן יש חברה רביעית, סג'ניקס בלה הויה קליפורניה, שעדיין לא נואשה מאפשרות זו. חברה זו שוקדת על תוכנית ארוכת טווח לייצור תחליף מושלם של הכבד, שיהיה עשוי מתאים שגודלו בתרבית, אם כי היא בודקת גם גרסאות משופרות של DALE: הרעיון של סג'ניקס הוא בניית "פיגום" לאיבר המתפתח, ואחר־כך המסתו. באופן זה, אומר נשיא החברה ברנרד קינג, יוכלו התאים להתפתח בהתאם ל"נטייתם" שהובנתה לתוכם מלכתחילה, ומבחינה זו הם יתנהגו כמעט כאילו נולדו בגוף, ולא במעבדה.

אמנם עדיין נשארות מספר בעיות, כמו מערכת לאספקת דם לתאי הכבד, והדחייה האפשרית על־ידי מערכת החיסון של גוף המקבל – בעיות שפתרונן עלול לעלות הרבה כסף. אבל כאשר מחירו של שתל כבד הוא היום כ־200,000 דולר, נראה שהמאמצים בכיוון זה כדאיים ומשתלמים.

על עטלפים ואנשים

מאת יהודה בן־שאול

לעטלפים הגדולים, הידועים בכינויים ה"שועלים המעופפים", יש אב קדמון שצאצאיו הם גם בני האדם וגם קופי האדם (הקופים הפרימטיים). רעיון שנוי במחלוקת זה הועלה כבר מזמן, אך עד לאחרונה לא היו לו שום הוכחות תומכות.

הדעה השמרנית גורסת, שהעטלפים הם סידרה ייחודית של יונקים, ה־Chiroptera, שניתן לחלק אותה לשתי תת־סדרות. עטלפי הפירות הגדולים ו"השועלים המעופפים" ניתנים להקבצה משותפת בקבוצת ה־Megachiroptera בעוד שהעטלפים האחרים, הקטנים, אוכלי החרקים ואלו הידועים כ־Vampires משוייכים ל־Microdhirptera. זאולוגים רבים מאמינים שמיון זה מייצג את ההתפתחות של כל העטלפים מיצור שהוא אב קדמון אחד.

מחקרים שנערכו לאחרונה בגרמניה הצביעו על כך שה־"Megabats" – העטלפים הגדולים הם מבחינות רבות "פרימאטים מעופפים", החולקים תכונות אחדות עם בני אדם ועם קופים פרימטיים.

החוקרים שרייבר, אורקר ובאואר מאוניברסיטת היידלברג בדקו את דמם של Magabats ושל פרימאטים ומצאו בנוזל הדם מספיק חלבונים זהים כדי להציע קירבה בין שתי הקבוצות. תוצאות עבודתם התפרסמו בכתב העת המדעי Linnaean Society Journal of the.

אם צודקים החוקרים הגרמנים, פירוש הדבר ש"היונקים המעופפים" הופיעו פעמיים במהלך ההתפתחות, ושקווי הדמיון בין שתי קבוצות העטלפים מייצגים הסתגלויות לתנאי חייהם ולא לאב קדמון משותף. החוקרים הגרמנים זהירים במסקנותיהם ומציינים שהנתונים שלהם אינם מוכיחים את התיאוריה אלא תואמים אותה. הסבר חלופי אפשרי הוא שה־Microbats התפתחו מהר מדי וזו יכולה להיות הסיבה מדוע הם נראים היום שונים באופן ניכר מה־Megavats.

חילוקי הדעות ה"עטלפיים" יימשכו, כפי הנראה, עד שיימצא פתרון מוסמך לבעייה המעניינת.

מקבץ

מאת איתן ישראלי

שחייה בים – סיכון קביל

מדי פעם מתפרסמות תוצאות ספירת חיידקים בחופי הארץ, המצביעות על חוף זה או אחר כמזוהם מעל התקן ומוזהרות מפני רחצה בו.

בשנת 1993 נערך מחקר אפידמיולוגי באוסטרליה בחופי רחצה שבקרבתם שפכי ביוב. במחקר נמצא שלשחיינים באותם חופים סיכוי כפול להלות בתסמונת של דרכי הנשימה העליונות, מאשר לכלל האוכלוסיה. הידבקות בזיהומים נגיפים דומים התרחשה אצל השחיינים גם בימים בהם ספירת החיידקים בים היתה "קבילה".

אמת המידה המקובלת לזיהום המים היא מספר החיידקים ממוצא צואתי (קוליפורמים או סטרפטוקוקים), ובעזרתה מעריכים את רמת הסיכון הבריאותי. במקרים רבים היתה התאמה בין שיעור דלקת המעיים בעקבות טבילה בים ומספר הסטרפטוקוקים. בחופים אחרים היתה התאמה בין מחלות דרכי הנשימה ורמת חיידקים אחרים, דבר המצביע על מורכבות הבעיה והיותה אולי תלויה באתר הרחצה.

מספר מחקרים מצביעים על רגישות מוגברת של ילדים לדלקות מעיים לעומת בוגרים, ושל מבקרים מזדמנים לעומת שחיינים קבועים.

מתי, אם כן, נוכל לומר שהחוף "בטוח" לרחצה? זו אינה שאלה מדעית. אלא עניין של מדיניות הנודשת, שאם רחצה בים אינה מעלה את תחלואת הרוחצים ביעל זו של האוכלוסיה הכללית, יש להתייחס לשחיה בים כ"סיכון קביל", סיכון שאינו שונה מזה שמציבים מקומות ציבוריים אחרים, למשל ספסלי גן או תא טלפון.

מגיפה במושבת הבבונים

במוסד המחקר Southwest Fundation Biomedical Research שבסן אנטוניו, טקסס, נמצאת מושבת גידול הבבונים הגדולה בעולם. תפקידם של בבונים אלה לשמש כתורמי איברים להשתלות באדם במקרים בהם אין אפשרות להשיג איבר מתורם אנושי.

זאת למרות שהחוקרים גילו כי איברי חזיר מתאימים יותר מבחינת גודלם לתפקד בגוף האדם מאשר איבריו של קוף ובעיית דחיית השתל אמורה להיפתר על־ידי הטעיית המערכת האוראית לדחייה.

ההשתלה הראשונה של איבר בבון באדם בוצעה לפני כשנתיים, וכבר אז טענו מומחים שאחת המגרעות בהשתלת איברי קופים באדם היא דווקא הקירבה הפילוגנטית. איברי הקופים עשויים להכיל נגיפים חבויים ובלתי ידועים, העלולים לסכן את האדם.

ואכן, לאחרונה דווח בכתב העת "מדע" על התפרצות מחלה נגיפית במושבת הבבונים בסט אנטוניו, הגורמת לתסמונת דמוית דלקת מוח. הנגיף, שעדיין לא זוהה, תוקף את מערכת העצבים המרכזית של הבבונים וגורם לאובדן התמצאות ושיתוקים. שבעה קופים שנפגעו מהנגיף המתו המתת־חסד.

עד כה נשללה מעורבותם של כ־50 נגיפים, הידועים כגורמי דלקת מוח באדם ובבבון. החוקרים סבורים שהנגיף שייך לקבוצת הרייאו, שבדרך־כלל גורמים למחלות קלות יחסית של דרכי הנשימה העליונות או דרכי העיכול.

ריסון מגיפות בבתי חולים

ההגדרה "נגיפים קטנים בעלי מבנה עגול" מאחדת מספר סוגים של נגיפים, הגורמים לדלקות מעיים מתונות ומתקיפים בעיקר קהילות סגורות, כמו למשל בתי חולים.

לאחר תקופת דגירה של 15 – 50 שעות נתקף החולה שלשול חזק ו/או הקאות. הדבקות מטביות מתפשטות במהירות כשאחוז ההדבקה מגיע ל־50 אחוזים, דבר הגורם לסגירת אגפים שלמים בבתי חולים.

איך מתפשטים הנגיפים אלה במהירות כה גדולה? שאלה זו בנתה א. קאול מבריסטול בעיתון "לאנצט". דרך ההדבקה האוירוסולית מוצעת כדרך הנפוצה. הקיא מכיל לפחות 10,6 חלקיקי נגיף למיליליטר (על פי זיהוי במיקרוסקופ אלקטרוני) והחולה מפזר בדרך זו 10 עד 100 מנות מדביקות, כך שניתן להידבק "מן היד אל הפה". הקאה עשויה ליצור גם אירוסולים מדבקים, שיכולים להתפזר בחלל סגור ולגרום להדבקה בדרכי הנשימה. (עם זאת, מצויין שנגיפים אלה אינם מתרבים ברירית דרכי הנשימה).

המאמר מציע שלוש דרכים לריסון ההדבקות בבתי חולים: מניעת הכנסתם לבתי חולים; כליאה ברמת המחלקה; מניעת התפשטות למחלקות אחרות.

עובדי בריאות, כולל עובדים המטפלים במזון, חייבים לעזוב את עבודתם ל־48 שעות במקרה של התפרצות דלקת מעיים. יש להדריך עובדים בדרכי ההעברה של SRSV, להקפיד על היגיינה אישית, בעיקר רחצת ידיים לאחר טיפול בחולה. כשהחולה מתחיל להקיא יש לבודדו. מקרי הדבקה משנית יאשרו את האבחנה עוד לפני תגובת המעבדה. רצוי להפסיק את ההזנות על־ידי זריקה תוך שרירית, דבר שגם יגביל את תנועת החולה.

יש לחטא משטחים סביב החולה, כולל שירותים, בתמיסת היפוכלוריט. יש להחליף במהירות מצעים מזוהמים ולהרחיק כל מזון שעשוי היה להזדהם.

האחיות נמצאות בסיכון גבוה להדבקה אירוזולית, ויש לשקול שימוש במסכות פה־אף. יש לסגור את המחלקה לחולים חדשים כיד כשהתברברו הדבקות משניות. את ההתפשטות למחלקות נוספות ניתן למנוע על־ידי הגבלת תנועת עובדים בין המחלקות והאזורים משותפים.

לטווח ארוך יש לזהות את רצף הדנ"א של נגיפי SRSV, שיוביל לפתוח תרכיבים. גם גישה זו תהיה כבראה בעייתית, כאשר הוכחו הדבקות חוזרות בנגיף הזה.

חיסון נגד קרציות בבקר

שוב חידוש ביוטכנולוגי מעניין. התרכיב הראשון נגד טפילים חיצוניים יוצא לדרך. זהו תרכיב נגד קרציות הגורמות נזקים גדולים בעדרי הבקר. הנזקים באוסטרליה מוערכים בכ־100 מיליון דולר לשנה, ובאמריקה הלטינית בכמיליארד דולר.

הקרציות מוצצות את דם הבקר ומעבירות מחלות, כמו אנאפלסמה ובבזיה. לשם התרבות, צריכה הקרציה לספוג הורמון מסוים מדם הפרה.

בניסויים שהחלו ב־1982, על־ידי ג. קבין מאוסטרליה, חוסנו פרות בתמצית שהופקה מן הקרציות. נקבות הקרציות, שנטפלו לפרות, קיבלו צבע אדום ולא היו מסוגלות להתרבות. המחשבה היתה שהנוגדנים שנוצרו בפרה תקלטו בקרציה מנעו את ספיגת ההורמון ואת ההתרבות.

המחקרים הובילו לבידוד חלבון המצפה את תאי המעי של הקרציה, שהיה האנטיגן האנטיגני העיקרי המעודד את יצירת הנוגדנים היחודיים. בשלב מתקדם יותר בודדו את הגן המקודד לחלבון זה ומייצרים אותו בשיטות ביוטכנולוגיות. התרכיב המסחרי שנקרא TickGARD משמש תחליף לטיפולים כימיים לסילוק קרציות, טיפולים הנודדים לעיתים ויזהום הבשר והסביבה, שלא לדבר על העמידות שמפתחות הקרציות לחומרים אלה.

صكنا من الاصل

בורסה

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

בנקים מסחריים וחברות אחזקה בנקאיות (שערים במחזור)

[illegible]

בנקים למשכנתאות ומוסדות מימון אחרים

[illegible]

חברות ושכונות ביטוח

[illegible]

מסחר

[illegible]

שירותים

[illegible]

מלונאות ושירותי תיירות

[illegible]

מחשבים ושירותי מחשב

[illegible]

נדל"ן בינוי ופיתוח

[illegible]

חקלאות

[illegible]

מזון וטבק

[illegible]

טקסטיל והלבשה

[illegible]

מתכת ומוצריה

[illegible]

מכונות חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

[illegible]

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

השקעות בתעשייה ושונות

[illegible]

חברות השקעה

[illegible]

חיפושי נפט

[illegible]

משתנים נכון ליום 19.07.94

שם מניה	שער נק.	שינוי נק.	ש.אחוז	ע.נ.	ת.ב.
קרדן השק 5	538	47	9.95	8050.00	43137.50
אגן	3816	93	2.25	760.00	26985.20
מגן נפט 5	7598	167	2.22	40.00	3069.00
מבטח שמיר	1345	88	7.70	2280.00	30520.80
מלל	477	18	4.40	3200.00	15264.00
מליבו 5	856	33	4.40	2250.00	19207.50
עזרא	4979	180	3.37	4200.00	21131.60
משוב	626	34	5.57	10500.00	65530.00
מלת	6880	135	2.20	175.00	12276.25
פריקלאס	2622	107	4.42	720.00	18895.20
כללית ים	1142	49	4.45	10650.00	120579.00
בלוס שיש	236	13	6.60	2500.00	6671.00
מוסירון	182	5.5	3.30	31000.00	56465.00
קווי אשראי	179	11.5	7.70	49000.00	84685.00
כלל ביטוח	1684	37	2.22	2860.00	48479.50
מבני תעשיה	380	8	2.22	28000.00	106336.00
בזק	537	17	3.32	51600.00	277299.00
ישרוטקי יהש	17.5	0.8	4.47	151200.00	263635.00
אקרשטן תעש	559	8	1.15	4200.00	23296.00
ממן	760	9	1.12	8000.00	60684.00
	365	0	0.00	0.00	0.00
חגל יהש	45.4	3.1	7.72	49500.00	22437.00
אבנק יהש	48.1	4.4	10.00	99000.00	47619.00
רב בריח	1875	72	4.40	900.00	16875.00
יעד	788	-20	-2.25	-250.00	2020.00
פורמולה	1818	78	4.42	1300.00	23641.00
אורמת	733	40	5.57	9200.00	67080.00
אבגד יהש	12.3	0.9	8.82	132000.00	16222.00
ברנית	617	18	3.30	14400.00	88935.00
ביל	210	[illegible]	[illegible]	-156800.00	331016.00
ביתן	1215	28	2.20	3840.00	46641.60
אסם	1711	50	3.30	1350.00	23098.10
מכתשים	1514	48	3.30	5300.00	80234.00
אגיס	1971	29	1.15	13480.00	266752.80
סמכור	804	12	1.15	600.00	4892.00
אורגוןהשק	2820	256	10.00	2000.00	56400.00
נסיגל	1999	100	5.52	4080.00	81420.60
שקם	205	12	6.62	7125.00	145132.50
הבוהליש 1	26347	1255	5.50	216.00	56702.22
הבוהליש 5	25789	567	2.22	71.50	18412.55
רוגוזין	3437	225	7.70	1720.00	58857.20
מישורהשק	372	15	1.15	2340.00	20313.00
יואל	241	22	10.00	8470.00	199381.00
אריש	716	65	10.00	12500.00	88240.00
אטונג	804	8	1.10	1400.00	11408.00
ליפשיר 1	355	8	2.22	600.00	21264.00
בינלאומי 1	28068	1337	5.50	110.00	30434.65
בינלאומי 5	27153	1169	4.45	286.00	78333.26
לאומי ארז	1	0	0.00	7000.00	700.00
לאומי	297	14	5.50	72500.00	213100.00
מת תעש מבכ	30296	1647	5.57	75.00	22667.65
כלל תעשיות	1883	64	3.35	8480.00	159325.60
אמריקה 0.1	369975	20942	6.60	44.00	161895.16
אמריקה 1	350944	15112	4.45	21.00	73727.70
הסנות ישוב	1363	86	6.67	33840.00	448156.80
קרור 5	2151	93	4.45	2240.00	48211.60
טבע	78494	3559	4.47	604.00	470475.92
ים המלח	1095	32	3.30	7200.00	78751.50
ניר חדרה	13825	403	3.30	645.00	89081.56
דלק	8246	162	2.20	3840.00	31807.20
דסקונט השק	21038	809	4.40	1127.00	23621.01
מגמא	695	31	4.47	7252.00	50162.50
טיטן ריל	589	27	4.47	3500.00	20792.50
סיר	22951	936	4.42	327.50	74661.63
מעלים	346	23	7.70	93000.00	317160.00
סמנות רג	199660	9054	4.47	34.00	67379.23
מהדרין	15159	583	4.40	60.00	9219.12
פריון	13404	879	6.65	4560.00	68880.20
כבלים	1629	16	1.10	3400.00	65379.00
אלקו	9538	187	2.20	2140.00	204232.60
מעלים השק	9789	510	5.55	1130.00	113404.25
נכסים ובנין	21418	724	3.35	152.00	32448.16
אוסיף	8910	475	5.50	325.00	[illegible]
יצא	1788	87	5.52	2000.00	34891.00
כלל סחר	1005	29	3.30	12600.00	[illegible]
אמדים	4198	138	3.32	527.00	[illegible]
כלכליישראל 1	5818	319	3.37	1692.00	[illegible]
אירוביאחז	1086	37	3.35	2860.00	[illegible]
עלית 5	1310	10	0.07	6900.00	90616.00
אלרון	10712	362	3.35	5325.00	[illegible]
המפ	658	17	2.20	9200.00	[illegible]
פלגת ב	497	12	2.25	4500.00	22464.00
פספירט	228	16	7.75	29400.00	[illegible]
פוריכימיים	698	2	0.02	750.00	[illegible]
פיבי	41566	1312	2.27	504.00	[illegible]
אלביט	22893	931	4.42	2112.00	[illegible]
אורדין	361	5	1.12	3600.00	[illegible]
סמנות ננק	2543	138	5.57	2660.00	[illegible]
שופרסל	5650	135	2.25	6500.00	[illegible]
אידיבי פתח	61657	1941	3.32	442.50	[illegible]
פקר	14329	261	2.20	106.00	[illegible]
תאות 5	468	19	4.42	7200.00	[illegible]
פרמי	1321	126	9.95	15840.00	[illegible]
כללאלקטרוניק	33099	1347	4.42	517.50	[illegible]
כהן פיתוח	735	25	3.32	2250.00	[illegible]
דנבאר 5	2546	110	4.45	700.00	17852.80
טרית	1305	15	1.10	48200.00	[illegible]
יתקם בחקי 6	1395	35	2.25	64800.00	[illegible]
יואל א ב	91	0.5	0.07	3000.00	27322.50
סבין אג	432	10	2.25	0.00	0.00

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה במיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר את נתוני הבורסה ולהביאם לידיעת הקורא.
כל שימוש בנתונים המתפרסמים טעון בדיקה ואימות. כל תולדה על ידי המשתמש במידע נעשית על אחריותו. אין המערכת אחראית במקרה של טעות בנתונים.
אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת למשקיע. יש לאמתם עם יועצי ההשקעות.

מבט נמסר ע"י לכלכלה ולחברה

בעריכת: ניסן פרידמן

ויקי רווה מנסה לפרוץ לסל הזוני במשחק התבוסה באליפות אירופה לנוער (צילום: א. קנפר)

בבטו מצא סוף־סוף את הזהב

החלוץ הזריז והרזה, בעל ה"ביבי־פייס", ידע עליות ומורדות בקריירה הארוכה שלו ● ב־89' הוביל את בראזיל לזכיה ב"קופה־אמריקה", אך ב־90' לא היה בהרכב הראשון למונדיאל ● נולד מחדש בלה־קורוניה הספרדית, אך איבד את תואר האליפות בדקה ה־90 ● במונדיאל 94' היה העזר לצדו של רומאריו, בחוד ההתקפה המצויינת של בראזיל, והפגין את כישוריו הטובים

מאת שמואל מל

סוף־סוף יכול היה אתמול הלוחצה של אלופת העולם הטריה, בבטו, להניח מאחוריו את השדים שרדפו אותו מאז מונדיאל 90'. החלוץ בעל משקל הנוצה יכול היה לשכוח מסיוטי הלילה שהיו מנת חלקו מאז אותו טורניר אומלל מבחינתו.

כאשר נחתה לפני ארבע שנים נבחרת בראזיל באיטליה, נועד בבטו להיות אחד מכוכביה. אבל הגורל והמאמן רצו אחרת. בבטו "הושלך" לספסל המחליפים, שיחק רק במשך שבע דקות באחד מהמשחקים ואז הוא נפגע במהלך אימון. המונדיאל הסתיים עבורו בשלב מוקדם, מוקדם מידי.

זה היה ניסיון מר והוא רבץ על כתפיו של הכדורגלן בעל פני התינוק לאורך ארבע שנים, עד למונדיאל הנוכחי. אולם, בארה"ב הצליח סוף־סוף בבטו להוכיח, כי הוא כדורגלן ברמה עולמית.

שיתוף הפעולה שלו עם רומאריו היווה את אחת מנקודות המפתח, שסייעו לנבחרת בראזיל להגיע לאן שהגיעה וגם אם בבטו סיים את הטורניר עם שלושה שערים, לעומת חמישה של רומאריו, הרי שטיפולו בכדור, תוכנת המשחק שלו ומהירותו הטילונית הפכו אותו לחלק חשוב בהתקפה הבראזילאית.

"לאחר האכזבה שנחלתי במונדיאל 90, הייתי חייב להוכיח לעצמי שאני מסוגל להצליח במונדיאלים. מעולם לא פחדתי שהכשלון יחזור על עצמו פעם נוספת. ידעתי שהפעם הכל יצליח. היתה לי הרבה אמונה באלוהים וידעתי שהפעם הוא לא יאכזב אותי", סיפר בבטו לעיתונאים דקות ספורות אחרי שענד באושר את מדליית הזהב וליטף באהבה את גביע הזהב.

מאמן נבחרת בראזיל, קרלוס אלברטו פאריירה, טען אתמול שהתקפת נבחרתו שכללה את רומאריו ובבטו, היא הטובה ביותר מאז שנת 70', בה כיכבו בחוד פלה וטוסטאו. "שניהם שחקנים שבורכו בכשרון מלידה לטפל בכדור כמו בתינוק", הוא הסביר לעיתונאים.

בבטו הוא טיפוס שקט ומופנם מחוץ למגרש והוא מעדיף לבלות את זמנו בבית עם רעייתו ושלושת ילדיו.

את הקריירה שלו ככדורגלן החל בבטו בקבוצת פלמנגו מריו דה ז'נירו, בשנת 83'. משקלו הקטן אילץ אותו לעבור שישה חודשי אימונים כדי לנפח את שריריו, אך עד מהרה החל להפגין את כושר ההבקעה שלו ורבים התחילו להשוות אותו עם כוכב בראזילאי ידוע – זיקו, שהיה באותה תקופה "הקפטן" של הקבוצה.

לזירה הבין לאומית זינק ב־89'. ב"קופה אמריקה" היה "מלך השערים" עם שישה כיבושים בשבעה משחקים. לא צריך לציין שבראזיל הוכתרה באותו טורניר כאלופת היבשת הדרום אמריקאית, לא מעט בזכות בבטו.

ודווקא אז, כאשר נרמה היה שלבראזיל נולד כוכב חדש החלה הקריירה שלו להידרדר במורד. הוא הועבר לשורות יריבתה המושבעת של פלמנגו, קבוצת ואסקו דה־גמה ונוכח לדעת כי המעבר לא היטיב עימו.

הוא איבד מכושרו ומיכולתו ושבועות ספורים לפני המונדיאל באיטליה איבד את מקומו בנבחרת למולר. הופעתו היחידה בטורניר לפני ארבע שנים היתה נגד קוסטה־ריקה, כשהועלה למגרש כמחליף בדקה ה־83.

יומיים לאחר מכן נפגע במהלך אימון בהתנגשות עם השוער והקירלוס וסיים את חלקו בטורניר.

פציעות היו מנת חלקו גם בחודשים הבאים, אבל בשנת 91' החל אצלו תהליך ההחלמה, לא רק הפיזי, אלא גם הנפשי.

ברמה הקבוצתית החל להוכיח את עצמו במדי וסקו דה־גמה ובנבחרת נתקל במאמן פאולו רוברטו פלקאו, שלא כל־כך החזיק ממנו. אבל פלקאו התפטר אחרי הופעה מאכזבת של בראזיל ב"קופה אמריקה" 91' והדלת שוב נפתחה בפניו.

מאז שובו לנבחרת לא הביט לאחור. מאז שנת 92' הבקיע 18 שערים במדי הנבחרת.

באותה שנה עבר לשחק ברפורטיבו לה קורוניה הספרדית, וכמעט שהוביל אותה לזכיה באליפות הליגה, ורק החמצה אומללה של אחד מחבריו, מהנקודה הלבנה ממש בדקה ה־90, הותירה את הכתר בברצלונה.

כעת, עם תום המונדיאל בארה"ב, יכול בבטו לצאת למנוחה ולאגור כוחות לקראת עונה חדשה בליגה הספרדית ובעיקר לקראת ארבע שנים בנבחרת הנושאת את התואר היקר מכל – אלופת העולם.

מונדיאל: שיאי צפיה

מאת אביבה ולצמן

60.8% צפו בשידור משחק הגמר של המונדיאל, בין נבחרות בראזיל ואיטליה, בטלוויזיה הישראלית.

כך עולה מסקר של חברת קנטר־שילוב עבור רשות השידור. במשחק חצי הגמר איטליה – בולגריה צפו 36%, ואילו במשחק בראזיל – שוודיה (02:30 בלילה), צפו 22%.

רק 21% אחוז צפו במשחק שוודיה – בולגריה על המקום השלישי, (מוצ"ש, 23:30).

מנכ"ל קנטר־שילוב, ישראל אלייניק, אמר אתמול בפגישת עיתונאים, כי משחקי המונדיאל, "שברו את הרגלי הצפיה של הישראלי".

גראף בראש הדירוג, אבל סאנצ'ז בראש המרוויחות

אלופת רולאנד־גארוס, הספרדיה ארנצ'ה סאנצ'ז־ויקאריו, ניצבת בראש דירוג המרוויחות של השנה בטניס הנשים העולמי עם סך פרסים של 1,127,069 דולאר והיא מקדימה את הגרמניה שטפי גראף שצברה עד כה 1,077,475 דולאר, לא מעט בשל הפסדה בסיבוב הראשון של טורניר וימבלדון.

גראף ממשיכה להוליך בדירוג העולמי לפני סאנצ'ז ואלופת וימבלדון קונצ'יטה מרטינז.

סלובניה הביסה את ישראל

אליפות אירופה לנוער

מאת עמית פז

נבחרת הנוער של ישראל נחלה אמש כשלון ביתי צורב, כאשר הובסה במשחקה השני במסגרת אליפות אירופה ע"י נבחרתה הבינונית של סלובניה, בתוצאה 71:55 (36:27).

חניכיו של אריק שיבק התבססו בעיקר על קליעות מבחוץ, אבל אחוזי הקליעה הגרועים (1 מ־23 מהשלוש) מנעו מהם את האפשרות להיות יריב שקול.

לעומתם, הסלובנים הניעו את הכדור בשקט והצליחו להגיע ל־47 אחוזי קליעה. כבר משריקת הפתיחה נטלו הסלובנים את היוזמה, כאשר הישראלים רק מנסים לרדוף אחריהם, אך לשווא.

במחצית השניה נראו הישראלים כמשלימים עם התבוסה ולמעשה, בדקות הסיום המשחק דמה לאימון יותר מאשר להתמודדות רשמית.

שפטו בונאלו וגראביץ' לעיני 1,500 צופים בהיכל הספורט ביד אליהו.

הקלעים לישראל: רווה 18, ראנו 12, ירום 8.

יתר תוצאות אתמול:

בית א'

קרואטיה – רוסיה 74:76 (42:39)
תורכיה – אוקראינה 79:92 (33:48)
ספרד – צרפת 68:69 (30:30)

בית ב'

ליטא – גרמניה 62:84 (38:43)
איטליה – יוון 70:72 (31:44)

היום באליפות

בית א: קרואטיה – תורכיה, רוסיה – צרפת, אוקראינה – ספרד.
בית ב: ליטא – יוון, סלובניה – גרמניה, ישראל – איטליה.

דייויס: ישראל תארח את בלגיה

נבחרת הטניס של ישראל תארח את נבחרת בלגיה, במסגרת בית ההישרדות בגביע דייויס. המנצחת תשחק בבית העליון לשנת 1995.

המשחק בין ישראל לבלגיה ייערך במרכז הטניס ברמת השרון בחול המועד סוכות, 23–25 בספטמבר.

שתי הנבחרות נפגשו בשנת 1991 בבריסל, ובו ניצחה בלגיה 1:4.

בנבחרת בלגיה משחקים פיליפ דה וולף (127 בעולם), קסביר דופרנס (129) וליבור פימק, המדורג 46 בזוגות.

נבחרת ישראל תמשיך להישען על עמוס מנסדורף וגלעד בלום, המצויים השנה בנסיגה אישית, אך הוכיחו עצמם במפגשי הדייויס בשנים האחרונות.

יו"ר איגוד הטניס, דדי הרניק, הביע סיפוק מתוצאות ההגרלה ואמר: "בגביע דייויס אין מפגשים קלים, אבל העובדה שהמשחק ייערך בבית, נותנת לנו יתרון מסויים".

שמונה משחקי ההישרדות:
ישראל – בלגיה; ניו־זילנד – אוסטרליה; אורוגואי – אוסטריה; פורטוגל – קרואטיה; הונגריה – איטליה; דנמרק – פרו; הודו – דרום־אפריקה; אינדונזיה – שווייץ.

דריכות לקראת הגרלת גביעי אירופה בכדורגל

היום תתקיים בז'נבה הגרלת משחקי גביע אירופה בכדורגל, בהם משתתפות שלוש הנציגות הישראליות – מכבי חיפה, מכבי תל אביב והפועל באר־שבע.

מכבי חיפה תשחק בגביע האלופות, מכבי תל אביב במחזיקות גביע והפועל באר שבע בגביע אופ"א.

מנהלי הנציגות שלנו מצפים בדריכות לתוצאות ההגרלה, שכן תקציבי הקבוצות בנויים גם על ההצלחה במפעלים האירופאים.

טארפלי נשאר

האמריקאי רוי טארפלי ישאר ככל הנראה עונה נוספת במדי אלופת יוון בכדורסל, אולימפיקוס פיראוס. סוכנו של הכדורסלן נפגש עם הבעלים של הקבוצה מיקיטיס קוסקאלים, וכפי שנמסר קרובים שני הצדדים להסכמה.

טארפלי יקבל שכר של 1.2 מיליון דולאר לשנה. הכדורסלן עצמו, ששיחק בעבר במדי דאלאס מבריקס אמר כי הוא רוצה לחזור לליגת האנ.בי.איי אך ככל הנראה לא קיבל הצעות רציניות.

טור דה פראנס

קונטי זכה בקטע ה־16

האיטלקי רוברטו קונטי זכה אתמול בקטע ה־16 של הטור הצרפתי למרחק 224.5 ק"מ, מואלרס לדואז. הוא הקדים את הקולומביאני הארנן בואהורה ואת הגרמני אודו בולטס.

הספרדי אינדוראין ממשיך ללבוש את החולצה הצהובה בהפרש ניכר מיריביו.

כידרורים ברוטב עם אהרל'ה להב וחברים

מכבי ת"א: בונים על "מועדון התשעה" מכבי חיפה: הולכים להרוס את מה שבנו

ימי תיאטרון הכודסא התאדו בלילה שבין ראשון לשני עם הנפת גביע המונדיאל על־ידי רומריו ככוכב עליון. ערוצי הכבלים למיניהם עוד זורקים פה ושם שבבים וצימוקים מן השוליים שלאחרי האירוע הגדול שריתק מיליוני בני־אדם אל מסכי הטלוויזיה.

עכשיו מבכים באיטליה את בעיטות ההכרעה הקטסטרופליות של פרנקי באריזי ורוברטו באג'יו. הכלם אוכל עצמו הכל פה על הבעיטה הבלתי מוסברת לשחקים. האוהדים סולחים לבארזי על הפישול הזה. ערוצי הכבלים מספרים, כי הרוב המכריע באיטליה מעלה על נס את משחקו המצויין של הבלם, נוכח שובו מפציעה קשה והתייצבותו בראש מורם בתווך בין רומריו ובבטו ולא נותן להבקיע.

רוברטו באג'יו, לעומת זאת, מודה כי הפציעה בשוק עשתה לו את המוות לכל אורך ההתמודדות ושלא יעיזו לשאול אותו איך יצאה לו בעיטת שחקים כזו מהנקודה הלבנה. אין לו מושג והוא בטוח שעוד בעיטה כזאת לא תצא לו לעולם. אז מבחינתנו ירד המסך על מונדיאל ארה"ב 1994 והכל יתפוגג לתוך ההיסטוריה.

עכשיו הזמן לרדת אל "פינת הובל" שלנו ולדווח קצת מעונת המלפפונים העונתית עם הבדיחים העיתונאים והמראומות של קבוצות ושחקנים בבואם להתחבר או להיפרד בעונה הקרובה.

תשע הגדולות. הפצצה בחצר הכדורגל שלנו נפלה מצידה של אגודת מכבי ת"א. בעוד 24 נבחרות נעשות במונדיאל, התחברו תשע מהחברות הציבוריות/מסחריות הגדולות במדינה שהחליטו לנהל ביחד את קבוצת מכבי ת"א את הצהובים.

היום תרוחו תהיה דייויד פדרמן איש "עלית". הוא מדובר על סטנדרטים חדשים בניהול האגודה. אפרי שבאגודה מעשי הגיעה הקבוצה לפשיטת רגל, כשהיא מתנשמת מלאכותית.

פדרמן מקים חברת ניהול בראשותו. התומכים: קבוצת עלית באמצעות פדרמן ומודי פלה; קבוצת יולי עופר באמצעות הבוס עצמו; קבוצת הבשרות הישוב – באמצעות עופר נמרודי ועו"ד תמיר גילת (הגיס); קבוצת גבינות שטראוס – באמצעות מיכאל שטראוס; קבוצת הולק פז על־ידי בינו צדיק; קבוצת מבטח־שמיר על־ידי מאיר שמיר; קבוצת ישפאר (יגואני סנו) על־ידי אחד השותפים לוני הרציקוביץ; קבוצת קוקה־קולה על־ידי מוזי ורטהיים; קבוצת זינגר ברנע – הבוס שלום זינגר ונציגי מכבי ת"א.

כל אחד מהשותפים בניהול התחייב להפקיד כהון־יסוד 150 אלף דולר וביחד סכום נכבד של 1.5 מיליון דולר. זה תרים המזומנים לו זקוקה הקבוצה להתחיל את העונה למרות החוב המצטבר של עד 4 מיליון דולר.

הקבוצה תתנהל על בסיס דומה לזה שהשתית יעקב שחר במכבי חיפה. סגל השחקנים של הקבוצה שהוכנס לאולם הישיבות וצפה בשקיפויות מלוות הסבר כלכלי/מטרי/כספי נותרו המומים מהמהירות בהם מתגלגלים העניינים תוך כדי הפגרה והעיסוק במונדיאל.

רוצים לשבור דבר טוב. כנראה שבישראל כל דבר יפה וטוב נגמר מהר. דבר רע נמשך ונמשך עד לקריסה מוחלטת. מכבי חיפה היא הדוגמה איך יכולים הנוגעים בדבר לנתץ דבר חיובי כמו קבוצת הכדורגל שלהם. מי שחושב שהירוקים יראו טוב בעונה הבאה בלי אייל ברקוביץ', ראובן עטר ואלון מזרחי – חי לדעתנו בטעות גדולה.

אחרי שראובן עטר נתן גם טוטאלי לקבוצה שממנה צמח כוכב והוא פנה לבורדו, תוך הצהרה, כי עקב מערכת היחסים הרעועה בינו לבין אייל ברקוביץ' – הוא מבקש מהבורד לשחררו מכבליו בסכום סביר – הודיע לפתע אייל ברקוביץ', כי יש לו אי הבנות עם ההנהלה.

המשא ומתן בינו לבין הבוס שחר ונציגיו התפוצץ ויכול להיות שאייל לא ייצא למחנה האימונים בהולנד. בשעתו פורסם כי ברקוביץ' סיכם עקרונית על שלוש עונות משחק במכבי חיפה, אך מסיבות שונות החוזה טרם נחתם, כנראה בגלל חילוקי דעות על גובה שכרו. שני הצדדים יגיעו בסופו של דבר להתפייסות כספית כאותה.

האוירון צהוב. מלך השערים של העונה החולפת אלון (אוירון) מזרחי נחת על כל הראש של מכבי ת"א. הטיסה מחיפה עלתה לצהובים 280 אלף דולר לעונה הממשמשת ובאה. האוירון מנבא, כי העונה ירוצו בצמרת שתי קבוצות: הירוקה והצהובה. וזה יתן לליגה משנה עניין לעומת אשתקד. הוא מקווה כי הקהל יכפיל את עצמו ביציעים ולא ישאר איש בבית.

זוהר באנטוורפן. באותה שעה עצמה שאלון ישחק במרכז ההתקפה של הצהובים יזהר איציק זוהר ברויאל אנטוורפן הבלגית. הבלגים ישלמו בעד ההשאלה 100 אלף דולר אבל עם אופציה לרכוש אותו בעד 300 אלף דולר. על הטרנזקציה החליט הבוס פדרמן והיא נתקבלה בסיפוק על־ידי החלוץ שהוסיף: כואב לי לעזוב את מכבי.

כיפור בפתח. כדי לקדם כל צרה אפשרית, שלא תתרגש עלינו כמו באולימפיאדת סיאול 1988 הודיעה ההתאחדות לכדורגל להתאחדות האירופית אופ"א, כי נציגות הכדורגל של ישראל לא ישחקו ביום כיפור הקרוב.

הצורך בהודעה התעורר לנוכח העובדה שהמשחקים מתוכננים להערך ב־15 בספטמבר ואם קבוצות ישראליות יעברו לשלב השני הן חייבות לשחק בערב יום הכיפורים.

אגב, איציק זוהר הכניס בחוזה שלו עם רויאל אנטוורפן המשחקת בגביעי אירופה, כי אם ייצא לקבוצה לשחק ביום כיפור, הוא פטור.

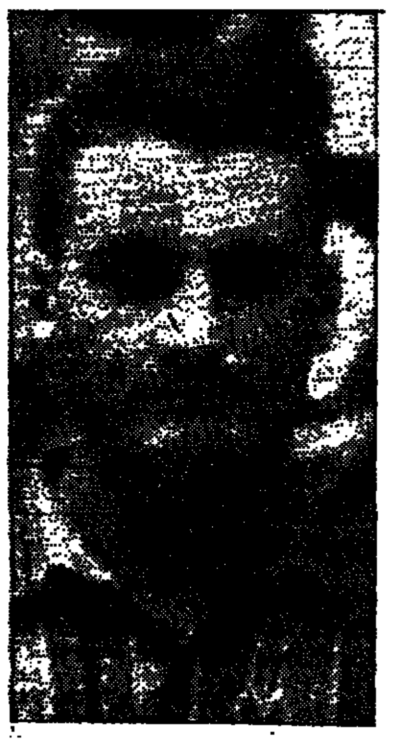

ראדיסלאב צ'ורצ'יץ'

זהו הזר החדש של מכבי ת"א, ראדיסלאב צ'ורצ'יץ' מסלובניה. הוא הגיע לישראל שלשום ונראה (בצילום של א. קנפר) ביציע יד־אליהו, צופה במשחק נבחרות הנוער. צ'ורצ'יץ' בן 29, מתנשא לגובה 2.06 מ'. הופיע 65 פעמים בנבחרת יוגוסלאויה, והיה שותף לזכיתה באליפות העולם 1990. תאונת דרכים קטעה לפני שנתיים את הופעתו בדאלאס מבריקס.

מארסיי: כן לקאסקרינו, לא לפלר

חלוץ נבחרת אירלנד טוני קאסקרינו ישחק בעונה הבאה במדי קבוצת אולימפיק מארסיי בליגה הצרפתית השניה. קאסקרינו חתם על חוזה לשנה עם מי שהיתה בעבר הלא רחוק אלופת אירופה.

קאסקרינו יוכל להישאר במארסיי לעונה נוספת אם הקבוצה תשכיל לחזור לליגה הראשונה ממנה הודחה בגלל שערוריית קניית משחק.

קאסקרינו (31) סיים את חוזהו עם קבוצת צ'לסי מהליגה האנגלית הראשונה לפני שיצא עם הנבחרת האירית למונדיאל. הוא שיחק עבור אירלנד 48 פעמים במהלך הקריירה שלו בה לבש את מדי סלטיק גלאזגו, אסטון וילה ומילוול.

דובר מארסיי סיפר אתמול, כי השיחות עם הגרמני רודי פלר, ששיחק במדי הקבוצה, הופסקו לאחר שהכדורגלן קיבל הצעות מגנואה, בנפיקה, ובורדו.

"מארסיי אינה מסוגלת להתמודד כלכלית עם הקבוצות הללו", סיים הדובר.

בבטו מזנק כמו כדור לידי השוער טאפארל, כדי להודות לו על עמידתו האיתנה בדו־קרב הפנדלים. בבטו לא היה צריך לבעוט, אחרי ההחמצה של האיטלקי באג'יו

קבלות פנים חמות באיטליה ובראזיל

סאקי: הגיע לבראזיל לזכות

רוברטו באג'יו חייך אל הקהל העצום בנמל התעופה, לפני שהוכנס למכונית ונלקח הביתה ● בנאריבו: לא מאמין שכל כך הרבה באו לקבל אותנו. הוכחנו שאנו מספר 2 בעולם ● אוהדי לאציו תקפו את סאקי, שלא הרכיב את אלילם סניורי בנבחרת ● חלק מהשחקנים נראו עדיין בהלם ● 22 שחקני הסגל יוצאים עתה לחופשה

קבלת פנים חמה ציפתה לנבחרת איטליה שחזרה הביתה לאחר שנוצחה בגמר הגביע העולמי לנבחרתה של בראזיל בדו־קרב מהנקודה הלבנה (3:2). כ־1000 אוהדים רבים מהם כשדמעות בעיניהם הקבילו את פני הכדורגלנים השבים.

מרבית הבאים לנמל התעופה ברומא הריעו לבאים, אבל היתה גם קבוצת אוהדים של קבוצת לאציו, שהניפה שלטים עליהם נכתב "סניורי" ותקפה את המאמן סאקי על כי לא כלל את כדורגלנם האהוב בהרכב נגד בראזיל.

בשיחה עם עיתונאים אמר סאקי: "אין לי סיבה להיות מבודמר. בראזיל שיחקה טוב יותר מאשר אנחנו וגביע העולם הגיע להם".

כוכב הנבחרת, רוברטו באג'יו, שהפנדל שפיספס הכריע סופית את גורל הגביע, בגמר הראשון בו נפלה ההכרעה בפנדלים, היה אחד הכדורגלנים הבודדים שהעלו חיוך על שפתותיהם. הוא הניף נשיקות לעבר האוהדים לפני שהמשטרה הכניסה אותו למכונית שלקחה אותו הביתה.

המגן בנאריבו עשה פרצוף קשוח, לפני שהצהיר כי איטליה הוכיחה את עצמה כנבחרת השניה בטיבה בעולם. "איני יכול להאמין שכל אותם אנשים באו להודות לנו", אמר בנאריבו כשהוא צועד עם כמה מחבריו לעיני הקהל השואג.

כמה מהכדורגלנים, כולל דינו באג'יו, רוברטו דונאדוני וג'אנפרנקו זולה נראו כאילו הם נתונים עדיין בהלם בעקבות ההפסד.

22 שחקני הסגל יצאו עתה לשבועיים חופשה לפני שישובו להתאמן בקבוצותיהם לקראת העונה החדשה שתחל בשבוע הראשון של חודש ספטמבר.

יום חופש בבראזיל

נשיא בראזיל, איתמאר פרנקו, יעניק לעובדי מדינה יום חופש כדי שיוכלו לצאת לנמל התעופה ולהקביל את פניהם של גיבורי גב"ע העולם, כדורגלני נבחרת בראזיל העומדים להגיע הביתה.

הוראתו של הנשיא תאפשר לרבבות אלפים של עובדי מדינה בערים רסיפה, ריו דה ז'נירו, בראזיליה וסאו פאולו לחגוג עם אלופת העולם הטריה.

עובדי המדינה כבר זכו בחצי יום חופש כדי להתאושש מהפסטיבל שבא בעקבות הזכיה בגביע.

פרדיננד למנצ'סטר

חלוץ נבחרת אנגליה, לס פרדיננד יפתח את העונה החדשה במגרשה של מנצ'סטר יונייטד, אבל בקפ"ר. מאמן הקבוצה, גארי פרנסיס, עומד על כך שפרדיננד ישאר בקבוצה גם בעתיד.

האלופה מנצ'סטר יונייטד שתארח במחזור הפתיחה של העונה את קפ"ר גילה עניין רב בכדורגלן וכך גם ארסנל הלונדונית. השתיים הפסידו בסוף השבוע את המירוץ אחרי כריס סוטון לבלקבורן.

האיטלקי כסיבו מאוזו נבחן כרגע בקפ"ר.

גיבורי סופיה

בטקס רישמי שכלל שטיח אדום ומשמר כבוד צבאי התקבלו אתמול בנמל התעופה של סופיה כדורגלני נבחרת בולגריה ע"י נשיא המדינה ז'ילו ז'לוב ומנהיגים אחרים כגיבורים.

עשרות אלפי אוהדים הריעו לשחקנים באקסטזה והשחקנים החזירו בנפנוף ידיים.

לאלאס בליגה האנגלית

בלם נבחרת ארה"ב אלכסי לאלאס שסימן ההיכר שלו הוא זקן התיש, ישחק בעונה הבאה קרוב לוודאי במדי קבוצת קובנטרי מהליגה האנגלית הבכירה. מאמן הקבוצה פיל ניל נפגש עם הכדורגלן בלוס־אנג'לס כדי להשלים את עיסקת ההעברה בה מדובר על סכום של 782,000 דולאר.

בקובנטרי אמור לאלאס לשתף פעולה עם האירי פיל באב שעלותו כמעט חמישה מיליון דולאר. באב מעדיף להשאר בקבוצה חרף העובדה שאת שירותיו מבקשות קבוצות כמו בלקבורן, ליברפול ואברטון.

באטן גברה על גונל בתחרות ניס

אתלטיקה קלה

בקבעה את הישג השנה בעולם, גברה האמריקאית קים באטן על אלופת העולם והאלופה האולימפית הבריטית סאלי גונל, בריצת 400 משוכות בתחרות שנערכה בניס, צרפת.

באטן, שנוצחה בשלושה המפגשים האחרונים שלה עם גונל, גמאה את המרחק בזמן של 53.72 שניות לעומת 53.91 שנ' של הבריטית.

האמריקאיות נטלו את שלושת המקומות הראשונים בריצת 400 מטר, תוך ניצול העדרה של הצרפתיה ז'וזה מארי פארק. ניצחה נאטשה קייזר־בראון שקבעה 50.92 שניות.

אמריקאי אחר, דניס מיצ'ל, ניצח בריצת 100 מ' עם תוצאה של 10.19 שנ' והקובני סוטומאיור ניצח כצפוי בקפיצה לגובה עם 2.40 מטר.

הקנדי מרק מקוי ניצח ב־110 משוכות – 13.28 שנ' והרוסי בובקה הסתפק בקפיצה של 5.90 מטר ונכשל בניסיון לעבור 6.05 מטר.

اصدا من الاهل

טלוויזיה

חינוכית

08.00 המטמונים – סידרה בהפקה לפי הספר "עמק החיות המוזרות" מאת טובה ינקן (ב).
08.25 גברת פלפלת – סדרה מדובבת בהפקה (ב).
08.35 בננבים – סדרה בהפקה לילדים שגיבורה הוא "ספיקי" (ב).
09.00 אגדות ישן – ילד הטבע – האגדה מספרת על ילד שמתקל בשודדים שרוצים להרוג סוס. הילד מציע להם כמה יקרים כדי למנוע את הריגת הסוס.
09.30 ימי בעקבות התגליות הגדולות – סדרה חדשה מדובבת בהפקה.
09.55 כמעט עשר – לקט רפים בענייני אקטואליה.
10.00 חדש בעניינים – תבנית אקטואליה לילדים בהגשת מאיה להם הארייק לבנת (ש.ח).
10.30 עשרת בני לאבוק – סדרה קומית.
11.00 יבנה קין.
12.30 הרוכבים הצעירים – סדרת הרפתקאות.
13.15 לדבר על זה – המאושפזים.
13.30 הלפיד – סדרת הרפתקאות צ'כוסלובקית בת 6 פרקים המתארת עולם עתידי בתקופה לא ידועה.
14.00 מסיפורי המלך בבר – סדרה מדובבת בהפקה.
14.25 אני רוצה לדעת – המערות.
14.30 קסמים קטנים – סדרה מדובבת בהפקה (ב)
15.00 אבא לעבי'ן – סדרה קומית.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "ג'ינגלי" – סדרה לילדים בנושא הבטיחות בדרכים.
06.58 "גן החיות בגביע העולם".
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תבנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "פינג פונג" – שידור חי מרחבי הארץ.
15.35 "מסרק ההרפתקאות" – סדרה עלילתית לימי הקיץ (תרגום עברי־ערבי).
16.00 חדשות.
16.05 "פינג פונג" – שידור חי מרחבי הארץ.
16.15 "קבענו בארבע ר/1/4" – הצופים קובעים מה שרואים.
16.45 "פינג פונג" – שידור חי מרחבי הארץ.
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.30 "פינג פונג" – שידור חי מרחבי הארץ.
17.40 "ילדוס" – סדרה בהפקה מבית היוצר של משפחת סימפסון (תרגום עברי־ערבי).
18.05 "פינג פונג" – שידור חי מרחבי הארץ.
18.10 "אגדה של מקום" – נחמה כהן מספרת על "שמורת האלמוגים".
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 "כוכבי הנגב" – תבנית בידור המארחת כשרונות צעירים (תרגום לערבית).
19.00 חדשות.
19.30 "משפחת סימפסון" – סדרה אמריקנית משעשעת בהפקה (תרגום עברי־ערבי).
19.53 "אגדות המלך שלמה" – סדרה מקורית בהפקה בפלסטלינה.
20.00 "מבט" – מהדורת חדשות עם מוספים בענייני היום + שבשבת.
21.00 "משמרת לילה" – דרמה מקורית חדשה המתרחשת בחדר מיון. הפרק הראשון: "...ולתפארת מדינת ישראל" – לחדר המיון בבית החולים מגיעים ילדה פגועת עיניים ופצוע לאחר תאונה במועדון לילה ומעמידים את הצוות בדילמות ובמצבים דרמטיים בלתי צפויים. בין המשתתפים: נטע מורן, דן תורג'מן, יהודה אפרוני, עמוס לביא, דבורה ברטונוב, ליאור שפירא, שמחה ברבירו.
21.35 "אזרח אמריקאי" – סרט קולנוע ישראלי – סרטו של הבמאי איתן גרין. שחקן הדוק אמריקאי, בסוף הקריירה שלו, נרכש בידי קבוצת כדורסל מן "הפרובינציה", בתקוה שיעזור לה לעלות לליגה הלאומית. הסרט עוסק במערכת היחסים שנרקמת בין השוער הבודד לבין כתב מקומי משוגע לכדורסל. בתפקידים הראשיים: גאי גרגר, איצ'ו אבישל ואווה הוד (תרגום עברי־ערבי).
23.00 חדשות.
23.05 המשך הסרט "אזרח אמריקאי".
23.25 יומן פסטיבל ערד – שידורים חיים מאירועי הפסטיבל. קטעים מהופעות של "משינה" ושל ברי סחרוף.
23.50 "אהבה ומלחמה" – סדרה קומית. עם הפרק "רומן ועיר" (תרגום עברי־ערבי).

ערוץ 2

11.00 פתיחת שידורי רשת.
11.01 "ניצנץ בארץ החלומות" – סדרה מצוירת לילדים (דיבוב עברי).
11.30 "מסביב לעולם ב־80 חלומות" – סדרה מצוירת לילדים (דיבוב עברי).
12.00 "סטט, חייו של כלבלב" – סרט קולנוע לכל המשפחה. קומדיה עצובה שבמרכזה בחור רוקן סטפס מורק (רון מורה). הבחור מאבד את כלבו המשולף הקטן, המסייע לו בהופעותיו, לטובת בית מחסה לחיות. אין ברשותו 30 הדולרים הנחוצים כדי לשחרר את כלבו משם. הוא מופיע עם הכלב הצעיר (ריווירי מל) בבתי קפה ובמסיבות, כדי לשחרר את הכלבלב.
13.35 "קליפים לצעירים" – מיטב הקליפים העכשוויים.
14.00 "פלטשטס".
14.05 "מסע בין הכוכבים – הדור הבא".
15.01 "מיפי" – סרטוני אנימציה מקסימים לפעוטות. מדובב לעברית.
15.05 "הרוח בערבי הנחל" – סידרה עטורת פרסים לפי ספר הילדים הקלסי של קנת גראהם (דיבוב עברי).
15.30 "דאג".
16.00 "היפים והאמיצים" – אופרת סבון דרמטית.
17.00 "קו לחדשות" – תבנית מיוחדת לקיץ ובה עדכוני חדשות ומראיין מרכזי באולפן המשיב לשאלות הצופים.
17.30 "הנסיך המדליק מבל־איר" – סדרה קומית.
18.01 "מי הבוס".
18.30 "חוף פרדייס" – סדרה.
19.00 "סמוך" – שעשועון.
19.30 "כלבוטק" – מגזין הצרכנות של "רשת", בעריכת רפי גינת והגשתו.
20.00 חדשות.
20.30 "הגשש החוזר".
21.00 "בירה המצב רוח" – עם יעקב אגמון – תבנית ראיונות קיצית.
22.30 "רובוקופ 2" – 1990. מתח/אקשן. במאי: ארווין קרשנר. רובוקופ (פיטר ולר), איש החוק האמיץ שנפצע אנושות וחזר לחיים תוך השתלת איברים חלופיים מתכת בגופו, ממשיך ללחום נגד הנבלים המנסים להשתלט על עיר העתיד. המשך לסרט המצליח מ־1987.
23.30 חדשות.
23.35 "רובוקופ 2" – המשך.

המזרח תיכונית

13.00 תכניות מצוירות: 14.00 מועדון ה־700 (דת); 14.55 סרט: אחד ממטוסינו חסר/דרמה מלחמתית; 16.20 מיטי מאוס העכבר האדיר (סדרה מצוירת); 17.20 העכבר המסכן (מצוירת); 17.45 ספר בוק (מצויירת); 18.10 הארט ואשתו (סדרת מתח); 19.10 כח הצלה 911 (סדרה); 20.00 חדשות העולם (ערבית); 20.30 סיאנגאן. פיתוח – כותרות החדשות; 21.00 כנפיים (סדרה קומית); 21.30 מטלוק (סדרה); 22.20 רצח במשיכת קולמוס (סדרת מתח); 23.10 מועדון ה־700 (דת); 24.00 סרט הצגת ש.ח: אחד ממטוסינו חסר.

כבלים

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תבנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה. לוסי ואתל מבקשות להוכיח כי תוכלנה לנהל את משק הבית כמו במאה ה־19.
11:30 אגוטולה. טלנובלה (ש.ח)
12:15 מרפי בראון. קומדיה.
12:40 פלקון קרסט. דרמה בהמשכים (ש.ח)
13:30 המאמן. קומדיה. "מכה מתחת לחגורה".
14:00 הקופסא. קליפים עבריים (ש.ח)
14:10 נשים ממרכבות. דרמה.
15:00 טופז. טלנובלה.
15:50 נוטס לנדינג. דרמה.
16:40 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
17:05 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקופסא. קליפים עבריים.
18:00 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 אגוטולה. טלנובלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה בהמשכים.
21:40 תפשי על הבר. קומדיה.
22:10 מלרוז פלייס. דרמה.
23:00 אקפולקו היט. פעולה.
23:45 רדיו סינטנטי החרש. קומדיה.
24:10 זינוק לאתמול. דרמה.
01:00 קוואק. פעולה.

ערוץ הילדים

06:30 ארוחת בוקר. מצויירים על הבוקר.
08:30 המחזון של באילו. מטלמת עברי השן, באלאגל.
09:00 כדור פורח. הספידה לאחור.
09:05 שיגעון הכדורסל.
09:30 סיפורי גוליבר.
10:00 כדור פורח.
10:05 באטמן איש העטלף.
10:30 ששה.
11:00 שעת הדרגר. לגני טהגם.
11:30 האלרי.
12:00 אחותי סם.
12:30 אני וסוד כחוי.
13:00 הוגו. משחק טלוויזיה.
13:05 תיכון דגרסי.
13:30 אחי הגדול ג'ק.
14:00 המחזון של באילו. מטלמת עברי השן, באלאגל (ש.ח)
14:30 כדור פורח הספידה לאחור (ש.ח)
14:35 שיגעון הכדורסל (ש.ח)
15:00 סיפורי גוליבר (ש.ח)
15:30 כדור פורח (ש.ח)
15:35 באטמן איש העטלף (ש.ח)
16:00 ששה (ש.ח)
16:30 שעת הדרגר. לגני טהגם (ש.ח)
17:00 האלרי (ש.ח)
17:30 אחותי סם (ש.ח)
18:00 אני וסוד כחוי (ש.ח)
18:30 תיכון דגרסי (ש.ח)
19:00 אחי הגדול ג'ק (ש.ח)

ערוץ הסרטים

10:30 ניחוח התבלין. סרט הודי.
12:30 בבית סיכופר (1942, ארה"ב) (ש.ח)
14:40 כוכב דוקך (1987, ארה"ב). קומדיית בייסבול, המתרחשת במלחמה של שנות ה־50, ומגוללת את סיפורה של קבוצה קטנה בליגה הנמוכה המאבקת על האליפות. עם ווירג'יניה מאדסן. במאי: מרטין דייוידסון.
16:50 משפחה נפרשה (1991, ארה"ב) (ש.ח)
18:00 מוזגה קיץ (1979, ארה"ב) (ש.ח)
19:35 שוטר במשטרה חלקית (1986, ארה"ב) (ש.ח)
21:10 ילד הגבות (1990, ספרד). סרט של הבמאי האנטואיה פאייר בגבייר, המתאר תהליך התבגרות של נער מהכרה מוסלמית. עם סלים בגבייר, מוסטפה ארואני ומוחמד דריס.
22:50 נצף העיר (1981, ארה"ב). פעולה. סרט ריליאנס הוא שוטר חזי את ההורים המשתתפים שבין המאפיה למשטרה, אך כשהוא מציק לו, הוא בוחר לשתף פעולה עם ועדה החוקרת את השחיתות. בעצומותו הוא נלכד בין אנשי הוועדה השופטים את הכוחות ובין המאפיה שמנסה לחסל אותו. במאי: סידני לומט. עם ג'רי אורבך.
01:30 דברים שבלב (1990, ארה"ב) (ש.ח)
03:05 תהלוכה גורלית (1988, ארה"ב) (ש.ח)

הצגה שניה

22:00 בשולות הים (1991, ארה"ב). המורה/שוקולדית של, ויגנה ריידר וכגב הדסקינס בקומדיה הקומית מעגנת שכיים ריצ'ארד בנג'מין. גברת פלקס היהודיה היא גרושה משוחררת שמסתבכת עם שתי בנותיה ברחבי ארה"ב. הן משתקעות בעיירה קטנה, שם מנהלת האם רומן עם מחור בעלים מקומי.
23:50 היוזה הקטן של אבא (1951, ארה"ב). סרט המקור לקומדיה הקלאסית "אבי הכלה". ספנסר טרייסי, שבסרט הראשון התמודד עם חתונת בתו (אליזבת טיילור), לומד כיצד לרצות להיות סבא. עם ג'ואן בנט, דון טיילור וריס טמבלין. במאי: וינסנט מינלי.

שש פלוס

19:30 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
19:55 נשואים פלוס. קומדיה.
20:20 משפחת סימפסון. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:10 המטבר. פעולה.

תרבות, מדע וטבע

06:00 אנציקלופדיה פתוחה. מדעי החברה (ראה פירוט ב־18:00).
11:00 דיסקברי. יזוקים, יזוקים (ש.ח)
12:00 דיסקברי. מחזרות (ש.ח)
13:00 דיסקברי. המבצות (ש.ח)
13:30 דיסקברי. במרחבי הפסיפיק (ש.ח)
14:00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. יזוקים, יזוקים (ש.ח)
17:00 דיסקברי. מחזרות (ש.ח)
18:00 אנציקלופדיה פתוחה. הכל בראש. "חושש מיחידי".
18:25 אנציקלופדיה פתוחה. מורים בזרמי העולם. פולין.
19:00 אנציקלופדיה פתוחה. תוספים עולם. איטליה.
19:30 אנציקלופדיה פתוחה. החשיבה הפוליטולוגית. "הרכות".
20:00 דיסקברי. ציפורי אוסטרליה.
21:00 דיסקברי. בעלי חיים ביבשת הצפונית. "אייל וירגיניה".
21:30 דיסקברי. דרום פראי.
22:00 דיסקברי. הזמק.
23:00 דיסקברי. מימרים נמנרים (ש.ח)
23:45 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

מומלץ

לקראת מחזור הגיוס הגדול לצה"ל, ממליצה אביטל יניב להורי החיילים החדשים לעבור קורס הכנה לקראת גיוס, במקרה שקיימת תחושת חרדה ברמה גבוהה. תופעה אנושית מוכרת

מתגייס של מחזור נובמבר מקבל זריקה בבקום (צילום: יוסי כהן־דובר צה"ל)

מתברר שקורס הכנה לקראת גיוס לצה"ל אינו מיועד בהכרח למתגייסים בלבד. יש גם קורס אחר, שלא קשור לריצת כושר ולסחיבת תרמילים מלאי אבנים במעלה הגבעה, קורס המיועד להורים הנמצאים בחרדות עקב גיוס ילדיהם לצבא.

פסיכולוגים מודעים כיום להשפעת גיוס הילדים על התא המשפחתי. ההורים חשים כי הם מאבדים שליטה ואני מכירה אפילו אשה אחת, רציונאלית מאד, שלא זזה בערבים מביתה במשך כל תקופת שירותו של בנה בצבא, מחשש פן תחמיץ שיחת טלפון מהבן החייל.

קצת אחרי שהילדים משתחררים מצה"ל אפשר לראות את הדברים בפרספקטיבה אחרת ולדעת ממקום בטוח יותר שרוב הילדים יכולים להסתגל למערכת הצבאית בקלות, בעוד רמת החרדות של הוריהם (בעיקר של האמהות, אבל לא ניפקד גם מקום האבות בשרשרת החרדות) אינה יורדת.

מתוך מחקרים עולה כי גיוס הבן הבכור מפר את שיווי המשקל הקודם של המשפחה ומציב בפניה תביעות חדשות. בדרך כלל הדבר קורה בתקופה בה נמצאים ההורים בתקופת שיא הקריירה המקצועית שלהם, בגיל המעבר, ובתפר שבין הטיפול בילדיהם הצעירים יותר ובהוריהם הקשישים.

הגיוס נופל על הורי המתגייס בשלב ביניים שבין גיל ההתבגרות של הבן או הבת, שעדיין לא נפתר סופית, לבין תחושת ראשית התרוקנות הקן המשפחתי.

אז אם קשה לכם, כדאי ללכת לקורס הכנה כזה מבלי לחשוב פעמיים. יש הרבה פסיכולוגיים פרטיים המנחים קבוצות כאלה ויש גם את תל"ם, התנועה לבריאות הנפש של התנועה הקיבוצית שיש לה שלוחות ברחבי הארץ וגם בסמינר הקיבוצים בתל אביב.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה – שעה ראשונה.
07.07 לקום עם מוסיקה – שעה שניה.
07.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה – שעה שלישית.
09.00 תכניות של קול־המוסיקה – באך: סוויטה מס. 2 ברה מינור לצ'לו סולו; מנדלסון: שלישיית פסנתר מס. 1 ברה מינור, אופ. 49; רכמנינוב: סונטה ברה מינור, אופ. 44.
10.08 הנדל: קונצ'רטו גרוסו בסול מינור, אופ. 6 מס. 6; אלבינוני: קונצ'רטו ברה מינור לאבוב, כלי־קשת וקונטינואו, אופ. 9/2; מנדלסון: קונצ'רטו במי מינור לכנור ולתז., אופ. 64.
11.02 מוצרט: סימפוניה מס. 36 בדו־מז'ור, "לינץ", ק. 319; שוברט: סימפוניה מס. 8, "הבלתי גמורה"; ברהמס: סימפוניה מס. 4 במי מינור, אופ. 98.
12.41 שומאן: מחזור השירים "חיי אשה ואהבתה", אופ. 42; מוסורגסקי: "שירים וריקודים של המוות"; בטהובן: פנטסיה בדו מינור לפסנתר ולתז., אופ. 80, "הפנטסיה הכוראלית".
13.57 בימת שיר – מבחר הליד עם עזה ברזובסקי.
14.05 שבוע בתזמורת.
14.06 מוסיקה לשעת צהריים – הנדל: קונצ'רטו בפה מז'ור לשתי קרנות ולתזמורת; פרקו: קטע קונצ'רטי לשתי קרנות; מוצרט: "מוסיקת ליל זעירה", ק. 525; הנ"ר אלגרו מתוך הסימפוניה בסי־במול מז'ור, אופ. 34; מנדלסון: קונצ'רטו מס. 2 ברה מינור לפסנתר ולתז., אופ. 40; רימסקי־קורסקוב: "העלמה השלגיה" – מוסיקה לבלט.
16.00 הקול פתוח – תבנית הגרוה של דני אורטמן.
18.00 "שמתוחות" – ברקים ורעמים אמיתיים; זהר איתן: ברקים ורעמים אמיתיים; דן יוהנג: הדיות; מקס שטרן: כל כוכבי בוקר; מיכאל רמיאן: "פנטסיה לחליל, ויולה ונבל"; ארי בן־שבתאי: אלגיה לאנה פרנק.
19.05 "צלילי עמים" – מוסיקה עממית מקרוב ומרחוק.
20.00 "בימת שיר" – אילת לבנה; הזמנות ספרדיות, בהנחייתו של י. ברזובסקי.
20.03 "מאולמי הקונצרטים שלנו" – הפסנתרנית אירן לוריה מנגנת "20 מבטים על הילד ישו" מאת אוליבייה מסיאן.
23.00 צלילים לסיום של יום – "דומינו" – רצף של ג'אז קלאסי ואילתורים מן העולם.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
07.30 שירים עבריים.
08.05 תנכה.
08.55 קריאת ספר.
09.05 פתוח – דיני אישות.
09.55 מחזן יומי.
10.05 סלודיו – שירות מידע למאזינים.
11.05 "בגובה" – על הורים ותינוקות.
12.05 תעשיה – מגזין לענייני תעשיה ועובדים.
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
14.55 תמם מקום.
15.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש.
16.05 מי על הגת והזמן מוסיקלי למאזינים המתקשרים לאולפן בשידור חי.
17.05 קול האמנויות – שעה הכגה.
18.05 מגמת ערב – אקטואליה ומורשת ישראל.
19.05 בין המצרים.
19.46 שיעור בתמשבה ובהגות.
20.00 מכם לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 "שיעור בפרשת השבוע" – עם הרב מרדכי אלון – שידור חי מבית הכנסת ישורון בירושלים.
21.35 "שירים חסידיים".
22.05 "מבנין ירושלים".
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 עין אחר – עד חדשות השעה.
09.05 אז מה היה לנו.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בהרי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רבע של עברית.
17.05 חמש אחרי החדשות.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 שעת ערבית.
20.05 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כותרות מכם היום הזה.
21.15 הערכת מצב – ניתוח ענייני חדשות מרכזיים.
23.05 סימה לילית.
00.05 יומן חצות.
00.30 סימה לילית.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 סע לאט.
07.05 97.8 אוקטן ג'.
09.05 עקוץ את התקליטיה.
10.05 קול סיאם וקול בלה.
11.05 "עושים גלים".
13.05 לוהט.
14.00 עגולה – חדשות השעה של רשת גימל.
14.05 אהבה עצמית.
15.05 קופסת הלהיטים.
17.05 בדרך מן הים.
18.05 בלה בגמל חמה 94.
20.05 קו ההתחלה.
21.05 כותל המזרח/תחנה מרכזית, שעה עם אומן.
22.05 שיר לאוזני – די"ג'ים כבקשתך.
23.05 לילות משי לבן.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תבנית בוקר לחיילים.
05.56 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 אנציקלופדיה משודרת – קבוצות־שוליים בימי הביניים – "מצורעים".
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה.
07.15 בוקר חדש.
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה.
09.05 בילוי נעים בעיר – מאולפני גל"צ בעיר.
11.05 שידור של ארז טל – בשידור ישיר מאולפני גל"צ בעיר.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים הבוקר.
13.15 המיטב של מרב – מאולפני גל"צ בעיר.
15.05 יש עם מי לדבר – איתן ליפשיץ בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 באופן מילולי.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.00 עיר מנומה – שידור ישיר מאולפני גל"צ בעיר.
20.00 לילה טוב עיר.
22.00 יהודית רביץ וגידי גוב – במסע משותף בשידור ישיר.
23.05 עשרים הארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה בעיר – מאולפני גל"צ בעיר.
02.00 חדרים על העיר – משדר מיוחד של גלי צה"ל לרגל 25 שנה לנחיתה הראשונה של האדם על הירח.

גלגל"צ

07.05 "שירה בדרך".
09.05 "גלגל הצלה" – שירים עבריים.
11.05 "שמש".
13.05 "פיצ אוויר".
14.05 "פרצי קיץ".
15.05 "שבוע רוב".
16.05 "זהב בכבישי".
18.05 "גלגלאוה".
20.05 "דרייב אין".
22.05 "לילה טוב".

קולנוע

תל־אביב

גורדון: האמת שלא תיאמן 18.30, 22.00
אמנון הדרי 20.00
מיכאל שלי 17.00
בן העיר 1: סרט מטורף 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
בת: אייס ונטורה – בלש בבזוק 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1: הבריחה 11.00, 13.05, 15.10, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2: שמיניות באוויר 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 3: שלושת הצבעים – לבן 13.05, 17.15, 21.50
ברכה – עולם מופלא 11.00, 15.10, 19.40
זקל: פילדלפיה 19.30, 21.50
הוד 1: לשחרר את וילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2: פארק היורה 11.00, 13.30, 16.45, 19.30, 22.00
הוד 3: בשם האב 19.30, 22.00
סוד הגן הנעלם 11.00, 13.30, 16.45
הוד 4: ללא פחד 19.30, 22.00
המסע לעמק החלומות 11.00, 13.30, 16.45
הקולנוע 1: בורוה קטן ב', ד', ה' 16.30, 19.15, 21.45
חן 1: מלך האריות עברית 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, אנגלית 19.35, 21.50
חן 2: צבר בלתי מנוצח 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 3: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 4: מאוהב אחד יותר מדי 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.55
חן 5: החברה שלי 2 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30
עזה באפלה 21.50
מוילת 1: בשם האב 17.00, 19.30, 22.00
מוילת 2: העיתון 17.00, 19.30, 22.00
מוילת 3: על קיקע בטעות 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: הקפיצה הגדולה 11.00, 13.00, 15.10, 17.20, 19.30, 22.00
לב 2: גו פיש 11.10, 13.10, 15.00, 17.30, 19.30, 22.00
לב 3: עידום 11.00, 15.05, 22.00
קיקה 13.05, 17.20, 19.40
לב 4: קליפורניה 13.10, 17.15, 19.40, 22.00
תנועה אחת, ארבע נשיקות 11.00, 15.10
מוזיאון תל־אביב: האשה שיצרה שמן שמשום 17.00, 19.45, 22.00
מקסים החדש: לא לשידור 17.00
עידן התמימות א', ב', ד' 19.15, 21.40
הצימיה 15.00
סינמטק 1: אהבתה האחרונה של לורה אילר 17.00
תאוות בצע 19.00
ידמטיק 21.15
סינמטק 2: אורלנדו 17.30, 19.45, 21.45
צפון: שלושת הצבעים – אדום 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 1: תמונות קצרות 14.00, 17.30, 21.00
רב אור 2: אבא סורדונית 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: תעצור את העיר פעם שנייה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: ארץ הצללים 16.45, 19.20, 21.50
רב אור 5: עידן התמימות 19.15, 21.50
בלון לחופש הגדול 17.00
שחף 1: מאווריק 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: רשימת שינדלר 20.45
כין יקרטו 17.00
תל־אביב 1: מאווריק 17.00, 19.30, 22.00
ללקק ת'תות 11.30, 13.30
תל־אביב 2: האקדח מת מצחוק 33 ושליש 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
תל־אביב 3: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

חיפה

אורלי: קיקה 18.45, 21.15
עצמון 1: מאווריק 16.20, 18.50, 21.20
עצמון 2: הבריחה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3: האקדח מת מצחוק 33 ושליש 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: בשם האב 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 5: שמיניות באוויר 16.30, 19.00, 21.20
מנורמה 1: שלושת הצבעים – אדום 16.30, 19.00, 21.30
סוד הגן הנעלם 11.00
מנורמה 2: לשחרר את וילי 11.00, 16.30, 19.00
ברכה – עולם מופלא 21.30
מנורמה 3: קוראים לי בטהובן 2 11.00, 16.30, 19.00
אורלנדו 21.30
רב אור 1: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 2: החברה שלי 2 11.00, 16.40
אבא סורדונית 19.00, 21.20
רב אור 3: הקפיצה הגדולה 19.00, 21.20
גלשני הגינג'ה 16.45
הסכמה ושודדי הסוסים 11.00
רב גת 1: מלך האריות (אנגלית) 19.00, 21.20 (עברית) 11.00, 17.00
רב גת 2: תעצור את העיר פעם שנייה 16.45, 19.00, 21.20
בנות 11.00
רב מור 1: עזה באפלה 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 2: צבר בלתי מנוצח 11.00, 13.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 3: מאוהב אחד יותר מדי 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 4: מלך האריות (אנגלית) 19.00, 21.30 (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
רב מור 5: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 13.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 6: קליפורניה 16.45, 19.00, 21.20
ארזן ליאון 11.00
רב מור 7: תעצור את העיר פעם שנייה 21.30
החברה שלי 2 11.00, 13.00, 16.45, 19.00

ירושלים

אור 2: האשה שיצרה שמן שמשום 19.30, 21.30
גיל 1: מאווריק 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: לשחרר את וילי 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.30
גיל 3: בשם האב 16.30, 19.10, 21.40
סוד הגן הנעלם 11.00, 13.30
גיל 4: האקדח מת מצחוק 33 ושליש 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 21.40
גיל 5: הבריחה 11.00, 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
גיל 6: שלושת הצבעים – אדום 17.00, 19.30, 21.30
המסע לעמק החלומות 11.00, 13.30
גיל 7: רשימת שינדלר 21.00
שמיניות באוויר 11.30, 13.30, 17.00, 19.00
גיל 8: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
חן 1: עזה באפלה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50 (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
חן 3: אבא סורדונית 19.30, 21.50
גלשני הגינג'ה 11.00, 17.00
חן 4: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: החברה שלי 2 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
ארץ הצללים 21.50
חן 6: הקפיצה הגדולה 19.30, 21.50
ארזן ליאון 17.00
חן 7: צבר בלתי מנוצח 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
מוזיאון ישראל: שאריות היום 21.00, ג' 21.15
שלושת המוסקטרים א', ג', ה' 16.00
תיאטרון ירושלים: שלושת הצבעים – אדום 19.00, 21.30
ברכה – 19.00, 21.30

רמת גן — גבעתיים

ארמון 1: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
ארמון 2: מאווריק 16.45, 19.15, 21.55
ארזן ליאון 11.00
ארמון 3: שמיניות באוויר 11.00, 17.00, 19.30
הבריחה 21.50
רב גן 1: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50 (עברית) 11.00, 13.05, 15.10, 17.15
רב גן 2: פילדלפיה 21.50
קוראים לי בטהובן 2 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
הסכמה ושודדי הסוסים 15.00
רב גן 3: החברה שלי 2 11.00, 13.05, 17.15, 19.30
עזה באפלה 21.50
רב גן 4: לשחרר את וילי 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40
תעצור את העיר פעם שנייה 21.55

אור־יהודה

גיל 1: פילדלפיה 17.00, 19.45, 21.45
גלשני הגינג'ה 11.30
גיל 2: כן, גברת הנשיא 17.00, 19.45, 21.45
המסע המופלא הביתה 11.30
גיל 3: שלושת הצבעים – לבן 17.00, 19.45, 22.00
תעלים בצמרת 11.30
גיל 4: בשם האב 17.00, 19.30, 22.00
סוס הג'די 11.30

אשקלון

חן 1: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: החברה שלי 2 11.00, 17.00
פילדלפיה 19.20, 21.50
חן 3: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50 (עברית) 11.00, 17.00
חן 4: תעצור את העיר פעם שנייה 19.30, 21.50
ארזן ליאון 17.00
חן 5: ספיד 19.30, 21.50
גלשני הגינג'ה 11.00, 17.00

באר־שבע

רב נגב 1: מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00, (אנגלית) 19.30, 21.50
רב נגב 2: ארץ הצללים 19.20, 21.55
סוס הג'די 11.00, 17.00
בנות 13.00
רב נגב 3: לשחרר את וילי 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
תעצור את העיר פעם שנייה 21.50
רב נגב 4: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50

בת־ים

חן 1: צבר בלתי מנוצח 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: מלך האריות (עברית) 11.00, 17.00, (אנגלית) 19.30, 21.50
חן 3: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: מאווריק 19.30, 21.50
החברה שלי 2 11.00, 17.00
חן 5: לשחרר את וילי 11.00, 17.00, 19.30
הבריחה 21.50
חן 6: שמיניות באוויר 11.00, 17.00, 19.30
ארזן ליאון 21.50
חן 7: קוראים לי בטהובן 2 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

הוד־השרון

כוכב: בורחה קטן א' 21.45 ב'־ה' 19.15, 21.45

הרצליה

אודיטוריום דיאל: שלושת הצבעים – אדום 19.15, 21.40

חדרה

לב 1: מלך האריות (עברית) 10.30, 12.15, 14.00, 16.30, 18.15, (אנגלית) 20.00, 22.00
לב 2: מאווריק 14.00, 19.30, 22.00
קוראים לי בטהובן 2 10.30, 12.30, 16.30, 18.15
לב 3: אייס ונטורה – בלש בבזוק 10.30, 12.30, 14.10, 17.00, 19.40, 21.50
לב 4: לשחרר את וילי 10.30, 12.30, 14.30, 17.00, 19.30
קליפורניה 22.00

חולון

גל 1: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, (אנגלית) 20.00, 22.00
גל 2: בשם האב 17.00, 19.30, 22.00
גל 3: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גל 4: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גל 5: הבריחה 19.30, 22.00
סוד הגן הנעלם 11.30, 14.00, 16.00, 18.00

כפר־סבא

עמל: הפיתוי היפה של חיי א', ב' 20.30, ג', ד' 19.30, 21.30
סוס הג'די ב', ד', ה' 17.30
בריא, כוכב עליון ה' 19.30, 21.30

מגדל העמק

רב חן 1: מעקב צמוד 2 19.00, 21.30
ארזן ליאון 17.00
רב חן 2: מלך האריות (עברית) 17.00, 19.00, 21.30
רב חן 3: אייס ונטורה – בלש בבזוק 17.00, 19.00, 21.30

נס־ציונה

גיל 1: מאווריק 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00
גיל 2: שמיניות באוויר 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00
שלושת הצבעים – אדום 22.00
גיל 3: לשחרר את וילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30
הבריחה 22.00
גיל 4: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00
הקפיצה הגדולה 22.00

נצרת עלית

גיל 1: פילדלפיה 17.00, 19.30, 22.00
המסע המופלא הביתה 11.30
גיל 2: שלושת הצבעים – לבן 17.00, 19.30, 22.00
תעלים בצמרת 11.30
גיל 3: מאווריק 11.30, 17.00, 19.45, 22.15
גיל 4: הבריחה 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 17.00, 19.30, 21.30
קיקה 21.30
גיל 6: תעצור את העיר פעם שנייה 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7: לשחרר את וילי 11.00, 17.00, 19.30, 22.00

נתניה

גיל 1: מאווריק 11.00, 13.30, 16.45, 19.30, 22.00
גיל 2: לשחרר את וילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: הבריחה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 14.00, 16.00, 18.00
הקפיצה הגדולה 19.45, 22.00
גיל 5: שמיניות באוויר 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00
שלושת הצבעים – אדום 22.00
חן השרון 1: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50 (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
חן השרון 2: צבר בלתי מנוצח 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן השרון 3: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן השרון 4: תעצור את העיר פעם שנייה 21.50
החברה שלי 2 17.00, 19.30
ארזן ליאון 11.00

פתח־תקוה

היכל 1: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, (אנגלית) 20.00, 22.00
היכל 2: מאווריק 19.45, 22.15
קוראים לי בטהובן 2 א', ב', ג', ה' 11.30, 14.00, 16.00, 18.00 ד' 11.30, 14.00
היכל 3: לשחרר את וילי 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
עליה מחתי 14.00

קרית אונו

סינמה: רשימת שינדלר א', ב', ד', ה' 20.30
קוני למל בקהיר 17.00

קרית מלאכי

הקריה: הבריחה 17.00, 19.30, 21.30
היכל התרבות: מרדף בשידור ישיר 19.45, 21.45

ראשון־לציון

זהב 1: מאווריק 11.30, 17.00, 19.45, 22.15
משפחת צבעי 14.00
זהב 2: שמיניות באוויר 11.30, 15.30, 17.00, 19.30
מאווריק 22.15
זהב 3: לשחרר את וילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50 (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
חן 2: תעצור את העיר פעם שנייה 21.50
צבר בלתי מנוצח 13.00
החברה שלי 2 11.00, 17.00, 19.30
חן 3: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: צבר בלתי מנוצח 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
נעמן: רשימת שינדלר 17.00, 20.45
סמאר 1: תעצור את העיר פעם שנייה 11.30, 17.00, 19.45, 22.00
סמאר 2: תעצור את העיר פעם שנייה 22.00
החברה שלי 2 11.30, 17.00, 19.45
סמאר 3: פילדלפיה 19.25, 22.00
התמהונים מבבורלי הילס 11.30, 17.00
סמאר 4: הקפיצה הגדולה 19.30, 22.00
סוס הג'די 11.30, 17.00
ראשונים: כן, גברת הנשיא 19.30, 21.45
רון 1: מרדף בשידור ישיר 19.30, 21.30
רון 2: גלשני הגינג'ה 19.30, 21.30

רחובות

חן 1: מלך האריות (אנגלית) 19.20, 21.45 (עברית) 11.00, 15.45, 17.30
חן 2: לשחרר את וילי 11.00, 15.50, 18.00
קוראים לי בטהובן 2 11.00, 15.50, 17.35
חן 3: מאווריק 19.20, 22.00
חן 4: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.05, 17.00, 19.45, 21.45
שלושת הצבעים – אדום 20.00, 22.00

רמת־השרון

כוכב: פילדלפיה 19.15, 21.40
לא לשידור 17.00

רעננה

כוכבים: האשה שיצרה שמן שמשום ב', ד', ה' 19.30, 21.30
גלשני הג'ינג'ה ב', ד', ה' 11.00, 17.00, ג' 16.30
פארק 1: מאווריק 19.40, 22.10
לשחרר את וילי 10.45, 13.00, 15.15, 17.15
פארק 2: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50 (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 3: תעצור את העיר פעם שנייה 10.45, 13.00, 15.10, 17.20, 19.30, 21.40
פארק 4: אייס ונטורה – בלש בבזוק 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30
פארק 5: הקפיצה הגדולה 21.40
קוראים לי בטהובן 2 10.45, 13.00, 15.00, 17.00
לשחרר את וילי 19.30